

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE'DE ÇOCUK HAKLARININ DESTEKLENMESİ İÇİN TEKNİK YARDIM

Faaliyet 2.6 – Eğitim İhtiyaç Analizi Raporu

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatı Hizmet
Birimleri

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	2
TABLO, Grafik ve ŞEKİL Dizini	5
Kısaltmalar	9
1. Yönetici Özeti	10
1.1 Gerekçe ve Amaçlar	10
1.2 Yöntemler ve Katılımcılar	10
1.3 Bulgular	11
Görevler ve Eğitim Beklentileri	11
Eğitim Modülleri Verileri	12
Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Genel)	12
Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Mesleklere Göre)	13
Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Hizmet Birimlerine Göre)	15
1.4 Sonuç	18
1.5 Öneriler	19
2. Giriş	21
2.1 Proje Hakkında Kısa Bilgi	21
2.2 Eğitim İhtiyaç Analizinin Amaçları	21
2.2.1 Nitel Aşamanın Amaçları	22
2.2.2 Nicel Aşamanın Amaçları	22
2.3 Saha Çalışmasının Beklenen Çıktıları	23
2.4 Sınırlılıklar	23
2.5 Etik Hassasiyetler	24
2.6 Tanımlar	24
3. Metodoloji	28
3.1 Kullanılan Yöntemler	28
3.1.1 Teorik Aşama: Masa Başı İncelemesi	28
3.1.2 Nitel Aşama 1: Kilit Kişi Görüşmeleri	29
3.1.2 Nitel Aşama 2: Odak Grup Görüşmeleri	29
3.1.3 Nicel Aşama: Anket	31
3.2 Katılımcılar	32
4. Kilit Kişi ve Odak Grup Görüşmeleri Bulguları	34

2

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4.1 Kilit Kişi Görüşmeleri	34
4.2 Odak Grup Görüşmeleri	35
4.2.1 ÇHGM Merkez Teşkilatı	35
4.2.1.2 Talep Edilen Eğitimler	41
4.2.2 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri	49
4.2.2.3 Talep Edilen Eğitimler	55
4.2.3 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Aile Yanında Destek Hizmetleri	61
4.2.4 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler	78
4.2.5 Genel Değerlendirme	88
4.3 Çocuk Koruma Hizmet-içi Eğitim Programı Modülleri	90
5. Anket Bulguları	95
5.1 Tanıtıcı Özellikler	95
5.2 Eğitim Modülleriyle İlgili Genel Deneyim ve Beklentiler	99
5.3 Mesleğe Göre Hizmet-içi Eğitim Öz-yeterlilikleri, Eğitim Alma Durumları ve Eğitim Talepleri	110
5.3.1 Sosyal Çalışmacı	110
5.3.2 Psikolog	114
5.3.3 Sosyolog	117
5.3.4 Çocuk Gelişimci	121
5.3.5 Psikolojik Danışman (n = 34)	125
5.3.6 Öğretmen	128
Eğitim Taleplerine Göre Meslekler Arası Farklar	132
5.4. Hizmet Birimine Göre Hizmet-içi Eğitim Öz-yeterlilikleri, Eğitim Alma Durumları ve Eğitim Talepleri	135
5.4.1 Merkez Teşkilatı Çalışanları	135
5.4.2 Gündüzlü Çocuk Hizmetleri	139
5.4.3 Çocuk Koruma Mobil Ekipler ve SHM-KİOÇ	143
5.4.4 ÇEKOM-Çocuk evleri	147
5.4.5 Çocuk Evleri Sitesi	150
5.4.6 İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM	153
5.4.7 SED Hizmetleri	156
5.4.8 Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme	160
Eğitim Taleplerine Göre Hizmet Birimleri Arası Farklar	164
5.5. Eğitimin Yapılandırılması	168

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5.5.1 Eğitimlerde istenen yaklaşım ve metotlar (n = 376)	168
5.5.2 Eğitimler için ideal sınıf mevcudu (n = 422)	169
5.5.3 Öğrenme ortamı (n = 420)	169
6. Uzman Gözlemleri	171
6.1 Kilit Kişi Görüşmeleri	171
6.2 Odak Grup Görüşmeleri	171
6.3 Anket Uygulaması	171
7. Sonuç	172
7.1 Çocuk Refahı ve Koruma Alanı Öz-Yeterlilikleri	172
7.2 Hizmet-İçi Eğitim Deneyimleri	172
7.3 Hizmet-İçi Eğitim Talepleri	172
8. Hizmet-İçi Eğitim Programı Önerileri	174
8.1 Müfredat Tasarımı	174
8.1.1 Kısıtlamalar	176
8.2 Öğrenme Ortamı	178
9. Gelecek Adımlar	179
9.1 Eğitim Modüllerinin Hazırlanması	179
9.2 Faaliyet 2.7 ile Bağlantılandırma	180
10. Bibliyografya	182
EK 1 Kilit Kişi Görüşme Notları	184
KAYNAKÇA	193
EK 2 Odak Grup Görüşme Yönergeleri	194
EK 3 Anket Formu	204
EK 4 Ek Grafikler	217

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TABLO, GRAFİK VE ŞEKİL DİZİNİ

Tablo 1. Modül Başlıkları.....	19
Tablo 2. Terimler ve Tanımlar.....	24
Tablo 3. Odak Grup Toplantıları Takvimi ve Katılımcı Profili.....	30
Tablo 4. ASHB ÇHGM Yönetim Birimleri.....	32
Tablo 5. Cinsiyete göre EİA'ya ÇHGM'den Katılımcı Sayıları.....	33
Tablo 6. ASHB ÇHGM Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Eğitim Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri.....	48
Tablo 7. Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri.....	60
Tablo 8. Aile Yanında Destek Hizmetleri Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri.....	77
Tablo 9. Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri.....	87
Tablo 10. Meslek Elemanları için Çocuk Koruma Yetkinlikleri.....	90
Tablo 11. Katılımcıları Tanıtıcı Değişkenler.....	95
Tablo 12. Eğitim Modülleriyle İlgili Öz-yeterlilik, Eğitim Alma ve Talepte Bulunma Dağılımları (n=430*).....	100
Tablo 13. Görüşme Detayları.....	186
Grafik 1. ASHB ÇHGM Merkez Teşkilatı Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının Görevleri.....	39
Grafik 2. ASHB ÇHGM Taşra Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Çalışanlarının Görevleri.....	54
Grafik 3. Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler Çalışanlarının Eğitim Yöntem ve Teknikleriyle ilgili Talepleri.....	86
Grafik 4. Hizmet Birimine Göre Cinsiyet Dağılımı (n = 452).....	96
Grafik 5. Meslek Dağılımı (n = 445).....	96
Grafik 6. Katılımcıların İller Arası Dağılımı (n=432).....	97
Grafik 7. Coğrafi Bölgelere Göre Katılımcı Dağılımı (n=432).....	98
Grafik 8. Merkezde Çalışılan Hizmet Birimi (n = 45).....	98
Grafik 9. Taşrada Çalışılan Hizmet Birimi (n = 415).....	99
Grafik 10. Katılımcıların Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430).....	104
Grafik 11. Katılımcıların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430).....	105
Grafik 12. Katılımcıların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430).....	106
Grafik 13. Temel Yetkinlik Konuları Arasında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler.....	107
Grafik 14. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konuları Arasında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler.....	108
Grafik 15. Destekleyici Beceriler Konularında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler.....	109
Grafik 16. Sosyal Çalışmacıların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149).....	111
Grafik 17. Sosyal Çalışmacıların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149).....	112

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 18. Sosyal Çalışmacıların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149).....	113
Grafik 19. Psikologların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81).....	114
Grafik 20. Psikologların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81).....	115
Grafik 21. Psikologların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81).....	116
Grafik 22. Sosyologların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67).....	118
Grafik 23. Sosyologların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67).....	119
Grafik 24. Sosyologların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67).....	120
Grafik 25. Çocuk Gelişimcilerin Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35).....	122
Grafik 26. Çocuk Gelişimcilerin Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35).....	123
Grafik 27. Çocuk Gelişimcilerin Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35).....	124
Grafik 28. Psikolojik danışmanların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34).....	125
Grafik 29. Psikolojik danışmanların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34).....	126
Grafik 30. Psikolojik danışmanların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34).....	127
Grafik 31. Öğretmenlerin Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64).....	129
Grafik 32. Öğretmenlerin Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64).....	130
Grafik 33. Öğretmenlerin Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64).....	131
Grafik 34. Temel Yetkinlik Konularında Meslekler Arası Eğitim Talebi Farkları.....	133
Grafik 35. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Meslekler Arasında Eğitim Talebi Farkları.....	134
Grafik 36. Destekleyici Beceriler Konularında Meslekler Arasında Eğitim Talebi Farkları.....	135
Grafik 37. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40).....	136
Grafik 38. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40).....	137
Grafik 39. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40).....	138
Grafik 40. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48).....	140

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 41. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48)	141
Grafik 42. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48)	142
Grafik 43. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)	144
Grafik 44. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)	145
Grafik 45. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)	146
Grafik 46. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)	147
Grafik 47. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)	148
Grafik 48. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)	149
Grafik 49. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)	150
Grafik 50. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)	151
Grafik 51. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)	152
Grafik 52. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)	154
Grafik 53. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Uzmanlaşma Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)	155
Grafik 54. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)	156
Grafik 55. SED Hizmetleri Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma	157
Grafik 56. SED Hizmetleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=55)	158
Grafik 57. SED Hizmetleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=55)	159
Grafik 58. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)	161
Grafik 59. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)	162
Grafik 60. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)	163
Grafik 61. Temel Yetkinlik Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları	165
Grafik 62. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları	166
Grafik 63. Destekleyici Beceriler Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları	167
Şekil 1. ASHB ÇHGM Çalışanlarının Eğitim Talepleri	89

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Şekil 2. ASHB ÇHGM Çalışanlarının Tercih Ettikleri Eğitim Yöntem ve Teknikleri.....	89
Şekil 3. EİA Sonucu Taşra Teşkilatı Çalışanları İçin Önerilen Üç düzeyli Çocuk Refahı ve Koruma Eğitim Müfredatı	175
Şekil 4. EİA Sonucu Merkez Teşkilatı Çalışanları İçin Önerilen Üç düzeyli Çocuk Refahı ve Koruma Eğitim Müfredatı	176

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

KISALTMALAR

Kısaltma	Açılımı
AB	Avrupa Birliği
ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
BM	Birleşmiş Milletler
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇGM	Çalışma Genel Müdürlüğü
ÇHGM	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ÇHS	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi
ÇİM	Çocuk İzlem Merkezi
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
EİA	Eğitim İhtiyaç Analizi
IPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
MFİB	Merkezi Finans ve İhale Birimi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

1.1 Gerekçe ve Amaçlar

AB destekli, Özne Çocuk: Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Teknik Yardım Projesi’nin amaçlarından birisi ASHB ve ÇSGB ÇGM bünyesinde görev yapan sosyal hizmetler işğücünün çocuk koruma alanındaki eğitim ihtiyacını analiz etmektir. Projenin ikinci bileşeni, 2.6 nolu faaliyeti kapsamında gerçekleşen bu analiz çocuklara ve ailelerine yönelik sosyal hizmetlerin mesleki standartlarını belirlemeyi ve niteliğini artırmayı amaçlamaktadır. Çocuk refahı ve koruma alanındaki kamu ve sivil toplum kuruluşlarında kademeli olarak mesleki yetkinlikler tanımlanmakta ve hizmet alanının ihtiyacına göre düzenlenmektedir. Her ülkede, ulusal mevzuata ve çocuk koruma bürokrasisinin mimarisine göre inşa edilmiş olan ana işğücünün mesleki bilgi ve becerilerini desteklemek için Eğitim İhtiyaç Analizi (EİA) yapılmaktadır. Türkiye’de çocuk refahı hizmetlerinde çalışan sosyal hizmet mesleki işğücü için daha önce herhangi bir EİA çalışması yürütülmemiştir. Projenin bu bileşeni çocuk koruma sisteminin bu bilgi eksikliğini gidermek için yapılandırılmıştır.

Bu EİA çalışması, ASHB ÇHGM merkez ve taşra teşkilatlarında çalışan kariyer uzman ve yardımcıları ile meslek elemanlarının çocuk refahı ve koruma alanındaki bilgi-beceri ihtiyaçlarını merkez/taşra hizmet birimlerine ve mesleklere göre gerçekleştirmeyi amaçlamıştır. ASHB KSGM ile ÇSGB ÇGM merkez ve taşra teşkilatları için gerçekleştirilen EİA çalışmaları için de ayrı raporlamalar yapılmaktadır. ASHB çocuk hizmetleri sosyal hizmet işğücünün, ihtiyaç duyulan eğitim modülleriyle ilgili öz-yeterlilik değerlendirmeleri, hizmet-içi eğitim deneyimleri ve eğitim talepleri hizmet birimlerine ve mesleklere göre çok boyutlu olarak değerlendirilmiştir. Analizin sonucunda, projenin sonraki adımında (Faaliyet 2.7) kullanılabilir bir hizmet-içi eğitim programı tasarımına ulaşılmıştır.

1.2 Yöntemler ve Katılımcılar

EİA nitel ve nicel yöntemleri birlikte içeren karma yöntem metodolojisine dayalı olarak yapılmıştır. Eğitim ihtiyaç analizi projenin faydalanıcısı iki Bakanlığa bağlı üç genel müdürlüğün meslek elemanları odaklı olarak yürütülmüştür. Bu raporun katılımcıları, ÇHGM merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan meslek elemanları ve kariyer uzman ve yardımcılarıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Kilit kişi görüşmelerinden ve odak grup görüşmelerinden çıkan eğitim ihtiyacına yönelik talepler uluslararası çocuk koruma yeterlilikler çerçevesinde gözden geçirilerek anket formuna yansıtılmıştır. Analizin nitel veri toplama aşamasında 10 merkez teşkilat yönetim birimi ile kilit kişi görüşmesi yapılmıştır. Ardından toplam 41 katılımcı dört odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Nitel yöntem kapsamında merkez teşkilat odak grup görüşmeleri yüz yüze olarak Ankara'da gerçekleştirilmiş, taşra teşkilatıyla yapılan odak grup görüşmeleri ise Zoom uygulaması aracılığıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Nicel fazda ise surveymonkey aracılığıyla hazırlanan yapılandırılmış bir anket kullanılmıştır. Nitel ve nicel metodların bir arada kullanıldığı karma yöntem aşamalı olarak önce farklı düzeyde eğitim modüllerinin belirlenmesini sonra bu modüllerin yeniden tasarlanmasını sağlamıştır. Ayrıca veri çeşitlenmesine katkıda bulunmuştur.

EİA'nın nicel aşaması çevrimiçi anket kullanılarak yapılmıştır. Anket uygulamasına toplam katılım sayısı 458 kişidir. Çoğunluğu kadın, lisans mezunu, ortalama 32,22 (SD=7,1) yaşında, Bakanlıkta ortalama 7,93 (SD=8,28) yıldır çalışmakta olan ve kendi biriminde 3,61 (SD=3,82) yıldır devam etmekte olan kişiler ankete katılım göstermiştir. Katılımcıların üçte birden fazlası sosyal çalışmacıdır. Diğer mesleklerin temsiliyeti beşte bir ile yaklaşık onda bir arasında dağılmıştır. Ankete yedi bölgenin 22 ilinden katılım sağlanmıştır. En yüksek sayıda katılım Marmara bölgesinden olmuştur. Merkez teşkilatında çalışan 40, taşra teşkilatında çalışan 415 kişi yer almıştır (iki kişi iki birimi birden işaretlemiştir). Merkez teşkilatın yedi, taşra teşkilatının tüm birim tiplerinden temsiliyet sağlanmıştır. Taşra teşkilatından katılımın üçte biri SHM-KİOÇ çalışanlarıdır. Diğer üçte biri ise ÇEKOM/çocuk evleri ve çocuk evleri sitesi çalışanları oluşturmuştur.

1.3 Bulgular

Araştırma bulguları nitel ve nicel analizlerin sentezlenmesiyle elde edilmiştir. Bu bağlamda temel bulgular Görevler ve Eğitim Beklentileri, Eğitim Modülleri Verileri, Hizmet içi Eğitim Talepleri başlıkları altında verilmiştir. Eğitim talepleri ise hem genel olarak hem de mesleklere ve hizmet birimlerine göre ayrıştırılmış olarak verilmiştir. Son olarak ise 3 temel seviyede (temel yetkinlikler, uzmanlaşma yetkinlikleri, destekleyici beceriler) öne çıkan eğitim başlıkları tablolaştırılarak sunulmuştur.

Görevler ve Eğitim Beklentileri

ASHB ÇHGM merkez teşkilatında görevler; yoğunluklu olarak, politika üretme, eğitim düzenleme ve vaka süpervizyonu, tedbirlerin takibinde inceleme taşra teşkilatına rehberlik etme, hizmetlerin planlanması ve değerlendirmeyi içermektedir. Gerektiğinde merkez teşkilat çalışanları da müracaatçılarla da doğrudan iletişim kurmakta ve vaka yönetimi yapmaktadırlar. Merkez teşkilat çalışanlarının önceki hizmet-içi eğitimi, temel ve orta düzeyde psikososyal destek eğitimi, çocukla etkili iletişim eğitimi, kriz ve travma eğitimlerini içermiştir. Merkez teşkilatta da zaman zaman vakalarla birebir çalışma ya da taşraya süpervizyon verme gibi durumların söz konusu olduğu, merkez teşkilatta çalışan meslek elemanlarının temel **görüşme becerileri, krize müdahale, travmaya müdahale** gibi eğitimler eğitimlerle güçlendirilmesi ortaya çıkmıştır. Hem merkez hem de taşra teşkilatında, çalışanlar

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

yürüttükleri işlerde zaman zaman tükenmişlik ve ikincil travma yaşayabildiklerini, bu sebeple **psikososyal sağlamlık, stres yönetimi** gibi eğitimler almalarının yararlı olacağını belirtmişlerdir.

Taşra teşkilatında görev yapan meslek elemanlarının günlük görev yoğunluklarına bakıldığında, çocukları kuruluşlara yerleştirme, kuruluşlardaki çocukların eğitim, bakım, fiziksel ve ruhsal sağlık durumlarının takibi, çocuk ve ailelerle görüşme, problemleri raporlama, ev ziyaretleri/sosyal inceleme, kriz ve travma müdahaleleri, farklı kamu kuruluşlarıyla iş birliği, eğitim ve danışmanlık, sosyal ve ekonomik destek sağlama, yönlendirme ve rehberlik, çocukların gelişimlerini destekleme ve güvenliklerinin sağlanması için her türlü ortamı hazırlamak olarak sıralanmıştır. Taşra teşkilatı meslek elemanlarının aldıkları hizmet-içi eğitimler; ANKA, BİRDEF, ebeveynlik becerileri, çocuk koruma hizmetlerinde karar destek mekanizmalarının güçlendirilmesi, çocuklar güvende olarak sıralanmıştır. Taşra teşkilatı meslek elemanlarının talep ettikleri eğitimler, çocuk ve ergenlerde davranış yönetimi, çocukların gelişimsel özellikleri, mevzuat, krize müdahale, istismar tespiti ve istismar vakalarıyla çalışma, resim analizi, oyun terapisi, iletişim becerileri, aile değerlendirmesi, ailelerle iletişim/dirençli ailelerle çalışma ve görüşme tekniklerini içermiştir. Tercih edilen eğitim yöntem ve teknikleri; yüz yüze eğitimleri, grup çalışmalarını, vaka simülasyonlarını, beşer günlük eğitimleri, eğitime katılımında gönüllülüğün esas alınmasını, meslek elemanlarının öncelenmesini, eğitimin etkinliğinin ölçülmesini ve öğrenme çıktılarının kalıcı materyaller olarak hazırlanmasını ve küçük grup modelinin kullanılmasını içermiştir.

Eğitim Modülleri Verileri

Katılımcılara nitel aşamanın sonunda geliştirilen 3 düzeyli (temel, uzmanlaşma ve destekleyici beceriler) eğitim modül başlıkları ve açıklamalarıyla ilgili öz-yeterlilik, eğitim alma durumu ve eğitim talebi soruları yöneltilmiştir. Modüllerin tümüyle ilgili öz-yeterlilik oranlarının üçte iki ve daha az yönde dağıldığı dikkati çekmiştir. Tüm modüller arasında en yüksek öz-yeterlilik %76,61 ile iletişim becerileri, en düşük ise %13,45 ile politika analizi modülünde bildirilmiştir.

Bildirilen modüllerle ilgili eğitim alma durumları genelde beşte birden az oranda dağılım göstermiştir. Sadece dört modülde eğitim alma durumu, %20'nin üzerinde bildirilmiş olup bu modüller sırasıyla iletişim becerileri (%28,23), ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - inceleme, tespit, ilk müdahale (%23,52), ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler (%22,64) ve çocuklarda ihmal/istismar (%21) olarak sıralanmıştır.

Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Genel)

Katılımcıların hizmet-içi eğitim talepleri incelendiğinde, analizde ele alınan bütün modüller için katılımcıların en az yarısının eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Katılımcıların %80,81 ile büyük çoğunluğu resim analizinde temel kavramlar modülü için eğitim talebi olduğunu bildirmiş, bunu sırasıyla oyunla müdahale yöntem ve teknikleri (%78,54) ile travma ve travmaya müdahale (%77,27) modülleri takip etmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Bu sonuçlara genel olarak bakıldığında hizmet sunulan çocukların değerlendirilmesi ve müdahale araçlarında mesleki becerilerin geliştirilmesi yönünde bir beklenti olduğu görülmektedir. Katılımcıların genelinin eğitim modülleriyle ilgili öncelikleri üç düzeye göre incelendiğinde **eğitim talepleri** şöyle sıralanmıştır:

- **Temel yetkinliklerde (düzey 1).** Ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda katılımcıların dörtte üçü eğitim talebinde bulunmuştur. Bu modülü %72,14 ile krize müdahale konusu takip etmiş, bu düzey konular arasında en düşük oranda eğitim talebi %62,20 ile çocuk refahı uygulamasında etik modülü için bildirilmiştir.
- **Uzmanlaşma yetkinlikleri (düzey 2).** En yüksek eğitim talebi %77,27 ile travma ve travmaya müdahale konusu için gerçekleşmiştir. Bunu %75,18 ile hassas gruplarla çalışma becerileri izlemiştir. En düşük talep ise %60,15 ile proje döngüsü yönetimi konusunda görülmüştür.
- **Destekleyici beceriler (düzey 3).** Resim analizinde temel kavramlar için katılımcıların %80,81'i eğitim talebinde bulunmuştur. Oyunla müdahale yöntem - teknikleri (%78,54) ve yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%74,68) konuları da yüksek oranla eğitim talebinde bulunan modüller olarak öne çıkmıştır. Bu düzeyde en düşük talebin %52,86 ile iletişim becerileri modülü için olduğu gözlenmiştir.

Katılımcılar eğitim modüllerinin tamamıyla ilgili %52,86 ile %80,81 aralığındaki oranlarda talepte bulunmuşlardır.

Üç düzey eğitim modüllerinden hangilerinde yüksek talebe, düşük öz-yeterlilik bildiriminin eşlik ettiğinin sorgulandığı bir karşılaştırma yapılmıştır. Sonuçta; **temel yetkinlik düzeyinde, krize müdahale, bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri, kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği** öncelikli konular olmuştur. **Uzmanlaşma düzeyinde, travma ve travmaya müdahale, hassas gruplarla çalışma becerileri, çocuk ruh sağlığı ve yetişkin ruh sağlığı** konuları öne çıkmıştır. **Destekleyici becerilerde ise, resim analizinde temel kavramlar, oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri, personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi modülleri öncelikli görülmüştür.** Burada bildirilen 12 eğitim modülü, yüksek talep ve düşük öz-yeterlilik bildirilmesi dikkate alınarak, müfredat geliştirirken öncelikli dersler olarak dikkate alınabilir.

Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Mesleklere Göre)

Araştırmaya katılan sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimci, Psikolojik danışman ve öğretmenlerden oluşan altı meslek grubunun eğitim talebi, eğitim alma durumu ve öz-yeterlilik dağılımları üç düzey eğitim konularına göre karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Aşağıda yalnızca eğitim talepleriyle ilgili bulgular özetlenmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- **Sosyal alışmacılar.** Büyük çoğunluğunun atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konusunda eğitim talebinde bulunduğu dikkati çekmiştir. Bununla birlikte temel yetkinlikler kapsamında değerlendirilen konuların tamamı için çoğunluğun eğitim talebinde bulunduğu grlmştr. Uzmanlaşma yetkinlikleri konuları dahilinde sosyal çalışmacılar arasında en yüksek eğitim talebi, %83,78 ile ergenlerde ruh sağlığı konusunda ortaya çıkmıştır. Bu konuyu ocuk ruh sağlığı (%82,43), travma ve travmaya müdahale (%80,71) ve hassas gruplarla çalışma becerileri (%80,41) konuları takip etmiş olup katılımcıların büyük çoğunluğunun bu yöndeki talepleri dikkati çekmiştir. Destekleyici beceriler konularına bakıldığında, sosyal çalışmacılar arasında eğitim talebinin en yüksek olduğu konu resim analizinde temel kavramlar (%88,57) olarak öne çıkmıştır. Oyunla müdahale yöntem ve teknikleri ile yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konularında da sosyal çalışmacıların büyük çoğunluğun eğitim talebinde bulunduğu gözlenmiştir.
- **Psikologlar.** Temel yetkinlikler konularında psikologlarca bildirilen eğitim talebi oranlarına bakıldığında sosyal çalışmacılar ile benzerlik dikkati çekmiştir. Psikologların büyük çoğunluğu, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri (%78,75), ulusal ve uluslararası mevzuat (%76,25) ve krize müdahale (%75) konularında eğitim talebinde bulunmuştur. Travma ve travmaya müdahale %83,12 ile uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında değerlendirilen konular arasında psikologlarca bildirilen en yüksek eğitim talebi oranına sahip konu olarak öne çıkmıştır. Ek olarak, psikologların %80 ile büyük çoğunluğu hassas gruplarla çalışma becerileri konusunda da eğitim talebinde bulunmuştur. En düşük eğitim talebi oranı ise %61,84 ile proje döngüsü yönetimi konusunda grlmştr. Destekleyici beceriler konuları arasında oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, %61,84 ile en yüksek oranda eğitim talebinde bulunulan konu olarak öne çıkmıştır. En düşük eğitim talebi araştırma tasarımı ve araştırma yöntemlerinde karşımıza çıkmış, psikolog katılımcıların %48,68'i bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur.
- **Sosyologlar.** Temel yetkinlik konuları arasında sosyologlar tarafından bildirilen en yüksek eğitim talebi, %73,85 ile ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda grlmştr. Bunu %72,31 ile ocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti konusu izlemiştir. En düşük oran ise %61,54 ile krize müdahale konusunda kayda geçmiştir. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamına bakıldığında sosyologların %71,19 ile en yüksek oranda, politika analizi konusunda eğitim talebinde bulunduğu grlmektedir. En düşük talep ise %63,33 ile aile sistemleri teorisi ve aile danışmanlığı konusunda ortaya çıkmıştır. Sosyolog katılımcılar arasında, destekleyici beceriler kapsamında çocuklarla görüşme teknikleri (%73,44) ve resim analizinde temel kavramlar (%73,33) konularında eğitim talebinin yüksek olduğu grlmektedir. En düşük eğitim talebi ise iletişim becerileri konusunda kayda geçmiş, katılımcıların %49,23' bu konuda talep belirtmiştir.
- **ocuk gelişimciler.** ocuk gelişimcileri arasında, temel yetkinlik konuları dahilinde bildirilen en yüksek oranda eğitim talebi krize müdahaledir. %84,85 ile bu meslek grubunun dörtte

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

üçünden fazlası 'koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler' ve 'çocuk refahı uygulamasında etik' modüllerinde talepte bulunmuşlardır. Tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri ve atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konularında %51,22 ile en düşük oranlarda eğitim talebi gerçekleşmiştir. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında çocuk gelişimcilerin büyük çoğunluğunun yetişkin ruh sağlığı (%84,85), travma/travmaya müdahale (%84,85) ve bağımlılık (%84,85) konularında eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. Destekleyici beceriler kapsamında ise en yüksek eğitim talebi oranları %87,88 ile personelde/ailelerde tükenmişlik ve %84,85 ile stres yönetimi konularında öne çıkmıştır. Buna ek olarak, yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%84,88), çatışma çözme becerileri (%82,35) ve resim analizinde temel kavramlar (%81,82) konularını katılımcıların büyük çoğunluğu talep etmiştir. En düşük oranda eğitim talebi ise %54,55 ile iletişim becerileri konusunda görülmüştür.

- **Psikolojik danışmanlar.** Temel yetkinlikler kapsamında psikolojik danışmanlar, %85,29 ile en fazla ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda eğitim talebinde bulunmuştur. %47,06 ile en düşük talep tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konusunda gerçekleşmiştir. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında çocuklarda ihmal ve istismar (%88,24), hassas gruplarla çalışma becerileri (%88,24) ve travma/travmaya müdahale (%84,85) konularında Psikolojik danışman katılımcıların büyük çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. Uzmanlaşma yetkinliklerinde en düşük eğitim talebi ise %48,48 ile proje döngüsü yönetimi becerileri konusunda gerçekleşmiştir. Destekleyici beceriler konularına dair eğitim talebi oranlarına bakıldığında en yüksek oran %81,82 ile oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, en düşük oran ise %47,06 ile iletişim becerileri konusunda görülmüştür.
- **Öğretmenler.** Öğretmenlerin temel yetkinlikler kapsamındaki eğitim taleplerine bakıldığında katılımcıların en az yarısının tüm modüllerde talepte bulunduğu görülmektedir. Bu bağlamda en yüksek oranlar, kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği (%63,93) ile ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - aile yanında destek (%63,99) konularında görülmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında öğretmenler arasında en yüksek düzeyde eğitim talebi %60,38 ile travma ve travmaya müdahale konusu için bildirilmiştir. %66,67 ile resim analizinde temel kavramlar, destekleyici beceriler arasında öğretmen katılımcılar tarafından en yüksek oranda eğitim talebinde bulunulan konu olarak öne çıkmıştır. Çatışma çözme becerileri, davranış yönetimi ve disiplin ile oyunla müdahale yöntem ve teknikleri konularında öğretmenlerin %59,26'sı eğitim talebinde bulunmuştur.

Hizmet-içi Eğitim Talepleri (Hizmet Birimlerine Göre)

ASHB ÇHGM merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerinin eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve talepleri hizmet birimlerine göre gözden geçirilmiştir. Aşağıda eğitim talepleri özetlenmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- **Merkez Teşkilat Çalışanları.** Bu katılımcı grubunun 15'i kariyer uzman ve yardımcıları, 26'sı ise meslek elemanlarıdır. Merkez teşkilatında çalışan katılımcıların en az %60'ı temel yetkinlik konularının tamamı için eğitim talebinde bulunmuştur. En yüksek eğitim talebi, %75 ile krize müdahale konusunda bildirilmiştir. Uzmanlaşma yetkinliklerinde merkez teşkilatı çalışanlarının %84,21 ile büyük çoğunluğu, travma ve travmaya müdahale konusunda eğitim talebinde bulunmuştur. Destekleyici beceriler konuları değerlendirildiğinde, katılımcıların %86,84'ünün resim analizinde temel kavramlar konusunda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%84,21) ve oyunla müdahale yöntem ve teknikleri (%84,21) konuları da benzer oranlarla öne çıkmıştır.

Devam eden paragraflarda taşra teşkilatının yedi hizmet biriminde çalışan meslek elemanlarının eğitim talepleri bildirilmiştir.

- **Gündüzlü Çocuk Hizmetleri.** Bu birim çalışanları arasında temel yetkinlikler konularından psikososyal müdahale yaklaşımları için %78,26 ile en yüksek oranda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Buna ek olarak, krize müdahale ve çocuğu/aileyi değerlendirme/risk tespiti konularında katılımcıların yaklaşık üçte ikisi eğitim talebinde bulunmuştur. Uzmanlaşma yetkinliklerinden travma ve travmaya müdahale %80,95 ve hassas gruplarla çalışma becerileri ise %80,43 ile, gündüzlü çocuk hizmetleri birimleri çalışanları arasında en fazla eğitim talebinin belirtildiği konular olarak öne çıkmıştır. Gündüzlü çocuk hizmetleri çalışanlarının destekleyici beceriler arasında en yüksek oranlarda talep ettikleri eğitimler, oyunla müdahale yöntem ve teknikleri (%80,95), yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%78,57) ve resim analizinde temel kavramlar (%78,57) konularıdır.
- **Çocuk Koruma Mobil Ekipler ve SHM-KİOÇ.** Katılımcıların dörtte üçünün ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Genel olarak temel yetkinlikler arasından ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetlerden bakım ve sosyal rehabilitasyon konusunun yüksek eğitim talebi (%73,55) ve düşük öz-yeterlilik (%26,45) oranıyla öne çıktığı gözlenmiştir. Uzmanlaşma yetkinlikleri arasından travma ve travmaya müdahale, ergen ruh sağlığı, çocuk ruh sağlığı ve hassas gruplarla çalışma becerileri, katılımcıların dörtte üçünden fazlası tarafından talep edilmiştir. Destekleyici becerilerden resim analizinde temel kavramlar konusu, çocuk koruma mobil ekip çalışanları tarafından hem %80,34 ile en yüksek oranda eğitim talebinde bulunulan hem de %15,38 ile en düşük düzeyde öz-yeterlilik bildirilen konu olmuştur.
- **ÇEKOM-Çocuk evleri.** Temel yetkinlik konularından kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği, ÇEKOM-Çocuk evleri çalışanları tarafından en fazla eğitim talebinde bulunulan ve en düşük oranda öz-yeterlilik düzeyi bildirilen konu olmuştur. Bu grubun çoğunluğu çocuklarda ihmal ve istismar konusunda hem yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş hem de eğitim talebinde bulunmuştur. Oyunla

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

müdahale yöntem ve teknikleri ile resim analizinde temel kavramlar, ÇEKOM-Çocuk evleri çalışanları tarafından en fazla eğitim talebinde bulunulan konular olarak öne çıkmıştır. ÇEKOM-çocuk evleri çalışanlarının eğitim taleplerinin dağılımı genelde diğer birimlerin taleplerine göre daha düşük bir yüzde aralığında seyretmiştir (asgari %40 ile iletişim becerileri ve azami %70,3 ile oyunla müdahale yöntem ve teknikleri).

- **Çocuk Evleri Siteleri.** Temel yetkinlikler dâhilindeki tüm konularda çocuk evleri sitesi çalışanlarının çoğunluğu eğitim talebinde bulunmuştur. Bu bağlamda %77,63 ile en yüksek oranda ulusal ve uluslararası mevzuat, %60 ile en düşük oranda tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konularında eğitim talebi bildirilmiştir. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında da çocuk evleri sitesi çalışanlarının çoğunluğunun tüm modüller için eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. En yüksek düzeyde eğitim talebi, %77,78 ile travma ve travmaya müdahale konusu için yapılmıştır. Destekleyici beceriler dâhilinde, %81,94 ile bu birimde çalışan katılımcıların büyük çoğunluğu resim analizinde temel kavramlar konusunda eğitim talebinde bulunmuştur.
- **İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM.** Temel yetkinlikler kapsamında ihtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanlarının en fazla talep ettiği eğitim konusu, %82,05 ile atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri olmuştur. Bu düzeydeki diğer tüm konularda da yüksek oranlarda eğitim talepleri görülmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri konularının da tamamında katılımcıların çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Bu düzeyde sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler konusu, %82,05 eğitim talebi oranıyla öne çıkmıştır. Destekleyici becerilerden personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi, %84,21 talep oranıyla ilk kez bu hizmet grubunda en yüksek sıralarda çıkmıştır. Resim analizinde temel kavramlar konusu da %81,58 ile büyük çoğunluk tarafından talep edilmiştir.
- **SED Hizmetleri.** SED hizmetleri çalışanları, temel yetkinlikler ve uzmanlaşma yetkinlikleri modülleri için genel olarak yüksek oranlarda eğitim taleplerinde bulunmuştur. Bu bağlamda atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri (%80) ve krize müdahale (%80) konuları öne çıkmıştır. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında da katılımcıların çoğunluğu tüm konular için eğitim talebinde bulunmuştur. Travma ve travmaya müdahale konusunda %80,39 oranında eğitim talebi görülmüştür. Destekleyici becerilerde yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri için SED çalışanlarının %82'si eğitim talebinde bulunmuştur.
- **Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Hizmetleri.** Temel yetkinlikler kapsamındaki eğitim taleplerine bakıldığında, en yüksek talebin %83,33 ile ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda olduğu, bunu %82,61 ile atipik/farklı gelişim gösteren çocukların özellikleri, %75 ile tipik gelişim gösteren çocukların özellikleri ve %75 ile krize müdahale konularının izlediği görülmüştür. Uzmanlaşma yetkinliklerinde çalışanların eğitim talepleri incelendiğinde, çocuk ruh sağlığı, ergenlerde ruh sağlığı ve yetişkin ruh sağlığı konularındaki yüksek oranlar dikkat

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

çekmiştir. En fazla talep edilen konu ise %79,71 ile sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler olarak karşımıza çıkmıştır.

1.4 Sonuç

Bu analizde, ASHB ÇHGM merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerinde görev yapan meslek elemanlarının (ve sınırlı sayıda kariyer uzman ve yardımcılarının) çocuk refahı ve koruma alanında çalışırken sahip olmaları beklenen bilgi-beceri setlerine ilişkin öz-yeterlilik değerlendirmeleri ve eğitim deneyimleri ve talepleri ele alınmıştır.

Genel olarak her modül için bildirilen öz-yeterlilik oranlarının düşük olduğu görülmüştür. Katılımcıların 40 modül için bildirdikleri yeterlilik yüzdelerinin ortalaması %46,61 (SD=14.29) çıkmıştır.

ASHB ÇHGM çalışanı meslek elemanlarının hizmet-içi eğitim deneyimleri bu analizde tanımlanmış olan 40 eğitim modülü ile ilgili başlıklar ve konular için gözden geçirilmiştir. Katılımcıların yalnızca %12,53'ünün (SD=5,93; tüm modül yüzdelerinin ortalaması) eğitim aldığını belirttiği görülmüştür.

Tamamına yakını meslek elemanı olan çalışanların hizmet-içi eğitim talepleri, düşük öz-yeterlilik ve çok düşük hizmet-içi eğitim deneyimi oranlarıyla tutarlı olarak 40 modül için de yüksek oranlarda seyretmiştir. Analizde ele alınan bütün modüller için meslek elemanlarının çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu saptanmıştır (yüzdeler ortalaması: %68,65, SD=6,07).

Katılımcıların, kendilerine önerilen ve kısa açıklamaları ile birlikte gösterilen eğitim modülleri ile ilgili yüksek oranda eğitim talebini diğer verilerle tutarlı biçimde bildirmiş olmaları hazırlanan eğitim program taslağının geçerliliğini artıran bir sonuç olarak değerlendirilmiştir.

EİA katılımcılarının eğitim talepleri mesleklerine ve görev yaptıkları hizmet birimine göre de karşılaştırmalı olarak gözden geçirilmiştir. **Genelde sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, Psikolojik danışman ve çocuk gelişimi meslek elemanlarının eğitim talepleri büyük oranda birbirine benzerlik gösterirken, psikososyal müdahale içeren eğitim konularında öğretmenlerin talebi, bu mesleklere göre görece farklı ve daha düşük orandadır.** Düzey 1 - Temel Yetkinlikler dâhilinde, sosyal çalışmacı ve psikologların benzer eğitim taleplerinde bulunduğu görülmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında mesleklerin en fazla talep ettiği konulara bakıldığında, travma ve travmaya müdahalenin öne çıktığı görülmektedir. Psikolog, çocuk gelişimci ve öğretmenler en çok bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur. Destekleyici becerilerde eğitim talebi düzeylerine bakıldığında meslekler arasında anlamlı bir fark görülmemiştir.

Hizmet birimleri arasında eğitim talep yoğunluklarına bakıldığında ihtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanları ile SED hizmetleri çalışanları öne çıkmıştır. Eğitim planlamasında bu gruplara öncelik verilmesinde yarar vardır. ÇEKOM-çocuk evleri, çocuk evleri sitesi ve koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının yüksek oranlarla ulusal ve uluslararası mevzuat konularında talepte bulunduğu görülmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri arasından travma ve travmaya müdahale

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

konusunda, hizmet birimlerinin çoğunluğu en yüksek oranlarla eğitim talebinde bulunmuştur. Politika analizi ve proje döngüsü yönetimi becerileri konularında birimler arasında görece düşük oranlarla eğitim taleplerinde bulunulduğu gözlenmiştir. Destekleyici becerilerle ilgili eğitim modüllerine talepte birimler arasında fark oluşmamıştır.

1.5 Öneriler

Literatür incelemesi, kilit kişi görüşmeleri ve odak grup görüşmeleri aşamalarının sonucunda 40 modülden oluşan bir taslak eğitim müfredatı oluşmuştur. Anket uygulamasında, bu müfredatla ilgili öz-yeterlilik, eğitim alma durumu ve eğitim talepleri, mesleklere (6 grup) ve hizmet birimlerine (9 grup) göre analiz edilmiştir. **Analizin ardından** (Faaliyet 2.7'nin Şartnamede geçen ölçütleri dikkate alınarak) müfredatta sadeleştirmeye gidilerek **üç düzeyli ve toplam 30 eğitim modülünden oluşan bir çocuk refahi ve koruma hizmetleri hizmet-içi müfredat taslak önerisine ulaşılmıştır**. Taslağın modül başlıkları şöyledir:

Tablo 1. Modül Başlıkları

1. Düzey - Temel Yetkinlikler (12)	2. Düzey - Uzmanlaşma Yetkinlikleri (10)	3. Düzey - Destekleyici Beceriler (8)
Çocuk koruma - Ulusal ve Uluslararası Mevzuat	Çocuk ruh sağlığı (0-11)	Resim analizinde temel kavramlar
ÇHGM Hizmetler - Koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler	Ergen ruh sağlığı (12-17)	Oyunla müdahale yöntem ve teknikleri
ÇHGM Hizmetler - Bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri	Yetişkin ruh sağlığı	Çocuklarla görüşme teknikleri
ÇHGM Hizmetler - İnceleme, tespit ve ilk müdahale hizmetleri	Çocuk ihmali ve istismarı	Davranış yönetimi ve disiplin
ÇHGM Hizmetler - Aile yanında destek hizmetleri	Bağımlılık	Yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri
Kamu kurumlarının çocuk koruma ile ilgili sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği	Aile içi şiddet	Çatışma çözme becerileri
Çocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti	Erken yaşta zorla evliliklerle mücadele	Personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi
Sosyal hizmet ihtiyacının değerlendirilmesi ve analitik düşünme becerileri	Sokak koşullarındaki çocuklara yönelik hizmetler	İletişim becerileri
Vaka yönetimi	Travma ve travmaya müdahale	
Tipik ve atipik gelişim gösteren çocukların özellikleri	Hassas gruplarla çalışma becerileri	
Aile merkezli çocuk koruma hizmetleri		
Psikososyal müdahale yaklaşımları (krize müdahale ve diğer yaklaşımlar)		

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ASHB-ÇHGM taşra teşkilatı çalışanları önerilen hizmet-içi eğitim müfredatı 12 temel, 10 uzmanlık ve 8 destekleyici beceriler düzeyindeki toplam 30 eğitim modülünden oluşmaktadır. ASHB-ÇHGM merkez teşkilatı çalışanları için önerilen eğitim müfredatı ise, 12 temel, 12 uzmanlık ve 8 destekleyici beceriler düzeyindeki toplam 32 eğitim modülünden oluşmaktadır. Merkez teşkilatı çalışanları için uzmanlık düzeyi eğitim konuları arasına **politika analizi** ve **proje döngüsü yönetimi** eklenmiştir.

Modüllerin her birinin toplam süresinin temel belirleyicisi, tanımlanacak olan öğrenme çıktılarıdır. Bu çıktılara göre ders materyalleri geliştirilebilir. Her modülün içeriği ve toplam süresi, (1) sınıf ortamında eğitimci eşliğinde yürütülecek ders saati (asgari üç saatten başlamak üzere) ve (2) öğrencinin belirli teorik ve ödev kısımlarını öz öğrenme yöntemleri ile üstlenebileceği şekilde yapılandırılabilir. Böylece dersin toplam öğrenme süresi hesaplanır.

Yüz yüze eğitime paralel olarak katılımcıların çoğu uygulamalı ve etkileşimli bir eğitim programı talep etmişlerdir. Katılımcı sayısına yönelik anket cevaplarına bakıldığında ise 20 kişilik grupların oluşturulması talebi ön plana çıkmıştır. Bu sayı yüz yüze yapılacak olan uygulamalı eğitim için de uygundur. Bu bağlamda eğitim programı kapsamında verilecek eğitim başlıkları için 40 kişiden az gerçek sınıflarda (yüz yüze) eğitici eşliğinde etkileşimli/uygulamalı eğitim metotlarının önceliklendirilmesi önerilmektedir. Diğer taraftan eğitimden yararlanması beklenen sosyal hizmet işgücünün sayısal çokluğu nedeniyle eğitimin teorik modüllerinin kısmen uzaktan öğretim teknolojileri kullanılarak verilmesi de düşünülebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. GİRİŞ

2.1 Proje Hakkında Kısa Bilgi

Özne Çocuk: Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım Projesi, nihai yararlanıcı ASHB ve ortak yararlanıcı ÇSGB tarafından yürütölmektedir. Projenin lider kurumu Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığıdır. Sözleşme makamı Merkezi Finans ve İhale Birimidir. Bu proje, AB Katılım Öncesi Yardım Aracı 2014-2020 (IPA II) tarafından finanse edilmektedir.

Projenin "Çocuk Bakım Hizmetleri" başlıklı ikinci bileşeni, 12 faaliyetten oluşmaktadır. Bu bileşen farklı tipteki çocuk bakım hizmetlerinin erişilebilirliği ve standartlarının geliştirilmesi ile ilgilidir. Karşılaştırmalı analizler sonrası, çocuk koruma hizmet birimleri için minimum standartlar, engeli olan çocuklar için kapsayıcı bakım modelleri, hizmet kalite değerlendirme araçları ve risk değerlendirme ölçekleri geliştirilecektir. Bu araçların ve modellerin pilot uygulamaları yapılacaktır. İkinci bileşen, mevcut çocuk koruma hizmetlerine erişilebilirliği artırmayı ve izleme ve değerlendirme kapasitesine yönelik mekanizmalar geliştirmeyi de içermektedir. ASHB ve ÇSGB bünyesinde görev yapanlar içinde çocuk koruma ile ilgili olan meslek elemanları için bir EİA yapılması, ardından eğitim programı tasarlanması ve uygulanması da (Faaliyet 2.7) bu bileşen kapsamındadır. İlaveten, çocuk bakım hizmetlerinde görev yapan bakım elemanları için bir çevrimiçi eğitim programı (Faaliyet 2.8) planlanmıştır.

2.2 Eğitim İhtiyaç Analizinin Amaçları

EİA, kurumların rol ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için çalışanların bilgi-beceri ihtiyaçlarını belirleme ve geliştirme sürecidir. Denby'ye (2010) göre, EİA, bir örgütün mevcut ve istenen performans düzeylerine yönelik, ağırlıklı olarak personelinin becerilerine ve bilgi destek ağlarına odaklanan metodolojik bir araştırma ve analiz yöntemidir. EİA, eğitim tasarımını, sunumu ve değerlendirmesini de içeren sistematik eğitim döngüsünün ilk aşamasıdır (Bowman ve Wilson, 2008).

EİA'nın genel stratejisi, ana sosyal hizmetler iş gücünün (sosyal çalışmacılar, psikologlar, psikolojik danışmanlar, çocuk gelişimciler, öğretmenler, sosyologlar vs.) çocuk hakları, çocuk bakımı ve koruması, çocuk işçiliği, hassas koşullar altındaki çocukların (istismar ve sömürü, sokak koşullarındaki ve koruma-bakım tedbiri alınmış çocuklar) tespiti, yönlendirilmesi ve çocuklara yönelik hizmet sunumu gibi odak alanlarına ilişkin belirli bilgi-beceri ihtiyaçlarını ayrıntılı olarak tanımlamaktır.

Bu EİA çalışmasının temel amacı, ASHB-ÇHGM merkez ve taşra teşkilatında çalışan kariyer uzman ve yardımcıları ile meslek elemanlarının gözünden çocuk refahı ve koruma alanındaki bilgi-beceri ihtiyaçlarını merkez/taşra hizmet birimlerine ve mesleklere göre analiz etmektir.

Analizin amaçları nitel ve nicel aşamalara göre aşağıdaki gibi yapılandırılmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2.2.1 Nitel Aşamanın Amaçları

EİA'nın nitel aşaması merkez teşkilattaki 10 yönetim biriminin tümünün daire başkanları ile gerçekleşen kilit kişi görüşmeleriyle başlamıştır. Ardından merkez ve taşra teşkilatı kariyer uzmanları ve meslek elemanlarından oluşan 41 kişiyle dört odak grup görüşmesi yürütülmüştür. Gerek kilit kişi görüşmeleri gerekse odak grup görüşmeleri, analize yön verecek olan eğitim modüllerinin ana başlıklarının şekillenmesini sağlamıştır. Bu aşamaların sonunda 40 konudan oluşan taslak bir hizmet-içi eğitim müfredatı tasarlanmıştır. Taslağın sonraki analiz aşaması olan anket uygulamasıyla öz-yeterlilik, eğitim alma deneyimi ve eğitim talebi değişkenlerine göre gözden geçirilmesi planlanmıştır. Soru kâğıdına son halinin verilmesinin temel referansı nitel aşamanın sonuçları olmuştur.

Nitel aşamada gerçekleşen birim görüşmeleri ve odak grup oturumları ÇHGM merkez ve taşra teşkilatının hizmet birimlerinin kendilerine özgü eğitim taleplerinin görünür kılınmasını hedeflemiştir.

2.2.2 Nicel Aşamanın Amaçları

Nitel aşama sonucunda ortaya çıkan 40 modül ve 3 düzeyden oluşan taslak eğitim müfredatı nicel aşamada kullanılacak anketin temel değişkeni olmuştur. Anket uygulaması, ASHB çocuk koruma sosyal hizmet işgücünün, ihtiyaç duyulan eğitim modülleriyle ilgili öz-yeterlilik değerlendirmeleri, (2) hizmet-içi eğitim alma durumları ve (3) eğitim taleplerini çeşitli değişkenlere göre incelemiştir.

Nicel analiz 5 araştırma sorusuna yanıt veren betimleme ve karşılaştırmaları içermiştir:

1. Çocuk koruma sosyal hizmet işgücünün profili nedir? (değişkenler: cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, bakanlıktaki hizmet yılı, meslekteki hizmet yılı, çalışılan birimdeki hizmet yılı, meslek dağılımı, çalışılan il, merkezde çalışılan hizmet birimi, taşrada çalışılan hizmet birimi)
2. Çocuk koruma eğitim modülleriyle ilgili (literatür incelemesi ve nitel aşamada geliştirilen), (1) öz-yeterlilik değerlendirmeleri, (2) hizmet-içi eğitim deneyimleri ve (3) eğitim taleplerinin dağılımı nasıldır?
3. Mesleklere (değişkenler: sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimci, psikolojik danışman ve öğretmen) göre eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve eğitim taleplerinin dağılımı nasıldır?
4. ASHB, ÇHGM hizmet birimlerine göre (değişkenler: Gündüzlü Çocuk Hizmetleri, Çocuk Koruma Mobil Ekipler ve SHM-KİOÇ, ÇEKOM-Çocuk evleri, Çocuk Evleri Sitesi, İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM, SED, Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme) eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve eğitim taleplerinin dağılımı nasıldır?
5. Hizmet-içi eğitim nasıl yapılandırılmalıdır? (öğretim yaklaşımları, ideal sınıf mevcudu, eğitim süresi, öğrenme ortamı)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Anket uygulamasından elde edilen verilerin betimsel ve karşılaştırmalı analizi sonucunda 30 modülden oluşan bir eğitim programı taslağı elde edilmiştir.

2.3 Saha Çalışmasının Beklenen Çıktıları

Analizin saha çalışması ASHB ÇHGM bünyesinde çocuk refahı ve koruma alanında görev yapan kariyer uzmanları ve meslek elemanlarının mesleklerine ve özellikle hizmet birimlerine göre hizmet-içi eğitim ihtiyaç ve beklentilerini kilit kişi görüşmeleri, odak grup toplantıları ve çevrimiçi anket araçlarıyla tespit etmeye odaklanmıştır.

Analizin karma metodolojisini bütünleyen araştırma soruları aşağıdaki gibi formüle edilmiştir.

1. Analizin odağındaki sosyal hizmetler işgücünün tanıtıcı ve mesleki özellikleri nelerdir?
2. Merkez veya taşra teşkilatında görev yapanların hizmet birimine göre görevleri ve sorumlulukları nelerdir?
3. Çocuk refahı ve koruma hizmetleri hizmet-içi eğitim programı hangi temel (çekirdek), uzmanlaşma ve destekleyici beceriler düzeyindeki eğitim konularını içermelidir?
4. Kariyer uzmanlarının ve yardımcılarının ve meslek elemanlarının çocuk refahı ve koruma alanına özgü olan bilgi ve beceriler için öz-yeterlilik düzeyleri, eğitim alma durumları ve eğitim talepleri nasıl dağılmaktadır? Çalışma ve eğitimle ilgili özgün deneyimleri nelerdir?
5. Katılımcıların mesleklerine ve çalıştıkları hizmet birimlerine göre eğitim öz-yeterlilik düzeyleri, eğitim alma durumları ve eğitim talepleri nasıl dağılmaktadır?
6. Çocuk refahı ve koruma hizmetleri hizmet-içi eğitim programı, eğitim yöntem ve teknikleri açısından nasıl yapılandırılmalıdır?
7. Projenin operasyonel kriterlerine ve amaçlarına uygun bir eğitim programının yapısı nasıl şekillendirilmelidir.

2.4 Sınırlılıklar

Saha çalışmasının nitel aşamasında taşra teşkilatı çalışanları ile gerçekleşen odak grup görüşmeleri Türkiye genelinden katılım sağlanabilmesi amacıyla çevrimiçi gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle katılımcıların deneyim aktarımlarına eşlik eden davranışları sınırlı düzeyde gözlemlenebilmiştir. Katılımcıların sözel olmayan mesajları ve mimikleri hakkında bilgi edinilememiştir. Benzer biçimde Türkiye genelindeki tüm illerden katılımı amaçlayan anket uygulaması da yalnızca çevrimiçi (surveymonkey ile) ortamda gerçekleştirilmiş, uygulamanın öncesinde veya sonrasında katılımcılar ve araştırmacılar arasında yüz yüze iletişim olanağı kullanılamamıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Kilit kişi görüşmeleri ÇHGM bünyesinde hizmet veren 10 yönetim birimini içermekle birlikte, illerde il müdürleri, il müdür yardımcıları ve kuruluş müdürlerinden oluşan taşra teşkilatı yöneticileri ile görüşme veya anket uygulaması yapılmamıştır. Hizmetin yönetimi ve ilişkili olabilecek eğitim ihtiyaçları için başka bir EİA çalışması yapılmasına ihtiyaç duyulabilir. Analizin nitel aşamasından elde edilen bulgular katılımcıların görüşleri ile sınırlı olup, fenomenolojik yöntemin doğası gereği genelleştirilebilir değildir.

Araştırmanın odak gruplarına katılım veri doygunluğu için yeterli olmuştur (n = 41). Ne var ki nicel aşamada, anket uygulamasına yanıt verenlerin sayısı anketin çevrimiçi uygulamada aktif olduğu 13 günün sonunda (8–20 Aralık 2022) 458'e ulaşmıştır. Ankete katılımı tam sayım hedefi konulmuş olmakla birlikte temel düzey tanımlayıcı bir örnekleme hacmine ulaşılmıştır. Anketin çeşitli değişkenlerinde toplam sayının boş bırakılan sorular nedeniyle değişebildiği görülmüştür. Herhangi bir veri kaybı olmaması için ham veri düzeltme işlemi yapılmamıştır. Nicel analizde raporlanan eğitim öz-yeterlilik, eğitim alma durumu ve eğitim talebi düzeyleri katılımcıların öz değerlendirmelerini yansıtmaktadır. Ölçüm değerleri değildir.

2.5 Etik Hassasiyetler

Analizin görüşme içeren tüm aşamalarında katılımcılar EİA'nın amaçları ve bilimsel verilerin kullanımındaki ilkeler ve kişisel verilerin gizliliği konularında aydınlatılmıştır. Katılımın gönüllülüğe dayalı olduğu açıkça vurgulanmıştır. Odak grup toplantılarının tümünde katılımcılardan ıslak imzalı aydınlatılmış onam formları alınmış ve çevrimiçi ankete katılanların aydınlatılmış onayları elektronik olarak temin edilmiştir. Verilerin analizinde gizliliği korumak için kişi isimleri ve diğer tanıtıcı kuruluş bilgileri anonimleştirilmiştir.

2.6 Tanımlar

Aşağıdaki tabloda raporda geçen, sosyal hizmetler ve çocuk refahı alanında kullanılan terimlerden bazıları tanımlanmıştır.

Tablo 2. Terimler ve Tanımlar

Terim	Tanım	Kaynak
Müracaatçı	Sosyal hizmet müdahalesi yapılan kişi, aile ve ilişkili olduğu sosyal çevre sistemi unsurlarıdır. Sosyal hizmetlerin yararlanıcısı olan; çocuk, genç, kadın, erkek, engelli, yaşlı, gazi ve/veya şehit yakınlarını kapsar.	Özgün

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Sosyal hizmet	Sosyal değişime, kalkınmaya ve toplumsal bütünleşmeye katkı sağlayan, insanların güçlenmesine ve özerkleşmesine yardımcı olan bir meslek ve akademik bir disiplindir. Sosyal adalet, insan hakları, ortak sorumluluk ve farklılıklara saygı ilkeleri sosyal hizmetin temelindedir. Sosyal hizmetin bilgisi, kendi teorileri, sosyal, beşerî bilimler ve yerel bilgi ile desteklenir. Yaşam zorluklarıyla baş etmek ve genel iyilik halini artırmak için insanlarla ve yapılarla çalışılır.	(IFSW, 2020)
Sosyal hizmetler	Kişi ve ailelerin kendi bünye ve çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesine ve ihtiyaçlarının karşılanmasına, sosyal sorunlarının önlenmesi ve çözülmesine yardımcı olunmasını ve hayat standartlarının iyileştirilmesi ve yükseltilmesini amaçlayan sistemli ve programlı hizmetler bütünüdür.	(Sosyal Hizmetler Kanunu, 1983)
Vaka yönetimi	Yararlanıcıların ihtiyaç duyduğu çeşitli sosyal hizmetleri onlar adına, tespit etme, planlama, yararlandırma, izleme ve bu hizmetler için aracılık yürütme sürecidir. Hizmetlerin etkili bir koordinasyon ile bütüncül biçimde sunulmasını sağlar.	(Barker, 2014)
Sosyal hizmet alanında çalışan meslek elemanı	Sosyal hizmet, psikoloji, çocuk gelişimi, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sosyoloji alanlarında eğitim veren üniversitelerden mezun meslek mensubudur.	(Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2013)
Sosyal çalışma görevlisi	Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarıdır.	Çocuk Koruma Kanunu (2005)
İhtiyaç	Yararlanıcıların sosyal işlevselliğini sürdürebilmesi için gerekli olan, temel ihtiyaçlardan başlayıp daha karmaşık psikososyal ve manevi ihtiyaçlara doğru genişleyen çeşitli istekler ve beklentilerdir.	Özgün
Çocuk	Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişidir.	Çocuk Koruma Kanunu (2005)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk Koruma	Çocukları etkileyen istismar, ihmal, sömürü ve şiddeti önlemek ve bunlara müdahale etmek için alınan önlemler ve yapılarıdır.	(Save the Children, 2007)
Korunmaya ihtiyacı olan çocuk	Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan suç mağduru ve suça sürüklenen çocuklarıdır.	Çocuk Koruma Kanunu (2005)
Çocuk Refahı	Çocuğun fiziksel, sosyal, psikolojik ve manevi açılardan esenlik durumudur. Çocuk refah sistemi çocuğun güvenliğini sağlayarak, bu güvenliğin devamı için çocukları ve aileleri güçlendiren kamusal ve özel hizmetler grubudur.	Özgün
Çocuk Gelişimi	Çocuk gelişimi, çocuğun duygusal, bilişsel ve fiziksel yeni kazanımlar elde etmesi sürecidir	(Gülen & Dönmez, 2020)
Çocuk işçiliği	· ILO'ya göre çocuk işçiliği, çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltten, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici işlerde istihdam edilmesi olarak ifade edilmektedir.· UNICEF'e göre çocuk işçiliği, çocuğun yaşına ve işin türüne bağlı olarak, minimum çalışma saatini aşan ve çocuğa zararlı olan işlerdir.	Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)
Çocuk bakım kuruluşları	Korunma ihtiyacı olan çocukların bakım ve barınma ihtiyacının karşılandığı ev tipi sosyal hizmet birimlerinden olan çocuk evlerinin bağlı olduğu çocuk evleri koordinasyon merkezleri ve aynı yerleşkede bulunan birden fazla ev tipi sosyal hizmet biriminden oluşan ve çocukların psikososyal ihtiyacına veya suça sürüklenme durumuna göre ihtisaslaştırılan çocuk evleri siteleridir.	Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2022)
Çocuk evleri	Korunma ihtiyacı olan çocukların bakımlarının sağlandığı, mesken niteliğindeki yatılı ev tipi sosyal hizmet birimleridir.	
Çocuk Evleri Sitesi (ÇES)	Korunma ihtiyacı olan çocukların bakımlarının sağlandığı aynı yerleşkede bulunan birden fazla ev tipi sosyal hizmet biriminden oluşan kuruluşlarıdır.	

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi (ÇEKOM)	Çocuk evlerinin illerde planlanmasını, açılış ve işleyişine ilişkin her türlü işlem ile harcamaların yapılmasını, takibini, denetlenmesini, çocuk evine kabulü yapılacak çocukların belirlenmesi ve uyumuna yönelik çalışmalar ile çocuk evleri arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla oluşturulan merkezlerdir.	
Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimleri (ÇOKİM)	Korunma ihtiyacı olan ve Bakanlık tarafından gözetim altına alınan çocuklar hakkında yapılan ilk değerlendirme hizmetleri ile uygun hizmet modeli belirleninceye kadar veya çocukların yasal temsilcilerine teslim edilmelerine kadar geçen sürede barınma ve temel gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik işlemlerdir.	
İhtisaslaşma	Çocuk bakım kuruluşlarının, çocukların özel surette korunmaları amacıyla yaş ve cinsiyet durumları ile psikososyal ihtiyaçlarına ve ilk kabul işlemlerine yönelik yapılandırılmasıdır.	
Sosyal Hizmet Müdahalesi	Bir kişinin, ailenin, grubun ya da toplumun psikolojik, sosyal ve ekonomik alanlardaki ihtiyaçlarını gidermek ya da sorunlarını çözmek amacıyla gerçekleştirilen planlı ve sistematik mesleki müdahaledir.	Özgün
Yetkinlik Temelli Eğitim	Eğitim kaynaklarının hizmet sistemindeki en yüksek öncelikli eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmasını garanti eden ve böylece eğitimin uygunluğunu, güncelliğini ve kullanılabilirliğini en üst düzeye çıkaran bir yaklaşımdır. Doğru içeriğin doğru zamanda doğru kişilere verilmesini sağlar.	(Rycus ve Hughes,(2000; 2014)
Beceri seti	Beceri seti, belirli bir işi veya faaliyeti gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan bir grup yetkinliktir.	(Rycus ve Hughes,(2000; 2014)
Eğitim İhtiyaç Analizi (EİA)	Bir kurum veya meslek grubunun eğitim ihtiyaçlarının ve eğitim stratejisinin belirlenmesi için yapılan ve farklı nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı değerlendirme çalışmasıdır.	(Denby, 2010)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3.METODOLOJİ

3.1 Kullanılan Yöntemler

Eğitim ihtiyaç analizinde nitel ve nicel yöntemlerin birbirini tamamladığı karma metodoloji kullanılmıştır. Son yıllarda artan oranlarda tercih edilen karma metodoloji, hem farklı sorulara cevap aramayı mümkün kılmakta (ne - nicel; neden ve nasıl - nitel gibi), hem de veri çeşitlemesine katkıda bulunmaktadır.

EİA'nın karma metodoloji uygulama stratejisi iki aşamalıdır. İlk aşama, nitel incelemeyi ve tümevarımsal yöntemle –çocuk koruma alanına özgü– eğitim konu başlıklarını tanımlamayı içermiştir. İkinci aşama ise nicel incelemeyi ve tümdengelimsel yöntemle –önceki aşamada tanımlanmış olan– eğitim konu başlıklarıyla ilgili durum tespiti ve eğilimleri belirlemeyi içermiştir.

Analizin çalışma adımları, sırasıyla, literatür incelemesi, kilit kişi görüşmeleri, odak grup toplantıları ve anket uygulaması olarak yapılandırılmıştır. Aşağıda bu aşamaların ayrıntılarına yer verilmiştir. Çocuk koruma eğitim yetkinlik konularıyla ilgili literatür derlemesi ve kilit kişi görüşmeleri Haziran 2022'de tamamlanmış ve bu faaliyetin ilk çıktısı olan Metodoloji Raporunda verilmiştir. Odak grup görüşmeleri (4 toplantı) Ekim 2022'de tamamlanmış, son olarak, anket uygulaması Aralık 2022'de tamamlanmış ve 30 Aralık 2022'de Eğitim İhtiyaç Analizi Raporunun ilk çıktısı elde edilmiştir.

3.1.1 Teorik Aşama: Masa Başı İncelemesi

EİA çalışmasına yönelik teorik bir çerçeve belirlemek ve çocuk hakları, çocuk koruma ve bakım hizmetleri, sosyal hizmet işgücü ve mesleki yetkinlikler değişkenleri temelinde bir literatür taraması yapılmıştır. Farklı ülke örnekleri taranmış, alana özgü mesleki yeterlilikler incelenmiştir.

Masa başı incelemenin kapsamında şu incelemeler yer almıştır (ayrıntılar için Bkz. Metodoloji Raporu):

1. Sivil Toplum Kuruluşları Örnekleri

- İnsanların Vatani (Terres des Hommes¹)
- İnsani Eylem Çocuk Koruma İttifakı (The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action²)
- Uluslararası Çocuk Hakları Bürosu (International Bureau for Children's Rights³)

2. Ülke Örnekleri

- İskoçya Çocuk Koruma Temel Yeterlilik Çerçevesi (2011)

¹ <https://www.terredeshommes.org/>

² <https://alliancecpha.org/en>

³ <https://www.ibcr.org/en/>

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- b. İngiltere Acil Durumlarda Çocuk Koruma Yeterlilik Çerçevesi (2010)
- c. ABD - Minnesota Çocuk İyi Oluş Yeterlilik Modeli (2013)
- ç. ABD - İnsani Hizmetler Enstitüsü Modeli (Rycus and Huges, 2000)

İncelenen yetkinlikler, nitel görüşme bulgularıyla desteklenmiş ve anket sorularının tasarımına katkı vermiştir.

3.1.2 Nitel Aşama 1: Kilit Kişi Görüşmeleri

EİA'nın başlangıcında, odak grupları ve anket uygulamasını içerecek saha çalışmasına geçmeden önce kilit kişi görüşmeleri gerçekleştirilmiştir (Bkz. Ek 4 Kilit Kişi Görüşme Notları). ASHB, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki daire başkanlıkları (10 merkez teşkilat yönetim birimi için 9 görüşme) ziyaret edilmiş, daire başkanları ve çalışanları ile 18 Mayıs 2022 - 1 Haziran 2022 tarihleri arasında yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerin merkezinde, birimlerdeki idari yapılanma, geçmiş eğitimler ve eğitim önerileri yer almıştır. İçeriden edinilen bilgiler, EİA metodolojisinin belirlenmesi için yol haritası oluşturulmasında ve eğitim içeriğinin tasarlanmasında yararlı olmuştur. Kilit kişiler söz konusu personelin üstleri olduğu için görüşmeler özellikle operasyonel düzeyde eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde yardımcı olmuştur.

Masa başı incelemesini ve kilit kişi görüşmesi sonuçlarını içeren, nitel ve nicel aşamaların tasarımını, odak gruplar için görüşme yönergelerini (Bkz. Ek 2. Odak Gruplar İçin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Yönergesi) ve anket formunu (Bkz. Ek 3. ASHB-ÇHGM Anket Formu) içeren Metodoloji Raporu Bakanlık tarafından Eylül 2022'de onaylandıktan sonra odak grup görüşmelerine geçilmiştir.

3.1.2 Nitel Aşama 2: Odak Grup Görüşmeleri

ASHB ÇHGM merkez ve taşra teşkilatında görev yapan sosyal hizmet işgücünün çalışanları (meslek elemanları ve kariyer uzman ve yardımcıları) ile Kilit 2 - Eğitim Uzmanı tarafından toplam dört odak grup görüşmesi yapılmıştır (Bkz. Tablo 3). Görüşmelerle ilgili bilgiler şöyledir:

- Gruplar ortalama 7-8 kişiden oluşmuş ve görüşmeler ortalama 75-90 dakika sürmüştür.
- Merkez teşkilat görüşmeleri yüz yüze, taşra teşkilatı görüşmeleri ise Zoom yazılımı aracılığıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.
- Merkez teşkilat odak grup görüşmesi tüm yönetim birimlerinden çalışanların katılımı ile gerçekleşmiştir.
- Taşra teşkilatı odak grup görüşmeleri; Aile Yanında Destek Hizmetleri, Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri ve Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetlerle ilgili birimler olarak ayrılmış ve yürütülmüştür.
- ASHB ÇHGM Merkez teşkilatından 12 kişi, taşra teşkilatından 29 kişi olmak üzere toplam 41 kişi ile görüşülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Odak gruplarda daha açık ve net paylaşımların sağlanması ve ast-üst ilişkilerinin engelleyici olmaması için yönetici ve meslek elemanları ayrı gruplarda yer alacak şekilde uygulama yapılmıştır.
- ASHB taşra birimlerinde gerçekleştirilecek odak grup görüşmelerinin katılımcılarının belirlenmesinde Türkiye profilini görebilmek amacıyla İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE, 2017) verileri temel alınmış ve her bir odak görüşmesinin katılımcılarının 6 farklı gelişmişlik düzeyindeki bölgede bulunan illerde görev yapan katılımcılardan oluşması ve her bir grupta farklı meslek gruplarının (sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci, psikolog, sosyolog, psikolojik danışman, öğretmen) temsiliyeti sağlanmasına dikkat edilmiştir.
- Odak grup görüşmelerinin içerik dökümleri toplam **12038** kelime olmuştur. Nitel veri analizinde dökümler veri kaynağı olarak kullanılmıştır.

Tablo 3. Odak Grup Toplantıları Takvimi ve Katılımcı Profili

S	TARİH	KURUM	MERKEZ /TAŞRA	BİRİM
1	4 Ekim 2022 Salı (ÖÖ)	ASHB	Merkez	ASHB ÇHGM MERKEZ (ÇHGM Tüm Daire Başkanlıkları, Kariyer Uzman Yardımcıları, Kariyer Uzmanları ve Meslek Elemanları)
2	5 Ekim 2022 Çarşamba (ÖÖ)	ASHB	Taşra	ASHB ÇHGM Taşra (Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri)
3	28 Eylül 2022 Çarşamba (ÖS)	ASHB	Taşra	ASHB ÇHGM Taşra (Aile Yanında Destek Hizmetleri)
4	19 Ekim 2022 Çarşamba (ÖÖ)	ASHB	Taşra	ASHB ÇHGM Taşra (Koruyucu, Önleyici, Gündüzlü Hizmetler ve Çocuk Hakları)

Nitel aşamanın yürütülmesinde, araştırmacıların ham verilerden kavram ve temalar türettiği tümevarımsal yaklaşım kullanılmıştır. Tematik analiz, eğitim temalarını ve alt temalarını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca ortaya çıkan eğitim başlıkları nicel aşamada uygulanacak olan anket çalışması için de yönlendirici olmuştur. Nitel veriler için tematik ve birimlere göre sistematik analiz yapılmıştır. Analiz için esas alınan birim örgütlenmeleri yukarıdaki tabloda geçtiği gibi, (1) merkez teşkilatının tüm uzman ve meslek personeli; (2) Taşra Teşkilatı Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri; (3) Taşra Teşkilatı Aile Yanında Destek Hizmetleri; (4) Taşra Teşkilatı Koruyucu, Önleyici, Gündüzlü Hizmetler meslek elemanları olarak sıralanmıştır. Her birimin görevleri, mesleki güçlükleri, eğitim deneyimleri ve eğitim talepleri incelenmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3.1.3 Nicel Aşama: Anket

Nitel verilerin ön analizinin ardından elde edilen eğitimle ilgili verilerden yararlanılmış ve taslak bir dizi eğitim başlıkları tasarımı yapılmıştır. Tasarımda eğitimin hiyerarşik olarak üç düzeyde oluşturulması gerekli görülmüştür. Bakanlık uzmanlarıyla tüm eğitim modül başlıklarının ve açıklamalarının istişare edildiği çalışma grubu toplantıları ile anket formuna son şekli verilmiştir.

Ankette temel değişkenler olarak şunlar belirlenmiştir:

1. Cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, bakanlıktaki hizmet yılı, meslekteki hizmet yılı, çalışılan birimdeki hizmet yılı, meslek dağılımı, çalışılan il, merkezde çalışılan hizmet birimi, taşrada çalışılan hizmet birimi
2. Ankette kısa açıklamalarıyla yer verilen 40 eğitim modülüyle (Bkz. Başlık, 4.3 Çocuk Koruma Hizmet-İçi Eğitim Programı Modülleri) ilgili;
 - a. öz-yeterlilik değerlendirmeleri
 - b. hizmet-içi eğitim deneyimleri
 - c. eğitim taleplerinin sayısal dağılımı
3. Sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimci, psikolojik danışman ve öğretmen mesleklerine göre algılanan eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve eğitim taleplerinin dağılımı
4. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri, Çocuk Koruma Mobil Ekipler ve SHM-KİOÇ, ÇEKOM-Çocuk evleri, Çocuk Evleri Sitesi, İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM, SED, Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme birimlerinin algılanan eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve eğitim taleplerinin dağılımı
5. Hizmet-içi eğitimde kullanılacak öğretim yaklaşımları, ideal sınıf mevcudu, eğitim süresi, öğrenme ortamı

Yukarıda verilen değişkenlerin sayı ve yüzde dağılımları, grup karşılaştırmaları ile birlikte genelde grafik bar olarak verilerek temel analizler gerçekleştirilmiştir. Bulgular bölümünde anketin sayısal sonuçları sözelleştirilerek betimlenmiş ve karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.⁴

⁴ Nicel sonuçlarda yüzdeler raporlanırken şu sözelleştirme kuralı esas alınmıştır: %10 - onda bir; %20 - beşte bir; %30 - üçte bir (yerine göre 'önemli bir oran' da denilir); %40 - yarıya yakın; %45 - yarıya çok yakın; %50 - yarısı; %55 - yarıdan fazlası; %60 - üçte ikisi /çoğunluğu; %70 - çoğunluğu; %75 - dörtte üçü, %76-78 örneğin dörtte üçten fazlası; %80 - büyük çoğunluğu; %90 - tamamına yakın; %95 ve üstü - neredeyse tamamı.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3.2 Katılımcılar

ASHB ÇHGM bünyesinde görev yapan kariyer uzman veya yardımcıları ile meslek elemanı olma ölçütünü karşılayan ve Tablo 4'te adı geçen hizmet birimlerinde ve görevlerde çalışan kişiler çalışmaya davet edilmiştir.

Tablo 4. ASHB ÇHGM Yönetim Birimleri

ASHB ÇHGM Hizmet Odağı	Birimler
Aile Yanında Destek Hizmetleri	Sosyal Ve Ekonomik Destek (SED)
	Koruyucu Aile (Akraba veya Yakın Çevre Koruyucu Aile Modeli de Dahil) Hizmeti
	Evlat Edinme
Kurum Bakım Hizmetleri	Çocuk Evleri
	Çocuk Evleri Sitesi
	Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi (ÇEKOM)
	Çocuk Koruma, İlk Müdahale Ve Değerlendirme Birimleri (ÇOKİM)
	İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitesi
	Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Hizmetleri
Gündüz Hizmetleri*	Özel Kreş, Gündüz Bakımevi ve Çocuk Kulüpleri
	Özne Çocuk Yaşam Merkezi
	Çocuk Koruma Mobil Ekipler
Koruyucu, Önleyici ve Destekleyici Hizmetler*	Tedbirler (Bakım, Barınma, Eğitim, Sağlık, Danışmanlık)
	Çağrı Merkezi
	SED Hizmeti Alanlara Okul Desteği Uygulaması
Çocuk Haklarına Yönelik Hizmetler*	Çocuk Hakları İl Komiteleri
	Ulusal Çocuk Forumu
	Çocuk Danışma Kurulu
	Çocuk Hakları Raporlaması

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

	Sosyal Uyum Programı
	Dijital Bağımlılıkla Mücadele
	Çocuklar İçin Zararlı Yayınların Takibi

*Burada verilen üç hizmet biriminin çalışanlarıyla tek bir odak grup oturumunda görüşülmüştür.

Analizin, kilit kişi görüşmelerine, odak grup toplantılarına ve anket uygulamasına ASHB, HGM'den katılanların toplam sayılarının cinsiyete göre dağılımı Tablo5'te verilmiştir.

Tablo 5. Cinsiyete göre EİA'ya HGM'den Katılımcı Sayıları

	Kilit Kişi Görüşmeleri		4 Odak Grup		Anket		Toplam	
	K	E	K	E	K	E	K	E
Cinsiyet	K	E	K	E	K	E	K	E
Sayı	5	5	26	15	307	145	338	165

Tüm görüşmelerde ve anket uygulamasında kadın çalışanların çoğunlukta olduğu bir cinsiyet dağılımı oluşmuştur. Veri toplama sürecine katılanların toplam sayısı ise 503 kişi olmuştur (cinsiyet bildirilenler toplamı).

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4. KİLİT KİŞİ VE ODAK GRUP GÖRÜŞMELERİ BULGULARI

4.1 Kilit Kişi Görüşmeleri

Proje kapsamında Eğitim İhtiyaç Analizi'nin tasarlanabilmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yapısının ve görev dağılımının anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple Daire Başkanlığı düzeyinde her birimin yetkilisi (Daire Başkanları) ile kilit kişi görüşmeleri yapılmıştır. Birimlerdeki idari yapılanma, önceki eğitimler ve eğitim önerileri bu toplantıların merkezinde yer almıştır. Toplanan bilgiler, EİA metodolojisinin belirlenmesi için bir yol haritası çizmek ve ayrıca eğitim içeriklerini tasarlamak için yararlı olmuştur. Ayrıca, bu birimler projenin yararlanıcıları olduğundan, proje süresince daha fazla iş birliği için bir irtibat kurulması önemli görülmüştür. Kilit bilgi kaynakları, eğitim alacak olası personelin amirleri olduğu için görüşmeler özellikle operasyonel düzeyde eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine yardımcı olmuştur.

Kilit kişi görüşmeleri şöyle özetlenebilir:

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki daire başkanları ile 9 görüşme yapılmıştır (10 yönetim birimi için –Görüşülen yöneticilerden biri iki birimden sorumludur).
- Görüşmeler 18 Mayıs 2022 ile 1 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.
- Her görüşme yarım saat ile bir saat arasında sürmüş ve kilit bilgi kaynağının izni ile notlar/tutanaklar alınmıştır.
- Toplantılar 3 ana soruya odaklanmıştır.
 - Kariyer uzmanlarının eğitimi için birimde önceki /mevcut eğitim modülleri nelerdir? Bunları EİA ekibiyle paylaşmak mümkün müdür?
 - Hedef grubumuzdaki profesyoneller kimler ve hangi kurumlarda çalışıyorlar?
 - EİA metodolojisi ve eğitim içerikleri ile ilgili önerileriniz/tavsiyeleriniz nelerdir?
- Genel Müdürlükte tüm daire başkanlıkları için sistematik bir eğitim programı uygulanmamaktadır ve temel eğitim modüllerinden oluşan bir havuz hem yeni başlayanlar hem de deneyimli personel için önemli bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.
- Kurum içi personel hareketliliği oldukça sık olduğundan, merkez ve taşra teşkilatlarında çalışan tüm profesyoneller için çekirdek bir eğitim müfredatı geliştirilmesi önerilmektedir. Bu durum, çok katmanlı/düzeyle bir eğitim programı tasarlama gerekliliğine işaret etmektedir.
- Diğer spesifik eğitim konularının yanı sıra, uygulamalı eğitim, ekip çalışması, kurumlar arası ilişkiler, vaka yönetimi, aileye müdahale, oyun terapisi, yas danışmanlığı, çocuklarla iletişim ve krize müdahale konularının önemi daire başkanları tarafından vurgulanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Görev ve görev tanımları farklı olduğu için hem merkezi hem de taşra idarelerinde EİA odak grupları yürütülmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

Tüm daire başkanları EİA konusunda iş birliğine dayalı bir tutum sergilemiştir. Kilit kişi görüşmeleri, eğitim içeriği tasarlanmanın yanı sıra EİA metodolojisinin tasarlanması açısından da yardımcı olmuştur. Aşağıdaki açıklamalar, EİA metodolojisine ve eğitim içeriğine rehberlik etmiştir. Kilit Kişi notları Ek 1’de yer almaktadır.

4.2 Odak Grup Görüşmeleri

Bu başlık altında, EİA’nın nitel aşamasında gerçekleştirilen biri merkez teşkilatı çalışanları (12 kişi), diğer üçü taşra teşkilatı hizmet birimleri çalışanları (29 kişi) ile gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinin bulguları verilmiştir. Taşra teşkilatı çalışanlarının grup kompozisyonu hizmet odaklarına göre sistematik olarak tasnif edilmiştir. Taşra teşkilatı çalışanlarının birinci odak grubu Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri çalışanları (7 kişi), ikinci odak grubu Aile Yanında Destek Hizmetleri çalışanları (12 kişi), üçüncü grubu ise koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler (10 kişi) çalışanları olmuştur.

Odak grup görüşmelerinin bulguları merkez ve taşradaki toplam dört hizmet birimine göre sınıflandırılarak, devam eden başlıklar altında verilmiştir.

4.2.1 ÇHGM Merkez Teşkilatı

Araştırmaya katılan ÇHGM merkez teşkilatı çalışanları; kariyer uzmanları, yardımcıları ve meslek elemanlarından oluşmaktadır. Merkez teşkilatı yönetim birimlerinde çalışanlarla yürütülen odak grup görüşmesinden elde edilen bulgular görevler, talep edilen eğitimler ve tercih edilen eğitim yöntemleri başlıkları altında verilmiştir.

4.2.1.1 Görevler

Merkez teşkilatı Bakım Hizmetleri Daire Başkanlığı çalışanlarının görevleriyle ilgili aktarımları aşağıda verilmiştir.

1. Hizmetlerin planlanması, çocukların il ve kurum bazında dağılımının planlanması

- a. ...Hizmet planlama anlamında uygulayıcı eğitimlere bakıyoruz. Hizmet planlama anlamında uygulama eğitimleri, temel personel eğitimleri oluyor...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. Çocukların nakil işlemleri

a. ...Görüş verebiliyoruz, bazen nakil yapabiliyoruz. İdari işlemler yapıyoruz. Taşra kuruluşlarımızda yürütölen genel denetim işlemlerinin raporlarına ait işleri yürütüyoruz. İç denetim süreci varsa yapılması gereken işleri yapıyoruz.

3. Hizmet standartlarının belirlenmesi, uygulanması ve il bazında çalışmalar yapılması

a. ...Onun dışında mevcut kuruluşlarımızın ihtiyaca cevap vermediği durumlarda ihtisaslarını değiştirme ya da yeni kuruluşlar açma durumunda kalıyoruz.

4. Taşraya mevzuata ilişkin görüş verilmesi

a. ...Görüş verebiliyoruz, bazen nakil yapabiliyoruz. İdari işlemler yapıyoruz.

5. Genel denetim/öz denetim ve iç denetim raporlarının değerlendirilmesi

a. ...Taşra kuruluşlarımızda yürütölen genel denetim işlemlerinin raporlarına ait işleri yürütüyoruz. İç denetim süreci varsa yapılması gereken işleri yapıyoruz.

6. Toplantı, çalıştay ve eğitimlerin düzenlenmesi

a. ...Toplantı, çalıştay ve eğitimlerin düzenlenmesi, hazırlığı, yürütücölüğü ve takiplerinin yapılması...

7. Veri toplama

a. ...Uzman Müdahale Programı'nın verilerinin yılsonunda oluşturulmak üzere tüm illerden toplanması...

Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri ise şöyle sıralanmıştır:

1. Koruyucu aile hizmeti

a. ...Koruyucu aile birimi olarak çocuklarımızı koruyucu aile yanına yerleştirmeye yönelik politikalar üretiyoruz. Psikologlar aracılığıyla, 14 yaşından itibaren ergen statüsüne giren çocukların psikolojik destek almalarına yönelik sürecimiz var.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. Evlat edindirme hizmeti

a. ...Koruyucu aile hizmeti, evlat edinme hizmeti ve destek hizmetleri verilmektedir

3. Destek hizmetleri

a. ...Bu hizmetleri aile yanında destek hizmetleri birimi yönetiyor. Bu birimde yer alan SED'den bahsetmek istiyorum. Şuan 147.000 çocuğa ekonomik destek veriyoruz.

4. Politika geliştirme

a. ...Rehber koruyucu aile uygulamasına start verdik. Oluşturulmuş usul ve esaslar hazırlandı, bunu aktif hale getirerek koruyucu aile hizmetinde bir model haline getirmeye çalışıyoruz. Bunun haricinde koruyucu aile modellerinin güçlendirilmesi projesiyle henüz aktif hale getirilmemiş geçici koruyucu aile modeli hayata geçirilecek.

5. Tanıtım ve danışmanlık faaliyetleri

a. ...Tanıtım faaliyetlerini güçlendirmek için uluslararası çalışmalarımız kapsamında Azerbaycan'da koruyucu aile sistemini destekleme çalışmalarımız var. Ekim ayında hayata geçireceğiz. Bir yıllık danışmanlık hizmeti vereceğiz Azerbaycan'a.

6. Taşraya rehberlik

- a. ...Taşraya çok fazla rehberlik yapıyoruz. Onları sorgulamadan kırmadan yapılmalı bu, çünkü işleri çok zor. En ufak bir hatada yargılayıcı bir dil olmamalı. Meslek etiği inşa edilmeli. Çok sık telefon iletişimi de var...
- b. ...Taşra mevzuatı açıp bakabileceği şeyleri bile bize ulaşıp bize soruyor. Bir il ile şunu yaşadım. İl müdürüne sorulacak bir şey için "İl müdürüne ulaşamadım, size daha kolay ulaşıyoruz, o yüzden size soruyorum." dediler.
- c. ...Taşradan çok sık görüş gelir. Mevzuatta olmayan görüşleri sorarlar, biz de yazılı talimat hazırlarız. Eğitim, çalıştay ve tanıtım faaliyetlerini koordine ederiz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

7. Vaka yönetimi

- ...Dosya incelemesinden sonra vakanın gidişatına göre suç oluşturan şeylerde teftiş ve inceleme istiyoruz. Ya da rehberlik yapıyoruz. Vakaya ilişkin dikkat edilmesi gereken hususlara bakıyoruz.
- ...İllerimizdeki spesifik vakalar üzerine görüş bildiriyoruz. Bize vaka anlatılıyor. Mevzuata göre idari-hukuki görüş veriyoruz.

8. CİMER başvurularını takip etme

- ...CİMER başvuruları bütün dairelerde mevcut, biz değerlendirip taşralara gönderiyoruz. Ayrıca koruyucu aile ödemelerini yapıyoruz. Ödeme artı ödenekleri de biz takip ediyoruz.
- ...CİMER'ler, normal dilekçeler geliyor; illere yönlendiriyoruz. Eğitim planları yapıyoruz. Yönetmelik değişikliği için girişimde bulduk, etkin hale getirmek için uğraşıyoruz. Kesin çizgilerle ayrılmış iş tanımlarımız yok.

9. Koruyucu aile ödemelerini yapma

- ...Şuan 147.000 çocuğa ekonomik destek veriyoruz. Desteğin tutarı çocuğun eğitim durumuna göre değişıyor. Aylık ödemeleri takip ediyoruz. Önceden ödemeleri iller yapardı, artık bir ihmal olmasın diye merkez yapıyor. Ödeme zamanı bizim telefonlarımız kilitlenir. Ödemenin yapılması için kurulan yeni sisteme geçtik, bu sistemi güçlendirmeye çalışıyoruz.

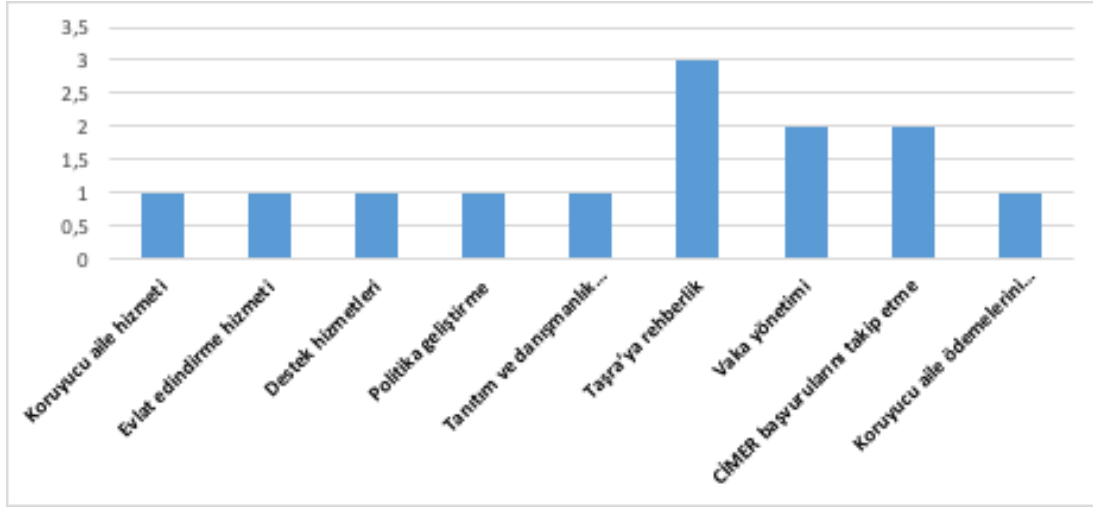
Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının, dokuz başlık altında toplanan görevlerine ilişkin grafik aşağıda verilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 1. ASHB ÇHGM Merkez Teşkilatı Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının Görevleri

Grafik 1 incelendiğinde, en yoğun taşraya rehberlik görevi yürütüldüğü, bunu vaka yönetimi ve CİMER başvurularını takip etme görevleri izlediği görülmektedir.

ASHB ÇHGB bünyesindeki Çocuk Hakları, Kalite ve Hizmet Planlama, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Rehberlik ve Toplumsal Destek Hizmetleri, Öksüz, Yetim ve Gündüz Hizmetleri Daire Başkanlıklarından katılan çalışanların görevleriyle ilgili aktarımları ve görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Rehberlik ve Toplumsal Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

1. Mevzuat çalışmaları yapma

a. ...Mevzuat değişikliği için çalışıyoruz biz de. Hizmet veremez duruma geldi birim, taşrada güçlendirmek gerekiyor.

2. Görev tanımları yapma

a. ...Taşrada çalışanların çoklu görevleri var. Görev tanımlarını netleştirmek istiyoruz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Daire Başkanlığı

1. Kitap ve basılı yayın içeriklerini değerlendirme

a. ...Bazı kitapları içerik yönünden inceliyoruz. Basılı Eserler Komisyonu var, benzer bir iş yapıyorlar. Proje Faaliyetleri var. Birden farklı proje alanı takip ediliyor. Rutin takip edilen çocuklarla ilgili basındaki haberlerin takibi var.

2. CİMER şikâyetlerini değerlendirme

a. ...CİMER şikâyetleri değerlendiriliyor. Kurula gelen kitaplar için raporlar hazırlanıyor. Başka paydaşlarla iş birliği ile yürütölen projeler var.

3. Whatsapp ihbarlarını değerlendirme

a. ...Whatsapp ihbar hattına gelen bildirimler değerlendiriliyor.

4. Çocuklarla ilgili basındaki haberleri takip etme ve sosyal medya tarama

a. ...Sosyal medya tarama grubu sosyal medyayı araştırıyor.

Kalite ve Hizmet Planlama Daire Başkanlığı

1. Mevzuat hazırlama

a. ...Bir mevzuat hazırladık daire olarak. Zaman zaman gelen yönetmelik, yönerge görüşlerine toplu olarak karar veriliyor.

2. Şikâyet ve ihbarları değerlendirme

a. ...Dilekçe ve gelen şikâyetlere, ALO 183'ten gelen şikâyetlere cevap vermek, basına yansıyan konulardaki bilgi notlarını incelemek.

3. Eğitim planlama

a. ...Çalıştay vb. toplantılarda yer almak. Dairemizin yürüttüğü bir projenin eğitimlerini hazırlıyoruz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk Hakları Daire Başkanlığı

1. Çalıştay ve forum yönetme

a. ...Çalıştayımız ve forumumuz var. 81 ilde çocuk komitelerimiz var, bu çocuklardan birer temsilci ve Türkiye temsilcisi var. Yılda iki kez çocuklarla danışma kurulu toplantısı yapıyoruz. Sorun olarak neyi gördüklerini bir tema olarak belirliyorlar. Biz bu komitelerin ve etkinliklerin koordinasyonlarını yürütüyoruz.

2. Strateji belgesi yayınlama

a. ...Strateji belgemizi yayınladıktan sonra bunun üzerine eğileceğiz. Her ildeki çocuklarla birebir değil ama 20 kişilik danışma kurulu ve Türkiye temsilcileriyle görüşüyoruz.

Öksüz, Yetim ve Gündüz Hizmetleri Daire Başkanlığı

1. Rehber geliştirme (yas süreci, cenaze hizmetleri vb.)

a. ...Rehber hazırladık. Sunduğumuz faaliyetlere ilişkin, yas süreci, cenaze (vefat sonrası hukuki süreç, iş ve işlemler) vb. ile ilgili bir rehber hazırladık. Kısıtlı basabildik, sadece PDF olarak illere dağıttık. Hem anne-babalar hem çocuğa bakım verenler hem de kuruluştakiler yararlanabilir. Rehber geliştirme gibi bir iş tanımımız var.

4.2.1.2 Talep Edilen Eğitimler

ASHB ÇHGM merkez teşkilat çalışanlarının talep ettikleri eğitimlere ilişkin görüşleri aşağıda verilmiştir:

1. Nicel ve nitel veri yönetimi ve veri analizi

- ...Her dairenin raporlama işi fazla oluyor. Nicel ve nitel veri yönetimi, veri analizi bilmeli birimler.
- ...Analiz ve Excel üzerine eğitim de olabilir. Nicel veri yönetimi ve veri analizi teşkilatta herkesi bağlayan bir eğitim olabilir. Bu analiz sorunların çözümüne de yardımcı olabilir.
- ...5 yılda bir BM'ye sunulan Çocuk Hakları Raporu'nun sekreteryasını biz yönetiyoruz. Tüm bakanlıklardan, kurum ve kuruluşlardan, TÜİK'ten çocuk ile ilgili bilgileri istedik.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Ben yeni geldiğimde tabloları yorumlamayı bilmiyordum. Halen zorlanabiliyorum. Bu yüzden tablo analizine ihtiyacımız var.

- ç. *...2019'da başlayan bir hizmet var, ergen çocuklarla ilgili. Bunun sonuçlarını görmek istiyorum mesela. Bunu tek başıma yapamam, becerilerim yetmez. İstatistik uzmanı arkadaşımızdan destek alıyoruz.*
- d. *...Veri analizine ek olarak verilerin de durumu çok iyi değil, veriler düzenli değil. Çok zorlanıyorum bu konuda. Analize kadar verinin ne olduğu, araştırma teknikleri de anlatılabilir.*

2. Proje yönetimi (PMP)

- a. *...PMP eğitimi – kamu projelerini izleme süreçleri için yararlı olabilir.*

3. Proje tasarımı ve raporlama

- a. *...Proje nasıl tasarlanır ile başlayıp raporlamaya kadar devam eder.*
- b. *...Raporlamayı, tabloyu okuyup değerlendirecek kadar yorumlama becerisi olmalı. OECD gibi ülkelerin verilerinin nasıl takip edileceğine dair beceriler olmalı.*

4. Krize müdahale

- a. *...Acil durumlarda krizlere müdahale etme, zaman zaman deprem sonrası gibi görevlendiriliyoruz. Eğitimim olmadığı için panik atak yaşadım. Kendimiz zarar görmeden nasıl destek verebiliriz. Travma yaşamış, yas ile mücadele eden çocuklarla ilgili eğitim alınmalı.*
- b. *...Çok ciddi şekilde mevzuatlardan yararlanılıyor. Kişisel bilgileri, vaka değerlendirme süzgecinden geçtiği için, vaka değerlendiren arkadaşların ciddi ciddi her alanı analiz edebilecek şekilde artırması gerekir ki o vakayı doğru yönlendirebilsin. Zaten dairenin ağırlığını vaka yönetimi bilgisi, hukuki bilgiler oluşturuyor. Aslında her dairede gereklidir.*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- c. ...Vaka ve krizi yönetimi, kaynak yönetimi önemli. Okuduğumuz vakalarda çocuk hakkında en doğru kararı verebilmek için çocuğun gelişimsel süreçleri hakkında bilgi sahibi olmak gerekiyor.
- ç. ...Vaka yönetimi için analitik düşünme becerileri gelişmeli. Planlamanın devamında projelendirme becerileri gelişmeli.

5. İletişim becerileri

- a. ...İletişim becerileri eğitimi alınmalı. Karşı tarafın duvar olduğu zamanlar nasıl aşılmalı, bürokrasi nasıl aşılmalı, manipülatif personel ve müracaatçılarla nasıl görüşülmeli.
- b. ...Hepimiz farklı meslek alanlarından geliyoruz. Çocuk hakkında karar verecek kişilerin çocuğa yaklaşım modelleri, hasta çocuklar, engelli çocuklar gibi çocuklara yaklaşım modellerine ilişkin eğitim almaları gerekiyor. Bireylerin bu konularda bilgi edinmesi ve eğitim alması gerekiyor.

6. Yas danışmanlığı

- a. ...Travma yaşamış, yas ile mücadele eden çocuklarla ilgili eğitim alınmalı.

7. Zor kişilerle çalışma

- a. ...Vakalar ile ilgili örneğin istismar vakası geldiğinde yerine gidip rehberlik yapıyoruz. Bu durumlar için hazırlıklı olmalıyız.

8. Görüşme teknikleri

- a. ...Görüşme teknikleri eğitimi olmalı.

9. Takım çalışması

- a. ...Takım çalışması eğitimi olmalı.

10. Grup çalışması

- a. ...Grup çalışması becerileri artırılmalı

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

11. Kurumlar arası iletişim

- ...Kurumlar arası iletişim (aynı bakanlık ya da farklı bakanlıklar) ve iş birliği. Bazen zorluk yaşayabiliyoruz. Koordinasyon zayıflığı sıkıntı yaratabiliyor
- ...Taşra ve genel merkez sürekli iletişimde, aktif iletişim becerileri kullanılıyor. Taşra Genel Müdürlüğü üst olarak görüyor, bu yüzden liderlik becerileri, yönetim becerileri ile harmanlanarak kullanılmalı. İç iletişim için multidisipliner bir yapı olmalı. Yazışma becerileri çok önemli. İş planlama becerisi olmalı. Hem açık ofis çalışıyoruz, hem birden fazla iş yürütüyoruz. Hepsini yapabilmek için zaman yönetimi, iş planlama eğitimi olmalı.

12. Andragoji

- ...Andragoji – yetişkinlere nasıl eğitim tasarlanır, nasıl verilir. Bunun da eğitimi verilmeli.

13. Güvenli İnternet Kullanımı

- ...Güvenli internet kullanımı, hem ebeveyn hem yetişkinler için verilebilir. Belki taşradakilere bilişim okuryazarlığı eğitimi verilebilir. Koruyucu ailelere de verilebilir.

14. Protokol hazırlama

- ...Protokol hazırlama konusu önemli. Uluslararası rapora katkı isteniyor. Bu içerikler yer almalıdır.

15. Stres yönetimi/tükenmişlikle mücadele

- ...Çocuk alanı çok yoğun bir alan, tükenmişlik ve yıpranmışlık olabiliyor. Çocuk alanında çalışmış olmak tükenmişlik sendromu oluşturuyor. 5-6 ay sonra insan çok etkilenabiliyor. Stres yönetimi, kriz yönetimi verilmeli. Psikolojik sağlamlık önemli. Tükenmişlikle başa çıkılabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

16. Psikolojik sağlamlık

- a. ...Özellikle idarecilerin relax olması için eğitim verilmeli. Mobbing de önemli. Yönetici mobbing yaptığını farkında değil.

17. Politika geliştirme

- a. ...Çok ciddi şekilde mevzuatlardan yararlanılıyor. Kişisel bilgileri, vaka değerlendirme süzgecinden geçtiği için, vaka değerlendiren arkadaşların ciddi ciddi her alanı analiz edebilecek şekilde artırması gerekir ki o vakayı doğru yönlendirebilsin. Zaten dairenin ağırlığını vaka yönetimi bilgisi, hukuki bilgiler oluşturuyor. Aslında her dairede gereklidir.

18. Bilişim okur-yazarlığı

- a. ...Belki taşradakilere bilişim okuryazarlığı eğitimi verilebilir. Koruyucu ailelere de verilebilir.

19. Sosyal hizmetler yönetimi

- a. ...Mevzuatları kullanıyoruz. Taşra tecrübem yok çok fazla. Sosyal hizmet eğitimim de yok. Belirli ölçüde biraz yaşayarak öğreniyorum diyebilirim. Eksikliğini de çekiyorum açıkçası. Bazı şeyleri somutlaştırmakta sorun olabiliyor.
- b. ...Sosyal hizmetler yönetimi, muhasebe, hukuk bilinmeli. Ödenek için örneğin sigorta vb. bilgisi gerekiyor. Bazı teknik bilgiler zorlayıcı olabiliyor. İstatistik bilen, muhasebe bilen bir arkadaşımız bu ödemeleri daha kolay yapabilir. Ben niye yapıyorum?
- c. ...Mevzuat bilgisi kullanıyoruz. Sosyal hizmetin bazı rollerini kullanıyoruz.
- ç. ...Mevzuat bilgisi olmalı. STK'lar ile çalışma bilgi-becerileri kullanılmalı. Çocuk katılımını somutlaştırma ve ölçeklendirme önemli. Akrandan akrana eğitim modelleri kullanılıyor. Belki bu çalışanlara da yönelik bir modül olarak tasarlanabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

20. Çocukların gelişim dönemleri

- ...Çocukların psikososyal gelişim süreçleri farklı düzeylerde bilinmelidir. Muzır içerik değerlendirmesini yapabilmek için buna ihtiyaç var. Çocuk algısı olmalı, çocuk merkezli düşünme becerisi gerekli. Koordinasyon işleri sürekli yapılıyor.
- ...Vaka ve kriz yönetimi, kaynak yönetimi önemli. Okuduğumuz vakalarda çocuk hakkında en doğru kararı verebilmek için çocuğun gelişimsel süreçleri hakkında bilgi sahibi olmak gerekiyor.

21. Kalite yönetimi

- ...Kalite metodolojisi bilinmesi gerekiyor. TKY eskiden beri var aslında. Çocuk hizmetlerinde kalite yönetimi bilgisi gerekiyor.

22. Rehber hazırlama eğitim içeriği hazırlama

- ...Bir rehber nasıl hazırlanır, eğitim materyali hazırlama gibi içerikler olmalı. Güvenli bakım modülü gibi içerikler de var. Akademik içeriği de olan ama daha geniş kitleye hitap eden dokümanlar sıklıkla hazırlanıyor.
- ...Burada psikolog, sosyolog hepimiz aynı işi yapıyoruz aslında. Hukukçu bir arkadaşımızla aynı projede çalıştık, birebir aynı işi yaptık. Bunu bilerek eğitimleri kurgulamak gerekiyor.
- ...Merkez teşkilata yönelik eğitim modüllerinde kapsamlı mevzuatlara yer verilmeli. Örneğin, vesayet, hukuki işlemler, çocukla ilgili temel yükümlülükler.

23. Göçmenlerle çalışma becerisi

- ...Farklı kültürler ile çalışma becerisi gerekli. Sahada çok fazla göçmenle yaşanan sorun var. Göç, göçmenlerle ve farklı kültürler ile çalışma becerileri eklenmeli. Mevzuat bilgisi olabilir. Refakatsiz çocuklarla çalışan tercümanlar örneğin, onlar da çocuk ile çalışma becerilerini öğrenmeli.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ASHB ÇHGM merkez teşkilat çalışanları oldukça geniş bir yelpazeye yayılan, mikrodan makroya doğru genişleyen ölçekte eğitim konusu talepleri iletmişlerdir. Sosyal hizmetlerin sunumunda yaygın olarak kullanılan bilgi ve beceri kümelerine referans yapıldığı dikkati çekmiştir. Bununla birlikte merkez teşkilatı yönetim birimleri, çocuk hizmetlerinin planlanması, sunumunun koordinasyonu ve politika ölçeğindeki karar ve eylemlerde yönlendirici olduğu için proje yönetimi, sosyal hizmetler yönetimi ve politika analizi gibi konular öne çıkartılmıştır.

4.2.1.3 Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri

ASHB ÇHGM merkez teşkilat çalışanlarının eğitim yöntem ve teknikleriyle ilgili görüşleri aşağıda sunulmuştur.

1. Roleplay ve vaka simülasyonu

a. ...Konusuna göre eğitim yöntemi farklılaşmalı. Kriz yönetimi, stres yönetimi, vaka ile çalışma konusunda role play çalışmaları olabilir. Vaka örneklerine yer verilebilir. Vaka simülasyonu, çözümlemesi yapılabilir...

2. Uygulamalı eğitim

a. ...Uygulamalı koçluk eğitiminden bir örnek: Görüşmenin başından sonuna kadar videoda canlandırılması, ardından sınıf içinde uygulama yapılması önerildi. Ayda bir-üç ayda bir tekrarlanıyordu bu eğitim. Yeni göreve başlayanlar da bu modülleri tamamlamalı zorunlu olarak. Teknik bir bilgi aktarımıysa evden yapılabilir, içerikler hazırlanır, uygun olunan saatte alırız. Ardından da karşılıklı uygulama ile ne öğrenildiğine dair bir değerlendirme yapılabilir.

b. ...İnteraktif bir eğitim olmalı. Uygulama ağırlıklı olabilir. Teorik ve saha uygulaması da olan bir eğitim olmalı...

c. ...İnteraktif, uygulamalı eğitim için az sayıda ve gönüllü katılımcılar olmalı...

3. Yüz yüze eğitimler

a. ...Yüz yüze olmalı. Çevrimiçi verimsiz oluyor. Çevrimiçi modüllerin yer alacağı bir platform da olabilir. Eğitim videoları da çekilmeli bunun için...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4. Maksimum 5 günlük eğitimler

- a. ...Bir haftayı geçmemeli. Çok uzun süre yerimizde olmamız dairenin iş yükünü artırır. Günlük iş takibi yapılan birimler için zorlayıcı olur. Dairenin işleyişi kötü etkilenmemeli. Eğer her personel almalıysa o zaman süre kısa tutulmalı...

5. Maksimum 20 katılımcı

- a. ...20 kişi üzeri kalabalık olur. İnteraktif, uygulamalı eğitim için az sayıda ve gönüllü katılımcılar olmalı. Zorla getirilen katılımcılar dinlemiyorlar. Merkezde 100 civarı kişi var. En az 4 grup yapılabilir. 25 kişi çok da olabilir...

6. Gönüllülük esaslı katılım

- a. ...Eğitim için az sayıda ve gönüllü katılımcılar olmalı. Zorla getirilen katılımcılar dinlemiyorlar...

Özet

ASHB ÇHGM Merkez Teşkilatı Çalışanlarının talep ettikleri eğitimleri ve eğitim yöntemleri tercihlerini şu şekilde özetlemek olanaklıdır:

Tablo 6. ASHB ÇHGM Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Eğitim Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri

Talep Edilen Eğitimler	Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri
Nicel ve nitel veri yönetimiVeri analiziPMPProje tasarımıRaporlamaKrizle müdahaleİletişim becerileriYas danışmanlığıZor kişilerle çalışmaGörüşme teknikleriTakım çalışmasıGrup çalışmasıKurumlar arası iletişimAndragojiGüvenli internet kullanımıProtokol hazırlama	İnteraktif eğitimUygulamalı eğitimRoleplayVaka simülasyonuYüz yüze eğitimlerÇevrimiçi teorik, uygulamalı yüz yüze5 günlük eğitimlerMaksimum 20 katılımcıGönüllülük esaslı katılım

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

• Stres yönetimi/tükenmişlikle mücadele• Psikolojik sağlamlık• Politika geliştirme• Bilgi teknolojilerini kullanabilme• Bilişim okur-yazarlığı• Vaka yönetimi• Kriz yönetimi• Mevzuat• Sosyal hizmetler yönetimi• Çocukların psikososyal gelişim dönemleri• Kalite yönetimi• Rehber hazırlama• Eğitim içeriği hazırlama• İstatistik• Veri analizi• Farklı kültürlerle çalışma becerisi• Göçmenlerle çalışma becerisi	

4.2.2 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri

Bu hizmet birimleri, ÇEKOM-çocuk evleri, çocuk evleri sitesi, ihtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanlarından oluşmaktadır. Araştırmaya katılan ÇHGM Taşra Teşkilatı - Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri çalışanları, meslek elemanlarından oluşmaktadır. Odak grup görüşmesinden elde edilen bulgular görevler, talep edilen eğitimler ve tercih edilen eğitim yöntemleri başlıkları altında verilmiştir.

4.2.2.1 Görevler

Bakım ve sosyal rehabilitasyon çatısı altındaki kuruluşlarda ve hizmetlerde çalışan meslek elemanlarının görevleri aşağıdaki gibi betimlenmiştir:

1. Çocukları kuruluşlara yerleştirme

- ...Çocuk alma, seçme dönemlerimiz oluyor boşluklarımıza göre. Kuruluşlar arası nakiller oluyor...*
- ...Birçok zorlukla karşılaşıyoruz. Mesela şehit cenazesinde çocuğu varsa, kadın cinayetlerinde ortada kalan çocuklar varsa, tam kriz anlarında yanlarında oluyoruz. Bu*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

durumlarda travma sürecini yönetmekle görevliyiz. Bu konularda çok zorluk yaşıyoruz aslında. Kuruluşa yerleştiren de biz olabiliyoruz...

- c. *...Hep sorun odaklı çalışıyoruz. Rutin işlerimizi kaçırabiliyoruz bu yüzden. Gelen çocuk sayısında sirkülasyon çok fazla. Acil koruma kararı çocukların incelemeleri yapılıyor...*

2. Kuruluşlardaki çocukların takip eğitim, bakım, fiziksel ve ruhsal sağlık durumlarının takip edilmesi

- a. *...Çocuk evlerinde kalan çocuklarla ilgili gelişen durumları analiz ederiz. Sosyal hizmetlere gelen tutanaklarda, mesai sonrasında kurumda kalan çocukların davranış problemleri ve hastalıklarıyla ilgili problemler vardır. Yaşanan sorunlar gelir. Görev alanıma giren sorunlar olduğunda tutanakları okur, neler yapmam gerektiğine bakarım...*
- b. *...Günlük olarak A Bey'in söylediği gibi çocukların uyumuyla ilgili çalışmalar yapıyoruz. Psikiyatri polikliniğine gitmesi gereken çocukların takibini yapıyoruz...*
- c. *...Resmi yazı takipleri, cevap yazıları yazma, evrak yerleştirmesi olabiliyor. Ekstra olarak, çocukların sağlık işlemlerini, hastane randevuları, psikoterapileri, özel eğitim durumlarını takip ediyorum...*
- ç. *...Hep sorun odaklı çalışıyoruz. Rutin işlerimizi kaçırabiliyoruz bu yüzden. Gelen çocuk sayısında sirkülasyon çok fazla. Acil koruma kararı çocukların incelemeleri yapılıyor...*
- d. *...0-12 yaş grubuyla çalışıyorum. Kabul ettiğimiz çocukları koruyucu aile mi, evlat edinme mi yapalım yoksa öz aileyle devam mı edelim diye karar alıyoruz. Çocuğun kurum içerisinde uzun süre kalmaması gerektiğini düşünüyorum. Kimlik çıkarma sürecinde babayı bulmamız zor oluyor, DNA'ya başvurabiliyoruz...*

3. Yaşam alanlarına ziyarette bulunma

- a. *...Çocukların yaşam alanlarına günlük olarak ziyaretler yapabiliriz. Günlük yaşam programlarındaki aşamalar yerine getirilmiş mi – günlük beslenmesi, ders çalışması yapılmış mı, bakarız. Dışardan bunları gözlemleriz...*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4. Çocuklarla görüşme

- a. ...Vakayla ilgili çocuklarla görüşme yapıyoruz. Tek başlarına ya da birlikte görüşüyoruz. Vakanın tüm taraflarıyla görüşüyoruz. Genel olarak yapacaklarımız çok belli. Ama bunların içinde desteklenmemiz gereken noktalar var, eğitimler bu doğrultuda olursa bizi destekleyebilir...
- b. ...Akran arasında yaşanan sorunla ilgili tutanak geldiyse örneğın görüşmeler yaparım.
- c. ...Çocukların bakım personeli (anneler) ile ilgili sorunlar olduğunda görüşmeler gerçekleştirim. Meselenin nerden kaynaklandığını, neden kaynaklandığını anlayıp çözmeye çalışırım...
- ç. ...Çocuklarla günlük görüşmeler yapılır, vakalarla ilgili görüşülür.

5. Problemleri raporlama

- a. ...Karşılaşılan problemleri raporlarız. Bir diğeri, çocukların izin durumlarıyla alakalı raporlar yazabiliriz. Günlerimiz sosyal serviste böyle yoğun bir tempoyla geçiyor...
- b. ...Çocukların aileleriyle telefon, aylık görüşmeleri yönetilir. Çocukların ailelerini izleme adına hane ziyaretleri gerçekleştiriyoruz belirli aralıklarla. Zaman zaman vaka değerlendirmeleri yapılır, sekretaryasını biz yaparız...
- c. ...En çok problem çözüme noktasında rehberlik yapıyorum...
- ç. ...Raporlamalar, öz değerlendirme çalışmaları yapıyoruz. ...
- d. ...Uygulama planları yapıp mahkemelere yolluyoruz...

6. Çocukların aileleriyle iletişim kurma

- a. ...Çocukların aileleriyle telefon, aylık görüşmeleri yönetilir. Çocukların ailelerini izleme adına hane ziyaretleri gerçekleştiriyoruz belirli aralıklarla. Zaman zaman vaka değerlendirmeleri yapılır, sekretaryasını biz yaparız...
- b. ...İzinli gidecek çocukların izinlerini düzenlemek için aile ile görüşüyoruz. Ziyaretçisi olmayan çocukların akrabalarına ulaşım ziyaret etmelerini sağlıyoruz...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- c. ...Mesela istismar, şiddet ihbarları geliyor. Birçok kanaldan ihbar geliyor. Adreslere gidip, çocukların durumunu ailelerle görüşüp risk tespiti yapıyoruz...
- ç. ...Bakım tedbiriyle gelen çocuklarda alternatif sosyal hizmet modellerine yöneliyoruz. Savcılık talimatıyla gelen çocuklarda sorumluluk tespiti, aileye döndürme çözümlerine yöneliyoruz. Üç aylık periyotlarla çocukların durumlarını değerlendiriyoruz. Hangi çocukların hangi ailelere uygun olduklarını değerlendiriyoruz. Çocukların ailelerle görüşmelerini sağlıyoruz...

7. Ev ziyaretleri/sosyal inceleme

- a. Çocukların ailelerini izleme adına hane ziyaretleri gerçekleştiriyoruz belirli aralıklarla...
- b. ...Günlük olarak Fatih Bey'in söylediği gibi çocukların uyumuyla ilgili çalışmalar yapıyoruz. Psikiyatri polikliniğine gitmesi gereken çocukların takibini yapıyoruz. Sosyal incelemeler yapıyoruz. ...
- c. ...Sosyal incelemelere gidiyoruz. İzinsiz terk durumundaki çocukların akrabalarına ulaşmaya çalışıyoruz...

8. Vaka analizi

- a. ...Zaman zaman vaka değerlendirmeleri yapılır, sekretaryasını biz yaparız...
- b. ...Vaka değerlendirme toplantılarında görüşme notlarını düzenliyoruz...

9. Rehberlik hizmetleri

- a. ...Grup sorumlularına rehberlik ediyoruz. İdareye de zaman zaman rehberlik yapıyoruz. 15 yaş üstü çocuklara gelecek süreçlerine yönelik rehberlik yapıyoruz...

10. Öz değerlendirme çalışmaları

- a. ...Raporlamalar, öz değerlendirme çalışmaları yapıyoruz...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

11. Kriz ve travma süreçlerini yönetme

- ...Birçok zorlukla karşılaşılıyor. Mesela şehit cenazesinde çocuğu varsa, kadın cinayetlerinde ortada kalan çocuklar varsa, tam kriz anlarında yanlarında oluyoruz. Bu durumlarda travma sürecini yönetmekle görevliyiz. Bu konularda çok zorluk yaşıyoruz aslında. Kuruluşa yerleştiren de biz olabiliyoruz...*
- ...Mültecilerin kaçarken botlarının parçalanması üzerine çok fazla bebek ortaya çıktı. Onların da kimliklerini çıkartmaya çalışıyoruz. Uluslararası mevzuat eksikimiz, geçenlerde Fransa'ya çocuk gönderdik, orada ombudsman sistemi varmış, bunu yeni öğrendik. Mülteci sayısının fazla olması nedeniyle bu yönde bir çalışma yapılması gerekebilir...*
- ...Çocukların bir kısmını okula gitmeye ikna etmeye çalışıyoruz. Gün içerisinde kriz geçiren, mental geriliği olan çocuklar çok fazla. Onların krizleriyle mücadele ediyoruz. Psikiyatrik tanuları olan çocukların kriz dönemleriyle uğraşıyoruz...*

12. Farklı kamu kurumlarıyla iş birliği (okullar, hastaneler, göç idaresi, emniyet vb.)

- ...Kuruluşlar arası nakiller oluyor. Ekstra bunu ekleyebilirim. Resmi yazı takipleri, cevap yazıları yazma, evrak yerleştirmesi olabiliyor. Ekstra olarak, çocukların sağlık işlemlerini, hastane randevuları, psikoterapileri, özel eğitim durumlarını takip ediyorum...*
- ...Ekstra olarak, çocukların sağlık işlemlerini, hastane randevuları, psikoterapileri, özel eğitim durumlarını takip ediyorum...*
- ...Polise bildirim yapıyoruz. Elimizdeki adreslere gidiyoruz. Hastane takipleri var...*
- ...Biz terk bebekler üzerine çalışıyoruz. Yenidoğan'da 38 bebeğim var. Artık hastanelerde terkler başladı, bu bebekler anne soyadı ile geliyor. Kimliklendirme işlemlerini yapıyoruz...*
- ...Günlük olarak çocukların okuldan kaçması gibi durumlarla polis ile iş birliği ile uğraşıyoruz...*

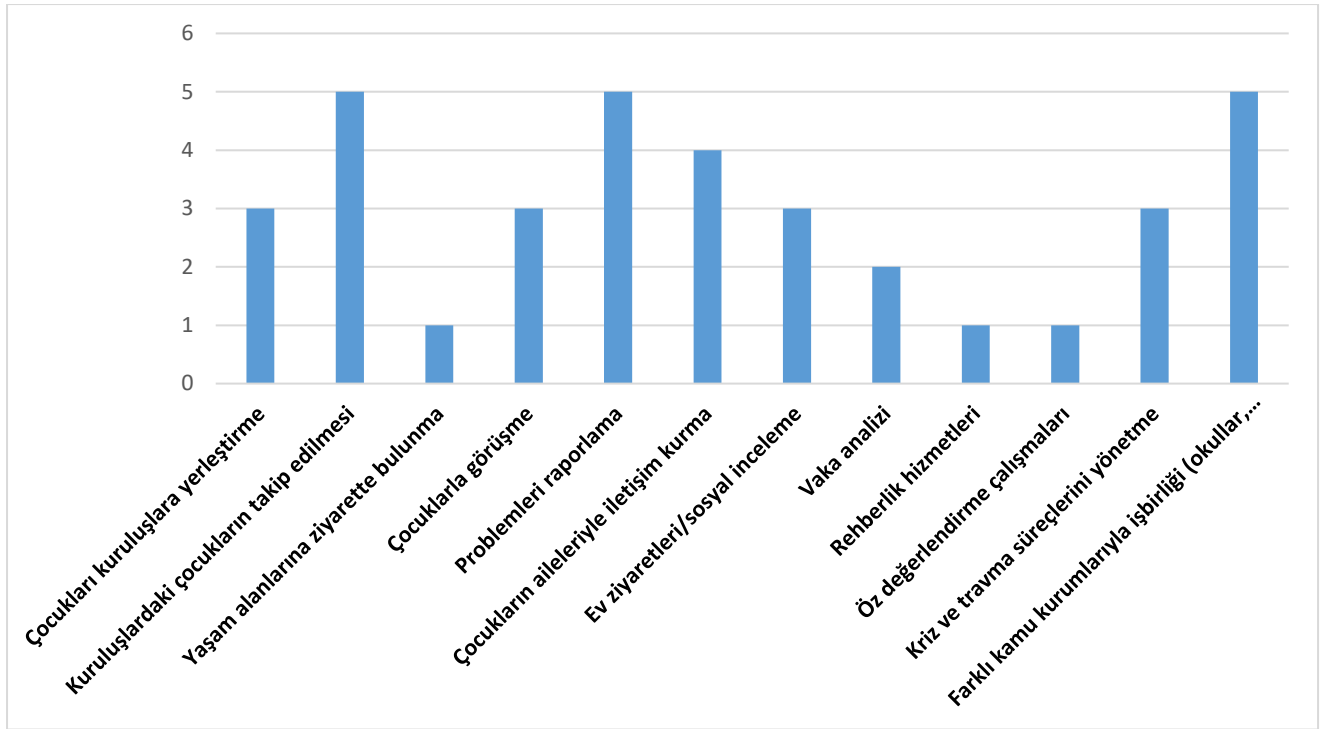

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Katılımcılar bakım ve rehabilitasyonla ilgili görevlerini 12 başlık altında bildirmişlerdir. Görevler bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, kuruluş bakım ve koruma sistemini sürdürüebilmek için gereken bilgi-beceriler etrafında şekillenmiştir. Görevler ayrıca aşağıdaki grafikte bildirim yoğunluğuna göre gösterilmiştir.

Grafik 2. ASHB ÇHGM Taşra Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Çalışanlarının Görevleri

4.2.2.2 Alınan Eğitimler

Bakım rehabilitasyon hizmetleri çalışanlarının önceden aldıkları eğitimler şöyle ifade edilmiştir:

1. Ebeveyn kaybı yaşamış çocuklara müdahale teknikleri

a. ...Ebeveyn kaybı yaşamış çocuklara müdahale yöntemi, teknoloji bağımlılığı konularında aldığımız eğitimler çok önemlidir...

2. Teknoloji bağımlılığı

a. ...Teknoloji bağımlılığı konularında aldığımız eğitimler çok önemlidir...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3. ANKA Eğitimi ve BİRDEF

- a. ...Bize gelen çocuklar kendilerini ifade etmekte zorlanıyorlar, onları açmanın en güzel yolu grup çalışması. Çocuklara hem bir şey katabiliyoruz hem de davranış değişikliği olabiliyor. Anka'da alınan eğitimde yer verilen bireysel risk değerlendirme formunu (Birdef) her çocuk özelinde doldurup çocuğun hangi alanlarda ihtiyacı olduğunu gösterebiliyordu. Uygulayıcıya ne yapacağını direkt gösteren bir çalışmaydı.
- b. ...Bence bakanlığın en iyi eğitimi Anka'ydı. En sistemli eğitim oydu...

4. Aile danışmanlığı

- a. ...Aile danışmanlığı eğitimini çok kullanıyorum...

5. Aile eğitimi

- a. ...Aile eğitim programı da çok katkı sağladı bana. Eğitim verilen kişi sayısı azdı ama çok yaygınlaştıramadı...

6. Krize müdahale

- a. ...2017-2018 gibi Antalya'da krize müdahale eğitimine katılmıştık. Eğitimlerde teori var ama uygulama kısmı çok sınırlı. Çocuklara uygulayabilir miyiz, anlamadıklarımız neler bunlara dikkat edilmeli...

Yukarıda sıralanan beş başlıktaki eğitimler arasında özellikle ANKA ve BİRDEF eğitimi konusunda yoğunluk olduğu gözlenmiştir.

4.2.2.3 Talep Edilen Eğitimler

Bakım rehabilitasyon hizmetleri çalışanlarının talep ettikleri eğitimler ise şöyle sıralanmıştır:

1. Görüşme teknikleri

- a. ...Görüşme teknikleri ile alakalı eğitimler çok yararlı oldu çocuklarla görüşürken...
- b. ...Görüşme tekniklerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Arkadaşlar bunun eğitimini almıyorlar ama sahaya geldiklerinde gerekiyor...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. Vaka yönetimi

a. ...Vaka yönetimi eğitimi mutlaka olmalı ama sahada tam karşılığını göremediğimizi düşünüyorum.

3. Çocuklarla grup çalışması

a. ...Bize gelen çocuklar kendilerini ifade etmekte zorlanıyorlar, onları açmanın en güzel yolu grup çalışması. Çocuklara hem bir şey katabiliyoruz hem de davranış değişikliği olabiliyor...

4. Psikolojik sağlamlık

a. ...Travma bulaşıcıdır diye bir söz vardır. Travmanın yükü çok fazla oluyor. Belki tecrübe paylaşımı toplantıları olabilir. Psikolojik sağlamlıkla ilgili eğitimler olabilir...

5. Süpervizyon/tecrübe paylaşımı

a. ...Ben daha çok bu alana dair kitaplar okuyorum. Biz de özel yaşantımızda sıkıntılar yaşayabiliyoruz. Kişisel gelişim, çocuk travmalarına yönelik kitaplar okuyorum. Yaşadığımız olayları anlattıkça kendimizi daha çok gaza getiriyoruz. Şu daha güzel olabilir: personele de psikolojik destek sağlanmalı. Böyle bir eğitim güzel olabilir. Empati ile bu işin üstesinden nasıl gelebiliriz...

6. Oyun terapisi

a. ...Oyun terapisi eğitimini çok istiyorum. Küçük yaşlarda çocuklar için özellikle, kendini ifade edemeyen çocuklar için...

7. Masal terapisi

a. ...Masal terapisi eğitimi de eklenebilir. Bu eğitimleri alıyoruz ama sonrasında uygulayıcı sertifikası da alabilmeliyiz. Eğitimi alsam da uygulayıcıyım diyemiyorum...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

8. Çocuk ve ergenlerde davranış değiştirme teknikleri

- ...Çocuk ve ergenlerde davranış değiştirme teknikleri daha kapsamlı biçimde ele alınmalı, böyle bir eğitim almalyız...

9. EMDR

- ...Geçen Ağustos'ta bir sel felaketi yaşadık. Orada EMDR'cı arkadaşların müdahalelerini gözlemledik. Psikolog arkadaşlara EMDR eğitiminin verilmesini de istiyorum. verilse güzel olur...

10. Çocukların gelişimsel özellikleri

- ...Eski dönemde aile eğitimi programı vardı, çocukların gelişim evrelerine yer verilirdi. O da çok gerekli. Temelini bilmeden üzerine koyamazsınız. Yeni başlayan bir arkadaşımız için gerekli olabilir. Davranış bozukluğu olan çocuklar için davranış değişikliği eğitimi olmalı. Anka'nın kitapçıkları gelmişti, eğitime katılanlar da çok katkı sağladığını söylüyorlar.

11. İletişim

- ...İletişim konusunda eğitimli olmalıyız...

12. Mevzuat

- ...Mevzuat konusunda da desteklenirsek yararlı olabilir...

13. Çocuklarda öfke yönetimi

- ...Çocuklarda öfke yönetimi ve krize müdahale eğitimlerini önerebilirim, yaşadığımız en büyük sorunlar.

14. Krize müdahale

- ...Çocuklarda öfke yönetimi ve krize müdahale eğitimlerini önerebilirim, yaşadığımız en büyük sorunlar...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

15. İstismar mağduru çocuklarla çalışma

- a. *...(istismar) mağduru erkek çocuklar ile geçmiş dönemde karşılaşmıştım, ne yapabilirim diye çok kafa yormuştum. Aileye teslim edilebiliyorlar ama sonrasında davranış problemleri yaşıyorlar. Her ilde bu konuda yetkin bir kişi olursa onlar bu çocuklarla çalışabilirler...*

16. Çocuklarda internet bağımlılığı

- a. *...Bağımlılık, özellikle internet bağımlılığı başlığı olmalı...*

17. Çocuklarda madde bağımlılığı

- a. *...Madde bağımlılığı da olmalı. Madde konusunda yetersiz kalabiliyoruz...*

18. Çocuklara sınır koyma

- a. *...Bir de çocuklara sınır koyma konusunda bir başlık olmalı...*

Talep edilen eğitim başlıkları, mevzuat ve kurumsal uygulama ve prosedürlerle ilgili bilgi-beceri repertuarı geliştirmekle ilgilidir. İlaveten, çocuklara yönelik geliştirici ve terapötik yaklaşım ve teknikleri içeren psikososyal müdahalelere ilişkin çeşitlenen bir talep oluştuğu dikkati çekmiştir.

4.2.2.4 Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri

Tercih edilen eğitim yöntem ve teknikleri ile ilgili şöyle bir içerik oluşmuştur:

1. Grup çalışmaları

- a. *...Grup çalışmalarıyla beraber alanda pratik yapılmalı, pratiğın uygulanabilirliği test edilmeli...*
- b. *...ANKA eğitiminde vaka yönetimini gruplarla uyguladılar. Kuruluşumuzda uyguladığımızda sıkıntı yaşadığımız durumlarda onlara ulaşabildik, iletişim numaralarını verdiler. Bu da iyi olur.*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. Alanda pratik

- ...Grup çalışmalarıyla beraber alanda pratik yapılmalı, pratiğin uygulanabilirliği test edilmeli...

3. Yüz yüze eğitim

- ...Eğitim kesinlikle yüz yüze olmalı...
- ...Süpervizyon kısmı olursa hibrit olabilir. Düz anlatım kısımları hibrit olabilir. Ama uygulama yüz yüze olmalı...

4. 5 günlük eğitimler

- ...Beş gün gibi sürmeli...

5. Maksimum 20 kişilik sınıflar

- ...Katılımcı sayısı da bir sınıfta yirmi kişiyi geçmeyecek şekilde olmalı...

6. Vaka yönetimi

- ...Bir vaka yönetimi ile ilgili eğitim aldıktan sonra mail üzerinden vakayı nasıl uygulayabildiğimizi anlatabiliriz...
- ...Başarılı vaka örneklerinin paylaşılması gerektiğini düşünüyorum.

7. Örnek vakalar ve iyi uygulamalar

- ...Uygulanmış vakalar üzerinden eğitim içeriği oluşturulabilir.

8. Kalıcı ders materyali

- ...Bir kitapçıkla da desteklenmesi, sonrasında dönüp dönüp bakabilmemiz iyi olur.

9. Teorik online, uygulama yüzyüze olabilir

- ...Süpervizyon kısmı olursa hibrit olabilir. Düz anlatım kısımları hibrit olabilir. Ama uygulama yüz yüze olmalı...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

10. Drama tekniği

- a. ...Alternatif olarak, drama tekniği kullanılabilir. Mesela, çocuğu almaya gidiyoruz, aile direnç gösteriyor. Bu direnç sırasında biz ne yapabiliriz, drama ile daha kalıcı olarak öğrenebiliriz...

Çalışanların pratiğe, grup çalışmasına, küçük gruplara, vaka simülasyonlarına ve yapılandırılmış eğitim materyallerine dayalı bir eğitim programı tasarlanmasını bekledikleri anlaşılmaktadır.

Özet

Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri çalışanı meslek elemanlarının, önceki eğitim deneyimlerini, talep ettikleri eğitimleri ve eğitim yöntemleri tercihlerini şu şekilde özetlemek olanaklıdır:

Tablo 7. Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri

Önceki Eğitimler	Talep Edilen Eğitimler	Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri
Ebeveyn kaybı yaşamış çocuklara müdahale teknikleri (yararlı bulunmuş)Teknoloji bağımlılığı (yararlı bulunmuş)ANKA Eğitimi ve BİRDEF (yararlı bulunmuş)Aile Danışmanlığı (yararlı bulunmuş)Aile Eğitimi (AEP) (yararlı bulunmuş)Krizle müdahale	Görüşme teknikleriVaka yönetimiÇocuklarla grup çalışmasıPsikolojik sağlamlıkSüpervizyon/tecrübe paylaşımıOyun terapisiResim analiziMasal terapisiÇocuk ve ergenlerde davranış değiştirme teknikleriEMDRÇocukların gelişimsel özellikleriİletişimMevzuatÇocuklarda öfke yönetimiKrizle müdahaleİstismar mağduru çocuklarla çalışmaÇocuklarda internet bağımlılığıÇocuklarda madde bağımlılığıÇocuklara sınır koyma	Grup çalışmalarıAlanda pratikYüz yüze eğitim5 günlük eğitimlerMaksimum 20 kişilik sınıflarVaka yönetimiÖrnek vakalar ve iyi uygulamalarKalıcı ders materyaliTeorik online, uygulama yüzyüzeDrama tekniği

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4.2.3 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Aile Yanında Destek Hizmetleri

Koruyucu aile ve evlat edindirme hizmetleri ve SED hizmetleri çalışanları bu hizmet birimi çatısı altındadır. Bu hizmet alt alanıyla ilgili kuruluş ve görevlerde çalışan meslek elemanlarının görevlerine, aldıkları eğitimlere, eğitim taleplerine ve tercih ettikleri eğitim yöntemlerine devam eden başlıklar altında yer verilmiştir.

4.2.3.1 Görevler

Çalışanların görevlerine yönelik görüşleri aşağıda sunulmuştur.

1. Çeşitli nedenlerle devlet koruması altına alınan çocukların aile yanına yerleştirilmesi ve sürecin takibi

- ...Çeşitli nedenlerle koruma altına alınan çocukları geçici olarak bir aile yanında destekliyoruz ve bu süreci takip ettiğimiz bir birim olarak tanımlayabiliriz. Koruyucu aile birimi de bu çocukları aile yanında desteklenirken biz de bu süreci takip eden uzmanlar olarak görev alıyoruz...*
- ...Mesela şeyi değerlendirebilmek lazım bu çocuğu ne zaman kurum bakımına alabiliriz yani bu noktayı kaçırmamak lazım hani can güvenliği riski olan durumlar olabiliyor bunu tespit edebilmek lazım. Ailede mesela cinsel istismara uğrama durumu acaba var mı yok mu gibi riski analiz edebilmek lazım...*
- ...Benim ayriyeten hani ön başvuru ile ilgili bir şey söylemem gerekirse müracaatçı ile ilk teması ben sağlıyorum...*

2. Eğitim ve danışmanlık

- ...Takipten kastımız şudur çocuk aile yanına yerleştiği ilk yıl her ay görüşmeler yaparız, aile içi iletişim, çocuğun eğitimi, bakımı ve sağlığıyla ilgili herhangi bir süre içerisinde aksayan karşılaşılan bir zorluk var mı yok mu bunu denetleyen bir mekanizma olarak. İkinci yıldan itibaren 3 ayda 1 bu görüşmeleri yaparız. Sadece aile görüşmesi yapmıyoruz. Çocuğun dokunduğu okul ortamı ya da herhangi bir kursa gidiyorsa bu kurs eğitimcileri ile ilgili de dört koldan bir danışmanlık sürecinin olduğu bir hizmet modeli diyebilirim.*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- b. ...Ben eğitim ve danışmanlık biriminde görev yapıyorum. Danışmanlıktan ziyade aslında eğitim üzerinden çalışıyoruz. Eğitim ve bakanlığımızın ayrı eğitim programı şeklinde bir programı var. Bu programa dahil olan çeşitli konular var bu konulara yetişkin eğitimi veriyoruz. Bize sizden talep ediliyor. Askeriyeden talep geliyor milli eğitimden talep geliyor burada bizim kadın kültür evlerimiz var Halk Eğitim merkezleri var buralardan talepler geliyor. Bu talepler doğrultusunda eğitim planlıyoruz ve eğitime gidiyoruz işte anlatıyoruz o konuyla ilgili. Danışmanlık boyutunda da danışmanlık tedbirini ben tek başıma yapmıyorum. Arkadaşlara dağıtılıyor ama benim de danışmanlığını yaptığım çocuklar var. Danışmanlık biriminde de danışmanlık katında işte danışmanlık tedbiri çocukları bize geliyor sonrasında geliyoruz bunun bir planlamasını yapıyoruz.
- c. ...Çocuk da koruyucu aileye bağlanmış oluyor. O durumda süreç içerisinde bu durumların yaşanmaması için gerek koruyucu aileye gerek öz aileye gerekse çocuğa iletişim becerilerini güçlendirici görüşmeler yapıyoruz, danışmanlık yapıyoruz. O süreçte ben eğitimci olduğum için çocukların daha çok eğitimlerinin nasıl şekilleneceği o konularda yönlendirme yapıyorum ailelere.
- ç. ... Politik pek bir şey yapamıyoruz sadece biraz daha yönlendirme içindeyiz bu konuda. Eğitime ihtiyacı varsa eğitime danışmanlık ihtiyacı varsa danışmaya sonra da sadece yönlendirmeler yapabiliyoruz.

3. Ev ziyaretleri yapmak

- a. ...Ailenin bize ulaşması kuruma gelmesi çok zor. Genellikle biz aileyi ziyaret ediyoruz. Bu bazen işte mevsim şartlarından dolayı uzun süre ziyaret etmediğiniz aileler de oluyor ama çoğunlukla aileleri ziyaret ediyoruz. Daha önceden ziyarette aileye gittiğimizde daha çok yani çocukla görüşme yapıyoruz ama bu kesinlikle terapi gibi değil maalesef olamıyor keşke olabilse keşke çocuklarla düzenli görüşebilsek.
- b. ...Amaç gelen aileleri incelemeye gitmek, desteğe ihtiyaçları varsa desteklerini sağlamak üzere de gerekli olmayan yaşamalarını tamamlamak kendine daha uygun...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4. Sosyo-ekonomik destek sağlamak

- a. *...Ekonomik değeri var çocuğun yani aileye ekonomik değer katma rolü var çocuğun. Bunu olabildiğince önlemeye çalışıyoruz gerekli yerlerde sosyal ekonomik destek de sağlamakaya çalışıyoruz çocuk eğitimine devam edebilsin ya da işte uygun olmayan yaşta çalışması engellenebilsin diye...*
- b. *...Sosyoekonomik desteğin gayesi aslında hani çocukları kurum bakımına almadan aile yanında destekleyebilmek. Ama ne yazık ki çok ekonomik odaklı gidiyor. Sosyal kısmında biraz zayıf kalıyor yani danışmanlık sağlamıyor fazla. Bu sadece bizim birimiz de değil ben yeni atanan arkadaşlarla da görüştüğümde benzer feedbackler (geribildirimler) alıyorum. Şu anda işte gidiyoruz mesela eve incelemesi yapıyoruz ama tamamen ekonomik şartları ne belli ki aileler oluyor mesela SED'le geçinmeye alışmış ama onların hayatında çocukların hayatında bir iyileştirme yapılamıyor ve çok fazla yoğun olduğu için dosya birikmesi olduğu için bunu bireysel olarak yapmak istesem de yapamıyorum şu anda.*
- c. *...Bizim sosyoekonomik destek birimi olarak yani sınırlarımızda bunlar var. Bir gün içerisinde aslında yardımcı olabileceğimiz kadar oluyoruz. Mesela sadece ekonomik destek verdik bıraktık diye bir şey de yok. Sonuçta mesleki etiğimiz var bir vicdanımız var bir mesleki ahlakımız var. Bu konuda yardımcı olabileceğimiz kadar açıkçası yardımcı oluyoruz, yönlendirmeler yapıyoruz...*

5. Yönlendirme ve rehberlik

- a. *...Onun dışında çocuğun hayatının her karesinin doğru doldurulması gerektiğini düşünüyorum. O konuda ailelere rehberlik yapıyorum...*
- b. *...Genellikle anne ya da babayla çocuk yetiştirme konusunda bilgilendirmeleri yapmaya çalışıyorum. Ebeveynlik becerileri konusunu işte ergenlik dönemi anlatıyoruz. Bir travma yaşandıysa travmanın doğasını anlatmaya çalışıyorum. Okulla alakalı bir problem varsa bununla alakalı bilgilendirme yapmaya çalışıyoruz. Kimi zaman oluyor sadece çocuğu*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

eğitimine devam etmesi noktasında aileyi motive etmeye çalışıyoruz. Daha çok aile üzerinden...

c. *...Gerekli yönlendirme ve rehberliği yapmaya çalışıyorum...*

6. Şikâyetleri ve dilekçeleri inceleme

a. *...Bununla birlikte elektronik ortamdan gelen dilek ve Şikâyetleri yönelik de inceleme yapıyoruz.*

Aile yanında destek hizmetleri çalışanları yatılı bakım ve koruma dışındaki hizmet modellerinin sunum ve geliştirilmesiyle ilgili görevlerine vurgu yapmışlardır. Bu rollerin arasında özellikle eğitim, danışmanlık ve rehberliğin psikososyal müdahale yöntem ve teknikleri bilgisi gerektirdiği dikkati çekmiştir.

4.2.3.2. Alınan Eğitimler

Bu gruptaki çalışanların önceki hizmet-içi ve kurum dışı özel eğitim konuları aşağıda sıralanmıştır:

1. Travma eğitimi

a. *...Travma eğitimi aldım UNICEF ve Bakanlığımızın birlikte yapmış olduğu...*

2. Bağımlılıkla mücadele formatörlük eğitimi

a. *...Bunun dışında Yeşilay'ın Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Formatörlük Eğitimi olmuştur 2 kez o eğitimi aldım...*

3. Okul öncesi çocuklara yaklaşım

a. *...Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği bir eğitim vardı okul öncesi çocuklara yaklaşımla ilgili o eğitimi aldım...*

4. Aile içi iletişim

a. *...Aile ve çocukla iletişimde sınırlar ilgili bir eğitim yani vakaları içselleştirmeyelim tamam ama yine de çok dışarıdan bakmayalım diye düşünüyorum. Bunun eğitimini alarak gelmediğim için ben biraz daha tecrübeyle konuşuyorum bunları...*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

b. ...Bunun dışında aile içi iletişim ile ilgili eğitim aldım...

5. Aile eğitim programı (AYEP)

a. ...ve bizim bakanlığımızın aile eğitim programı ayep dediğimiz modülü eğitici eğitimini aldım.

6. Evlilik öncesi eğitim ve danışmanlık eğitimi

a. Evlilik öncesi eğitimini aldım ben eğitim ve danışmanlık biriminde çalışıyordum zaten o yüzden eğitimleri de seviyorum çok açığım eğitimlere o yüzden hani eğitim olduğunda direkt akla gelen kişi oluyorum genelde...

7. BDT, Gottman çift terapisi

- a. ...Ben de Bilişsel Davranışçı Psikoterapiler Derneği'nin birinci ikinci düzey eğitimlerini ve süper vizyonlarını tamamladım sertifikaya terapist oldum. Onun dışında Gottman çift terapisi eğitimi aldım o da 2 düzey onda da sertifikaya oldum.
- b. ...Şimdi de şey X Kalkınma Ajansıyla bir proje yapmıştık aile ve toplum hizmetleri bilişsel davranışçı terapi eğitimi alacağız önümüzdeki hafta 5 gün ilimizde 45 kişiye böyle bir eğitim yapılacak. Önümüzdeki hafta onu alacağım.

8. Ebeveynlik ve güvenlik çemberi eğitimi

- a. ...Ebeveyn becerilerini geliştirmek bununla ilgili bir eğitim alalım ki sonuçta çoğumuz ebeveyni değiliz ya da ebeveyn olmamız da bu becerilerin gelişmiş olduğunu da göstermiyor.
- b. ...ben yaklaşık 20 ay önce anne oldum işte ebeveynlik ile ilgili eğitimler ebeveynlik ile ilgili ebeveynlik yetilerimi aslında kendi üzerimde geliştirmeye yönelik eğitimler almaya başladım. Mesela son süreçte ebeveynlik ve güvenlik çemberi eğitimi alıyorum ve bu hakikaten bana iyi geldi.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

9. Şiddet mağduru kadınlar ile iletişim teknikleri

- ...Sonrasında yine bizim psikoloji anabilim dalından eğitime gelmişlerdi kadına yönelik şiddet bağlamında işte şiddet mağduru ile yapılacak görüşmelerdeki iletişim teknikleri anlatıldı...
- ...Yine kadınlarla alakalı bir eğitim oldu. Hem biraz içerik zenginleştirilebilir hem afet hem de kadınlarla alakalı eğitimlerde. Biraz eğitimcilerin daha saha çalışan eğitimciler olması gerektiğini düşünüyorum sahada çalışıyoruz neticede pratik uygulamalar olması lazım...

10. Çocuklar güvende

- ...Sonrasında üç yıl önce çocuklar güvende projesi kapsamında eğitimler vardı hatta öğretmenlerden biri de sizdiniz. Bu kapsamda anlatılan eğitimler de güzeldi ben şu an onunla da kullanabiliyorum.

11. Kısa süreli çözüm odaklı terapi (kalkınma ajansı aracılığıyla)

- ...Onun dışında bağımlılıkla ilgili bir eğitim almıştım X Kalkınma Ajansının desteklediği. Kısa süreli çözüm odaklı terapi aldım.

Aile yanında destek hizmetleri çalışanlarının aldıkları kurum dışı eğitimlerde ağırlığın psikoterapötik yaklaşımlar ve psikososyal destekle ilgili başlıklar içeren hizmetlerde olduğu gözlenmiştir.

4.2.3.3 Talep Edilen Eğitimler

Aile yanında destek hizmetleri çalışanları oldukça çeşitlilik gösteren bir dizi eğitim başlığı talep etmiştir:

1. İstismar tespiti ve istismar vakalarıyla çalışma

- Çocuklara nasıl yaklaşılr o konuda eğitim olabilir. Çünkü orada şöyle bir sorun olabiliyor cinsel istismara uğrayan çocuklarla daha çok psikolog görüşmesi yapılıyor ama daha sonraki süreçte atıyorum o çocuk koruyucu aile yanına yerleştirildiğinde ona bir öğretmenle danışmanlık yapabiliyor. O yüzden de hani açıkçası psikologların dışındaki

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

diğer mesleklere o yaklaşımların anlatılması daha iyi olur diye düşünüyorum. Diğer meslek elemanlarına yani psikologlar şimdi biraz daha iyi biliyorlar nasıl yakalayacaklarını ama diğer arkadaşlar bu konuda biraz daha zayıf kalıyor...

- b. *...Sadece cinsel istismar için değil yani mesela bazen sahaya çıktığımız arkadaşlar o kadar peşi sıra soru soruyor ki çocuğun kafası karışıyor ya da bazen ne soracağınızı en çok ne sormaması gerektiğini kavrayamayabiliyor arkadaşlar ben de dâhil. Yani ilk başladığımda öyleydi. Kapalı sorular sorabiliyor evet hayırlı ya da doğrudan yönlendirici sorular sorabiliyor arkadaşlar. Çocuğun yaşı gereği belki de hiç söylemeyeceği ya da hiç maruz kalmadığı bir şey bu yönlendirici sorularla öyleymiş gibi lanse edebiliyor çocuklar. Hem bize hem sonrasında farklı mercilere bu noktada sanki bir eğitime ihtiyaç var gibi...*
- c. *...İstismara uğrayan çocuğa nasıl yaklaşımın süre eğitimi dışında bir de istismarla çalışan veya daha ağır vakalarla çalışan meslek elemanlarının da işten sonraki grupta hayatımızı sürdürebilmek yani ciddi düşünsel tekrara girmemek için o profesyonelleşme adımında biraz daha destek olunabilir diye düşünüyorum.*

2. Resim analizi

- a. *...Bunun dışında da resim analizi öğrenmek istiyorum mesela çok işe yarayacağını düşünüyorum koruyucu ailede öyle bir başlık olabilir...*
- b. *...Söylediğimiz gibi alanda kullanabileceğimiz bu resim analizleri, oyun terapisi eğitimleri bunun dışında stres yönetimi, tükenmişlik sendromuyla ilgili bunlara ihtiyacımızın olduğunu ve bu eğitimleri özelden almanın maddi külfetinin olduğu ama kurumsal olarak biz bu alanda çalıştığımız için kurum tarafından desteklenmek istediğimizi ilettik ama bireysel bu anlamda ihtiyaç duyduk ama çok da fırsatım olmadı açıkçası hem şehrin hem de o zaman X şehrindeydim online'da da hani bu kadar yaygın değildi online eğitimler de. Belki bundan sonra hani geliştirme anlamında ihtiyaç duyarız ya da talep edebiliriz.*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- c. ...Yine çocukla görüşmeye geliyor. Oyun bilme resim bilme bence haklı gerçekten. Çocukla zaten kısıtlı zamanımız olduğu için plan da kuramıyoruz. Görüşme plansız gerçekleşiyor. Sonrasında yara açabilir şeylere sebebiyet verebilir, sekonder travma olabilir o yüzden çocukla çalışırken bence her birimdeki personele verilmeli...

3. Oyun terapisi

- a. ...Söylediğimiz gibi alanda kullanabileceğimiz bu resim analizleri, oyun terapisi eğitimleri bunun dışında stres yönetimi, tükenmişlik sendromuyla ilgili bunlara ihtiyacımızın olduğunu ve bu eğitimleri özelden almanın maddi külfetinin olduğu ama kurumsal olarak biz bu alanda çalıştığımız için kurum tarafından desteklenmek istediğimizi ilettik ama bireysel bu anlamda ihtiyaç duyduk ama çok da fırsatım olmadı açıkçası hem şehrin hem de o zaman X şehrindeydim online'da da hani bu kadar yaygın değildi online eğitimler de. Belki bundan sonra hani geliştirme anlamında ihtiyaç duyarız ya da talep edebiliriz.
- b. ...Bazen tükenmişlik yaşıyabiliyoruz o noktada hani personele gerçekten yapılabilir o eğitim onun dışında da stres yönetimi oyun terapisi ve resim analizi mutlaka olmalı diye düşünüyorum...
- c. ...Ben biraz yetişkin odaklı çalıştım atanmadan önce. O yüzden bence de oyun terapisi, Rorschach olabilir çocukla çalışabilecek eğitimler alanında eksikim var kendimi o anlamda henüz geliştirmedim...
- ç. ...Yine çocukla görüşmeye geliyor. Oyun bilme resim bilme bence haklı gerçekten. Çocukla zaten kısıtlı zamanımız olduğu için plan da kuramıyoruz...

4. Rorschach testi

- a. ...Ben biraz yetişkin odaklı çalıştım atanmadan önce. O yüzden bence de oyun terapisi, Rorschach olabilir çocukla çalışabilecek eğitimler alanında eksikim var kendimi o anlamda henüz geliştirmedim...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5. İngilizce

a. ...Ama üniversiteden mezun olalı 20 yıl kadar oldu. O dönemler mesela İngilizce öğrenmişim ama şu an unuttuk kullanmayınca. Bunu güçlendirmek için personelin de bu anlamda ben mesela çocuk haklarında çalışıyorum istiyorum ki yurt dışındaki çocuklarla da iletişim kuralım. Dil bilmek de önemli o noktada. Bu yüzden personele bu noktada da eğitim yapılabilir diye düşünüyorum.

6. Çocuk gelişimi ve psikolojisi

a. ...Çocuk gelişimi ve psikolojisi alanında temel teorik bilgilerin tazelenmesi yani genel olarak teorik bilgilere sahip olmamıza rağmen uygulamada teoriyle pratiğin uyuşması ile ilgili burada hani bir soru da yöneltildi zaten ne zaman uyuşmuyor aslında uyuşmayan yönler olmakla birlikte bunu alanda nasıl daraltabiliriz buna yönelik çalışmalar yapılabilir.

7. Krize müdahale

a. ...Görüşme teknikleri ile ilgili yani kişiye nasıl yaklaşılmalı kriz durumlarında nasıl müdahale edilir. Hem çocuk için hem de ebeveyn için aslında bu becerileri edinmemiz gerekiyor. Edinmiş olsak bile bunun tazelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

b. ...Ailelerin yaşadığı o kriz durumları ya da yaşadığı travmalara yönelik nasıl yaklaşmamız gerektiği ile ilgili eğitimler olması ve bu duruma maruz kalan çocuklar üzerinde nasıl iletişim kurulacağına dair eğitimlerin olması bence bizim için de çok yararlı olur. Aynı zamanda müracaatçılarımız için de çok yararlı olacağını düşünüyorum.

8. Danışmanlık

a. ...Ortak eğitimler benim için de önemli olan yani çevremde gördüğüm uygulamalarda. Şimdi bütün danışmanlık tedbir raporları bana geliyor şurada şöyle bir ikilemde kalıyorum arkadaş diyor ki randevu oluşturduk fakat gelmedi yani bununla ilgili bir eğitim almak istiyorum ve bunu bütün arkadaşlarımın olmasını istiyorum. İlgili

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

eğitiminin olması bence çok önemli. Yani danışmanlığın içeriği nerede başladığı nerede bittiği sınırları boyutları.

9. Mevzuat

- ...Bununla birlikte özellikle sosyal bilimcilerin hukuk bilgileri daha az oluyor. Hukuksal mevzuata ilişkin bilgilerimiz daha az aslında buraya geldiğimizde hukuksal mevzuatı biz biraz daha gene içtihat ile öğreniyoruz. Hukuksal mevzuata ilişkin eğitimler verilebilir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak hangi mevzuatları kullanıyoruz yani bunu çalışıyoruz genel olarak hem işe başlama sürecinde mülakat aşamasında olsun hem de bu içtihatı olarak öğreniyoruz fakat bunun ayrıyeten bir eğitim olarak verilmesi çok daha tatmin edici olur diye düşünüyorum.
- ...Arkadaş mevzuat eğitimi demişti mevzuat eğitimi kesinlikle gerektiği gibi sosyal hizmetin genel kapsamını da bilmek gerekiyor. Ben buraya geldiğimde gerçekten hiçbir şey bilmiyordum. Hiçbir fikrim yoktu nereye atandığımınla alakalı...

10. Görüşme teknikleri

- ...Bu hangi meslek dalı olursa olsun bu işi yapacak yani özellikle KİOÇ da çalışanlar için SED birimi için de geçerlidir fark etmez öncelikle bir kere iletişim becerileri ile ilgili bir eğitim alınması gerekiyor. Yani kişiyle nasıl görüşülmeli. Görüşme teknikleri ile ilgili yani kişiye nasıl yaklaşılmalı kriz durumlarında nasıl müdahale edilir. Hem çocuk için hem de ebeveyn için aslında bu becerileri edinmemiz gerekiyor. Edinmiş olsak bile bunun tazelenmesi gerektiğini düşünüyorum...
- ...Bir de görüşme teknikleri ve iletişim becerileri. Maalesef bir okulu okumamız bitirmemiz iletişiminizin kuvvetli olmasını beraberinde getirmiyor. Bununla ilgili bir eğitim alınmalı ve eğitim sonrası da kesinlikle test edilmeli yarar sağlamış mı sağlamamış mı. İletişimde problem var evet görüyoruz. Bunu çözebilmiş miyiz çözemedysek mesela danışmanlık biriminde bu arkadaş çalışmamalı diye düşünüyorum.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

11. Travmaya yaklaşım

- ...Açıkçası biz SED'de şimdi parçalanmış ailelerle daha çok çalışıyoruz ve bu çalıştığımız ailelerin yaşadığı o kriz durumları ya da yaşadığı travmalara yönelik nasıl yaklaşmamız gerektiği ile ilgili eğitimler olması ve bu duruma maruz kalan çocuklar üzerinde nasıl iletişim kurulacağına dair eğitimlerin olması bence bizim için de çok yararlı olur. Aynı zamanda müracaatçılarımız için de çok yararlı olacağını düşünüyorum.

12. İletişim becerileri

- ...Bir de görüşme teknikleri ve iletişim becerileri. Maalesef bir okulu okumamız bitirmemiz iletişiminizin kuvvetli olmasını beraberinde getirmiyor. Bununla ilgili bir eğitim alınmalı ve eğitim sonrası da kesinlikle test edilmeli yarar sağlamış mı sağlamamış mı. İletişimde problem var evet görüyoruz. Bunu çözebilmiş miyiz çözemediysek mesela danışmanlık biriminde bu arkadaş çalışmamalı diye düşünüyorum...
- ...Açıkçası ben de çok daha yeniyim 2 buçuk ay oldu ben işe başlayalı arkadaşlarla birlikte bu çocukların topluma daha adapte bir şekilde ilerleyebilmesi için daha etkin iletişim kurmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu yüzden iletişim becerilerini geliştirmemiz bence çocuklar için de aileler için de bizim için de çok iyi olur...

13. Aile değerlendirme

- ...Bize mesela terapötik görüşme yapmayı biliyoruz ama sosyal hizmet kapsamında görüşme yapmayı aile incelemeyi bilmiyoruz. Bunların temel eğitiminin verilebileceğini düşünüyorum...

14. Stresle ve tükenmişlikle mücadele

- ...Söylediğimiz gibi alanda kullanabileceğimiz bu resim analizleri, oyun terapisi eğitimleri bunun dışında stres yönetimi, tükenmişlik sendromuyla ilgili bunlara ihtiyacımızın olduğunu ve bu eğitimleri özelden almanın maddi külfetinin olduğu ama kurumsal olarak biz bu alanda çalıştığımız için kurum tarafından desteklenmek istediğimizi ilettik

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ama bireysel bu anlamda ihtiyaç duyduk ama çok da fırsatım olmadı açıkçası hem şehrin hem de o zaman X şehrindeydim online'da da hani bu kadar yaygın değildi online eğitimler de. Belki bundan sonra hani geliştirme anlamında ihtiyaç duyarız ya da talep edebiliriz.

15. Çalışan özbakımı

- ...Mesela çalışan öz bakımıyla ilgili de vakalarla ilgili de önceden bilgilendirme çalışma o psikolojik güçlendirmesini sağlamak adına bir eğitim olabilir yeni başlayan arkadaşlara özellikle...*

16. Kendine yardım

- ...Ayrıca bazı birimler çok yıpratıcı olduğu için bence personele kendine yardım eğitimi verileceğini düşünüyorum...*
- ...Ben bireysel anlamda bununla mücadele ediyorum kendimi telkin ettim. Makaleler okumaya çalışıyorum ama onun dışında bence yine uzman desteğine ihtiyaç duyabiliyoruz. Mutlaka bununla ilgili hani tükenmişlik sendromuna yakalanmamak adına bizlerin de zaman zaman meslek elemanı olarak belirli aralıklarla terapiye alınması gerektiğini düşünüyorum.*
- ...Güzel bir plan ama biraz lojistik olarak bakanlığın sağlaması güç bir şey gibi geldi bana. Yoksa ideal bir şey ama zor gibi. O yüzden daha mantıklı gibi geliyor az önce söylediğim odak grup direkt meslektaş paylaşımı yapmak hiç değilse biraz rahatlatır. Bir de kendine yardım ettiği zaman kişi hiç değilse kendine psikolojik müdahalelerde bulunabilir...*

17. Süpervizyon

- ...Burada hani bahsettiğin mesela il bazında ya da birim bazında bir süpervizör gibi. Nasıl ki bu işi yapan insanlar da yine kendi meslektaşlarından destek aldığı gibi hani bizlerin*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

de alanda il süpervizörü gibi yani bizim tıkanma yaşadığımız zamanlarda bizleri destekleyecek...

18. Terapi

- ...Hani isteyken biraz ya da o ağlarken sizin duvar gibi kalmanız çok zor olabiliyor bir istismar anında bir travmasını anlatırken. Orada duygusal olarak bence bizim de aynı eş zamanlı olarak bir vaka yani sıkıntılı ve bunu sonuçta bir yetkinliğim yok bu alanla ilgili bu vaka öyküsünü alırken benim de arkada bana tahribatını aza indirecek bir terapiye ihtiyacım olabilir diye düşünüyorum. Bakanlığın bu anlamda bir çalışması yönergesi yok...
- ...Bizim gerçekten belirli aralıklarla terapi almamız gerekiyor. Bilmiyorum bu teknik boyut olarak nasıl oluyor sağlanır ama belki terapi ücretleri düşünülebilir ya da farklı şeyler düşünebilir. Ben kişisel olarak işte zorlanıyoruz ve iş dışındaki yaşantımızın biraz daha hani ben iş dışındaki yaşantımda mesela bu travmaları biraz daha yönetmeye çalışıyorum. İşte bu da mesela meditasyon yapmaya başladım işte nefes egzersizlerine başladım zaten hani bana iyi geliyor şey anlamında bunlar dahil edilebilir mi çalışmalarımıza?

Katılımcıların 17 başlıkta çeşitlilik gösteren eğitim talepleri, mesleki uygulamaya özgü ileri düzey becerileri destekleyen, resim analizi, oyun terapisi, Roschach testi gibi teknik niteliği yüksek eğitimleri içermiştir. Bunların yanı sıra yine psikososyal müdahale bilgi ve becerilerini destekleyecek konuları öne çıkartmışlardır.

4.2.3.4 Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri

Yoğunluklu bir eğitim talebi ileten aile yanında destek hizmetleri çalışanlarının eğitim yöntem ve teknikleriyle ilgili beklentileri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Grup çalışması

- ...Grup çalışması şeklinde düşünülebilir mesela...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

2. Vaka analizi

- ...Örneğin özellikle vaka analizleriyle yapılacak bir eğitim çok daha yararlı olacaktır.*
- ...Biliyorum biraz daha vaka odaklı yani vaka örnekleriyle olan ve Şu sebepten Őuna yönlendirilmiŐ bu madde yönlendirildiği gibi örnek olabilir. Vakalar üzerinden gidilirse sıkıcı da olmaz. Böyle sürekli teknik bilgi verince sıkıcı olabiliyor eğitim esnasında ama vaka örnekleriyle daha iyi olur. Madde ve uygulaması gibi görünmüŐ olur ve çok daha kalıcı bir öğrenme sağlanır.*

3. Role play

- ...Bakanlığımızın vermiŐ olduğu koruyucu aile birinci kademe eğitimi dediğimiz bir eğitim var ve bu eğitimi 2 farklı şekilde de alma Őansını elde ettim. Birincisi grup çalışmasıydı ve grupta modülleri bir ebeveyn olarak yani koruyucu aile rolüne geçerek aldık ve oradaki role play fiziksel olarak katıldık yani biz işte role play de çocuk olduk biz role playde koruyucu anne veya koruyucu baba olduk meslek elemanı hiç olmadık o eğitimde...*

4. Yüz yüze eğitim

- ...Yüz yüze de çok daha sağlıklı dönütler çok daha olumlu dönüşler alıyoruz ve kendim de böyle eğitim almayı çok daha etkin ve verimli buluyorum. Daha mutlu oluyorum ben de fiziken ve ruhsal olarak.*
- ...Yüz yüze eğitimlerin kesinlikle çok daha yararlı olduğunu düşünüyorum. Eğitimin içeriğinde de yine aynı konu örnekler. Yani bize eğitim veren kişi belki alandan sahadan gelemeyebilir sonuçta bir uzmandan almamız gerekiyor ama bizden örnekler istenebilir sunumun içeriği hazırlanırken. Neler yaŐadıđımıza ilgili vaka bazlı örnekler ve bunlar üzerinden sunum hazırlanabilir diye düşünüyorum...*
- ...Onun dışında zaten yüz yüze eğitimin hiçbir şekilde tartıŐılmaması gerektiğini ayrıca ekliyorum...*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5. Eğitimin etkinliğinin ölçülmesi ve çıktılarının raporlaştırılması

- ...böyle bir bütün vaka örneklerinin toplandığı ve bunların çözüme ulaştırıldığı raporlaştırıldığı eğitim çok yararlı olacaktır.*
- ...Şöyle zaten ön test son test ile ilgili yani ön değerlendirme son değerlendirme ile ilgili bir şeyler konuşulmuştı onu hatırlıyorum eğitimle ilgili ama yaptığımız yani aldığımız ve alacağımız eğitimlerin somut çıktısının bir bildiri olarak bir sunum olarak bir poster olarak aslında düzenlenip raporlaştırılıp ve bunun ilgili yerlere iletilmesi de önemli olduğunu düşünüyorum. Bu sayede aldığımız eğitimi uygulama fırsatı da bulmak için gerekli imkanlar sağlanabilir...*

6. Birer haftalık eğitimler

- ...Baştan beri konuştuğumuz eğitimlerin tamamını alacaksak eğitimin süresi herhalde 1 ay falan sürmeli yani öyle düşünüyorum. Hem oyun terapisini alacaklar hem resim analizi alacaksak hem mevzuatla ilgili alacaksak atıyorum 3 5 gün yeterli değil diye düşünüyorum hepsi ya da hepsi farklı başlıklarda süreç içerisinde verilebilir. Birer haftalık eğitim şeklinde olabilir...*

7. Kalıcı eğitim materyallerinin sağlanması (word/sunum/pdf vs.)

- ...Eğitimlere katıyoruz güzel geçiyor yararlanıyoruz ama sonrasında unutulabiliyor sonrası için acaba doküman yani pdf şeklinde olabilir işte basılı da olabilir artık nasıl olabiliyorsa tabii. Hatırlatmaların olabileceği bir şey hazırlanabilirse belki sonraki süreçlerde de tazelemek anlamında iyi olabilir...*

8. Eğitime sečilme süreçlerinin şeffaf olması

- ...Biliyorum şimdi eğitimlere giden personellerin de niteliği önemli diye düşünüyorum. Örneğin aile eğitim programı eğitimini alan arkadaşlarımız oldu. Eğer eğitimin sonunda gelip biz burada herhangi bir hedef kitleye eğitim yapacaksak sunum yapacaksak sunum*

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

becerisi yüksek birinin eğitime gitmesi gerekiyor. Diksiyonu etkili kullanan birinin katılması gerekiyor diye düşünüyorum...

- b. *...SED gibi evde bakım gibi desteklerin şu an burada bulunan yetkin meslek elemanlarından alınıp gerçekten kendi alanlarına yönelmesi kendi alanlarında ayrılmayı destek olması sağlanmalıdır...*

9. Eğitime gideceklerin gönüllü ve alanla ilgili kişiler olması

- a. *...Bakanlığın mesela bazen farklı illerde eğitimleri oluyor atıyorum Antalya'da eğitim oluyor. Bir şekilde eğitime gidiyoruz ama eğitimden geldiğimiz zaman tekrar o aldığımız eğitimle ilgili geldiğimizde bize bir iş yükü sunuluyor. Bu şekilde değil de mesela personellere tükenmişlik sendromu eğitimini atıyorum bir tatil yöresindeki gerçekten hani güzel bir otelde, personelin kafasını dağıtabileceği iyi bir ortamda yılda en azından her personelin 1 kez yararlanabileceği bu alanda çalışan. Bu şekilde eğitimler olabilir bizde tekrar iş yükü getirmeyecek eğitimler.*
- b. *...Ben de bir şey eklemek istiyorum. Bu tarz eğitimlerde özellikle gönüllülük esasının dikkate alınarak yapılması gerekiyor. Personeli katılmaya zorlamak değil de sadece gönüllü olan kişilerden oluşturulmasının da eğitimin sonucu dönüşü anlamında verimli olacağını etkileyeceğini düşünüyorum.*

Aile yanında destek hizmetlerinde çalışan meslek elemanları, diğer birimlerdeki meslektaşları gibi, etkileşimli, küçük gruplar halinde, vaka simülasyonuna dayalı ve beceri odaklı yüz yüze eğitim tercihinde bulunmuşlardır. Bu gruptaki çalışanlar ilaveten, taşra teşkilatı yönetim birimlerinin hizmet-içi eğitim planlamasıyla ilgili beklentilerini; şeffaf seçime dayalı, gönüllülük esası üzerinde kurulu sistematik bir uygulama olmalı şeklinde formüle etmişlerdir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Özet

Aile Yanında Destek Hizmetleri çalışanı meslek elemanlarının, önceki eğitim deneyimlerini, talep ettikleri eğitimleri ve eğitim yöntemleri tercihlerini şu şekilde özetlemek olanaklıdır:

Tablo 8. Aile Yanında Destek Hizmetleri Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri

Önceki Eğitimler	Talep Edilen Eğitimler	Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri
Travma eğitimiBağımlılıkla mücadele formatörlük eğitimiOkul öncesi çocuklara yaklaşımAile içi iletişimAile eğitim programı (AEP)Evlilik öncesi eğitim ve danışmanlık eğitimiBDT alınacak (Kalkınma Ajansı Aracılığıyla)BDT, Gottman Çift terapisiEbeveynlik ve güvenlik çemberi eğitimiŞiddet mağduru kadınlar ile iletişim teknikleriÇocuklar GüvendeKısa süreli çözüm odaklı terapi (Kalkınma Ajansı aracılığıyla)	Çocukların gelişimsel özellikleriİstismar tespiti ve istismar vakalarıyla çalışmaResim analiziOyun terapisiRorschach testiİngilizceÇocuk gelişimi ve psikolojisiKrize müdahaleDanışmanlıkMevzuatGörüşme teknikleriTravmaya yaklaşımİletişim becerileriAile değerlendirmeStresle ve tükenmişlikle mücadeleÇalışan özbakımıKendine yardımSüpervizyonTerapi/meditasyon	Grup çalışmasıVaka analiziRole playYüz yüze eğitimEğitimin etkinliğinin ölçülmesi ve çıktılarının raporlaştırılmasıBirer haftalık eğitimlerKalıcı eğitim materyallerinin sağlanması (Word/sunum/pdf vs.)Eğitime seçilme süreçlerinin şeffaf olmasıEğitim katılımının gönüllü ve alanla ilgili kişiler arasından seçilmesi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4.2.4 ÇHGM Taşra Teşkilatı - Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler

Çocuk koruma mobil ekipler ve SHM-KİOÇ çalışanları bu birim çatısı altında analize katılmıştır. SED hizmetleri de bu koruyucu önleyici hizmetler kapsamında olabilmektedir. Bu hizmet alt alanıyla ilgili kuruluş ve görevlerde çalışan meslek elemanlarının görevlerine, aldıkları eğitimlere, eğitim taleplerine ve tercih ettikleri eğitim yöntemlerine devam eden başlıklar altında yer verilmiştir.

4.2.4.1 Görevler

Koruyucu, önleyici, gündüzlü hizmetler çalışanları görevleriyle ilgili aşağıdaki bilgi ve görüşleri aktarmışlardır:

Rehberlik ve İzleme

1. Devlet koruması altındaki çocukların kamu kurumlarına atanması sürecinde rehberlik (kurum seçimi ve tercih işlemleri, evrak işleri, kurumla iletişim)

- ...Gençlerin atamalar için tercihlerine ve evraklarına yardımcı oluyoruz. 2018 yılında da bakanlık sosyal yardımlaşmayla bakanlığımız protokol imzaladı. Gençlerimiz otel ve öğretmen evlerinde kalıyor. Barınma ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılamak için...
- ...Biz de tercih işlemlerinde, evrak işlerinde, kurumlarla iletişimde yardımcı oluyoruz.

2. Atanma sonrası uyum eğitimi ve danışmanlık

- ...Konya büyük, 31 ilçemiz var. Kendi cep telefonumla çocuklara 24 saat danışmanlık yapıyorum. Her ilde bu mümkün olmuyor. Bakanlığın illere böyle bir hat vermesinin yararlı olacağını düşünüyorum.
- ...Atamadan sonra 1 ay içerisinde de bakanlık bir eğitim programı gönderiyor. Atandıkları kurumun hiyerarşik yapısı, 657 sayılı devlet memuru kanunu ve uyulması gereken kuralları içeren bir eğitim programımız var. Eğitimin planlıyor ve gerçekleştiriyoruz. Burada danışmanlık ve rehberlik yapma becerilerini kullanıyoruz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İhtisas Kuruluşları

1. Suça sürüklenmiş, istismar ve ihmal mağduru, travma mağduru, madde bağımlısı ve refakatsiz çocuklarla çalışma

- a. ...Suça sürüklenme, ihmal ya da istismar nedeniyle çocuklar gelebiliyor. Zaten çoğu travmatik olaylar geliyor. Uzmanın travmaya yönelik bilgi ve beceri sahibi olması gerekiyor. Kendini bu anlamda geliştirmiş ve geliştirmeye yönelik çalışmalar yapan bir meslek...
- b. ...Çok farklı çocuklar geliyor, istismar mağduru, suça sürüklenmiş çocuklar, madde kullanımı olan çocuklar...
- c. ...Örneğin istismar mağduru çocuklara nasıl yaklaşılr, görüşme teknikleri nelerdir, aileye istismar nasıl anlatılır, kurum olarak ne yapıyoruz, bunlarda eksiklikler yaşıyoruz. Refakatsiz çocukları da bünyemize alıyoruz...

Mobil Ekipler

1. Polis ve zabıta eşliğinde sokakta çalışan çocukları tespit etme ve müdahale etmek/ aileye rehberlik (bütüncül bir bakış açısı ile)

- a. ...Mobil ekip 3 proje şeklinde işliyor. Polis ve zabıta eşliğinde sahaya çıkıyoruz. Belirli zamanlarda belirli caddelerde sokaklarda su satan mendil satan çocukları tespit ediyoruz...

2. Okullarda öğretmenler ve yöneticilerle birlikte risk altındaki çocukları tespit etmek ve müdahale etmek

- a. ...Mobil çocuk biriminde okullara gidip okuldaki yönetici ve öğretmenlerin iş birliğinde risk altındaki çocukları tespit ediyoruz...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3. ÇOKİM'den ailelerine verilen çocukları tespit etme

- a. ...Çocuklar Güvende programında mobil ekipten tespit ettiğimiz ve izlemek istediğimiz çocukları ve ÇOKİM'den ailelerine teslim ettiğimiz çocukları belirli sürelerle (3-6 ay) takip ediyoruz.

4. Proje üretme

- a. ...Genel olarak bakım tedbiri alınmıyor çocuğun yüksek yararı düşünülerek. Bir de proje biriminde görev alıyoruz. Çocuklara yönelik proje üretmeye çalışıyoruz.

Özel Kreş, Gündüz Bakımevi ve Çocuk Kulüpleri

1. Bakanlığa bağlı özel kuruluşları açmak, denetlemek, işleyişini sağlamak, kapatmak

- a. ...Bizim buradaki amacımız kuruluşları açmak, denetlemek, işleyişini sağlamak...

2. Çocukların bakımlarının gerçekleşmesi, gelişimlerinin desteklenmesi ve güvenliklerinin sağlanması için her türlü ortamı hazırlamak

- a. ...Buradaki çocukların bakımlarının gerçekleşmesi, gelişimlerinin desteklenmesi ve güvenliklerinin sağlanması için her türlü ortamı hazırlamak amacımız...
- b. ...Kuruluşlar özel olduğu için ihmal ve istismar olmamasını, iyi beslenmelerinin sağlanmasını sağlıyoruz...
- c. ...Bakım, güvenlik ve gelişim alanında izleme yapıyoruz. Gözlem yapıyoruz. Eğitimimizle bu gözlemleri kolaylıkla yapabiliyoruz...
- ç. ...Bakım, eğitim ve güvenlik odağında inceleme yapıyoruz. Mevzuatta olmayan eksik boyutları da iletiyoruz...

3. Kreşler için ücretsiz kontenjanları belirlemek

- a. ...Ücretsiz kontenjanların belirlenmesi, açılış kapanış işlemleri ve denetim işlemleri çalışma alanlarımızdan...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

SHM/KİOÇ

1. ALO 183 Sosyal Destek Hattından ya da ihbarla gelen acil vakaları incelemek

a. ...Biz SHM'de Çocuk Hizmetleri olarak ALO 183 ya da ihbarla gelen acil vakalara incelemeye gidiyoruz...

2. 5395 SAYILI ÇOCUK KORUMA KANUNU KAPSAMINDA KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİR KARARLARI ALMAK

a. ...5395 nolu kanun kapsamında danışmanlık, sağlık, bakım tedbiri alıyoruz vakaya göre. Öncelikle ailenin yanında kalması için uğraşyoruz, maddi ihtiyacı varsa SED birimine yönlendiriyoruz. Eğitim için farklı kuruluşlara yönlendirebiliyoruz. Bir de danışmanlık tedbiri uyguluyoruz...

Rehberlik ve İzleme, ÇOKİM, Mobil Ekipler, Çocuk Kulüpleri ve Özel Gündüzlü Bakımevleri ve Kreşlerle ilgili çalışan, SHM/KİOÇ birimlerinde görev yapan meslek elemanlarının çeşitlilik gösteren görevleri yatılı kuruluş bakımı dışındaki kapsamlı hizmetleri içermiştir. Sosyal hizmet değerlendirmesine sıklıkla başvuru bu görevler için eğitim ve danışmanlık becerileri de kullanılmaktadır.

4.2.3.2 Alınan Eğitimler

Bu gruptaki meslek elemanlarının aldıkları eğitimler şöyle sıralanabilir:

1. ANKA çocuk psikososyal destek eğitimi

ANKA Çocuk Psikososyal Destek Eğitimi aldık 2015 yılında. Yeni başlayan arkadaşlarımıza da bunun daha kapsamlı hali verilirse daha iyi olacaktır...

2. Çocuk koruma hizmetlerinde karar destek mekanizmalarının güçlendirilmesi eğitimi

Çocuk karar destek mekanizmalarının güçlendirilmesi eğitimini aldım. Alana katkı sağlayacağını düşünüyorum. Bunun içinde çocuklarla iletişim gibi eğitimler de var...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

3. Çocuklar güvende

a. ...Çocuklar Güvende Çocuk Koruma Mobil Ekip hizmet içi eğitimlerin aldım. Özellikle biz sahada çalıştığımız için bu eğitimin önemli olduğunu düşünüyorum yeni başlayanlar için. Travma ve yas eğitimleri önemli. Bununla ilgili eğitim almak isterdim...

4. Çocuk koruma

a. ...Çocuk Koruma Mobil Ekip hizmet içi eğitimlerin aldım. Özellikle biz sahada çalıştığımız için bu eğitimin önemli olduğunu düşünüyorum yeni başlayanlar için. Travma ve yas eğitimleri önemli. Bununla ilgili eğitim almak isterdim...

b. ...Mobil Ekip hizmet içi eğitimlerin aldım. Özellikle biz sahada çalıştığımız için bu eğitimin önemli olduğunu düşünüyorum yeni başlayanlar için...

Diğer birimlerde görev yapanlara göre sınırlı sayıda bildirilen eğitim başlıkları ÇHGM'nin düzenli yürüttüğü eğitimleri içermiştir.

4.2.4.3 Talep Edilen Eğitimler

Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler çalışanlarının eğitim talepleri diğer birim çalışanlarına göre daha yüksek sayıda ve çeşitlilikte ortaya çıkmıştır. Eğitim başlıklarına, katılımcıların görüşleriyle birlikte aşığıda yer verilmiştir:

Rehberlik ve İzleme

1. İstismar mağduru çocuklarla çalışma

a. ...İstismar mağduru çocuklara nasıl yaklaşılır, görüşme teknikleri nelerdir, aileye istismar nasıl anlatılır, kurum olarak ne yapıyoruz...

2. Görüşme teknikleri

a. ...Görüşme yöntem ve teknikleri konusunda da ihtiyaç olduğunu düşünüyorum...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

b. ...Görüşme teknikleri önemli, lisansta ders aldık ama pratiğe uygulamada zorluk olabiliyor. Görüşme tekniklerine ilişkin eğitimler olabilir. Danışmanlık tedbirinin uygulanmasına ilişkin bir eğitimin olması iyi olur...

3. Rehberlik ve danışmanlık eğitimi

a. ...Rehberlik ve danışmanlık eğitim olabilir. Çok kapsamlı bir konu. Bazen çocuklar evliliği bile bize soruyorlar. Hem rehberlik hem danışmanlık, hem annelik ve babalık yapıyoruz....

İhtisas Kuruluşları

1. Travmaya yönelik değerlendirme müdahale

a. ...Travma ve yas eğitimleri önemli. Bununla ilgili eğitim almak isterdim...
b. ...Dezavantajlı gruplarla çalışıyoruz, onlarla nasıl iletişim kuracağımızı bilmemiz lazım. Travma sonrası stres bozukluğuyla ilgili bir eğitim almamız gerekiyor...

2. Çocukla iletişim

a. ...ÇOKİM'lerde çalışanların çocukla iletişim konusunda yeterli eğitim almış olmaları gerekiyor. Bunun haricinde etik ilkelere dikkat etmemiz gerekiyor...

3. Mülakat teknikleri

a. ...Son olarak da görüşme yöntem ve tekniklerini mesleki elemanın bilmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

4. Ailelerle iletişim/dirençli ailelerle çalışma

a. ...Çocuklarla görüşmeler yapıyoruz. Aileye dönüş talebi varsa aileyle görüşüyoruz. Aileler ön yargılı olabiliyorlar. Onlarla iletişim kurmak zor olabiliyor. Dirençli ailelerle, ön yargılı ailelerle karşılaşabiliyoruz...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5. Aile merkezli çalışma

a. ...Aile merkezli çalışma ve kendine yardım kapasitesini geliştirme gibi başlıklar öneriyorum...

6. Ekolojik/ekosistemik yaklaşım

a. ...Toplum içinde hem bireyi hem de aileyi ön plana çıkaran bir yaklaşım olması gerekiyor. Ekosistem içinde bireyi ve aileyi öne çıkaran eğitimler olması lazım. Psikoloji, ekonomi, antropoloji, sosyoloji gibi bütün alanları kapsayacak bir yaklaşıma ihtiyacımız var. Ekosistemik bir değerlendirme olsun, çevresi içinde bireyin değerlendirilmesi lazım...

7. Kendine yardım becerileri

a. ...Kendine yardım kapasitesini geliştirme gibi başlıklar öneriyorum...

8. Risk değerlendirme

a. ...Yani saha tarama, risk tespiti, aileye rehberlik, mevzuat uygulama, proje geliştirme, okul sistemiyle çalışma, hepsi bir bilgi beceri başlığı olabilir...

Mobil Ekip

1. Travma ve yas eğitimleri

a. ...Travma sonrası stres bozukluğuyla ilgili bir eğitim almamız gerekiyor. Ben aldım ama alınabilir. Çözüm odaklı yaklaşım çocuklarla ve ailelerle görüşürken etkili oluyor...

2. Aile danışmanlığı

a. ...Aile danışmanlığının da mobil ekipler tarafından alınması gerektiğini düşünüyorum...

3. Mevzuat/çocuk koruma kanunu

a. ...Çocuk Koruma Kanunu başlı başına bir eğitim olmalıdır. Bunun eğitim olarak verilmesini isterdim...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

4. Koruyucu ve önleyici hizmetler

- a. ...Koruyucu ve önleyici hizmetlerde daha aktif olmamız gerekiyor. Bu bağlamda diğer kurumlarla nasıl iş birliği içinde olmamız gerekiyor, örneğin MEB'le nasıl bir iş birliği yapabiliriz? Ya da sanayide çalıştırılan çocuklar için İŞKUR'la nasıl bir iş birliği yapabiliriz?

Birimlerin farklılaşan eğitim konusu taleplerini bir bakışta görebilmeyi kolaylaştırmak için aşağıdaki şekile bakılabilir.

4.2.4.4 Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri

Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler meslek elemanlarının eğitim yöntem ve teknikleriyle ilgili beklentileri şöyle şekillenmiştir:

1. Yüz yüze eğitimler

- a. ...Daha çok yüz yüze, en az bir hafta olmak koşuluyla bir eğitim olabilir...
- b. ...Eğitimler yüz yüze olmalıdır. Eğitimlerin sahada ve kişilerin bulunduğu yerlerde olması iyi olur...
- c. ...Yüz yüze, ortalama 5 gün, eğitimci liderliğinde olması lazım...

2. 5 günlük eğitimler

- a. ...Ortalama 5 gün, eğitimci liderliğinde olması lazım...

3. Tüm birimin/ekibin/ilin katılacağı saha eğitimleri

- a. ...Her ilden bir kişi katılınca eğitim o kişide kalıyor. Bireysel eğitimlerde kişi daha pasif kalabiliyor ancak ekip olarak daha güçlüyüz, ekip olarak eğitim almak bizi daha güçlendirecektir...

4. Vaka simülasyonları

- a. ...Mobil ekip eğitimleri gruplar halinde vaka simülasyonlarıyla geçmişti, çok yararlı olmuştu. Farklı vakalar üzerinde değerlendirmeler yapmıştık, bu yöntem yaygınlaştırılabilir...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

b. ...saha örnekleri üzerinden eğitim olmalı...

5. Uygulamaya yönelik içerik

a. ...Hepimizin teorik bilgisi var ama bunu uygulamaya dökmekte zorlanıyoruz. Çocuk Karar Destek Mekanizmaları eğitimi çok güzeldi. Ortak oturumlardan sonra gruplara dağıldık. Daha çok pratiğın olduğu bir eğitim planlanabilir...

6. Grup çalışmaları

a. ...Mobil ekip eğitimleri gruplar halinde vaka simülasyonlarıyla geçmişti, çok yararlı olmuştu. Farklı vakalar üzerinde değerlendirmeler yapmıştık, bu yöntem yaygınlaştırılabilir...

b. ...Grup çalışması ve saha örnekleri üzerinden eğitim olmalı...

Eğitim metodolojisiyle ilgili taleplerin yoğunluğunu görmek için ayrıca aşağıda verilen grafik incelenebilir. Yüz yüze eğitimlerin vurgulandığı, grup çalışmaları ve vaka simülasyonları içeren uygulama odaklı ve ekip katılımı ile gerçekleşen beş günlük eğitimler genelde tercih edilen eğitim modeli olmuştur.

Grafik 3. Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler Çalışanlarının Eğitim Yöntem ve Teknikleriyle ilgili Talepleri

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Özet

Koruyucu, Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler, meslek elemanlarının, önceki eğitim deneyimlerini, talep ettikleri eğitimleri ve eğitim yöntemleri tercihlerini şu şekilde özetlemek olanaklıdır:

Tablo 9. Koruyucu Önleyici ve Gündüzlü Hizmetler Çalışanlarının Eğitim Deneyimleri, Talepleri ve Eğitim Yapısıyla İlgili Eğilimleri

Önceki Eğitimler	Talep Edilen Eğitimler	Tercih Edilen Eğitim Yöntemleri
ANKA Çocuk psikososyal Destek EğitimiÇocuk koruma hizmetlerinde karar destek mekanizmalarının güçlendirilmesi eğitiminÇocuklar GüvendeÇocuk KorumaMobil Ekip hizmet içi eğitimi	Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Hizmetleri İstismar mağduru çocuklarla çalışmaGörüşme teknikleriRehberlik ve danışmanlık eğitimi İhtisas Kuruluşları Travmaya yönelik değerlendirme müdahaleÇocukla iletişimMülakat teknikleriAilelerle iletişim/dirençli ailelerle çalışmaAile merkezli çalışmaEkolojik/ekosistemik yaklaşımKendine yardım becerileriRisk değerlendirme Mobil Ekip Travma ve yas eğitimleriAile DanışmanlığıMevzuat/Çocuk Koruma KanunuKoruyucu ve önleyici hizmetlerDisiplinler arası çalışma ve koordinasyonKurumlar arası koordinasyonBakanlığın ve diğer kurumların çocuklara ve ailelere yönelik hizmetleri	Yüz yüze eğitimler5 günlük eğitimlerTüm birimin/ekibin/ilin katılacağı saha eğitimleriVaka simülasyonlarıUygulamaya yönelik içerikGrup çalışmaları

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

	SHM/KİOÇ ● Psikososyal destek müdahaleleri● Stresle baş etme yöntemleri	

4.2.5 Genel Değerlendirme

ASHB ÇHGM merkez teşkilatta görevler; politika geliştirme, mevzuat çalışmalarına katkı verme, taşraya rehberlik etme, eğitim faaliyetleri düzenleme, organizasyon ve koordinasyon hizmetleri etrafında şekillenmektedir. Müracaatçılarla doğrudan temas ile çalışmayı gerektiren vaka yönetimi ile ilgili görevler de bulunmaktadır.

ASHB-ÇHGM taşra teşkilatında görev yapan meslek elemanları, daha çok saha çalışmaları (ev, kurum ve aile ziyareti, müracaatçılarla görüşme ve müdahale yöntemleri, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, kurumlarla iletişim vb.) gerçekleştirmekte ve müracaatçılarla (çocuklarla ve aileleriyle) doğrudan temas kurmaktadır.

Katılımcıların daha önce aldıkları eğitimlerin bir standardı olmadığı, farklı eğitimlere farklı katılımcıların katıldığı görülmüştür. Bazı eğitimlerin ise bölgesel kalkınma ajansları ya da uluslararası sivil toplum örgütleri (UNICEF, UNHCR gibi BM kuruluşları) fonları aracılığıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Bu durum hem merkez, hem de taşra çalışanları arasında bilgi ve beceri farklılıklarının olduğunu göstermektedir. Katılımcılar daha önce aldıkları ANKA, mobil çocuk sosyal hizmeti, çocuklar güvende, aile danışmanlığı ve aile eğitimi, krize müdahale, travmaya müdahale gibi eğitimlerin ise oldukça yararlı olduğunu belirtmişlerdir.

Merkez teşkilatta çalışanlar daha çok **politika yapma, mevzuat geliştirme, yönetim, eğitim ve koordinasyon hizmetlerine** yönelik eğitim talep ederken, taşra teşkilatı daha çok **uygulamaya yönelik değerlendirme ve müdahaleye** yönelik eğitim talebinde bulunmuşlardır. Bunun yanı sıra merkez teşkilatta da zaman zaman vakalarla birebir çalışma ya da taşraya süpervizyon verme gibi durumlar söz konusu olduğu, merkez teşkilatta çalışan meslek elemanlarının da temel **görüşme becerileri, krize müdahale, travmaya müdahale** gibi eğitimler alması gerektiği ortaya çıkmıştır. Hem merkez hem de taşra teşkilatında, çalışanlar tükenmişlik ve ikincil travma yaşadıklarını, bu sebeple **psikososyal sağlamlık, stres yönetimi** gibi eğitimler almalarının yararlı olacağını belirtmişlerdir (Bkz. Şekil 1).

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Şekil 1. ASHB ÇHGM Çalışanlarının Eğitim Talepleri

Eğitimlerin yapılandırılmasıyla ilgili eğilimler, yüz yüze eğitim, asgari beş günlük müfredat, kalıcı eğitim-öğretim materyali, etkileşimli öğrenme yöntemlerinin (vaka simülasyonu, grup çalışması, uygulama, drama, role play vb.) kullanımı yönünde şekillenmiştir (Bkz. Şekil 2).

Şekil 2. ASHB ÇHGM Çalışanlarının Tercih Ettikleri Eğitim Yöntem ve Teknikleri

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EİA'nın nitel aşamasında öne çıkan eğitim başlıkları, eğitim yöntem ve teknikleri ile ilgili beklentiler, anket uygulaması içeren nicel aşamada bağımsız değişkenler olarak kullanılmıştır. Anket formunda yer alan eğitim modülleri listesine dahil edilmiştir.

4.3 Çocuk Koruma Hizmet-İçi Eğitim Programı Modülleri

Konuyla ilgili bilimsel literatür incelemesi, kilit kişi görüşmeleri ve odak grup görüşmeleri sonucunda, çocuk koruma ve refahı alanında çalışan meslek elemanlarının ve kariyer uzmanlarının bilgi-beceri ihtiyaç analizinde esas alınacak eğitim başlıkları (kısaca açıklamalarıyla birlikte) tasarlanmıştır. Bu modüllerle ilgili öz-yeterlilik, eğitim alma durumu ve eğitim talepleri, analizin anket uygulaması aşamasında incelenmiştir.

Tasarım üç düzeyli bir çocuk koruma eğitim programı tanımlamıştır. Birinci düzeyde çocuk koruma temel yetkinlik konuları yer almıştır. İkinci düzeyde uzmanlaşma yetkinlik konuları yer almıştır. Bunlar temel yetkinlik aşamasından sonra elde edilmesi beklenen konular olarak tanımlanmıştır. Üçüncü düzey ise önceki düzeylerde tanımlanmış olan bilgi ve beceri düzeyleri için destekleyici beceriler olarak tanımlanmıştır. 3 düzeyli eğitim modüllerinin kısa açıklamalarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 10. Meslek Elemanları için Çocuk Koruma Yetkinlikleri

DÜZEY 1 - TEMEL (ÇEKİRDEK) YETKİNLİKLER (15)

BAŞLIK	AÇIKLAMA
ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUAT	Çocuk Koruma ve Refah Sistemine ilişkin 2828, 5395, 6284 vb. kanunlar ve yönetmelikleri, uluslararası çocuk hakları ve çocuk koruma sözleşmelerini içerecek biçimde çocuk refahı ve koruma hizmetlerinin hukuki temellerini ele alınması
KRİZE MÜDAHALE	Güvenli, istikrarlı ve yapıcı değişimi teşvik edecek şekilde kriz durumlarında çocuklara, aile üyelerine ve personele yardım etme becerisi
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - AİLE YANINDA DESTEK HİZMETLERİ	SED, Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Hizmetleri, Ebeveynlik becerilerini destekleme, akraba bakımını teşvik etme, hizmet planlama süreçleri
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - KORUYUCU, ÖNLEYİCİ VE GÜNDÜZLÜ HİZMETLER	Çocuk Hakları, Çocuk Koruma Mobil Ekipler, Çocuklar Güvende, Danışmanlık Tedbiri, Kreş ve Gündüz Bakım Evi, Bakım Sonrası Rehberlik Hizmetleri, Çocukların akademik başarısını geliştirme, Aile yanında bakımı artırma

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER-İNCELEME, TESPİT, İLK MÜDAHALE HİZMETLERİ	İl Müdürlükleri, ÇOKİM, SHM KİOÇ hizmetleri
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER-BAKIM VE SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ	ÇEKOM ve bağlı çocuk evleri, Çocuk Evleri Sitesi ve İhtisas Kuruluşları hizmetleri. Kuruluş sistemine yerleştirme, kuruluş sisteminden ayrılma ve aileye döndürme süreçleri
KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÇOCUK KORUMA İLE İLGİLİ YETKİLERİ, SORUMLULUKLARI VE PAYDAŞ KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ	ASHB, ÇSGB, MEB, SB, AB, İB ve diğer Bakanlık, kurum ve kuruluşların, il/ilçe koordinasyon çalışmaları, çocuk koruma ile ilgili yetki ve sorumluluklarının gözden geçirilmesi
TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ	Tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları ve gelişimsel değerlendirmesi
ATİPİK/FARKLI GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ	Gelişimsel geriliklerin tespiti, farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları. Özel gereksinimli çocukların ve ergenlerin özellikleri ve ihtiyaçları
ÇOCUK VE AİLEYİ DEĞERLENDİRME/RİSK TESPİTİ	Vaka yönetimi için çocuk ve aileyi çok boyutlu olarak değerlendirme becerisi
AİLE MERKEZLİ ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİ	Ailelerle güçlü yönlere dayalı ve aile merkezli hizmet sunum modellerini kullanabilme ve aile üyelerini vaka planlama ve karar verme stratejisi içerisine dâhil etme ve ebeveynlik becerilerini geliştirmeye yönelik bilgi ve beceriler
SOSYAL HİZMET İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE ANALİTİK DÜŞÜNME BECERİLERİ	Vaka yönetiminin tüm aşamalarında doğru karar vermeyi desteklemek için ilgili bilgileri ortaya çıkarma, analitik çalışma ve entegre etme becerisi
VAKA YÖNETİMİ	Çocuklar için gelişimsel olarak uygun vaka müdahalelerini planlama, uygun hizmetlere yönlendirme, uygulama ve son değerlendirme becerisi
PSİKOSOSYAL MÜDAHALE YAKLAŞIMLARI	Çocuklara yönelik koruyucu, önleyici ve rehabilite edici müdahale yaklaşımlarına ve ölçeklerine ilişkin temel bilgi ve beceriler. Vaka çalışması ve grupla çalışma becerileri
ÇOCUK REFAHI UYGULAMASINDA ETİK	Çocuk refahı uygulamalarında sosyal hizmet ve diğer danışmanlık mesleklerinin etik standartlarına bağlı kalabilme becerisi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

DÜZEY 2 UZMANLAŞMA YETKİNLİKLERİ (13)

BAŞLIK	AÇIKLAMA
TRAVMA ve TRAVMAYA MÜDAHALE	Travma yaşayan çocukları tespit etme, rehabilite etme ve destekleme becerisi
HASSAS GRUPLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ	Suçta sürüklenen, suç mağduru, madde kullanım öyküsü olan, sokakta risk altında olan, istismar öyküsü olan, ihmale uğrayan, refakatsiz/yabancı uyruklu, ergen gebe vb. durumdaki çocuklarla çalışma becerileri
AİLE İÇİ ŞİDDET	Ailelerde aile içi şiddeti -fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik- belirleme, çocuklara yönelik riskleri değerlendirme ve müdahale ve güvenlik planları uygulama becerisi
BAĞIMLILIK	Gençlerde ve yetişkinlerde davranışsal ve madde bağımlılığı sorunlarını belirleme, aile üyelerinin sağlık ve güvenliğine ilişkin riskleri değerlendirme ve bağımlıkları olan bireylerin tedavi süreçlerini koordine etme ve izleme becerisi
ERKEN YAŞTA ZORLA EVLİLİKLERLE MÜCADELE	Erken yaşta zorla evlilikle ilgili evlilik temel kavramlar, erken yaşta zorla evliliğin nedenleri ve sonuçları, uluslararası ve ulusal mevzuat
ÇOCUK RUH SAĞLIĞI (0-11)	0-11 yaş arası çocuklarda ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal ve/veya davranışsal bozukluğu olan çocuklar ve gençler için rehabilitasyon sağlama ve izleme becerisi
ERGENLERDE RUH SAĞLIĞI (12-17)	12-17 yaş arası ergenlerde ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal ve/veya davranışsal bozukluğu olan çocuklar ve gençler için rehabilitasyon sağlama ve izleme becerisi
ÇOCUKLARDA İHMAL VE İSTİSMAR	İhmal ve istismar unsurlarını tespit edebilme, değerlendirebilme ve müdahale edebilme becerisi
SOKAKTA YAŞAYAN VE/VEYA ÇALIŞTIRILAN ÇOCUKLARA YÖNELİK HİZMETLER	Sokakta yaşayan ve/veya çalıştırılan çocuklara ilişkin tarihsel ve kavramsal çerçeve, Türkiye’de kurumların görev ve sorumlulukları
YETİŞKİN RUH SAĞLIĞI	18 yaş üstü yetişkinlerde ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal ve/veya davranışsal bozukluğu olan yetişkinler için rehabilitasyon sağlama ve izleme

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

	becerisi
AİLE SİSTEMLERİ TEORİSİ VE AİLE DANIŞMANLIğI	Aile sistemleri teorisi, aileye psikososyal destek ve danışmanlıkta temel beceriler
PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ BECERİLERİ	Proje döngüsü aşamaları ve mantıksal çerçeve yaklaşımı
POLİTİKA ANALİZİ	Sosyal politika analizi ilke ve tekniklerini geliştirme

DÜZEY 3 - DESTEKLEYİCİ BECERİLER (12)

BAŞLIK	AÇIKLAMA
ÇOCUKLARLA GÖRÜŞME TEKNİKLERİ	Çocukların yaş grubu ve gelişimsel özelliklerine göre, gözlem yapma, soru sorma ve bilgi alma teknikleri
DAVRANIŞ YÖNETİMİ VE DİSİPLİN	Çocukların uygunsuz davranışlarını değerlendirme ve ebeveynlere ve bakım verenlere yapıcı, gelişimsel olarak uygun disiplin stratejilerini kullanma konusunda rehberlik etme becerisi
RAPORLAMA BECERİLERİ	Sosyal hizmet raporları değerlendirme, uygun tekniklerle hazırlama temel teknik becerileri
İLETİŞİM BECERİLERİ	Etkili sözlü ve yazılı iletişim tekniklerini geliştirme ve iletişimin önündeki engelleri fark edebilme
ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ	Aileler, iş arkadaşları ve toplum profesyonelleri ile olan çatışmaları yapıcı bir şekilde yönetme becerisi
EBEVEYNLİK BECERİLERİ	Ebeveynlere ve bakım verenlere, çocukların davranışları için gerçekçi beklentiler geliştirmelerinde yardımcı olma becerisi ve ebeveynlere ve bakım verenlere çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan yararlı stratejiler geliştirmelerinde yardımcı olma becerisi
OYUNLA MÜDAHALE YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Oyunun çocuk gelişimindeki yeri, özellikleri ve oyun terapisinin temel ilkeleri konusunda bilgi sahibi olmak. Çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına uygun oyun oynama, oyun materyali seçimi ve ortam oluşturma konusunda çocukla çalışan yetişkinlere yardımcı olma becerisi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

RESİM ANALİZİNDE TEMEL KAVRAMLAR	Resim analizinin kullanım amacı, resim analizinde kullanılan psikolojik testler, çocuk resimlerinin gelişim evrelerine göre incelenmesi
YABANCI UYUKLU/REFAKATSİZ ÇOCUKLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ	Farklı kültürlere ve geçmişlere sahip çocuklara hizmet verebilme ve yabancı uyuklu/refakatsiz çocuklara ve ailelerine hizmet verebilme
PERSONELDE/AİLELERDE TÜKENMİŞLİK VE STRES YÖNETİMİ	Çocuk refahı çalışmayla ilişkili kişisel stres, tükenmişlik, vekaleten ve ikincil travmaları tanıma ve yönetme becerisi. Zaman yönetimi becerileri
ARAŞTIRMA TASARIMI VE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ	Araştırma problemini belirleme ve araştırma sorusu oluşturma, literatür tarama yöntemleri, nitel ve nicel araştırma yöntemleri
KURUMLARARASI İŞ BİRLİĞİ VE EKİP ÇALIŞMASI BECERİLERİ	Çocuklara ve ailelerine hizmet veren kurum birimleri ve arasında iş birliğini ve hizmet koordinasyonunu geliştirme becerisi

Yukarıdaki tabloda verilen ve toplam 40 modülden oluşan eğitim programı, EİA'nın nicel bulgularına, çalışanların ihtiyaçlarına ve ASHB ÇHGM hizmet birimlerinin ve meslek elemanlarının beklentilerine göre yeniden düzenlenebilir. Bu düzenlemede, bazı modüller birleştirilebilir, bazı modüller çıkarılabilir veya programa yeni modüller eklenebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5. ANKET BULGULARI

5.1 Tanıtıcı Özellikler

Araştırmanın nicel veri toplama aşaması e-anket (surveymonkey) sistemi üzerinden 8–20 Aralık 2022 tarihlerinde tamamlanmıştır. ÇHGM bünyesinde görev yapan personel içinde 458 kişi çalışmaya katılmıştır.⁵ Tablo 11’de katılımcıların tanıtıcı değişkenlerin sayı, yüzde ve bazı temel istatistiklerine yer verilmiştir.

Tablo 11. Katılımcıları Tanıtıcı Değişkenler

Nominal Değişkenler	Sayı	Yüzde
Cinsiyet (n = 452)		
Kadın	307	67,92
Erkek	145	32,08
Eğitim Düzeyi (n = 448)		
Lisans	390	86,86
Yüksek Lisans	57	12,69
Doktora	2	0,45
Ölçekli Değişkenler	Ortalama	Standart Sapma (Min–Max)
Katılımcının yaşı	32,22	7,10 (22–57 yıl)
Bakanlıktaki hizmet yılı	5,55	5,79 (1–24 yıl)
Meslekteki hizmet yılı	7,93	8,28 (1–33 yıl)
Çalışılan birimdeki hizmet yılı	3,61	3,82 (1–20 yıl)

Anket formunu yanıtlayanların cinsiyet dağılımına bakıldığında katılımcıların çoğunluğunun kadın olduğu görülmektedir (%67,92). Hizmet birimine göre cinsiyet dağılımında merkez teşkilat katılımcılarının büyük çoğunluğu, taşra teşkilatı katılımcılarının ise çoğunluğu kadın çalışanlardır. Eğitim düzeyleri incelendiğinde ise büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu (%86,83), geri kalan katılımcıların yüksek lisans mezunu (%12,72) olduğu, 2 kişinin doktora derecesi olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların yaşları 22 ve 57 arasında değişmektedir ve ortalama yaş 32,2 olarak hesaplanmıştır. Bakanlıktaki hizmet yılı ise 1 ve 24 yıl arasında değişmektedir. Bakanlıktaki ortalama hizmet yılının 5,55 ve standart sapmanın 5.79 olduğu göz önünde bulundurulursa bakanlık çalışanlarının çalışma deneyimlerinin genellikle orta ve az düzeyde olduğu söylenebilir. Meslekteki

⁵ Ankette boş bırakılan bazı sorular nedeniyle toplam sayıda değişiklikler görülmektedir. Katılımcıların, 454’ü çalıştığı birim olarak merkez-taşra ayrımı sorularına; 452’si cinsiyet , 448’i eğitim düzeyi, 445’i meslek ayrımı, 432’si görev yaptıkları il sorularını yanıtlamıştır.

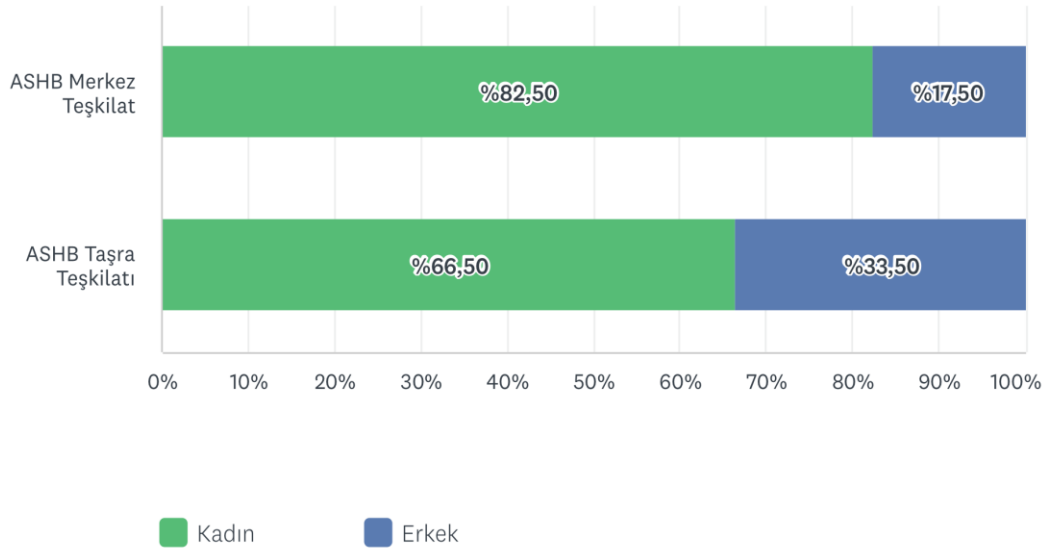

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

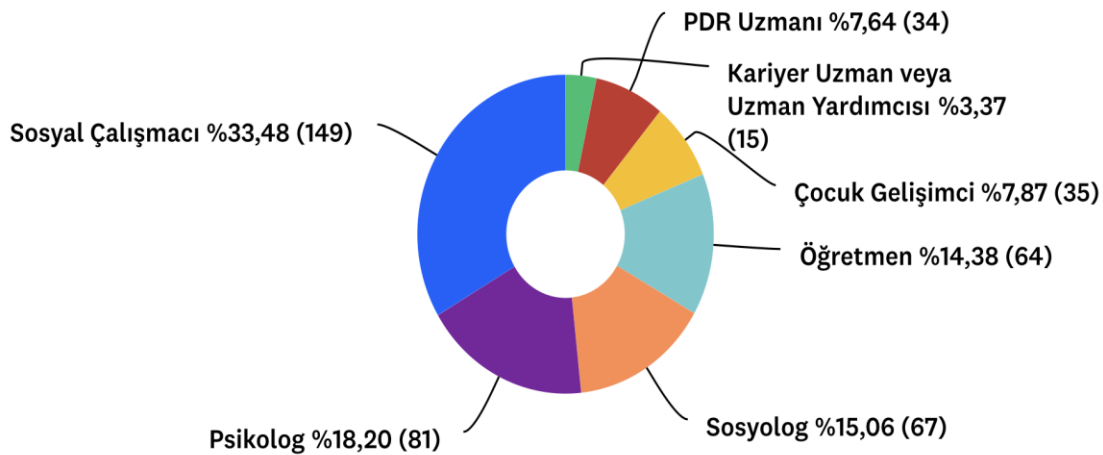

hizmet yılı ortalaması ise 7.93 yıl ile hem bakanlıktaki (5,55, SD=5,79), hem de birimdeki (3,61, SD=5,79) ortalama çalışma yıllarından daha fazladır.

Grafik 4. Hizmet Birimine Göre Cinsiyet Dağılımı (n = 452)

Grafik 5. Meslek Dağılımı (n = 445)

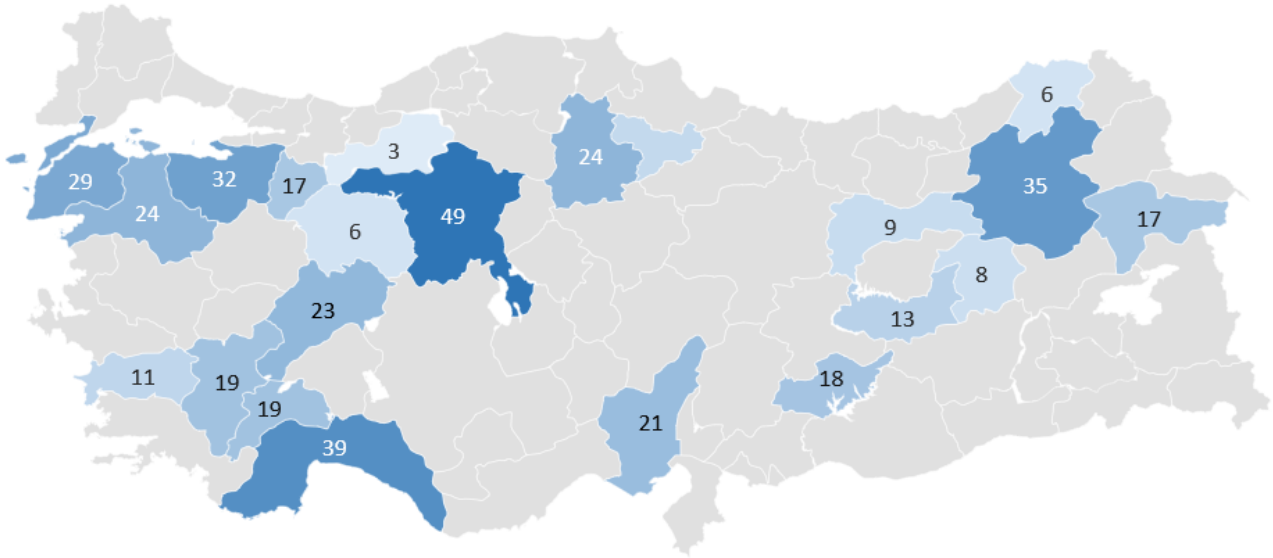
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Anket formunu yanıtlayan katılımcıların meslek profiline bakıldığında, diğer mesleklere göre sosyal çalışmacıların en yüksek oranda (%33.63) olduğu görülmektedir. Sosyal alışmacıları %18'le psikologlar takip etmektedir. Sosyolog (%14.9) ve öğretmenler (%14.45) benzer katılım oranına sahiptir. Çocuk gelişimcileri (%7.9) ve psikolojik danışmanların (%7.67) da benzer oranlarda olduğu görülmektedir. % 3.39 ile kariyer uzman ve uzman yardımcıları en düşük orandadır. Ankete mesleğini aile ve tüketici bilimleri uzmanı olarak bildiren yalnızca üç kişi katılmıştır.

Resmi yazı ile gönderilen anket formuna 22 ilden katılım sağlanmışır. En fazla katılım %11,06 ile Ankara, %8,8 ile Antalya'dan gerçekleşmiş olup katılım sağlayan iller arasından en düşük katılım Bolu ilinden sağlanmışır.

Grafik 6. Katılımcıların İller Arası Dağılımı (n=432)

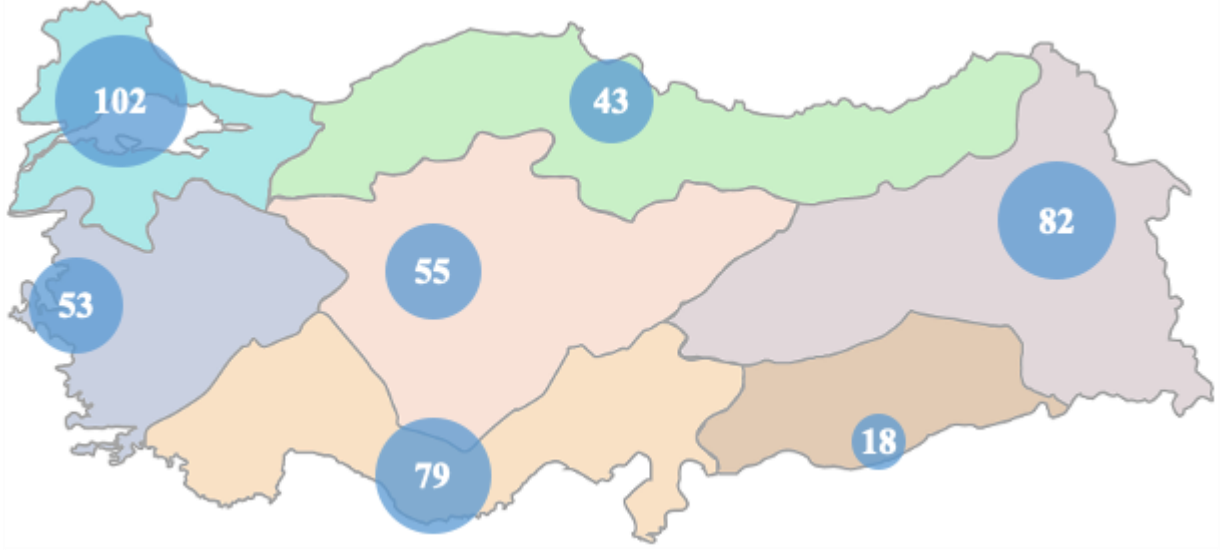
Bing ile güçlendirilmiştir
© GeoNames, Microsoft, TomTom

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

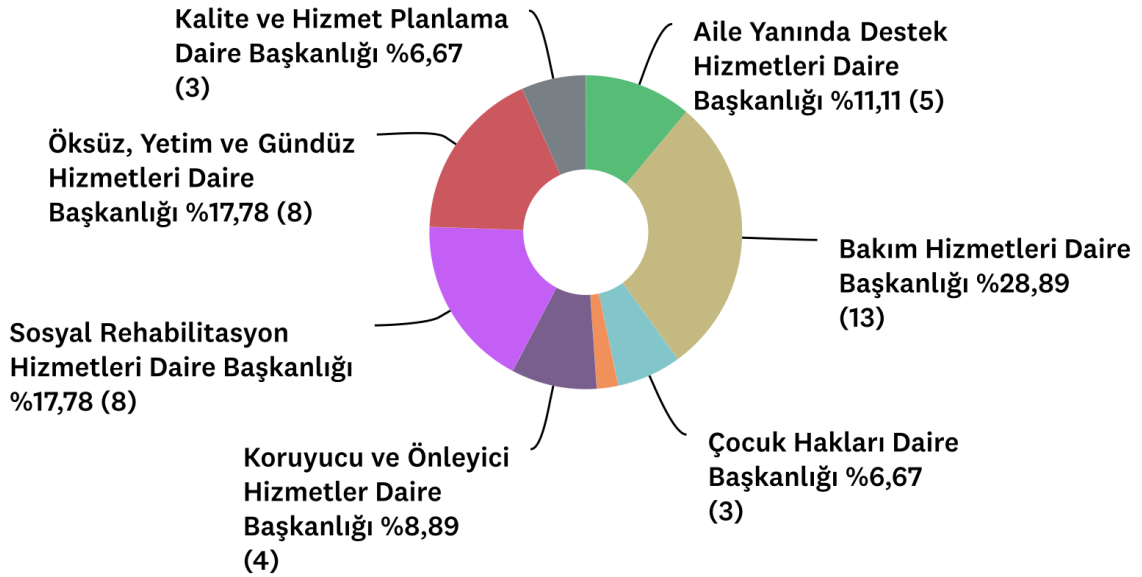

Grafik 7. Coğrafi Bölgelere Göre Katılımcı Dağılımı (n=432)

Ankete yedi coğrafi bölgenin tamamından katılım sağlanmış olup en yüksek katılım Marmara, en düşük katılım ise Güneydoğu Anadolu bölgesinden gerçekteşmiştir.

Grafik 8. Merkezde Çalışılan Hizmet Birimi (n = 45)

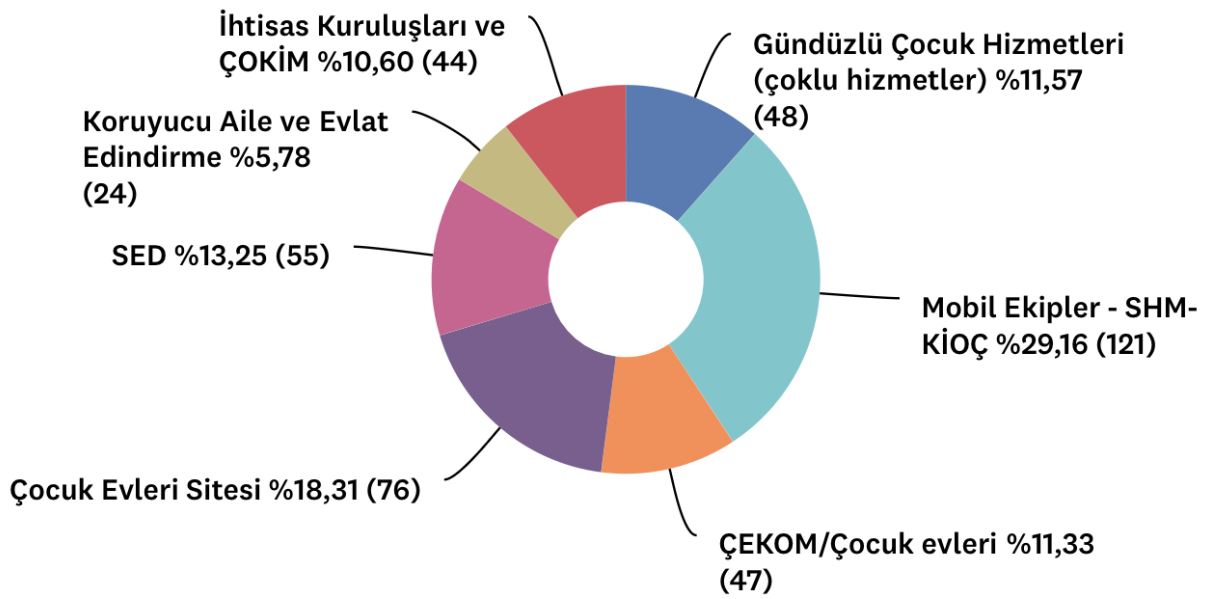

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Merkez teşkilat birimlerinin dağılımına bakıldığında, taşra teşkilatına göre oldukça düşük bir katılım sağlandığı göze çarpmaktadır (N=45). Araştırma-Geliştirme ve Proje Daire Başkanlığı'nın ve Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı'nın yanıt vermediği görülmektedir. Rehberlik ve Toplumsal Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı sadece bir yanıt vermiştir. En fazla yanıt 13 kişiyle Bakım Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından verilmiştir.

Grafik 9. Taşrada Çalışılan Hizmet Birimi (n = 415)

Taşrada çalışan personelin birim dağılımına bakıldığında en fazla katılımın Mobil Ekipler ve Sosyal Hizmet Merkezi Korunma İhtiyacı Olan Çocuklar (SHM-KİOÇ) birimlerinden (%29,6) olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise %18,31'le Çocuk Evleri Sitesi bulunmaktadır. En az katılım %5,78 ile Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme birimi tarafından gerçekleşmiştir. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri (%11,57) il müdürlüklerinde görev yapan, eğitim, danışmanlık, bakım sonrası rehberlik vb. hizmetlerde çalışan personeli içermiştir.

5.2 Eğitim Modülleriyle İlgili Genel Deneyim ve Beklentiler

Katılımcılara 40 eğitim başlığıyla ilgili öz-yeterlilik değerlendirmeleri, önceki hizmet-içi eğitim deneyimleri ve eğitim talepleri sorulmuştur. Bu eğitim başlıkları, düzey 1 temel yetkinlikler, düzey 2 uzmanlaşma yetkinlikleri, düzey 3 destekleyici beceriler olmak üzere üç kademeli olarak yapılandırılmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Tablo 12. Eğitim Modüllerine İlgili Öz-yeterlilik, Eğitim Alma ve Talepte Bulunma Dağılımları (n=430*)

Modül Başlıkları	Yeterli Bilgiye Sahibim		Daha Önce Eğitim Aldım		Eğitim Talebim Var	
	N	%	N	%	N	%
Düzey 1-TEMEL YETKİNLİKLER (15)						
ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUAT	271	63,76	83	19,58	315	74,29
KRİZE MÜDAHALE	217	51,67	70	16,71	303	72,14
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - AİLE YANINDA DESTEK	219	51,77	83	19,71	299	71,19
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - KORUYUCU, ÖNLEYİCİ VE GÜNDÜZLÜ HİZMETLER	221	51,88	96	22,64	300	70,92
ATİPİK/FARKLI GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ	168	39,90	33	7,88	297	70,71
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - BAKIM VE SOSYAL REHABİLİTASYON	190	45,13	65	15,48	294	69,83
KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÇOCUK KORUMA İLE İLGİLİ YETKİLERİ, SORUMLULUKLARI VE PAYDAŞ KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ	149	35,39	36	8,55	291	68,96
AİLE MERKEZLİ ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİ	220	52,51	36	8,57	285	68,18
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - İNCELEME, TESPİT, İLK MÜDAHALE	237	56,03	99	23,52	285	67,70
PSİKOSOSYAL MÜDAHALE YAKLAŞIMLARI	255	60,71	68	16,19	286	68,10
SOSYAL HİZMET İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE ANALİTİK DÜŞÜNME BECERİLERİ	225	53,57	42	10,02	280	66,99
ÇOCUK VE AİLEYİ DEĞERLENDİRME/RİSK TESPİTİ	268	63,66	53	12,62	282	66,98
TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ	232	54,98	39	9,29	280	66,67
VAKA YÖNETİMİ	265	63,10	65	15,48	278	66,19
ÇOCUK REFAHI UYGULAMASINDA ETİK	226	54,07	38	9,11	260	62,20
Düzey 2-UZMANLAŞMA YETKİNLİKLERİ						
TRAVMA ve TRAVMAYA MÜDAHALE	148	37,37	60	15,11	306	77,27

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

HASSAS GRUPLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ	179	42,82	47	11,22	315	75,18
ÇOCUK RUH SAĞLIğI (0-11)	179	42,82	33	7,89	306	73,21
ERGENLERDE RUH SAĞLIğI (12-17)	193	46,39	47	11,24	306	73,03
YETİŞKİN RUH SAĞLIğI	158	37,71	32	7,64	301	71,84
SOKAKTA YAŞAYAN VE ÇALIŞTIRILAN ÇOCUKLARA YÖNELİK HİZMETLER	123	29,50	36	8,61	298	71,29
ÇOCUKLARDA İHMAL VE İSTİSMAR	241	57,66	88	21	295	70,41
AİLE SİSTEMLERİ TEORİSİ VE AİLE DANIŞMANLIğI	145	36,62	52	13,10	274	69,02
BAĞIMLILIK	162	38,76	89	21,24	285	68,02
ERKEN YAŞTA ZORLA EVLİLİKLERLE MÜCADELE	175	41,97	42	10,02	284	67,94
AİLE İÇİ ŞİDDET	230	55,16	73	17,51	278	66,35
POLİTİKA ANALİZİ	53	13,45	12	3,06	251	63,54
PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ BECERİLERİ	88	22,34	26	6,62	237	60,15
Düzey-3 DESTEKLEYİCİ BECERİLER (12)						
RESİM ANALİZİNDE TEMEL KAVRAMLAR	82	20,76	20	5,08	320	80,81
OYUNLA MÜDAHALE YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	113	28,54	22	5,57	311	78,54
YABANCI UYUKLU/REFAKATSİZ ÇOCUKLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ	80	20,25	31	7,83	295	74,68
ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ	190	47,86	35	8,82	292	73,37
PERSONELDE/AİLELERDE TÜKENMİŞLİK VE STRES YÖNETİMİ	124	31,39	33	8,35	284	71,90
DAVRANIŞ YÖNETİMİ VE DİSİPLİN	232	55,50	31	7,40	280	70,71
ÇOCUKLARLA GÖRÜŞME TEKNİKLERİ	259	62,11	69	16,51	294	70,17
EBEVEYNLİK BECERİLERİ	224	56,57	37	9,37	251	63,54
KURUMLARARASI İŞ BİRLİğİ VE EKİP ÇALIŞMASI BECERİLERİ	186	47,45	33	8,35	241	61,01
ARAŞTIRMA TASARIMI VE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ	183	46,33	29	7,34	219	55,30
RAPORLAMA BECERİLERİ	295	70,41	79	18,94	227	54,44
İLETİŞİM BECERİLERİ	321	76,61	118	28,23	222	52,86

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

*Verilere sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, ocuk gelişimci, Psikolojik danışman ve ğretmen katılımcılardan alınan yanıtlar dâhil edilmiştir. Aile ve tüketiciler bilimleri uzmanı (n=3) olarak bildirenler diğer meslek gruplarıyla karşılaştırılabilir bir toplam sayı oluşturmamaları nedeniyle (n < 6) hariç tutulmuştur.

Eğitim modül başlıklarında üç düzeyin her biri için katılımcıların eğitim talebi oranları baz alınarak çoktan aza doğru sıralama yapılmıştır. Katılımcıların eğitim modülleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma düzeylerine bakıldığında genel olarak her modül için bildirilen öz-yeterlilik oranlarının yüksek olmadığı gözlemlenmektedir (tüm modüller ortalaması %46,61, SD=14,29). Bu bağlamda, tüm modüller arasında en yüksek algılanan öz-yeterlilik %76,61 ile iletişim becerileri, en düşük ise %13,45 ile politika analizi modülünde bildirilmiştir.

Hizmet içi eğitim alma durumu düzeylerine bakıldığında, tüm modüllerde görülen düşük oranlar dikkat çekmektedir (modüller ortalaması %12,53, SD=5,93). Sadece dört modülde eğitim alma durumu, %20'nin üzerinde bildirilmiş olup bu modüller sırasıyla iletişim becerileri (%28,23), inceleme, tespit, ilk müdahale (%23,52), koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler (%22,64) ve çocuklarda ihmal ve istismar (%21) olarak sıralanmıştır. Katılımcıların sadece %3,06'sı politika analizi konusunda eğitim aldığını bildirmiştir.

Eğitim talepleri incelendiğinde, analizde ele alınan bütün modüller için katılımcıların çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir (yüzdeler ortalaması: %68,65, SD=6,07). Katılımcıların %80,81 ile büyük çoğunluğu resim analizinde temel kavramlar modülü için eğitim talebi olduğunu bildirmiş, bunu sırasıyla oyunla müdahale yöntem ve teknikleri (%78,54) ile travma ve travmaya müdahale (%77,27) modülleri takip etmiştir. Bu sonuçlara genel olarak bakıldığında hizmet sunulan çocukların değerlendirilmesi ve müdahale araçlarında mesleki becerilerin geliştirilmesi yönünde bir beklenti olduğu görülmektedir.

Sonuçlar, düzey bazlı ele alındığında, **temel yetkinliklerde (düzey 1)** ulusal ve uluslararası mevzuat konusunun % 63,76 ile en yüksek bilgi düzeyine sahip olunan modül başlığı olduğu görülmektedir. Bu modülü %63,66 ile ocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti ve %63,10 ile vaka yönetimi modülleri takip etmiştir. En düşük bilgi sahibi olma düzeyi ise %35,39 ile kamu kurum ve kuruluşlarının ocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği modül başlığı için ifade edilmiştir. Temel yetkinlikler arasında en yüksek oranda eğitim alınan konu başlıkları, HGM kurumsal işleyiş ve hizmetlere dair inceleme, tespit, ilk müdahale (%23,52) ve koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler (%22,64) modülleri olarak öne çıkmıştır. Bu bağlamda diğer tüm modül başlıkları için bu oran beşte birin altında kalmış olup en düşük oran %7,88 ile atipik/farklı gelişim özellikleri gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda görülmüştür. Eğitim talepleri incelendiğinde, ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda katılımcıların dörtte üçünün eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. Bu modülü %72,14 ile krize müdahale konusu takip etmiş, bu düzey konular arasında en düşük oranda eğitim talebi %62,20 ile ocuk refahı uygulamasında etik modülü için bildirilmiştir.

Uzmanlaşma yetkinlikleri (düzey 2) kapsamındaki modüller arasında en yüksek algılanan düzeyde öz-yeterlilik çocuklarda ihmal ve istismar (% 57,66) ve aile içi şiddet (%55,16) konularında bildirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika analizi (%13,45), proje döngüsü yönetimi (%22,34), sokakta yaşıyan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler (%29,50) konuları düşük algılanan bilgi düzeyine sahip olunan modül başlıkları olarak öne çıkmıştır. Eğitim alma durumlarına bakıldığında ise sadece çocuklarda ihmal/istismar ve bağımlılık konularında %20'nin üzerinde bildirimde bulunduğu görülmekte olup diğer tüm konularda bu oranın çok altında kalınmıştır. Katılımcıların çoğunluğu uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamındaki tüm modüller için eğitim talebinde bulunmuş olup en yüksek talep %77,27 ile travma ve travmaya müdahale konusu için gerçekleşmiştir. Bunu hassas gruplarla çalışma becerileri izlemiştir. En düşük talep ise %50,15 ile proje döngüsü yönetimi becerileri konusunda görülmüştür.

Destekleyici beceriler (düzey 3) arasından iletişim becerileri (%76,61) ve raporlama becerileri (%70,41) en yüksek yeterlilik oranına sahip olan eğitim modülleri olarak öne çıkmıştır. Bu kapsamda en düşük öz-yeterlilik oranı %20,76 ile resim analizinde temel kavramlar konusunda görülmekte olup bu konuyu %20,25 oranla yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusu takip etmiştir. Eğitim alma durumlarındaki düşük oranlar burada da dikkat çekmekte olup yeterlilik bildirimleriyle uygun olarak iletişim beceri konusunda katılımcıların %28,23'ü eğitim aldığını bildirmiştir. Resim Analizinde temel kavramlar dersi hakkında katılımcıların sadece %5,08'i eğitim aldığını belirtmiş olup %80,81'i bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur. Oyunla müdahale yöntem - teknikleri (%78,54) ve yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%74,68) konuları da yüksek oranla eğitim talebinde bulunan modüller olarak öne çıkmıştır.

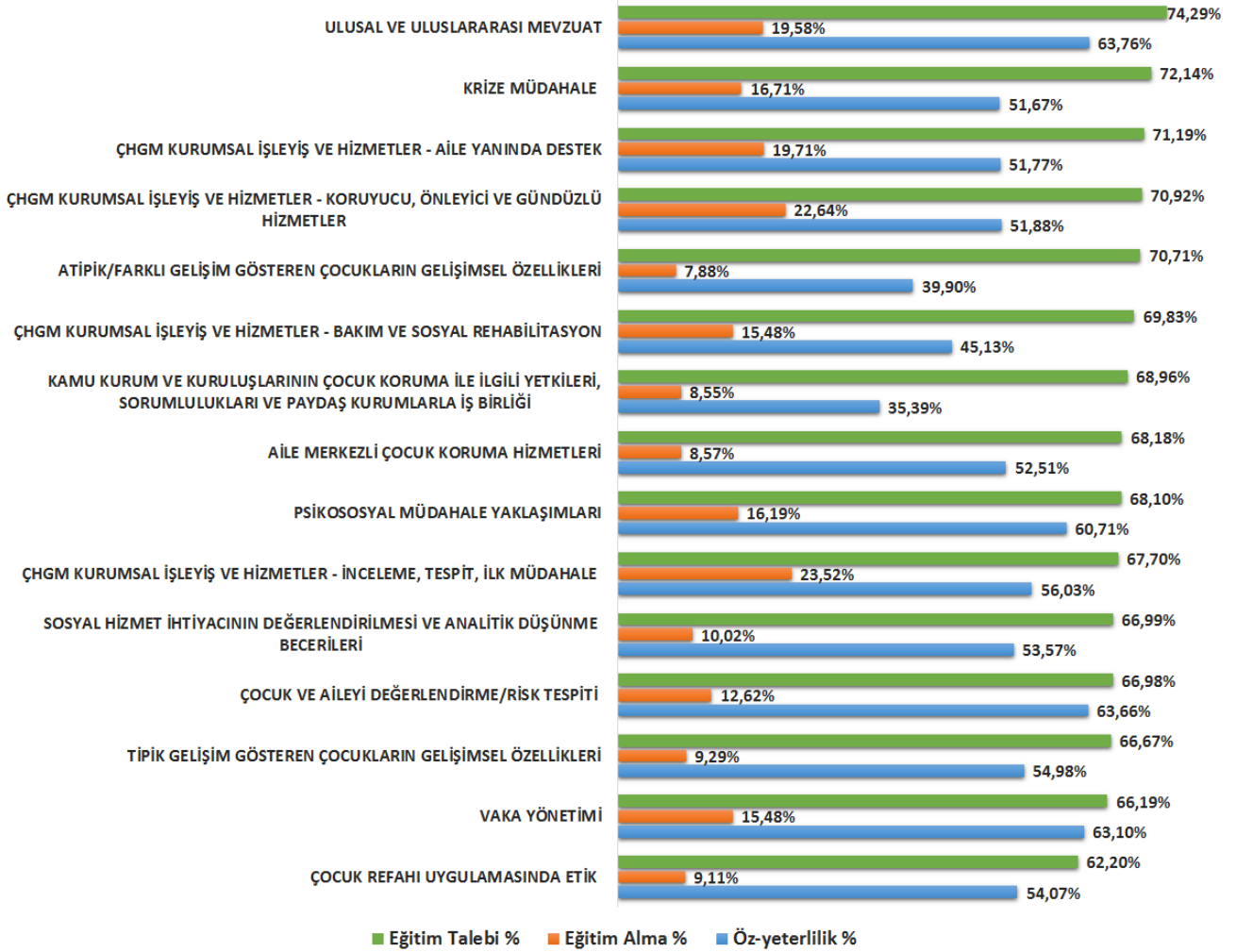
Katılımcıların genelinin üç düzeydeki eğitim modüllerinin tümüyle ilgili görüşlerine birbirini izleyen üç grafikte yer verilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 10. Katılımcıların Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430)

Temel yetkinlikler konuları kapsamında katılımcılar arasında en yüksek oranda eğitim talebinin ulusal ve uluslararası mevzuat başlığı için bildirildiği görülmektedir. Bu konuyu, yakın oranlar ile krize müdahale ve ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - aile yanında destek konuları takip etmiştir.

Katılımcıların çoğunluğunun bütün konularda eğitim talebinde bulunduğu dikkat çekmekte olup en yüksek oranda öz-yeterlilik, ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda bildirilmiştir. En düşük öz-yeterlilik bildirimini ise kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği konusunda gerçekleştirmiştir.

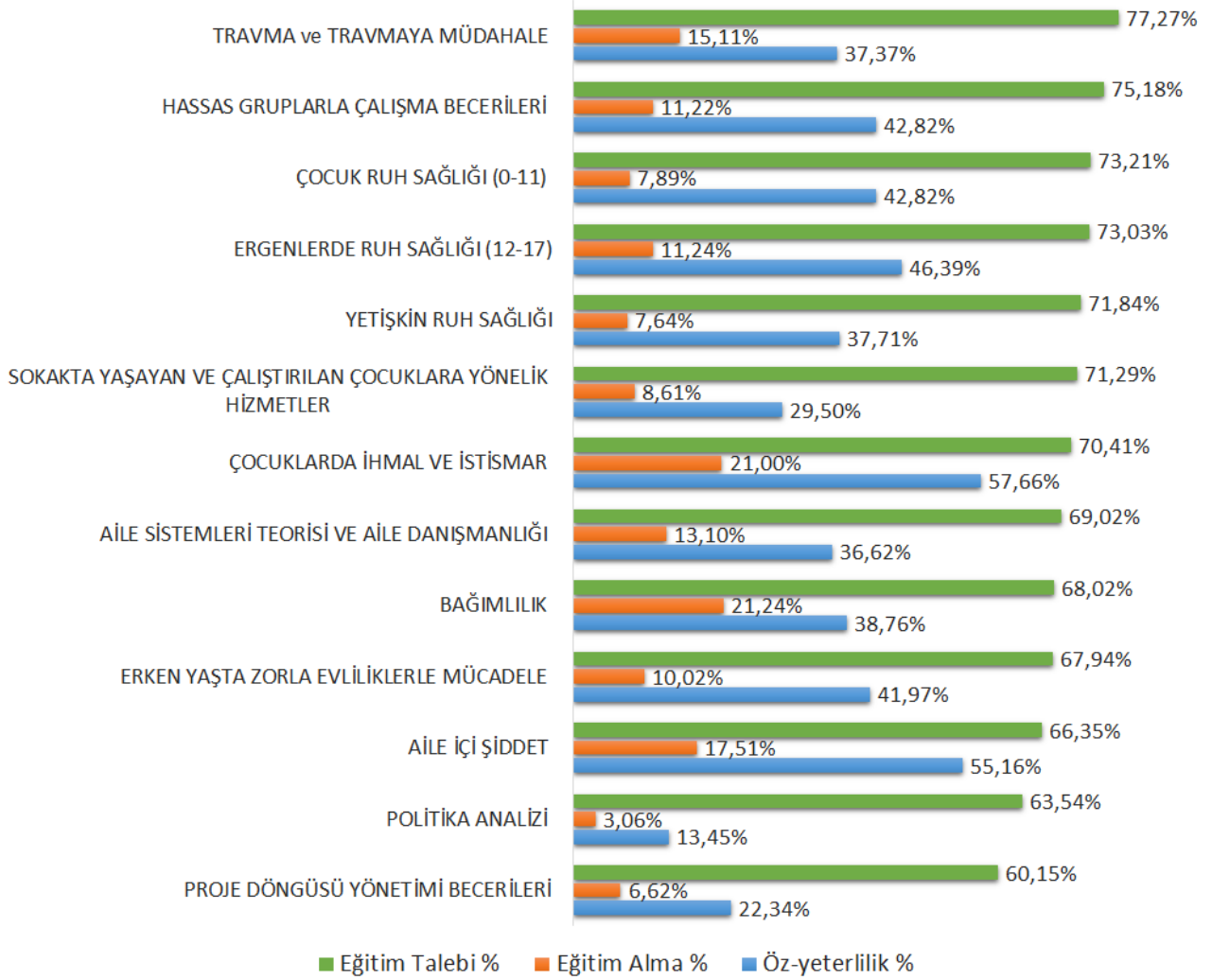
Katılımcıların yaklaşık dörtte biri ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - inceleme, tespit, ilk müdahale konusunda hizmet içi eğitim aldığını bildirmiş olup sadece %7,88'i atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda eğitim aldığını bildirmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 11. Katılımcıların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430)

Uzmanlaşma yetkinlikleri konuları arasında en fazla eğitim talebi travma ve travmaya müdahale modülü için bildirilmiş olup katılımcıların en az üçte ikisi bütün başlıklarda eğitim talebinde bulunmuştur. En düşük öz-yeterlilik politika analizi konusunda bildirilmiş olup katılımcıların sadece %3,06'sı bu konuda hizmet içi eğitim aldığını bildirmiştir.

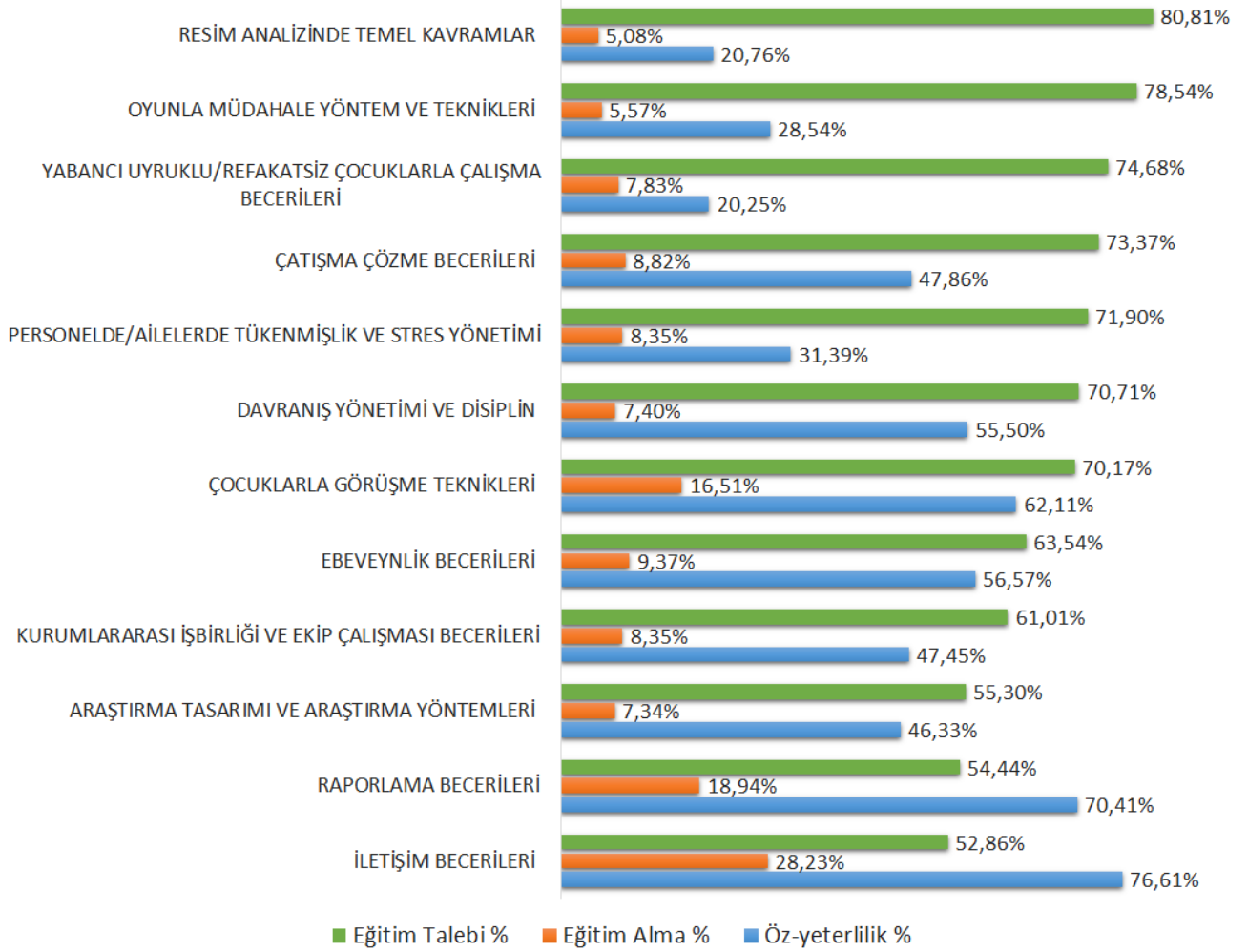
Katılımcıların yarısından fazlası çocuklarda ihmal/istismar ve aile içi şiddet konularında yeterli olduklarını bildirmiştir. Eğitim alma durumu kapsamında ise en yüksek oranlar bağımlılık (%21,24) ve çocuklarda ihmal/istismar (%21) konularında bildirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 12. Katılımcıların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=430)

Destekleyici beceriler konularında, katılımcıların kendilerini en çok yeterli gördükleri üç eğitim konusu sırasıyla; iletişim becerileri (%76,63) raporlama becerileri (%68,31) ve ulusal ve uluslararası mevzuattır (% 63,19). Katılımcıların üçte birinden azının yeterli olduğunu düşündüğü eğitim konuları ise sırasıyla; politika analizi (%13,78), yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri (%20,14), resim analizinde temel kavramlar (%20,38), proje döngüsü yönetimi becerileri (%22,18), oyunla müdahale yöntem ve teknikleri (%29,08), sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler (%29,08) olarak sıralanmıştır. Bu grafikte öne çıkan sonuçlara bakıldığında hizmet sunulan çocukların gelişimsel değerlendirilmesi ve müdahalesine yönelik ihtiyaçların öncelikli olduğu görülmektedir. Çocuklarla görüşme tekniklerinin bilinme, resimleri değerlendirme, oyundan yararlanma, davranış

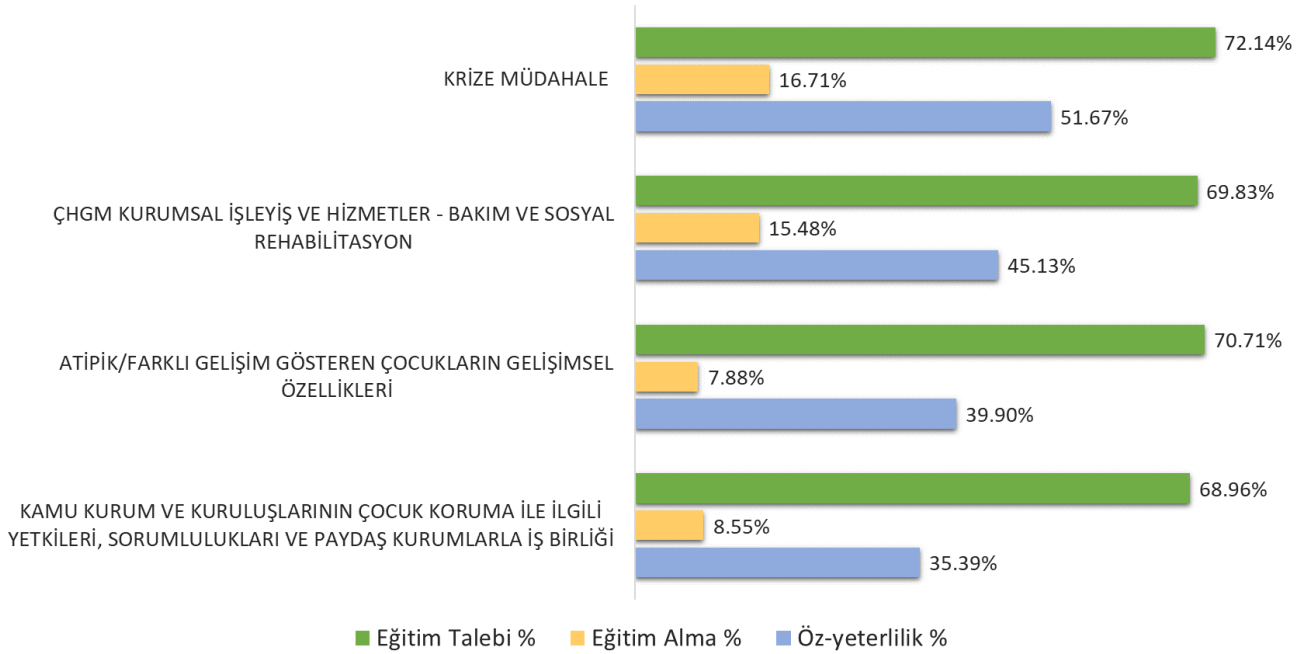
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

yönetim ve disiplin ile ebeveynlik yeterliliklerinin öne çıkmasının bu durumu açıkladığı düşünülmektedir.

Katılımcılar eğitim modüllerinin tamamıyla ilgili %52,86 ile %80,81 aralığındaki oranlarda talepte bulunmuşlardır.

Grafik 13. Temel Yetkinlik Konuları Arasında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler

Temel yetkinlikler kapsamında hangi konularda yüksek talebe, düşük öz-yeterlilik bildiriminin eşlik ettiği sorgulanmış olup yapılan karşılaştırmada öne çıkan dört konuya Grafik 13'te yer verilmiştir. Krize müdahale konusunda her ne kadar katılımcıların yarısı öz-yeterlilik bildirmişse de eğitim talebi oranının %70'in üzerinde oluşu ve eğitim alma durumundaki düşük oran (%16,71) dikkat çekmektedir. Çocukları koruma ve güçlendirme alanında hizmet sunan meslek elemanlarının öncelikle hizmet verdikleri çocukların gelişim özellikleri ve ihtiyaçlarını belirlemeleri ardından müdahale, rehabilitasyon desteğini sunmaları ve gerektiğinde farklı profesyonellere ve kurumlara yönlendirme yapmaları gereklidir. Bu nedenle temel yeterliliklerden elde edilen bu sonuç değerlidir ve ihtiyacın karşılanması öncelikli olacaktır.

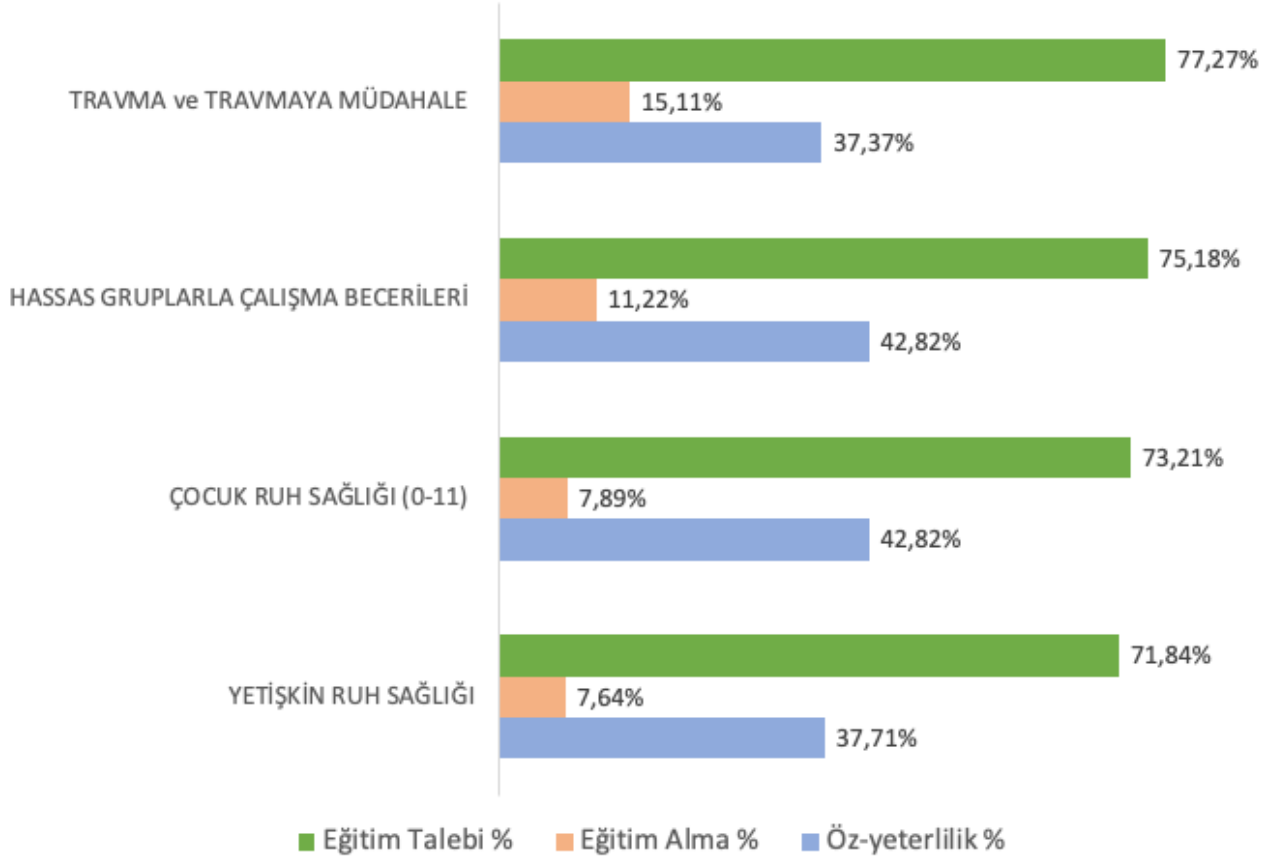
Kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği konusu da bu bağlamda önemli sonuçlar vermiştir. Katılımcıların sadece %8,5'i bu konuda eğitim aldıklarını belirtmiş, yaklaşık üçte biri kendilerini bu konuda yeterli bulmuş ve çoğunluğu eğitim talebinde bulunmuştur. Bu verilere benzer sonuçlar, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda da karşımıza çıkmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 14. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konuları Arasında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler

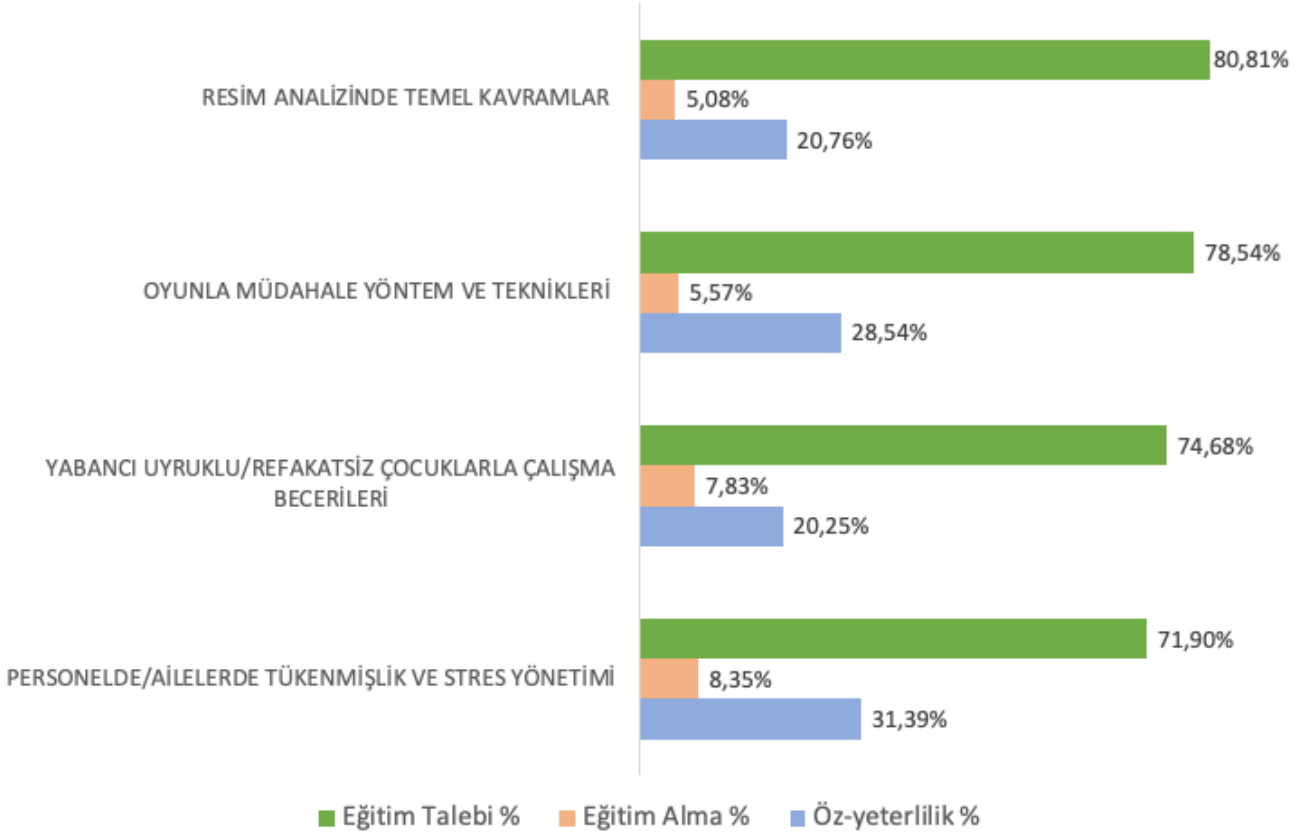
Uzmanlaşma yetkinlikleri dahilinde travma ve travmaya müdahale modülü, yüksek eğitim talebi, düşük öz-yeterlilik ve düşük eğitim alma durumu oranlarıyla öne çıkmaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim talebinde bulunduğu, sadece üçte birinin yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirdiği görülmektedir. Benzer oranlara sahip diğer modüller ise hassas gruplarla çalışma becerileri, çocuk ruh sağlığı ve yetişkin ruh sağlığı konuları olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle çocuk ruh sağlığı ve yetişkin ruh sağlığı konularında hizmet-içi eğitim aldığını bildiren katılımcı oranının oldukça düşük olması dikkat çekmektedir. Bu grafikte sonuçlar hizmet verilen çocukların farklı nedenler ile risk grubunda olması nedeniyle özellikle travma ya da psikolojik destek alanında katılımcıların ihtiyaçlarının ortaya çıkması beklenen bir sonuç olarak yorumlanabilir. Bu sonuç disiplinler arası çalışmanın gerekliliğini gösteren bir sonuç olarak da yorumlanabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 15. Destekleyici Beceriler Konularında Yüksek Eğitim Talebi - Düşük Öz-yeterlilik Bildirilenler

Destekleyici beceriler içerisinde düşük algılanan yeterlilik düzeyi ve yüksek eğitim talebi karşılaştırması yapıldığında resim analizinde temel kavramlar modülünün öne çıktığı görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu bu konuda eğitim talep etmiş olup sadece %20,76'sı yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirmiştir. Hizmet-içi eğitim alma durumunun da %5,08 ile modüller arasındaki en düşük orana sahip olması bu bağlamda dikkat çekmektedir. Benzer oranlara sahip oyunla müdahale yöntem ve teknikleri modülü de bu karşılaştırma dâhilinde öne çıkmıştır. Bu grafikte sonuca da bakıldığında çocuklarla müdahalede meslek elemanlarının zorlandığı göstermektedir. Hem resim yani sanat hem de oyun çocukların gelişimsel değerlendirilmesinde ve müdahalede kullanılan bir yöntemdir. Tipik gelişim gösteren çocuklarda olduğu gibi gelişimsel açıdan riskli çocuklarda da oldukça önemli yöntemlerdir. Özellikle de dil sorunu yaşayan çocuklara yaklaşımda bu yöntemlerden yararlanılması meslek elemanlarının gücünü artırabilecek ve stres ve tükenmişliğini azaltabilecek olup sonuçların bunu açıkça gösterdiği görülmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5.3 Mesleğe Göre Hizmet-içi Eğitim Öz-yeterlilikleri, Eğitim Alma Durumları ve Eğitim Talepleri

Araştırmaya katılan ve yeterli temsiliyet sayısına ulaşan, sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimci, psikolojik danışman ve öğretmenlerden oluşan altı meslek grubunun eğitim talebi, eğitim alma durumu ve öz-yeterlilik dağılımları üç düzey eğitim konularına göre incelenmiştir. Devam eden başlıklar altındaki 18 grafikte sonuçlar gösterilmiştir.

5.3.1 Sosyal Çalışmacı

Katılımcıların üçte birini oluşturan sosyal çalışmacıların eğitim ihtiyaçları, üç kademeli eğitim modülleri çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Temel yetkinlikler kapsamında katılımcıların büyük çoğunluğunun atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konusunda eğitim talebinde bulunduğu dikkati çekmiştir. Bununla birlikte temel yetkinlikler kapsamında değerlendirilen diğer konuların tamamı için çoğunluğun eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür.

Sosyal çalışmacı katılımcıların dörtte üçünden fazlası, ulusal ve uluslararası mevzuat kapsamında yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirmiş olup kendilerini en yetersiz gördükleri konu, eğitim talebi oranına da uygun olarak atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri olarak öne çıkmıştır.

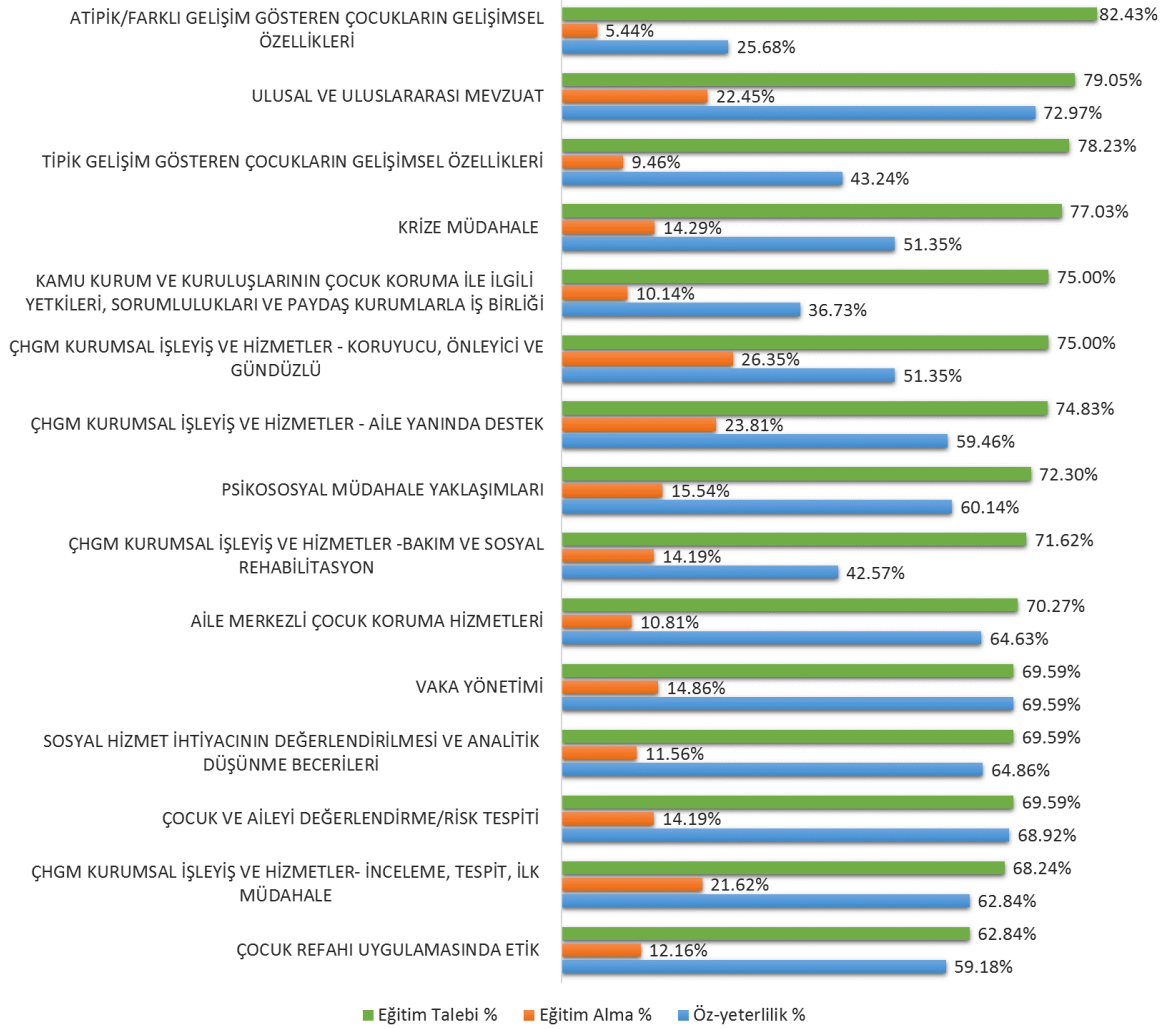
Hizmet içi eğitim alma durumlarına bakıldığında tüm konular için düşük oranlar göze çarpmakta olup Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü işleyiş ve hizmetlerine dair konuların diğer konulara göre daha yüksek oranlara sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 16. Sosyal Çalışmacıların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149)

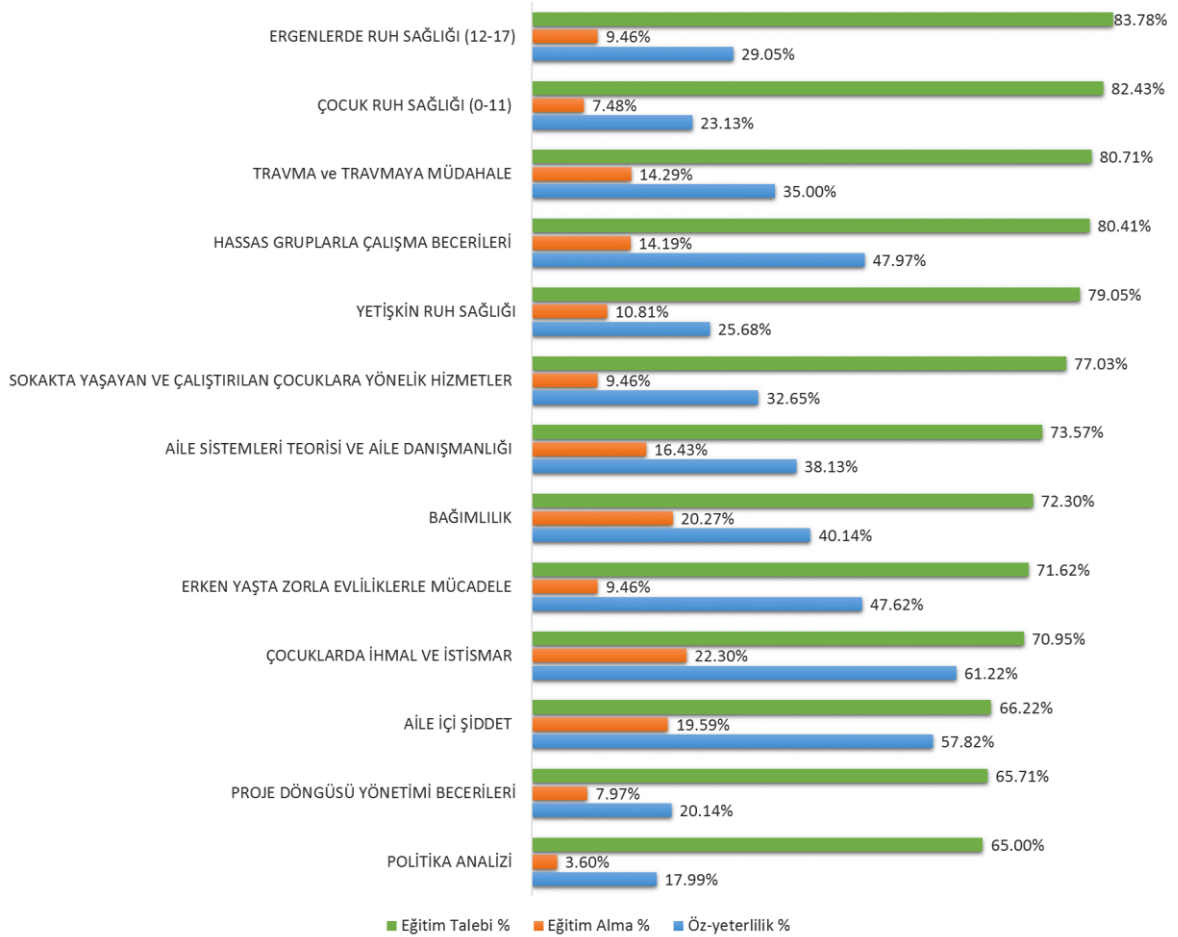

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 17. Sosyal Çalışmacıların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149)

Uzmanlaşma yetkinlikleri konuları dahilinde sosyal çalışmacılar arasında en yüksek eğitim talebi oranı ergenlerde ruh sağlığı konusunda ortaya çıkmıştır. Bu konuyu çocuk ruh sağlığı, travma ve travmaya müdahale ve hassas gruplarla çalışma beceriler konuları takip etmiş olup katılımcıların büyük çoğunluğunun bu yöndeki talepleri dikkat çekmektedir.

Çocuklarda ihmal ve istismar konusunda sosyal çalışmacıların çoğunluğu, kendilerini yeterli bulmuş olup sadece beşte biri politika analizi konusunda yeterliliğe sahip olduklarını bildirmiştir.

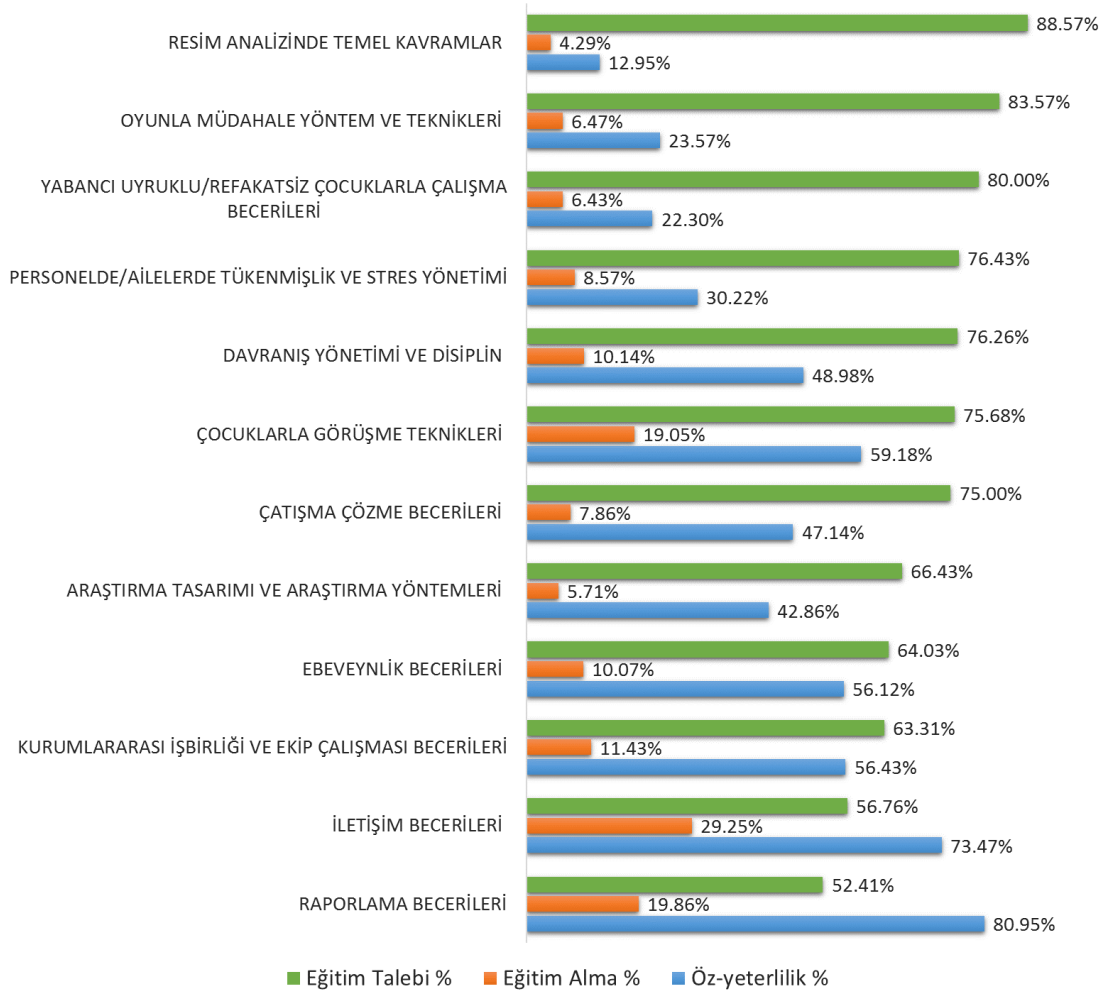
Alınan hizmet içi eğitimler öz-yeterlilik sonuçlarıyla paralellik göstermekte olup bu bağlamda en yüksek oran çocuklarda ihmal ve istismar en düşük oran ise politika analizi konusunda hesaplanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 18. Sosyal Çalışmacıların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=149)

Destekleyici beceriler konularına bakıldığında, sosyal çalışmacılar arasında eğitim talebinin en yüksek olduğu konu resim analizinde temel kavramlar olarak öne çıkmıştır. Oyunla müdahale yöntem ve teknikleri ile yabancı uyuklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konularında da büyük çoğunluğun eğitim talebinde bulunduğu görölmektedir.

Sosyal çalışmacıların kendilerini en yetkin bulduğu konu raporlama becerileri olmuştur. Bunu iletişim becerileri takip etmiş olup en düşük oran ise resim analizinde temel kavramlar olarak öne çıkmıştır.

Tüm konular dâhilinde alınan eğitim oranlarındaki düşüklük dikkati çekmekte olup sosyal çalışmacıların yaklaşık üçte biri iletişim becerileri konusunda eğitim aldığını bildirmiştir. Raporlama

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

becerileri, sosyal çalışmacıların kendilerini en yeterli bulduğu konu olarak öne çıkmış, tüm modüller arasında en düşük öz-yeterlilik bildirim oranı ise resim analizinde temel kavramlar modülünde görülmüştür.

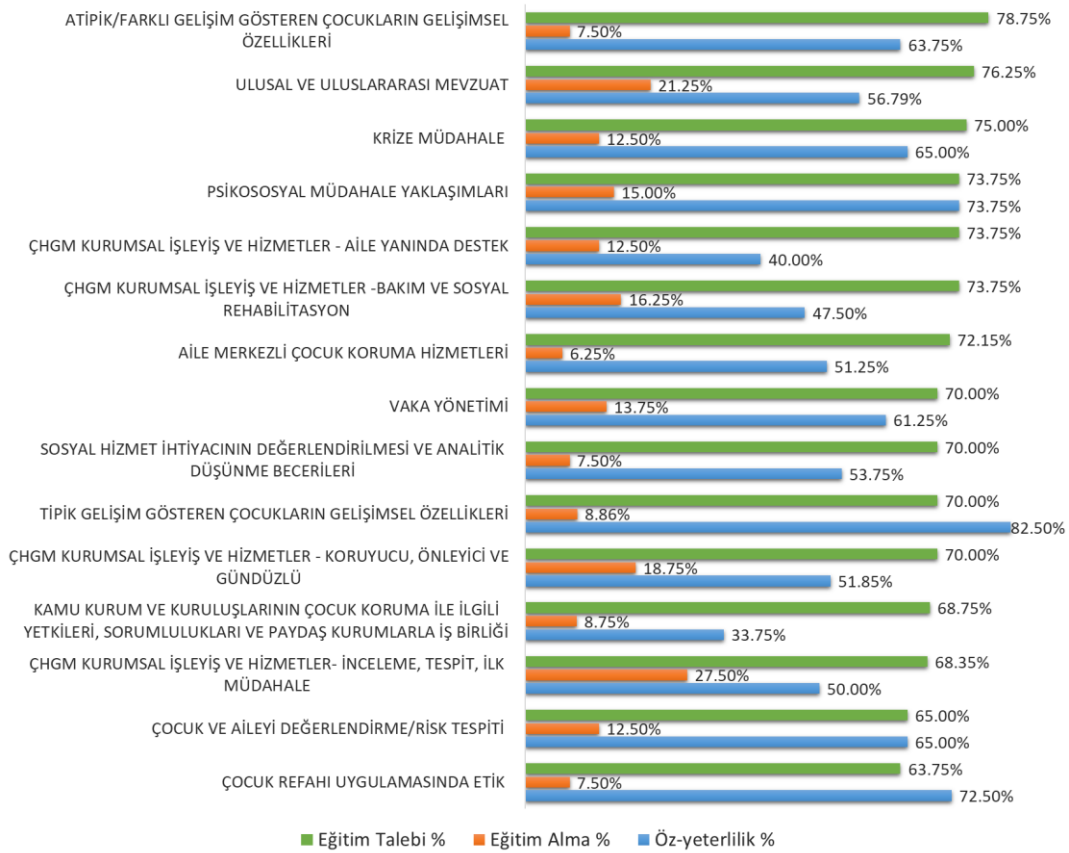
5.3.2 Psikolog

Meslek dağılımında sosyal çalışmacıları, psikologlar takip etmiş olup katılımcıların %18'ini oluşturmuşlardır.

Temel yetkinlikler konularında psikologlarca bildirilen eğitim talebi oranlarına bakıldığında sosyal çalışmacılar ile benzerlik dikkati çekmektedir. Bu bağlamda psikologların büyük çoğunluğu, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri, ulusal ve uluslararası mevzuat ve krize müdahale konularında eğitim talebinde bulunmuştur.

Tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri ve çocuk refahı uygulamasında etik konuları ise psikologlar arasında öz-yeterlilik bildirim oranı en yüksek olan konular olarak karşımıza çıkmıştır.

Grafik 19. Psikologların Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81)

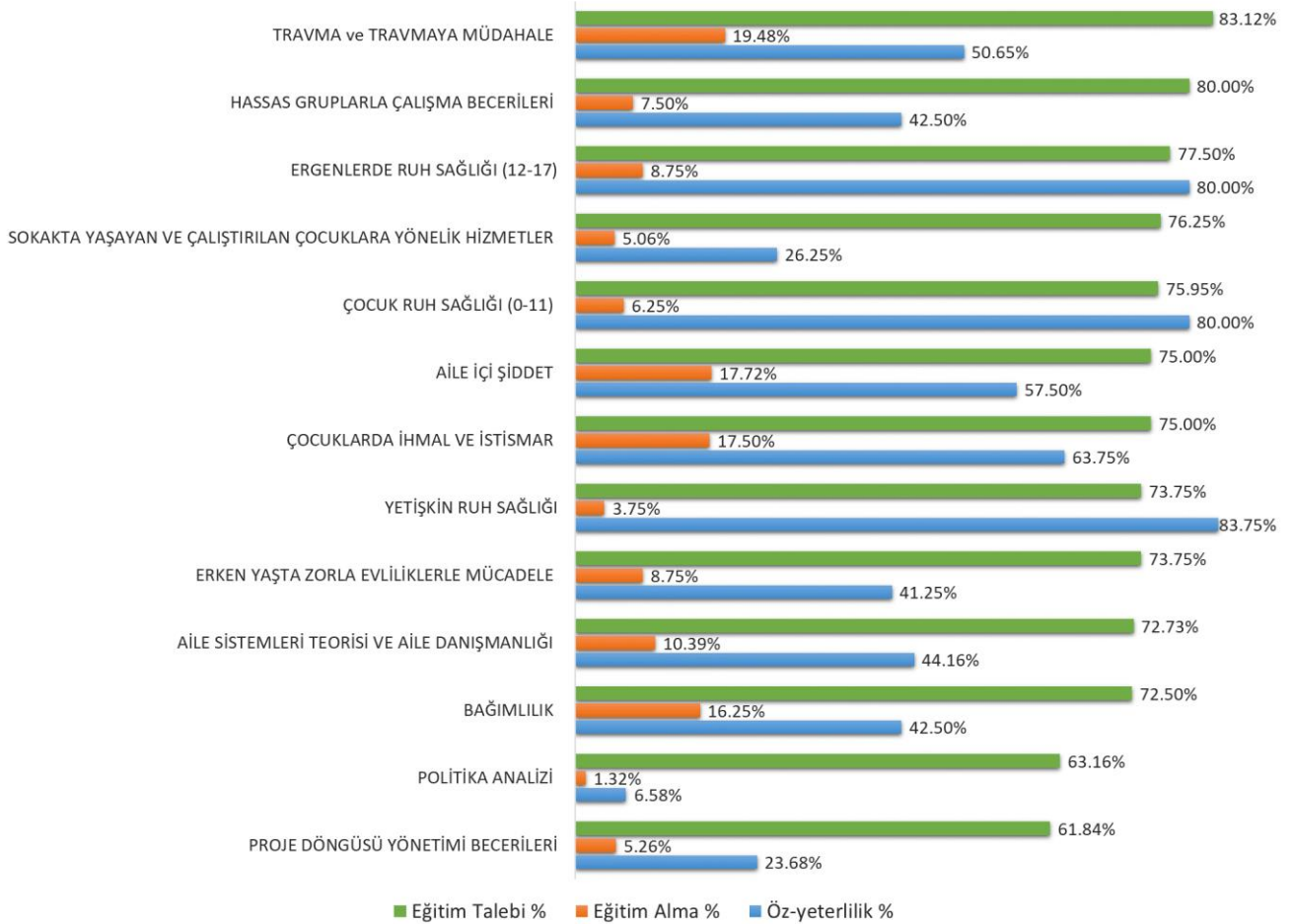

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 20. Psikologların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81)

Travma ve travmaya müdahale, uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında değerlendirilen konular arasında psikologlarca bildirilen en yüksek eğitim talebi oranına sahip konu olarak öne çıkmıştır (% 83,12). Ek olarak, psikologların büyük çoğunluğu hassas gruplarla çalışma becerileri konusunda da eğitim talebinde bulunmuştur (%80). En düşük eğitim talebi oranı ise proje döngüsü yönetimi konusunda görölmüştür (%61,84).

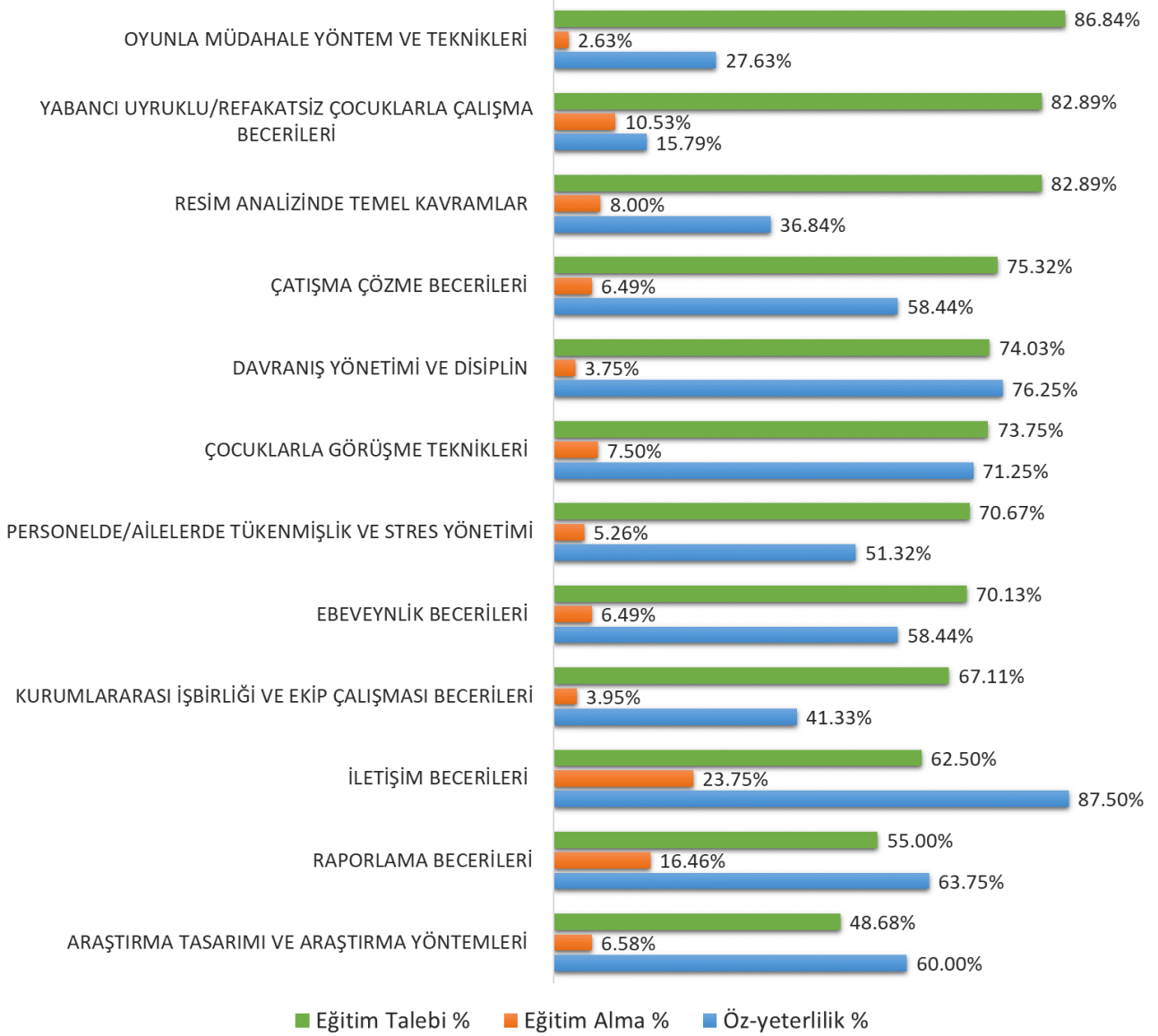
Öz-yeterlilik oranlarına bakıldığında, psikologların büyük çoğunluğu yetişkin ruh sağlığı konusunda kendilerini yeterli bulduğunu bildirmiş olup sadece yirmide biri politika analizi konusunda kendilerini yeterli bulmuştur. Politika analizi konusundaki düşük öz yeterlilik oranına düşük eğitim talebi oranı ve düşük eğitim alma durumu oranlarının eşlik etmesi dikkat çekmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 21. Psikologların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=81)

Destekleyici beceriler konuları arasında oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, en yüksek oranda eğitim talebinde bulunulan konu olarak öne çıkmıştır (%86,84). En düşük eğitim talebi oranı ise araştırma tasarımı ve araştırma yöntemleri olarak karşımıza çıkmıştır; buna karşın psikologların yaklaşık yarısının bu konuyu da talep ettiği dikkat çekmektedir.

En yüksek öz-yeterlilik oranı iletişim becerileri konusunda görölmüş olup psikologların tamamına yakını bu konuda yeterliliğe sahip olduğunu bildirmiştir. Bu kapsamda en düşük oran ise yabancı

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

uyruklu-refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda görölmekte olup bu konudaki eğitim talebi oranının yüksekliği ve eğitim alma durumu oranının düşükliğü dikkat çekmektedir.

Tüm düzeyler dâhilinde psikologlar arasında en fazla talep edilen eğitim modülünün oyunla müdahale yöntem ve teknikleri modülü olduğu görölmüştür. İletişim becerileri, psikologların kendilerini en yeterli bulduğu konu olmuş, bu bağlamda en düşük oranlar politika analizi ve yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konularında ortaya çıkmıştır.

5.3.3 Sosyolog

Katılımcıların %15,06'sını oluşturan sosyologların eğitim ihtiyaçları değerlendirilmek üzere eğitim talebi, eğitim alma durumu ve öz-yeterlilik oranlarına bakılmıştır.

Temel yetkinlik konuları arasında sosyologlar tarafından bildirilen en yüksek eğitim talebi ulusal ve uluslararası mevzuat (%73,85) konusunda görölmüştür. Bunu çocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti (%72,31) izlemiştir. En düşük oran ise krize müdahale (61,54) konusunda kayda geçmiştir.

Öz-yeterlilik bildirimlerine bakıldığında en yüksek oranlar, ÇGHM kurumsal işleyiş ve hizmetlerden aile yanında destek ile çocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti konularında görölmüştür. Diğer meslek gruplarına benzer şekilde atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konusunda düşük oranda öz-yeterlilik bildirildiği görölmektedir.

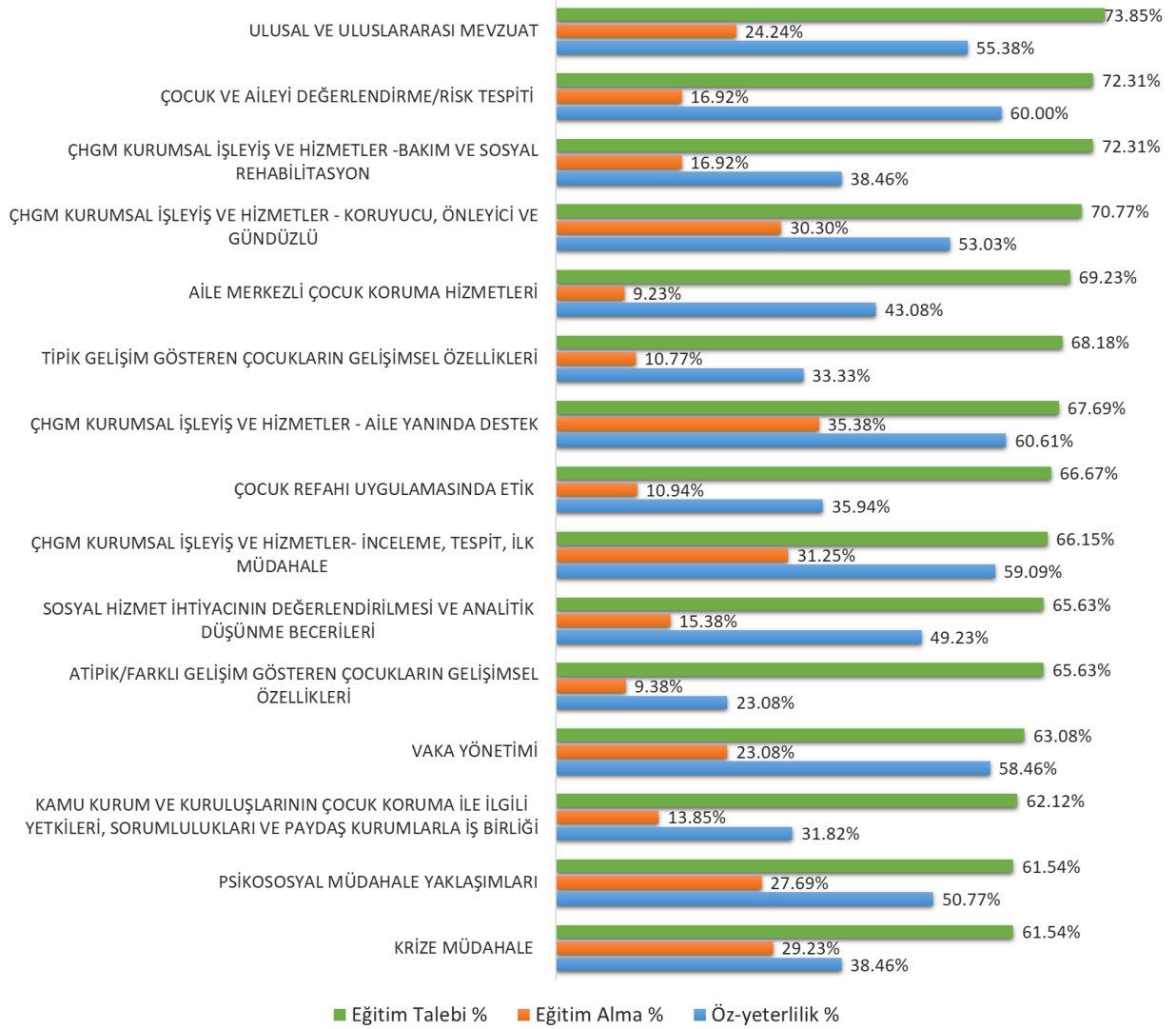
Eğitim alma durumunun sosyologlar arasında diğer meslek gruplarına oranla daha yüksek oranda bildirildiği dikkat çekmiştir. Fakat bu duruma rağmen en yüksek oranda belirtilen ÇGHM kurumsal işleyiş ve hizmetler - aile yanında destek konusunda dahi sadece üçte birinin eğitim aldığını bildirdiği anlaşılmaktadır. En düşük oranda eğitim alma bildirimi ise aile merkezli çocuk koruma hizmetleri konusunda gerçekleşmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 22. Sosyologların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67)

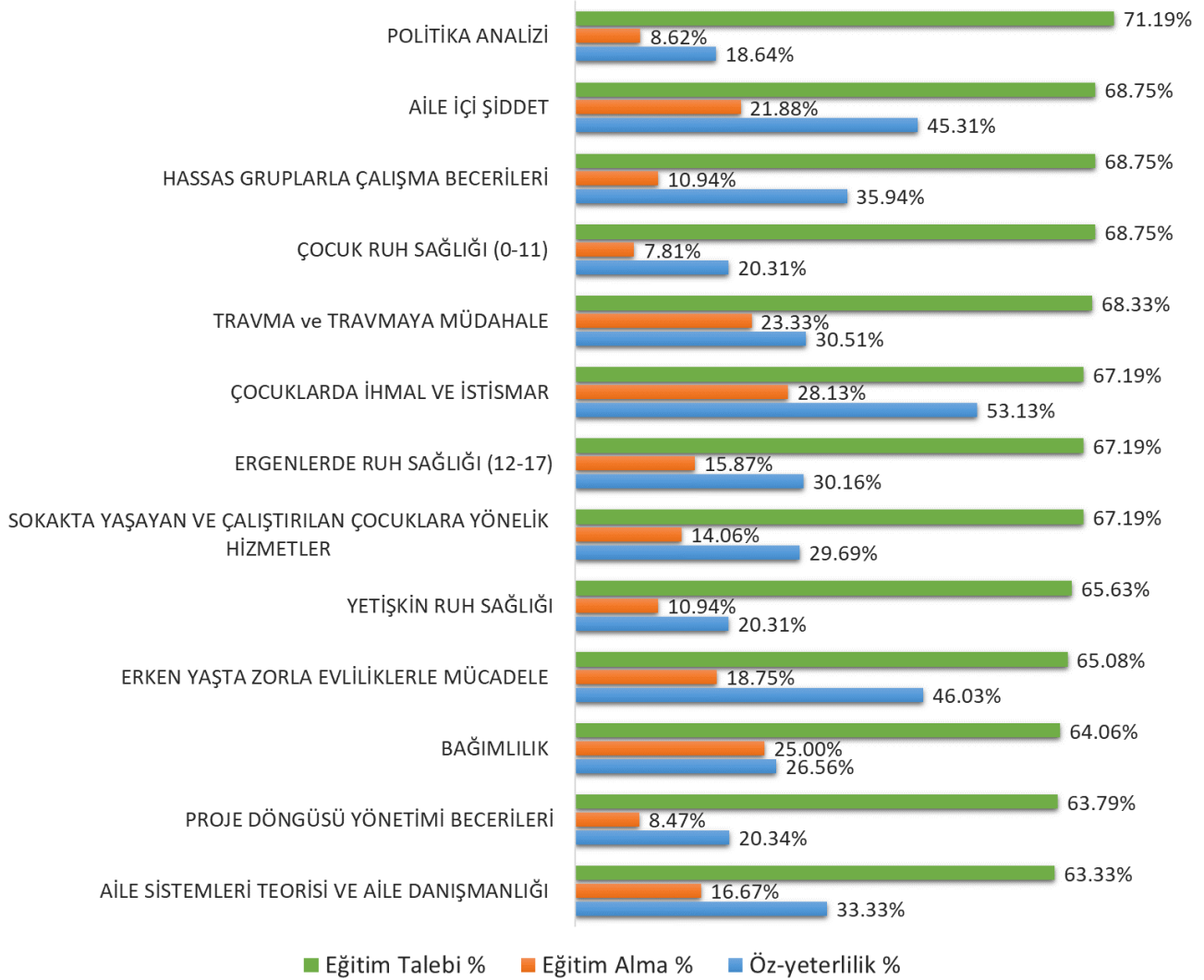

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 23. Sosyologların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında değerlendirildiğinde sosyologların en yüksek oranda politika analizi konusunda eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. En düşük talep ise aile sistemleri teorisi ve aile danışmanlığı konusunda ortaya çıkmıştır.

Sosyolog katılımcıların yarısından fazlası çocuklarda ihmal ve istismar konusunda öz-yeterlilik bildirmiş olup bu kapsamda en düşük bildirim oranı politika analizi konusunda gerçekleşmiştir.

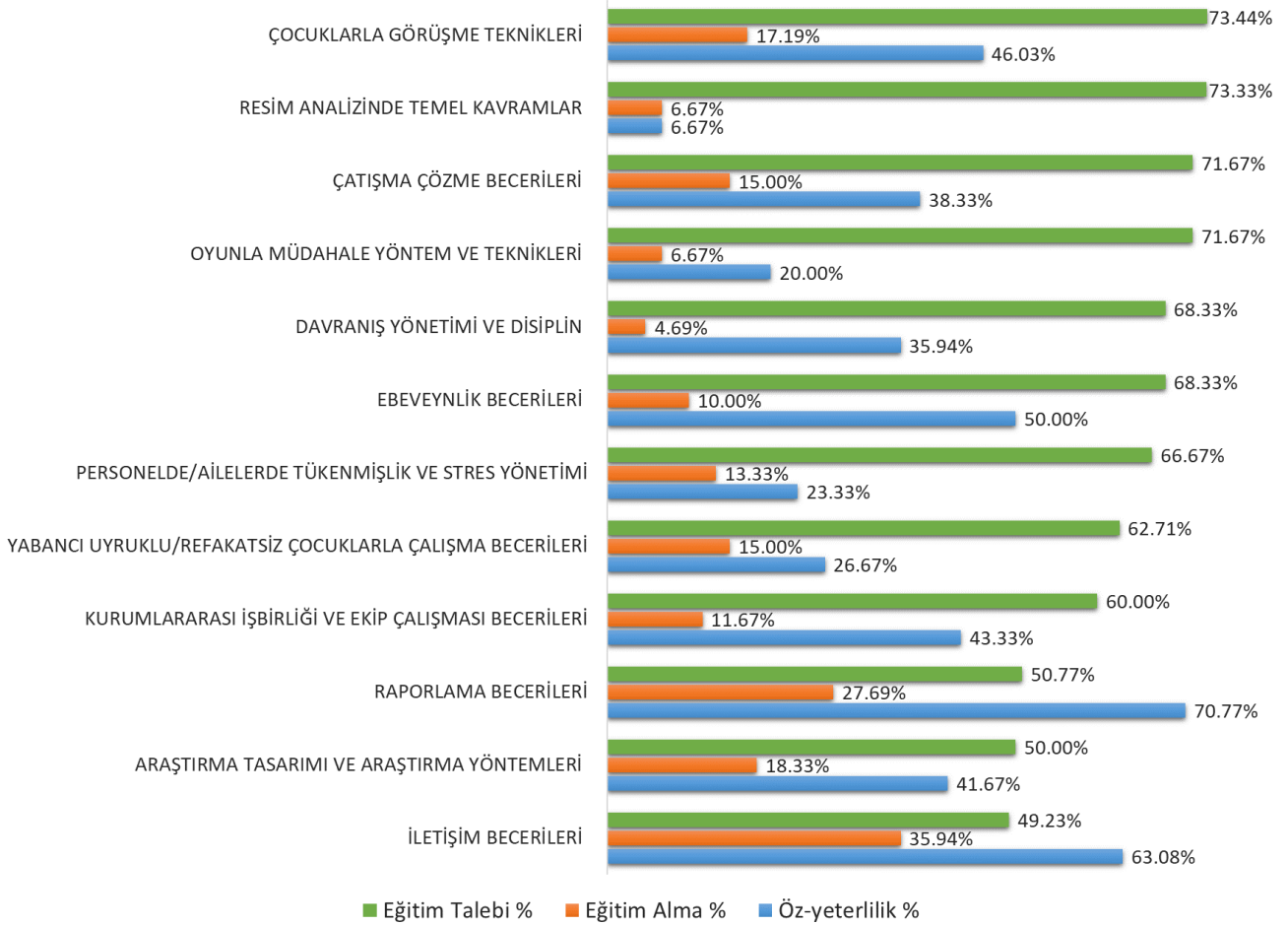
Eğitim alma durumlarına bakıldığında, sosyolog katılımcıların onda birinden azı çocuk ruh sağlığı konusunda eğitim aldığını bildirmiş, bu kapsamda en yüksek oran ise çocuklarda ihmal ve istismar konusunda görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 24. Sosyologların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=67)

Sosyolog katılımcılar arasında, destekleyici beceriler kapsamında çocuklarla görüşme teknikleri ve resim analizinde temel kavramlar konularında eğitim talebinin yüksek olduğu görülmektedir. En düşük eğitim talebi ise iletişim becerileri konusunda kayda geçmiş, katılımcıların ancak yarısı bu konuda talep belirtmiştir.

Öz-yeterlilik bildirimleri arasında raporlama becerileri konusunun öne çıktığı görülmekte olup sosyolog katılımcıların çoğunluğu bu konuda yeterli olduklarını bildirmiştir. Bu bağlamda en düşük oran ise resim analizinde temel kavramlar konusunda görülmüştür.

Eğitim alma durumlarına bakıldığında, iletişim becerileri konusunda en yüksek oranda bildirimde bulunduğu, davranış yönetimi ve disiplin konusunda ise en düşük oranda bildirim yapıldığı görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Tüm modüller göz önüne alındığında, sosyologlar arasında en yüksek oranda eğitim talebi, ulusal ve uluslararası mevzuat ile çocuklarla görüşme teknikleri modülleri için yapılmıştır. En yüksek oranda öz-yeterlilik bildirim raporlama becerileri, en düşük oran ise resim analizinde temel kavramlar modüllerinde görülmüştür.

5.3.4 Çocuk Gelişimci

35 kişiyle çocuk gelişimciler, katılımcıların %7,87'sini oluşturmuştur. Modül başlıkları, üç kademeli eğitim düzeyi odağında değerlendirilmiştir.

Çocuk gelişimcileri arasında, temel yetkinlik konuları dahilinde bildirilen en yüksek oranda eğitim talebi krize müdahaledir. Bu meslek grubunun dörtte üçünden fazlası koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler ile çocuk refahı uygulamasında etik modüllerini de talep etmişlerdir. En düşük oranların ise tipik ve atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konularında gerçekleşmiştir.

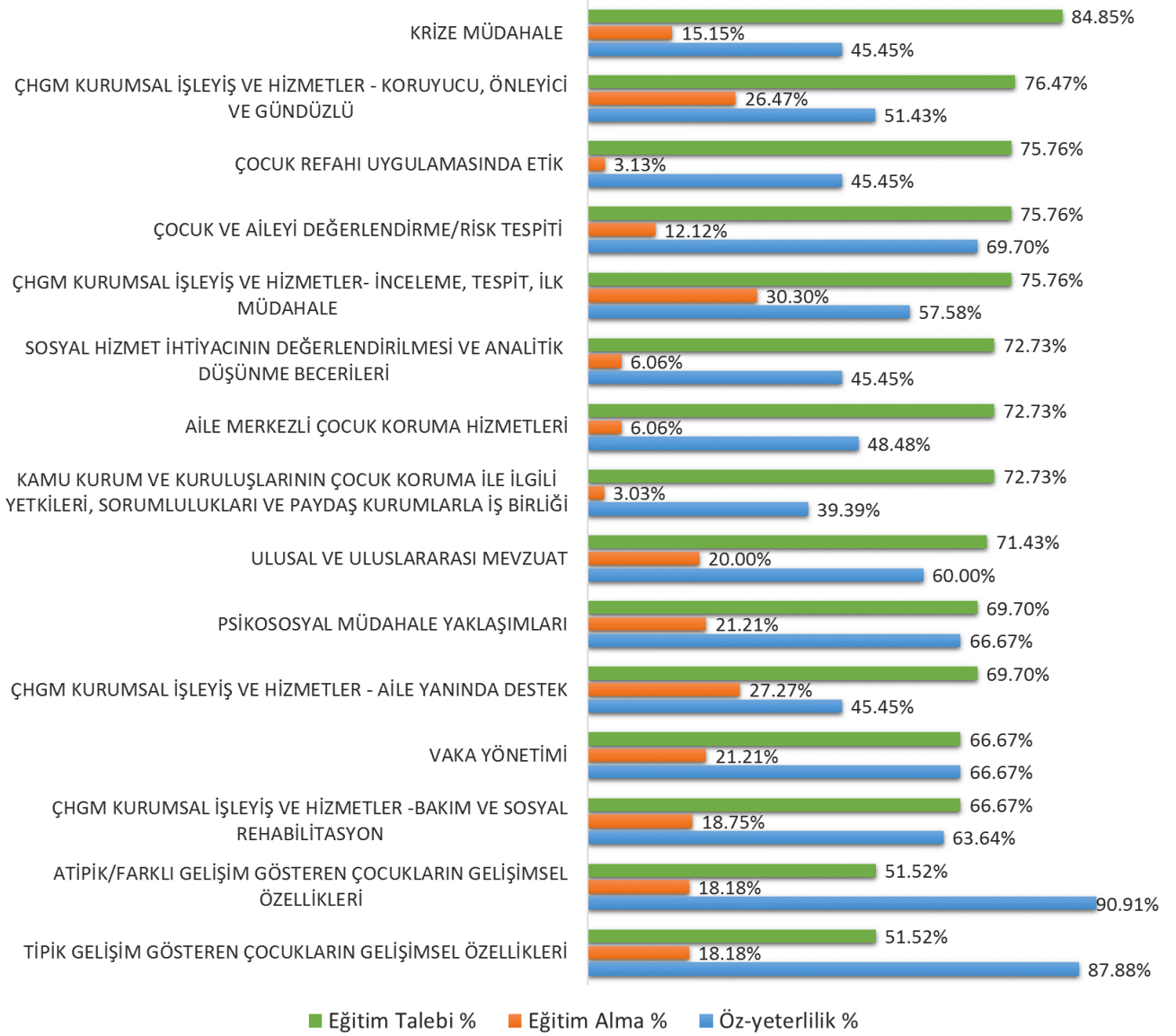
Eğitim talebi oranlarına paralel olarak öz-yeterlilik bildirimlerinde en yüksek oranlar tipik ve atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konularında gerçekleşmiştir. Bu bağlamda en düşük öz-yeterlilik bildirim, kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği konusunda gerçekleşmiştir. Bu konu hakkında eğitim alma durumu da en düşük oranda bildirilmiş olup en yüksek oranda eğitim tecrübesi ÇGHM kurumsal işleyiş ve hizmetler - inceleme, tespit, ilk müdahale konusunda görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 25. Çocuk Gelişimcilerin Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35)

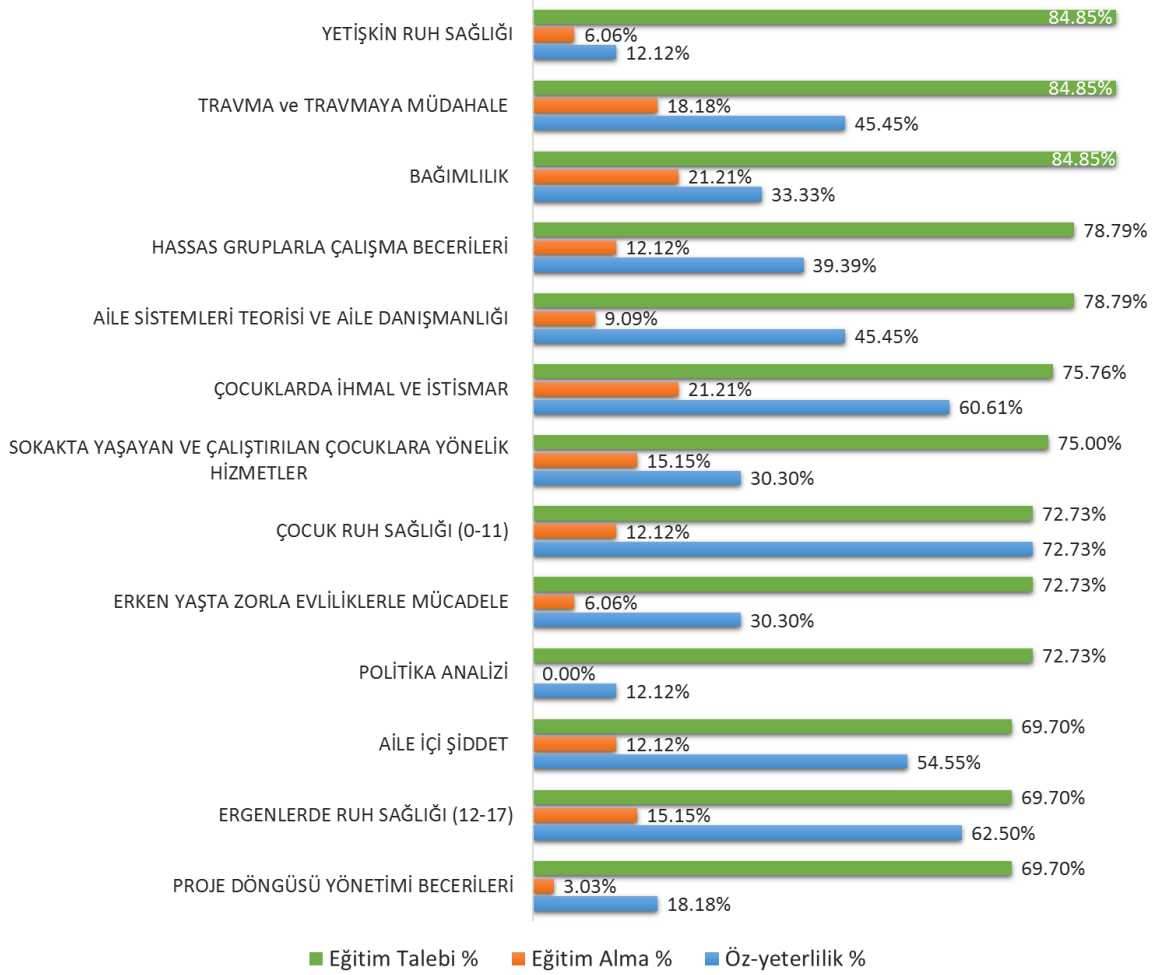

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 26. Çocuk Gelişimcilerin Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında çocuk gelişimcilerin büyük çoğunluğunun yetişkin ruh sağlığı, travma/travmaya müdahale ve bağımlılık konularında eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir.

Çocuk ruh sağlığı ve ergenlerde ruh sağlığı konularında yüksek oranda öz-yeterlilik bildirilmiş olup yetişkin ruh sağlığı konusunda katılımcıların sadece onda birinin öz-yeterlilik bildirmesi dikkat çekmektedir.

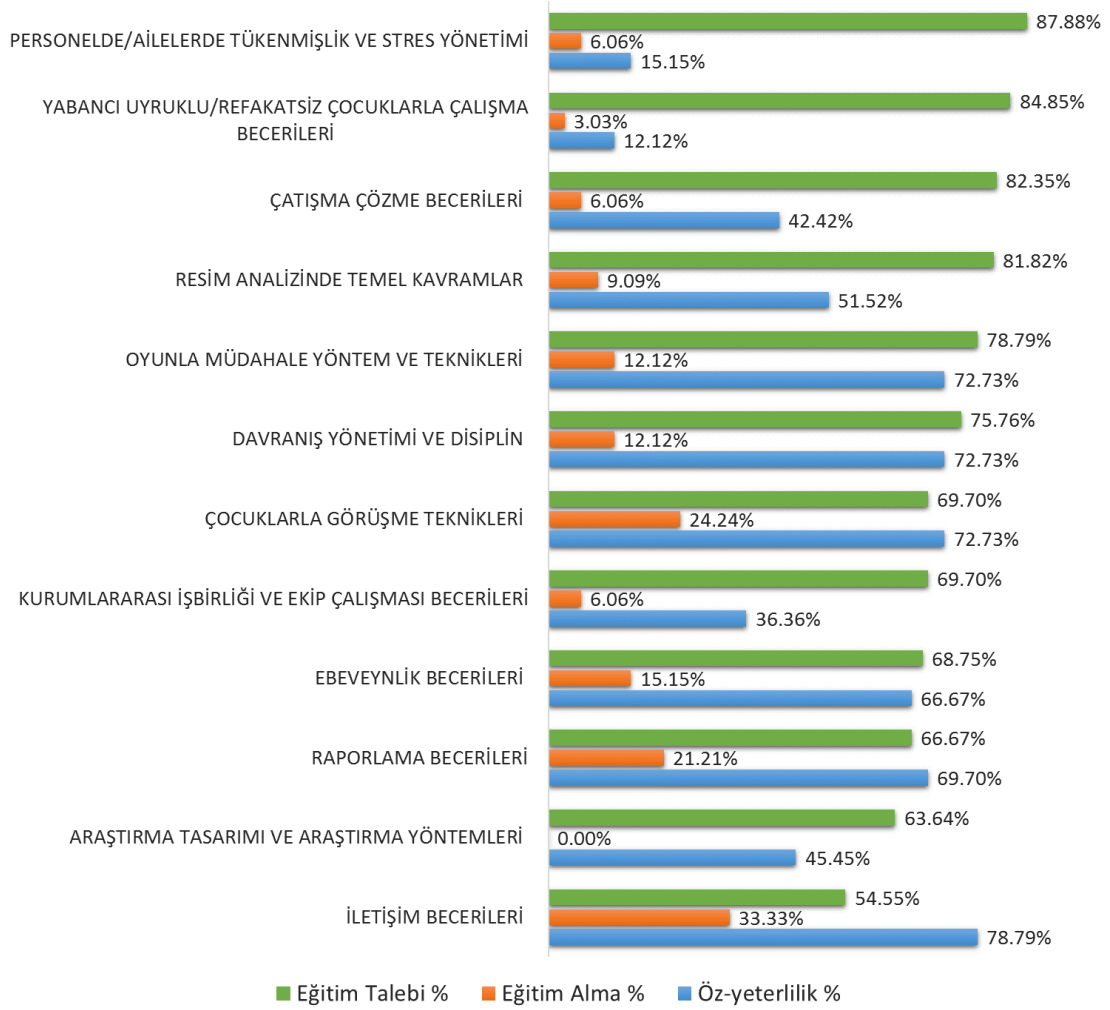
Çocuk gelişimci katılımcıların tamamı politika analizi konusunda eğitim almadığını bildirmiştir. Eğitim alma durumuna dair en yüksek oranlar bağımlılık ve çocuklarda ihmal/istismar konularında görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 27. Çocuk Gelişimcilerin Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=35)

Destekleyici beceriler kapsamında en yüksek eğitim talebi oranı personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi konularında öne çıkmıştır. Buna ek olarak, yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri, çatışma çözme becerileri ve resim analizinde temel kavramlar konularını katılımcıların büyük çoğunluğu talep etmiştir. En düşük oranda eğitim talebi, iletişim becerileri konusunda görülmüş olup bu konuda en yüksek oranda öz-yeterlilik bildirildiği görülmektedir. Yine iletişim becerileri konusunda yüksek oranda eğitim alma durumu bildirilmiş olup bu bağlamda en düşük oran yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda görülmüştür. Buna paralel olarak en düşük öz-yeterlilik ise yine yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda karşımıza çıkmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

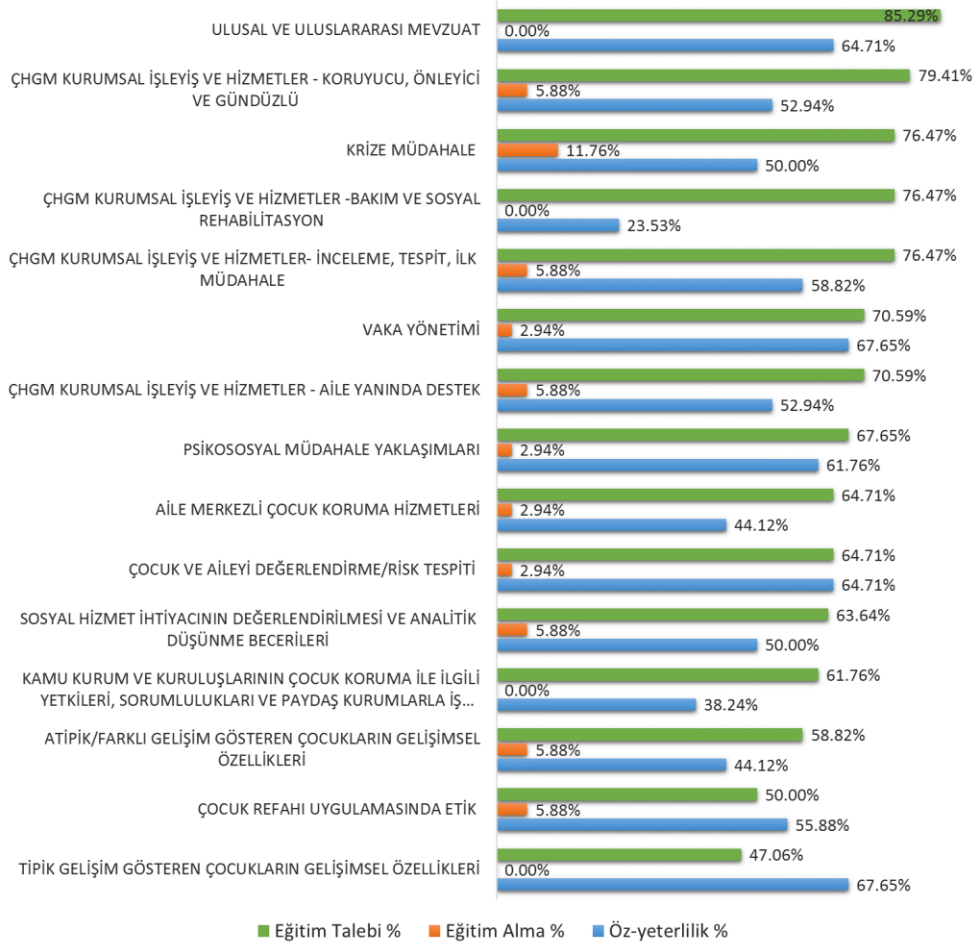

Tüm modüller dahilinde çocuk gelişimci katılımcılar arasında en yüksek eğitim talebi %87,88 ile personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi modülü için bildirilmiştir. Bu modül için öz-yeterlilik oranı %15,15, eğitim alma durumu oranı ise %6,06 olarak hesaplanmıştır.

5.3.5 Psikolojik Danışman (n = 34)

Temel yetkinlikler kapsamında psikolojik danışmanlar, en fazla ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda eğitim talebinde bulunmuştur. En düşük talep tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri konusunda gerçekleşmiş olup katılımcıların çoğunluğu bu konuda yeterliliğe sahip olduğunu bildirmiştir. En düşük öz-yeterlilik, ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - bakım ve sosyal rehabilitasyon konusunda bildirilmiş olup bu konuda katılımcıların tamamı eğitim almadığını belirtmiştir. Eğitim alma durumları kapsamında tüm konularda düşük oranların görüldüğü dikkat çekmektedir.

Grafik 28. Psikolojik danışmanların Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34)

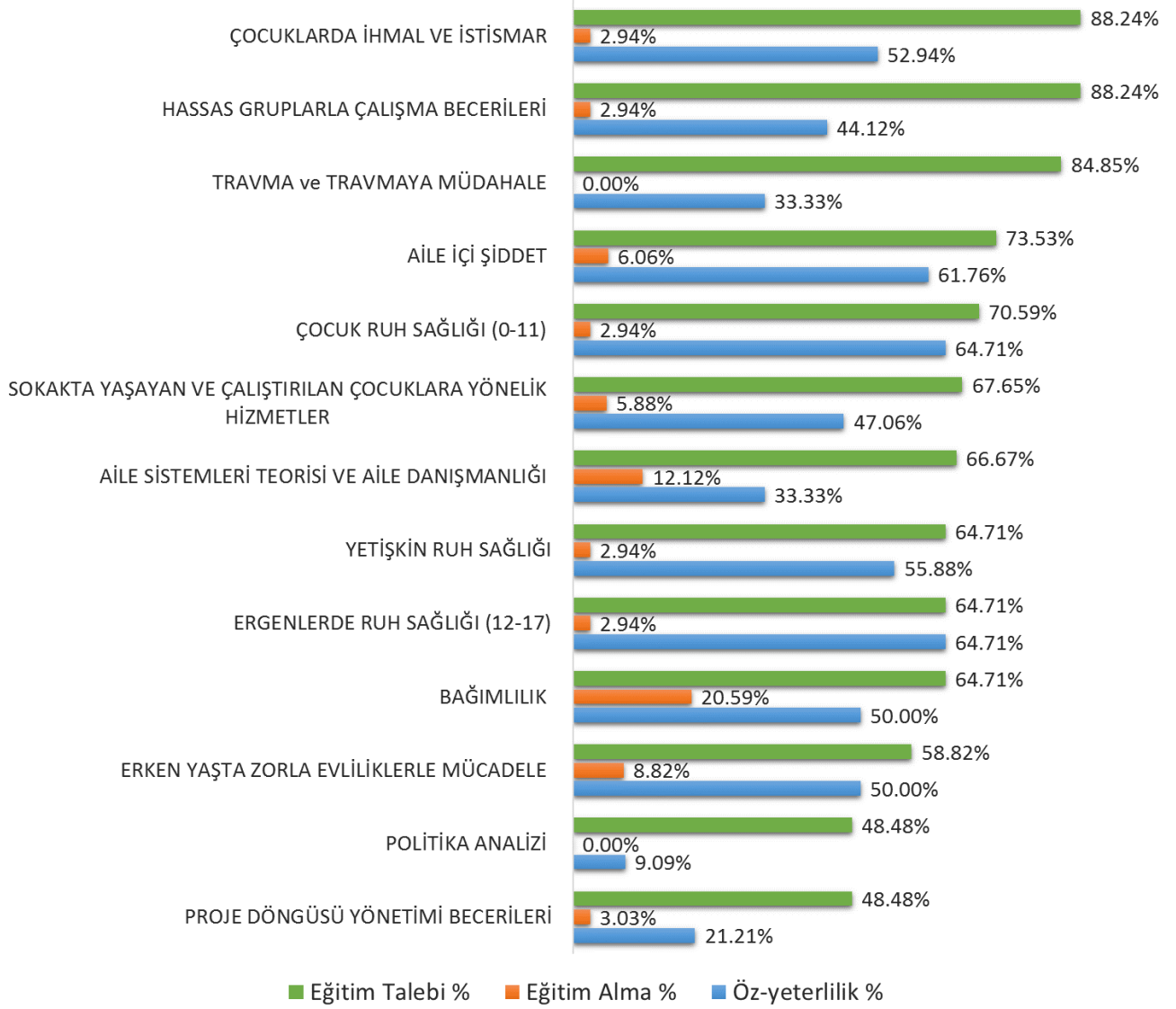

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 29. Psikolojik danışmanların Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında çocuklarda ihmal ve istismar, hassas gruplarla çalışma becerileri ve travma/travmaya müdahale konularında Psikolojik danışman katılımcıların büyük çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. En düşük eğitim talebi ise proje döngüsü yönetimi becerileri konusunda gerçekleşmiştir.

Psikolojik danışman katılımcıların, çocuklarda ve ergenlerde ruh sağlığı konularında yüksek oranlarda öz-yeterlilik bildirmiş olup en düşük öz-yeterlilik bildirişi politika analizi konusunda gerçekleşmiştir.

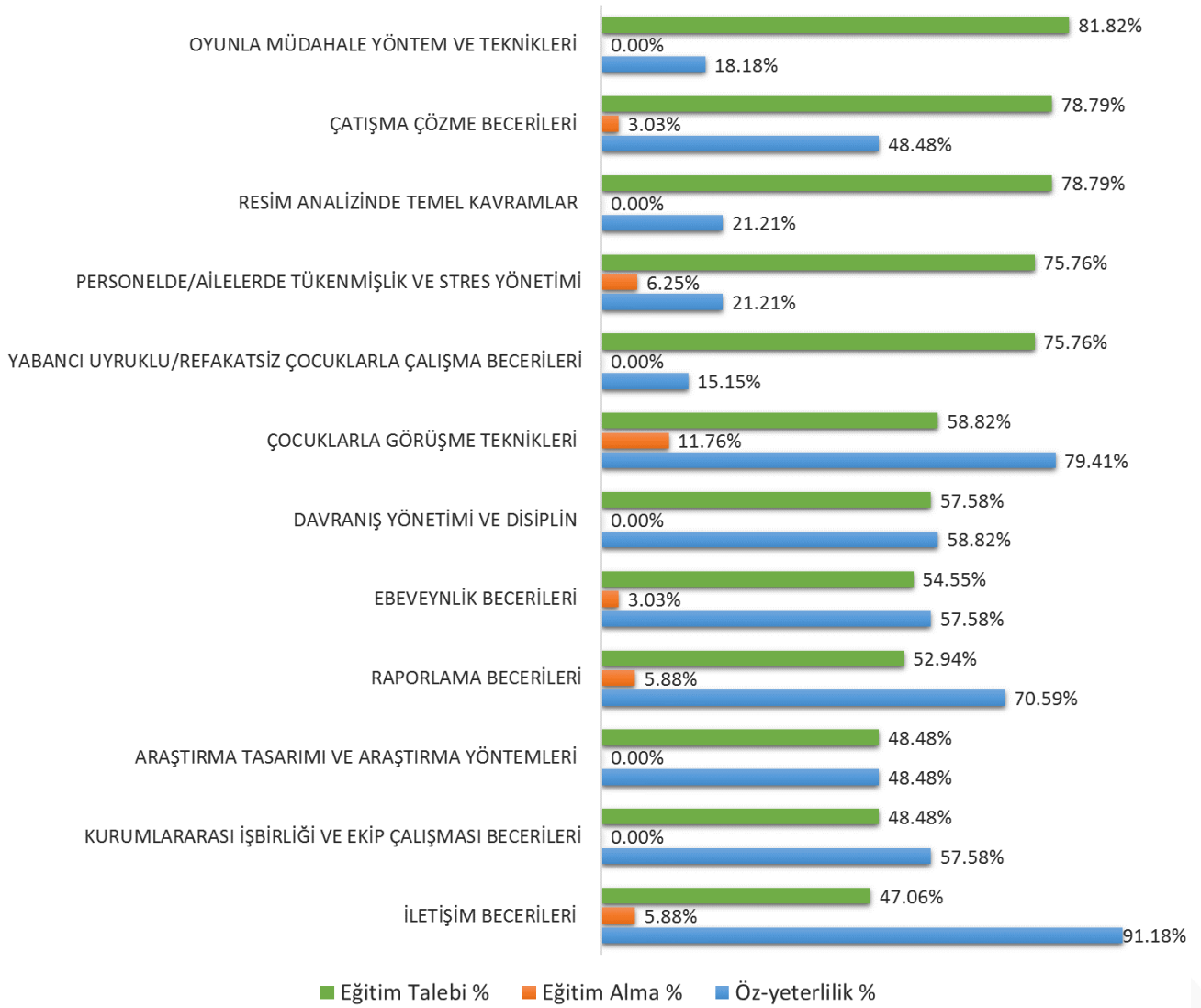

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Hizmet alma durumlarına bakıldığında, en yüksek oranın bağımlılık, en düşük oranın ise travma/travmaya müdahale ve politika analizi konularına ait olduğu görülmektedir. Katılımcıların tamamı bu konularda eğitim almadıklarını bildirmiştir.

Grafik 30. Psikolojik danışmanların Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=34)

Destekleyici beceriler konularına dair eğitim talebi oranlarına bakıldığında en yüksek oran oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, en düşük oran ise iletişim becerileri konusunda görülmüştür. Psikolojik danışman katılımcıların tamamına yakını iletişim becerileri konusunda öz-yeterlilik bildirmiştir. Bu bağlamda en düşük öz-yeterlilik oranı yabancı uyuklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda bildirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Eğitim alma oranlarına bakıldığında tüm konulardaki düşük oranlar dikkat çekmekte olup katılımcıların tamamı oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, resim analizinde temel kavramlar, davranış yönetimi ve disiplin, araştırma tasarımı ve araştırma yöntemleri, kurumlar arası iş birliği ve ekip çalışması becerileri konularında hizmet içi eğitim almadıklarını bildirmiştir.

5.3.6 Öğretmen

Öğretmenler, katılımcıların %14,38'sini oluşturmuş olup üç kademeli düzeyde eğitim ihtiyaçları değerlendirilmiştir.

Öğretmenlerin temel yetkinlik konularındaki eğitim taleplerine bakıldığında tüm konular için en az yarıdan fazla katılımcının talepte bulunduğu görülmektedir. Bu bağlamda en yüksek oran, kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği ile ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler- aile yanında destek konularına aittir.

Ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda öğretmen katılımcıların çoğunluğu kendilerini yeterli gördüğünü bildirmiş olup katılımcıların sadece üçte biri atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda öz-yeterlilik bildirmiştir.

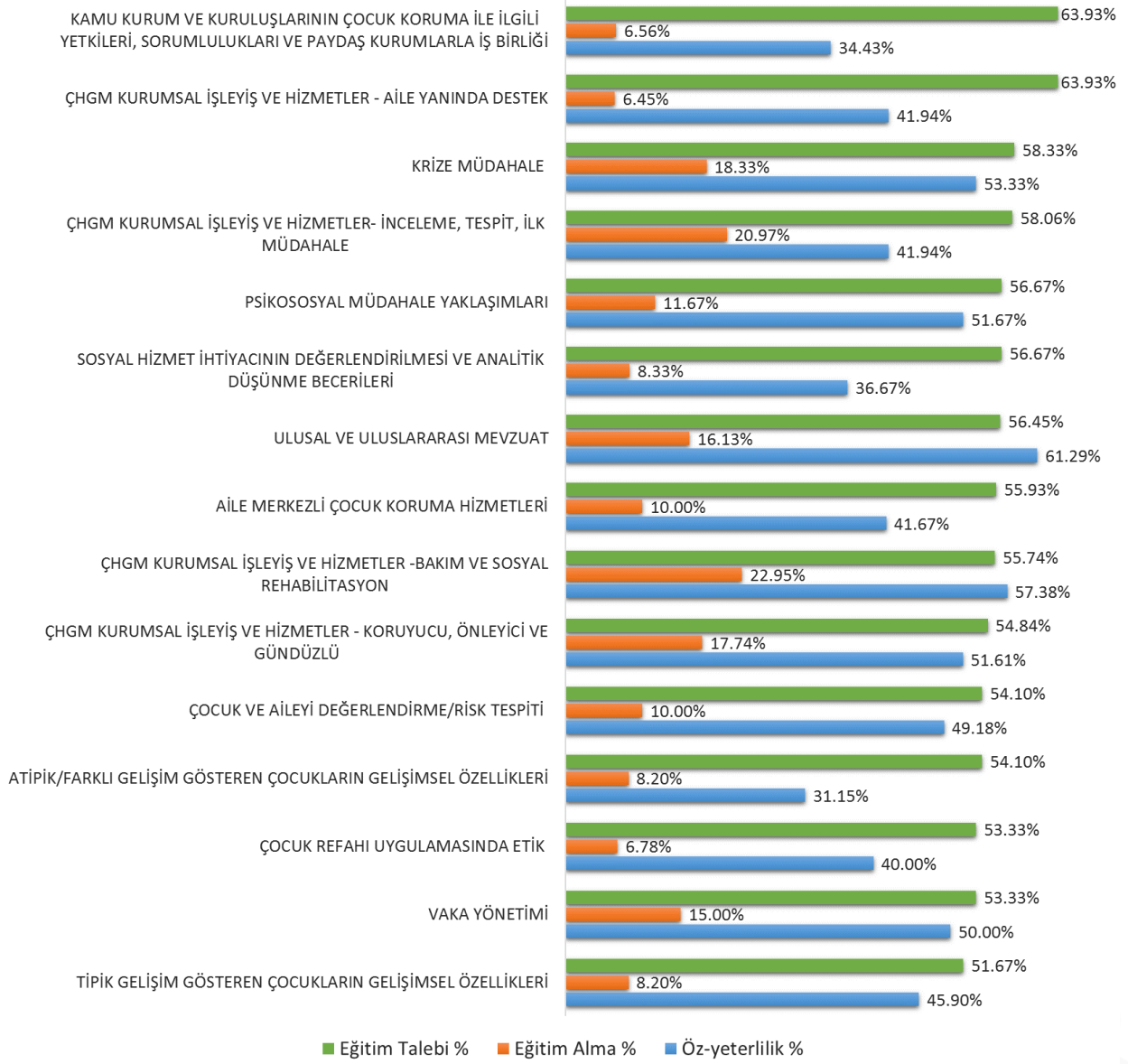
Hizmet içi eğitim alma durumlarına dair en yüksek oran ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - bakım ve sosyal rehabilitasyon, en düşük oran ise ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetler - aile yanında destek konusunda görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 31. Öğretmenlerin Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64)

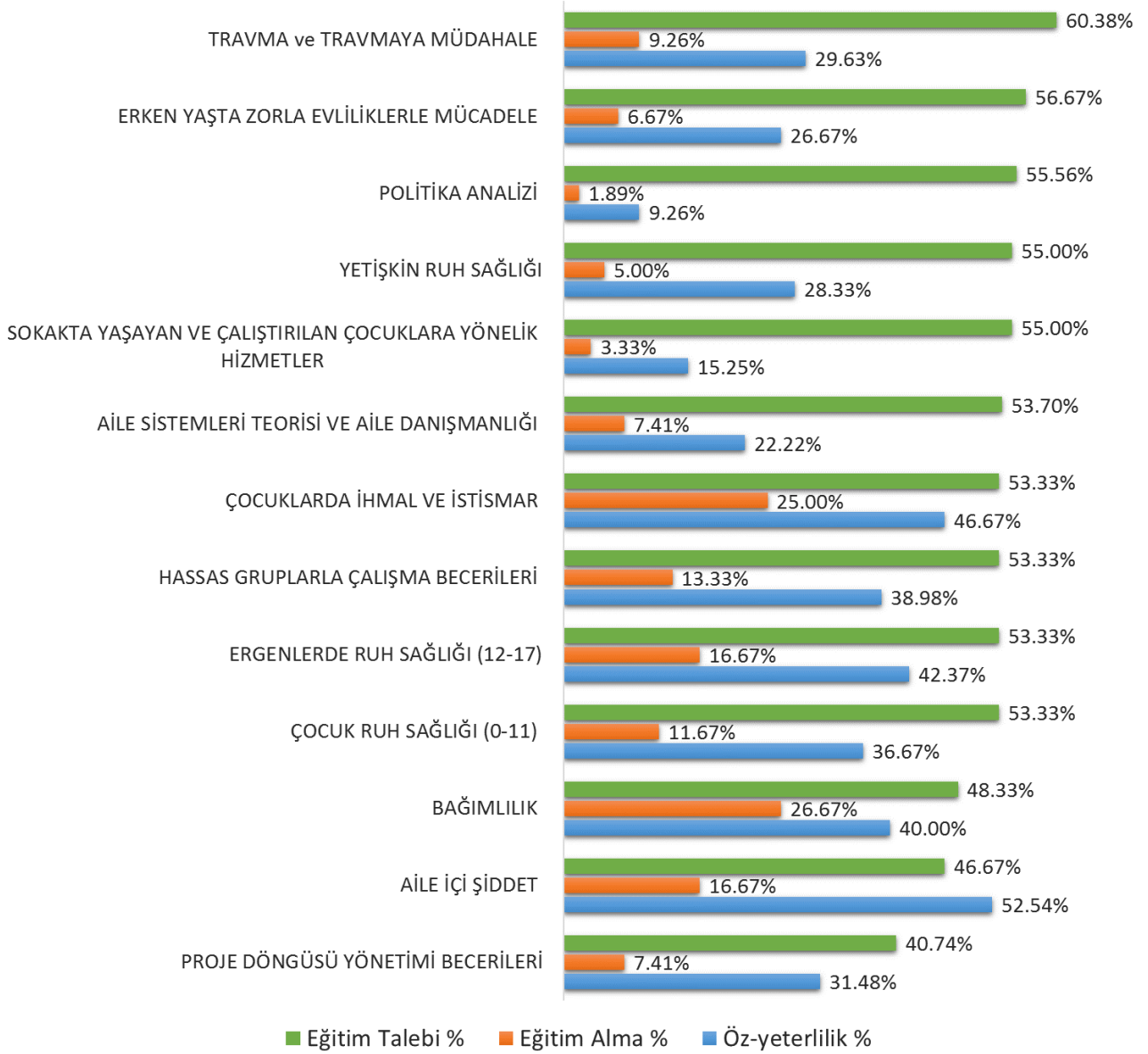
■ Eğitim Talebi % ■ Eğitim Alma % ■ Öz-yeterlilik %

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 32. Öğretmenlerin Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında öğretmenler arasında en fazla travma ve travmaya müdahale konusu için eğitim talebinde bulunulmuştur. Bu konuda katılımcıların sadece üçte birinden azı yeterli olduğunu bildirmiştir. En yüksek oranda öz-yeterlilik bildirimini ise aile içi şiddet konusunda görmüştür.

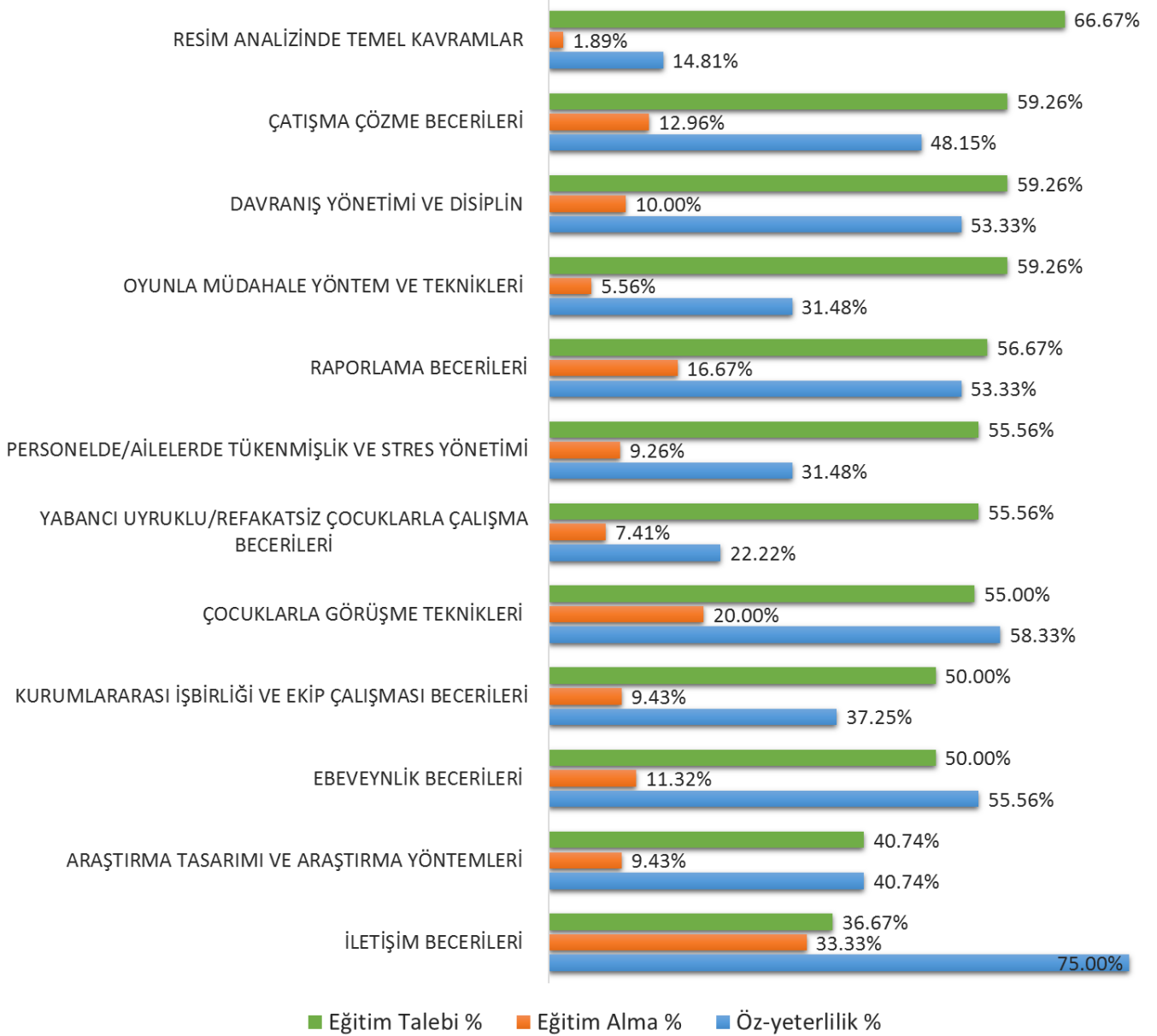
Politika analizi konusunda eğitim alma durumu ve öz-yeterlilik diğer konular arasında en düşük oranda bildirilmiş olup öğretmen katılımcıların yarısından fazlası bu konu için eğitim talebinde bulunmuştur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 33. Öğretmenlerin Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımları (n=64)

Resim analizinde temel kavramlar konusu, destekleyici beceriler arasında öğretmen katılımcılar tarafından en yüksek oranda eğitim talebinde bulunan konu olarak öne çıkmıştır. Bu konuda katılımcıların bildirdiği öz-yeterliliğin diğer konulara oranla daha düşük olduğu da görülmektedir. En düşük eğitim talebi ise iletişim becerileri konusunda gerçekleşmiş olup öğretmen katılımcıların dörtte üçü bu konuda yeterli olduklarını bildirmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Eğitim Taleplerine Göre Meslekler Arası Farklar

Katılımcıların eğitim taleplerinin dağılımlarında meslekler arası karşılaştırma yapılmıştır. Karşılaştırma grafiklerine Ek Grafikler Bölümünde yer verilmiştir (Bkz. Ek Grafikler). Katılımcıların mesleklerine göre eğitim taleplerinde belirgin farklar yoktur. Bununla birlikte tespit edilen bazı farklılıklar şöyle özetlenebilir:

- Ulusal ve uluslararası mevzuat, ÇHGM koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler, bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri başlıklarında öğretmenlerin eğitim talebi diğer meslek gruplarına göre daha düşük orandadır.
- Tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda çocuk gelişimci, psikolojik danışman ve öğretmenlerin talebi sosyal çalışmacı, sosyolog ve psikoloğlara göre daha düşüktür. Atipik/ farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda ise psikolog ve sosyal çalışmacıların talebi çocuk gelişimi, psikolojik danışma ve öğretmenlik meslek elemanlarına göre daha yüksektir.
- Çocuk ve aileyi değerlendirme/risk tespiti, aile merkezli çocuk koruma hizmetleri ve vaka yönetimi konularında öğretmenlerin talebi diğer mesleklere göre düşüktür.
- Çocuk ruh sağlığı (0-11), ergen ruh sağlığı (12-17), yetişkin ruh sağlığı konularında sosyal çalışmacıların eğitim talebi diğer mesleklere göre en yüksektir. Bu konularda öğretmenlerin talebi ise diğerlerine göre düşüktür.
- Öğretmenlerin eğitim talepleri, hassas gruplarla çalışma becerileri, çocuklarda ihmal ve istismar, aile içi şiddet, bağımlılık, erken yaşta zorla evliliklerle mücadele konularında diğer mesleklerden daha düşüktür.
- Psikososyal müdahale yaklaşımları, krize müdahale konularında öğretmenlerin ve sosyoloğların eğitim talepleri diğer meslek elemanlarına göre daha düşüktür.
- İletişim becerileri konusunda genelde tüm meslek elemanlarının eğitim talebi diğer eğitim konularına göre düşük olmakla birlikte öğretmenlerin en düşük oranda olduğu (%36,67) görülmüştür.

Görüldüğu gibi genelde sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, Psikolojik danışman ve çocuk gelişimi meslek elemanlarının eğitim talepleri büyük oranda birbirine benzerlik gösterirken, psikososyal müdahale içeren eğitim konularında öğretmenlerin talebi, bu mesleklere görece farklı ve daha düşük oranda seyretmektedir.

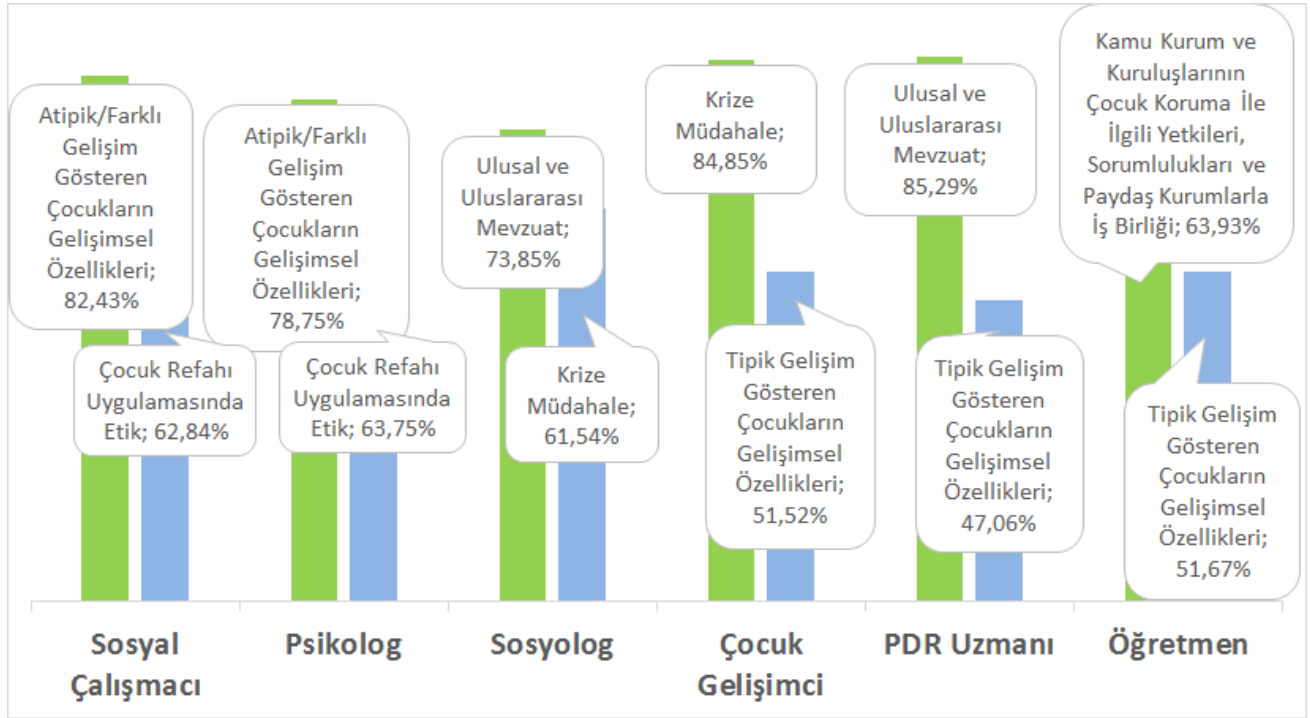

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Eğitim taleplerinde meslekler arası karşılaştırmalar, aşağıda devam eden üç grafikte eğitim modüllerinin düzeylerine göre de verilmiştir.

Grafik 34. Temel Yetkinlik Konularında Meslekler Arası Eğitim Talebi Farkları

Temel yetkinlikler dahilinde, sosyal çalışmacı ve psikologların benzer eğitim taleplerinde bulunduğu görölmüştür. Her iki meslek mensupları atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda en yüksek oranda, çocuk refahı uygulamasında etik konusunda ise en düşük oranda eğitim talebinde bulunmuştur.

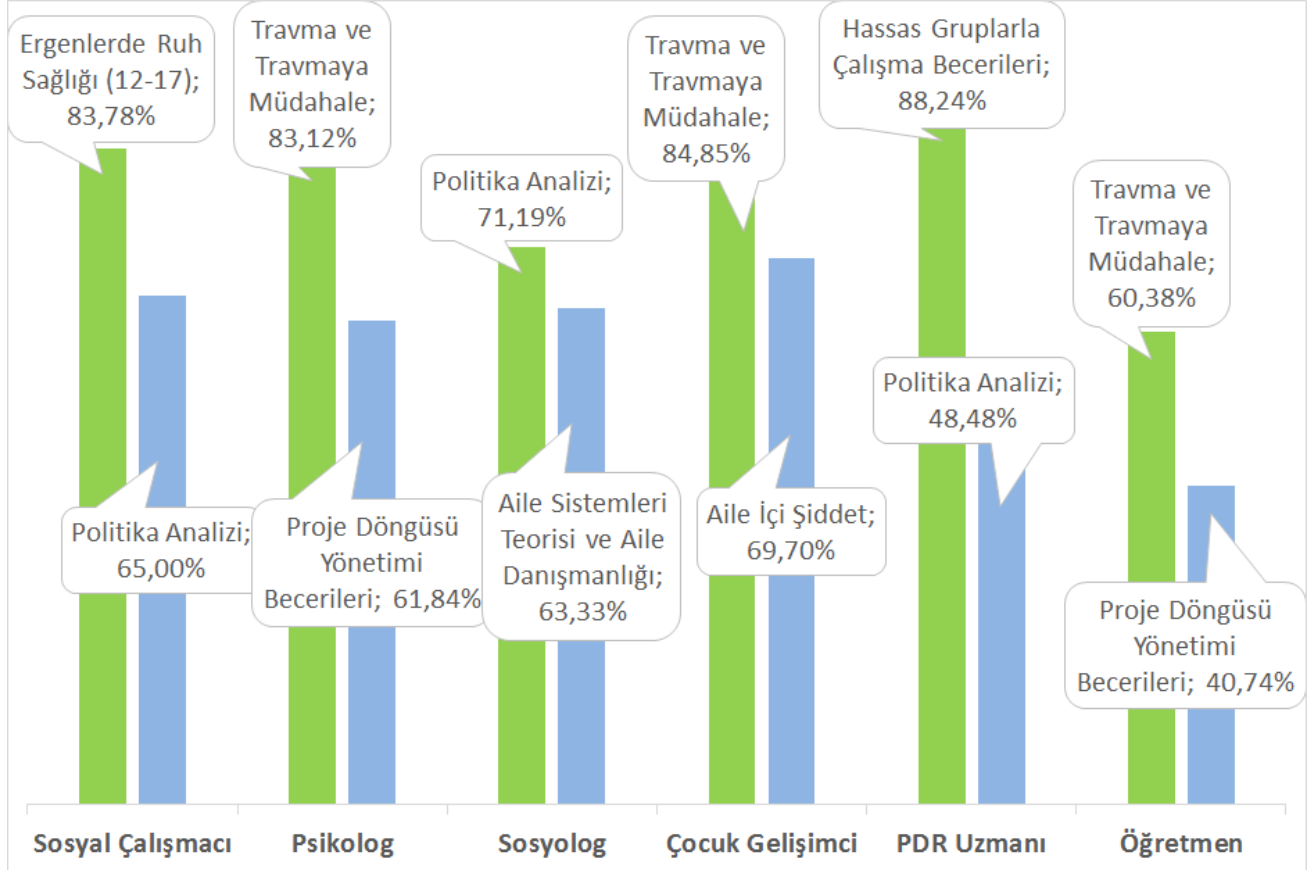
Çocuk gelişimci, Psikolojik danışman ve öğretmenlerin, tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda düşük oranda eğitim talebinde bulunduğu dikkat çekmekte olup ulusal ve uluslararası mevzuat meslekler arasında yüksek oranda eğitim talebinde bulunulan konular arasında öne çıkmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 35. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Meslekler Arasında Eğitim Talebi Farkları

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında mesleklerin en fazla talep ettiği konulara bakıldığında, travma ve travmaya müdahalenin öne çıktığı görülmektedir. Psikolog, çocuk gelişimci ve öğretmenler en çok bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur.

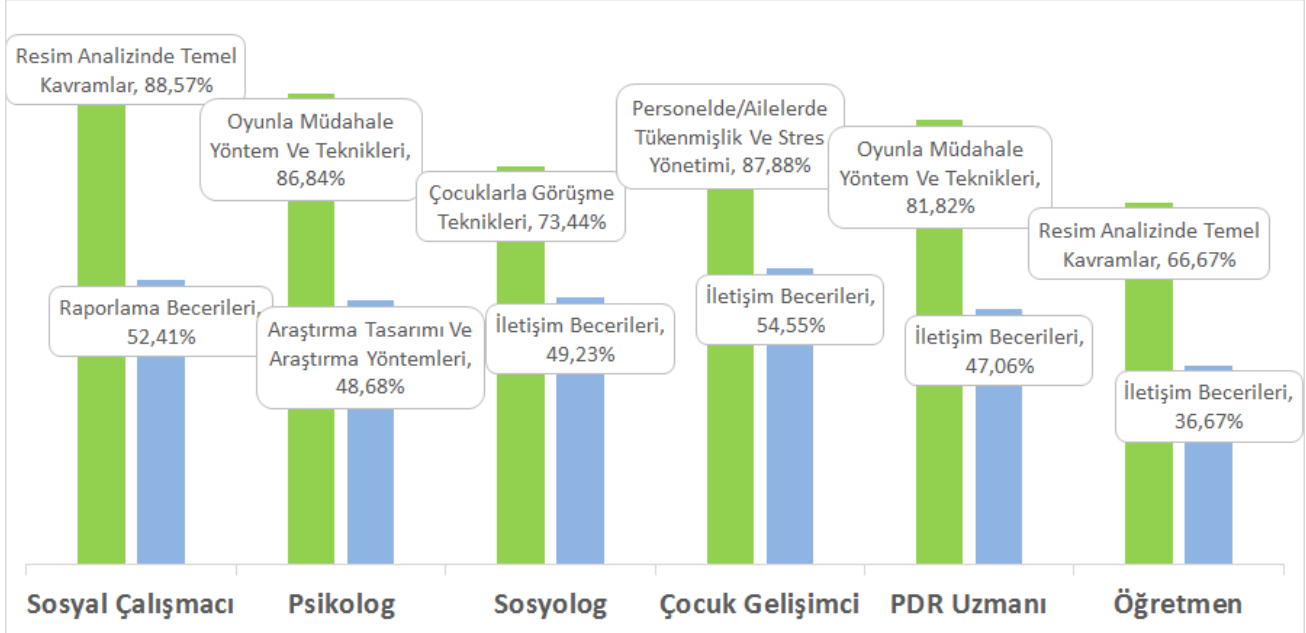
Düşük eğitim talebi oranları incelendiğinde ise proje döngüsü yönetimi becerileri konusunun öne çıktığı görülmektedir. Hem psikolog hem öğretmenler bu konuda en az oranda talepte bulunmuşlardır. Bu bağlamda, uzmanlaşma yetkinlikleri dâhilinde psikolog ve öğretmenlerin birbirine yakın sonuçlar verdiği söylenebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 36. Destekleyici Beceriler Konularında Meslekler Arasında Eğitim Talebi Farkları

Destekleyici becerilerde algılanan eğitim talebi düzeylerine bakıldığında meslekler arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Resim analizinde temel kavramlar konusunu sosyal çalışmacılar ve öğretmenler, oyunla müdahale yöntem ve teknikleri konusunu ise psikolog ve Psikolojik danışmanlar yüksek oranlarla talep etmiştir.

Bu bağlamda altı meslekten dördünün iletişim becerileri konusunu, en düşük oranlarla talep etmesi dikkat çekmiştir.

5.4. Hizmet Birimine Göre Hizmet-içi Eğitim Öz-yeterlilikleri, Eğitim Alma Durumları ve Eğitim Talepleri

5.4.1 Merkez Teşkilatı Çalışanları

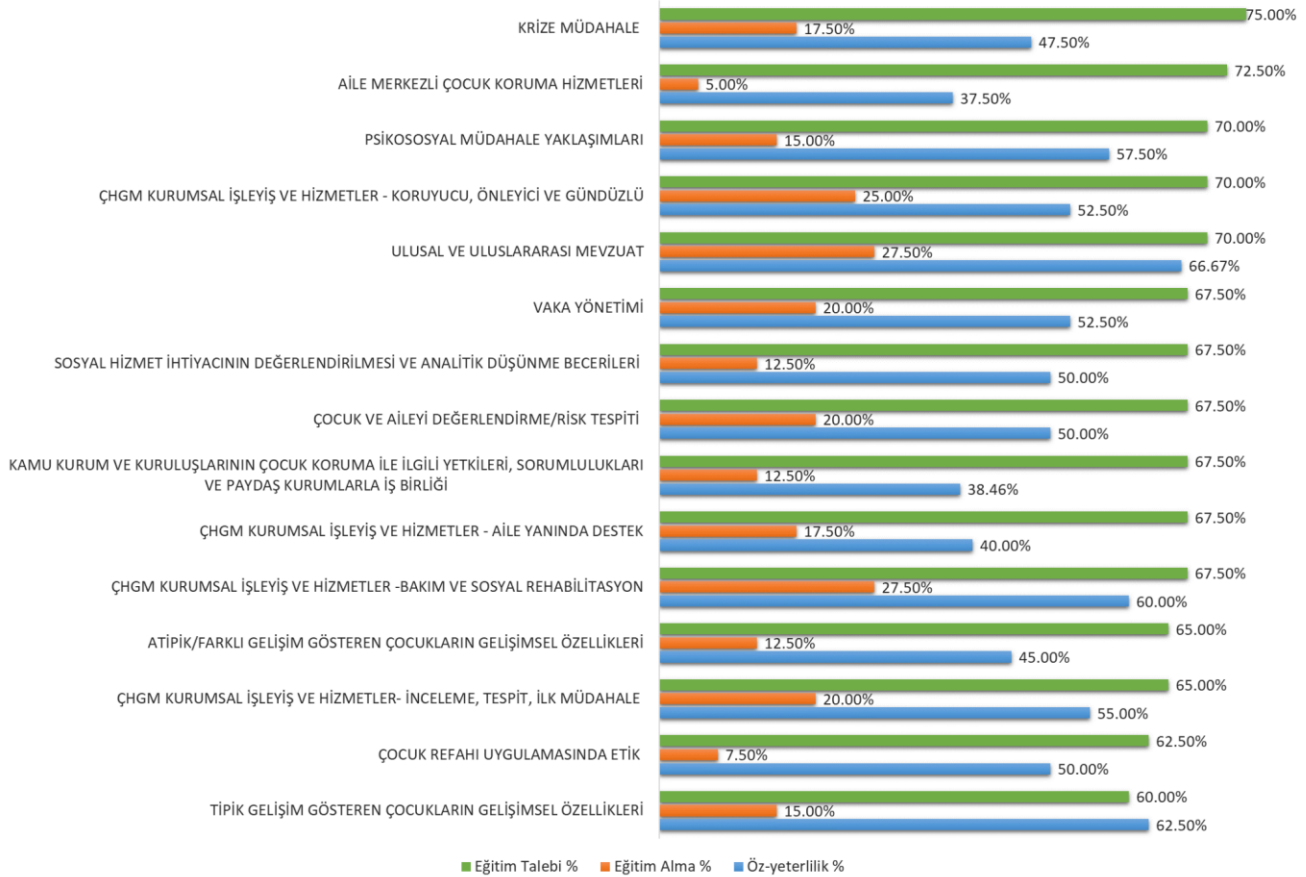
Bakanlık merkez teşkilatındaki çeşitli hizmet birimlerinde çalışan katılımcıların eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve üç düzeydeki eğitimlere ilişkin talepleri devam eden üç grafikte verilmiştir. Bu katılımcı grubunun 15'i kariyer uzman ve yardımcıları, diğerleri ise meslek elemanlarıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 37. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

Merkez teşkilatında çalışan katılımcıların en az %60'ı temel yetkinlik konularının tamamı için eğitim talebinde bulunmuştur. En yüksek oranda eğitim talebi, %75 ile krize müdahale konusunda bildirilmiş olup bu konuda katılımcıların yarısından azı yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade etmiştir.

Tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konusunda %62,5 ile en yüksek oranda öz-yeterlilik bildirilmiş olup bu bağlamda en düşük oran %37,5 ile aile merkezli çocuk koruma hizmetleri modülünde görülmüştür.

Merkez teşkilatı çalışanlarının üçte birine yakını ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda hizmet içi eğitim aldığını ifade etmiş, sadece %5'i aile merkezli çocuk koruma hizmetleri konusunda eğitim aldığını bildirmiştir.

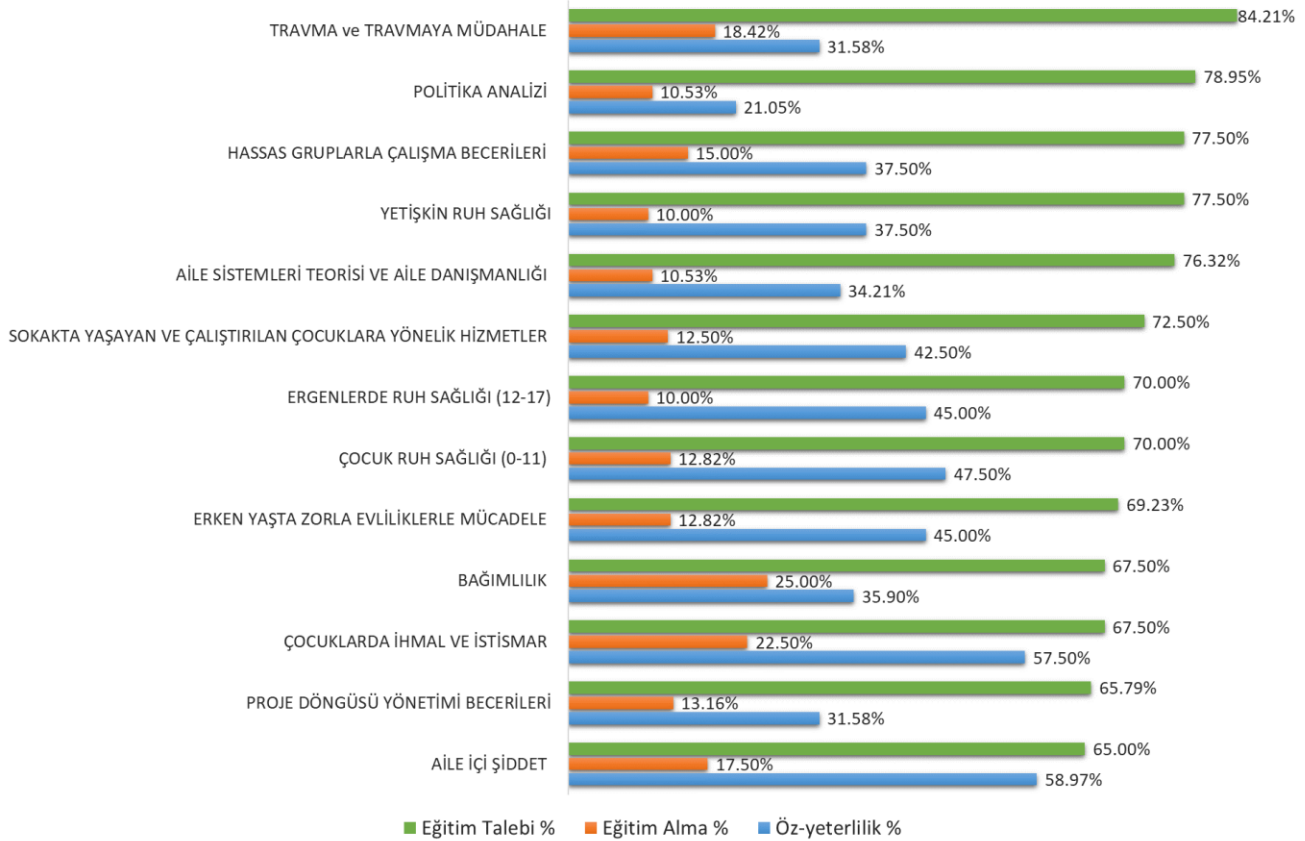
Temel yetkinlik konuları kapsamında merkez teşkilatı çalışanlarının, krize müdahale ve aile merkezli çocuk koruma hizmetleri konularında eğitim ihtiyaçlarının yüksek olduğu söylenebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 38. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

Uzmanlaşma yetkinliklerinde merkez teşkilatı çalışanlarının büyük çoğunluğu travma ve travmaya müdahale konusunda eğitim talebinde bulunmuş olup sadece üçte biri bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

Aile içi şiddet ve çocuklarda ihmal/istismar konularında katılımcıların yarıdan fazlası yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş, bu bağlamda en düşük oran ise %21,05 ile politika analizi konusunda görülmüştür.

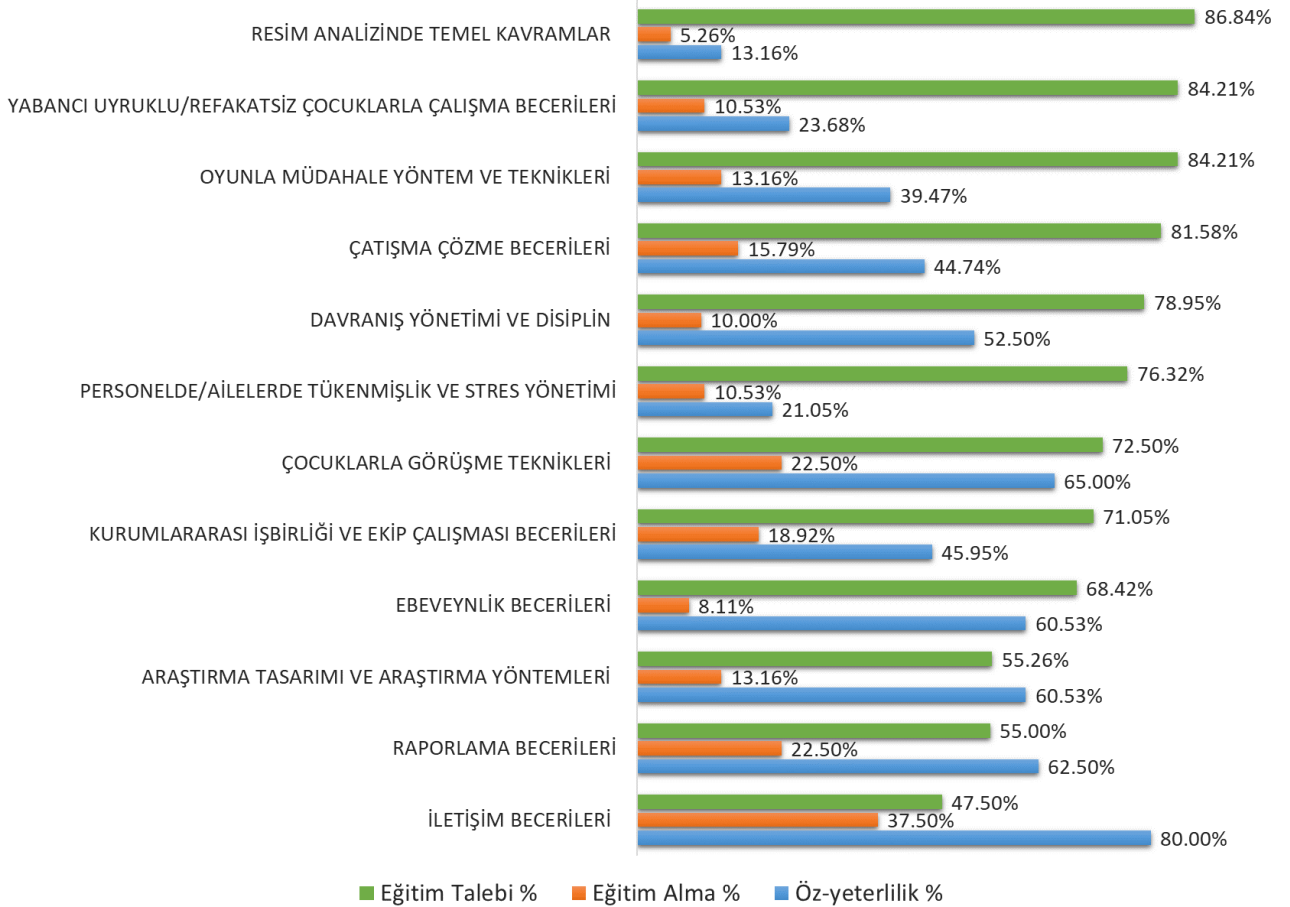
Eğitim alma durumlarına bakıldığında, tüm konularda görülen düşük oranlar dikkat çekmekte olup uzmanlaşma yetkinlikleri dahilinde travma ve travmaya müdahale modülüne dair eğitim ihtiyacının yüksek olduğu değerlendirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 39. Merkez Teşkilatı Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

Destekleyici beceriler konuları değerlendirildiğinde, merkez teşkilatı çalışanlarının neredeyse tamamının resim analizinde temel kavramlar konusunda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade eden katılımcıların yaklaşık onda birini oluşturmuş, konu hakkında eğitim aldığını belirten katılımcılar ise sadece %5,26 olarak hesaplanmıştır. Yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri ve oyunla müdahale yöntem ve teknikleri konuları da benzer oranlarla öne çıkmıştır.

Merkez teşkilatı katılımcılarının büyük çoğunluğu iletişim becerileri hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş, en düşük oranda öz-yeterlilik %13,16 ile resim analizinde temel kavramlar konusunda bildirilmiştir.

Genel olarak bakıldığında, merkez teşkilatı çalışanlarının destekleyici becerilerden resim analizinde temel kavramlar ve yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konularında eğitim ihtiyaçlarının yüksek olduğu değerlendirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Katılımcıların taşra teşkilatı hizmet birimlerine göre eğitim öz-yeterlilikleri, eğitim alma durumları ve eğitim taleplerinin dağılımı incelenmiştir. Sırasıyla, Gündüzlü Çocuk Hizmetleri, Çocuk Koruma Mobil Ekipler - SHM-KİOÇ, ÇEKOM-Çocuk Evleri, İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM, SED, Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme hizmet birimlerinin her biri için eğitim talepleri grafik olarak gösterilmiştir.

5.4.2 Gündüzlü Çocuk Hizmetleri

Gündüzlü çocuk hizmetleri birimleri çalışanları arasında, temel yetkinlikler konularından psikososyal müdahale yaklaşımları için yüksek eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür. Buna ek olarak, krize müdahale ve çocuğu/aileyi değerlendirme/risk tespiti konularında katılımcıların yaklaşık üçte ikisi eğitim talebinde bulunmuştur.

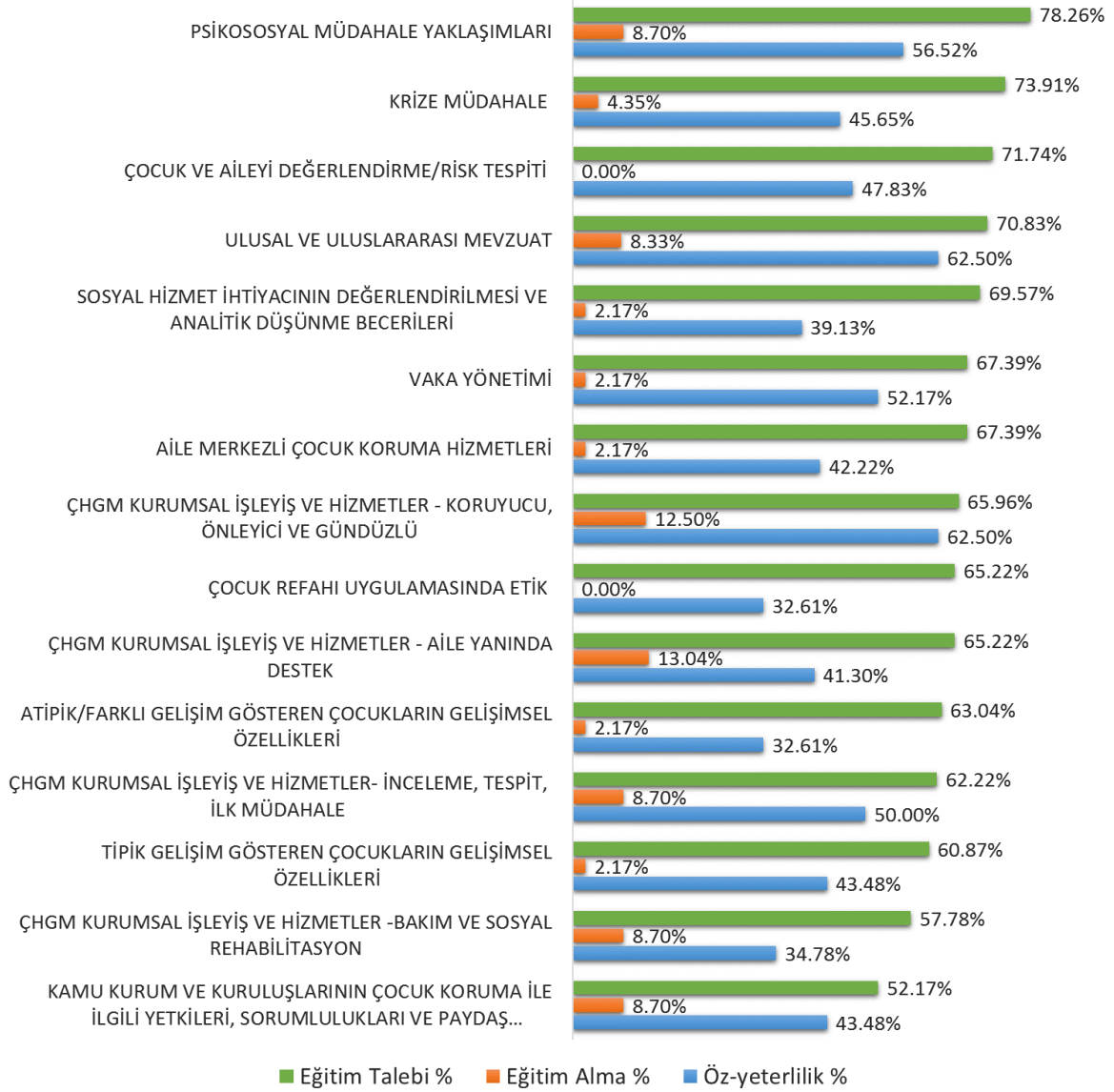
Katılımcıların eğitim alma durumları tüm konularda oldukça düşük oranlarda seyretmiştir. En yüksek oranla öz-yeterlilik bildirimini ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda görülmüş, en düşük orana sahip konu ise %32,61 ile atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri olmuştur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 40. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48)

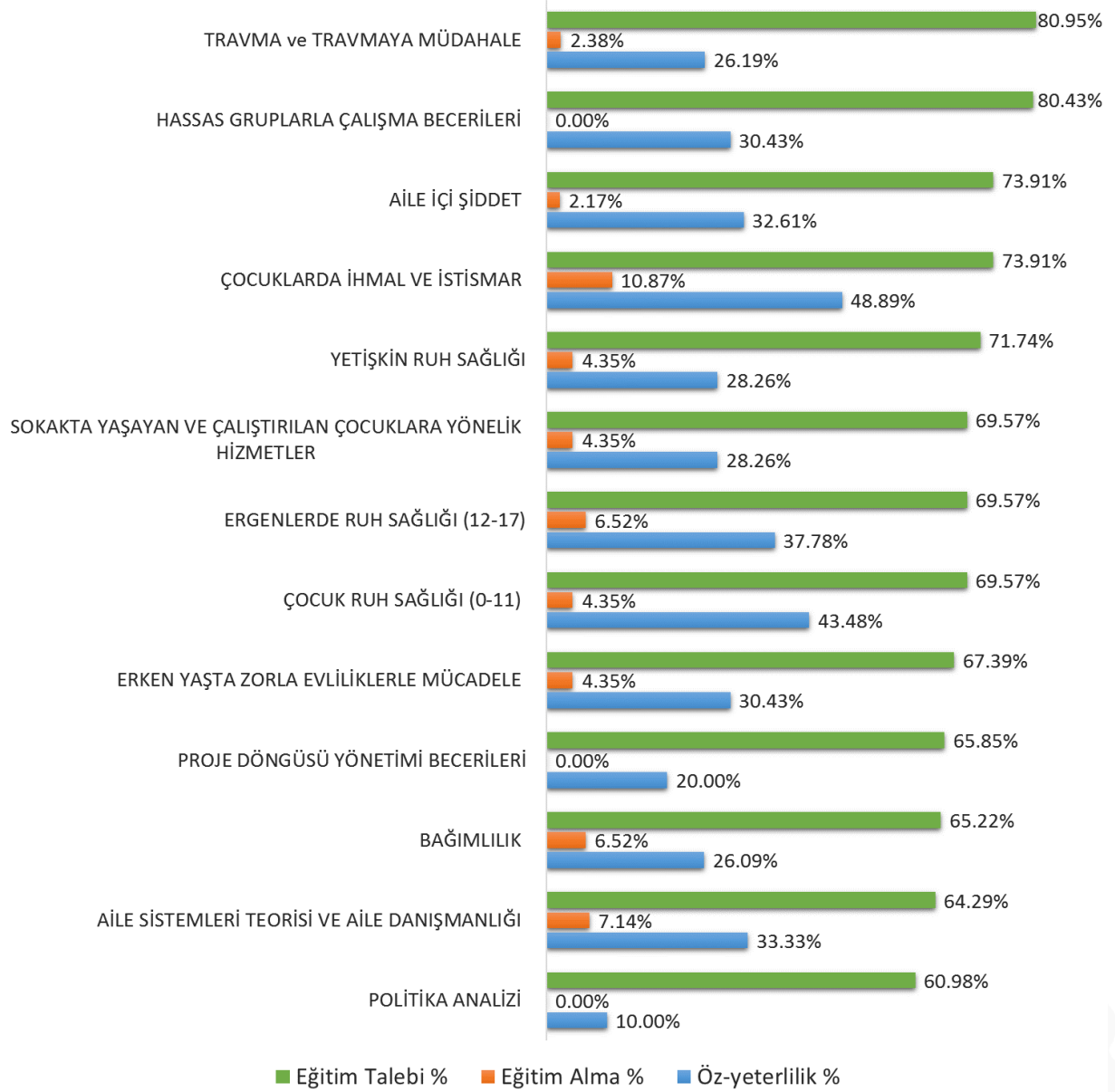

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 41. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48)

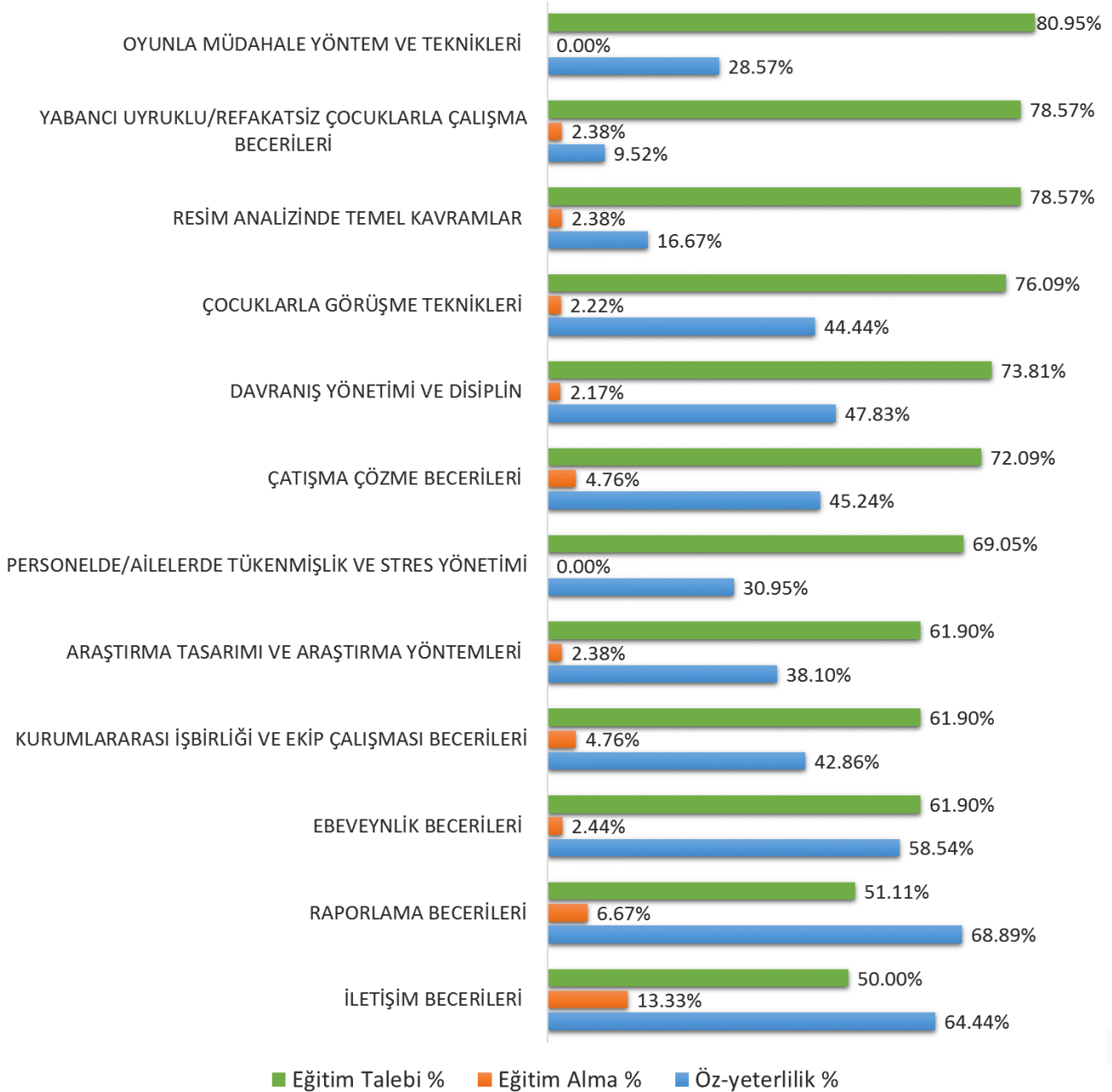
Uzmanlaşma yetkinliklerinden travma ve travmaya müdahale ve hassas gruplarla çalışma becerileri, gündüzlü çocuk hizmetleri birimleri çalışanları arasında en fazla eğitim talebinin belirtildiği konular olarak öne çıkmıştır. Her iki konu için de katılımcıların büyük çoğunluğu eğitim talebinde bulunmuş, neredeyse tamamı bu konularda hizmet içi eğitim almadıklarını belirtmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 42. Gündüzlü Çocuk Hizmetleri Birimleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=48)

Gündüzlü çocuk hizmetleri çalışanlarının destekleyici beceriler arasında en yüksek oranlarda talep ettikleri eğitimler, oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, yabancı uyuklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri ve resim analizinde temel kavramlardır. Bu grupta çalışanların üçte ikiden daha fazlası iletişim becerileri ve raporlama becerileri konularında yeterlilik bildirmişlerdir. Destekleyici beceriler içinde

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

onda bir ve daha az oranlarda iletişim becerileri ve raporlama becerileri önceden eğitim alınmış olan konular olarak bildirilmiştir.

5.4.3 Çocuk Koruma Mobil Ekipler ve SHM-KİOÇ

Çocuk koruma mobil ekip ve SHM-KİOÇ çalışanlarının temel yetkinlikler konularındaki eğitim ihtiyacı değerlendirilmiştir. Katılımcıların dörtte üçünün ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür.

Öz-yeterlilik durumlarına bakıldığında, katılımcıların sadece dörtte birinin kurumsal işleyiş ve hizmetlerden bakım ve sosyal rehabilitasyon konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirttiği görülmektedir. Bu bağlamda en yüksek oran, çalışılan birime de uygun olarak kurumsal işleyiş ve hizmetler - inceleme, tespit, ilk müdahale konusunda görülmüştür. Katılımcıların çoğunluğu, bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

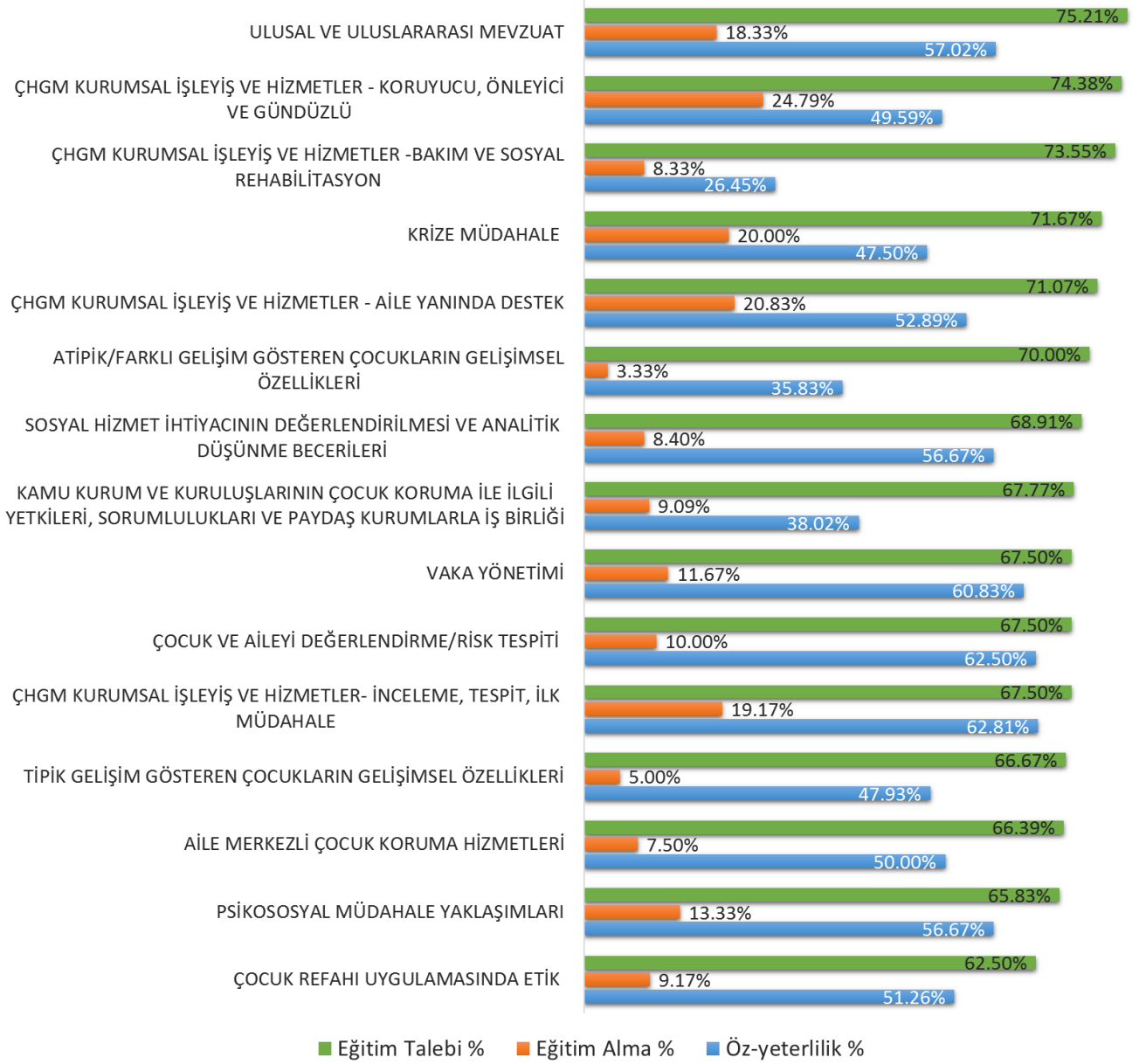
Genel olarak temel yetkinlikler arasından ÇHGM kurumsal işleyiş ve hizmetlerden bakım ve sosyal rehabilitasyon konusunun yüksek eğitim talebi (%73,55) ve düşük öz-yeterlilik (%26,45) oranıyla öne çıktığı görülmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 43. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)

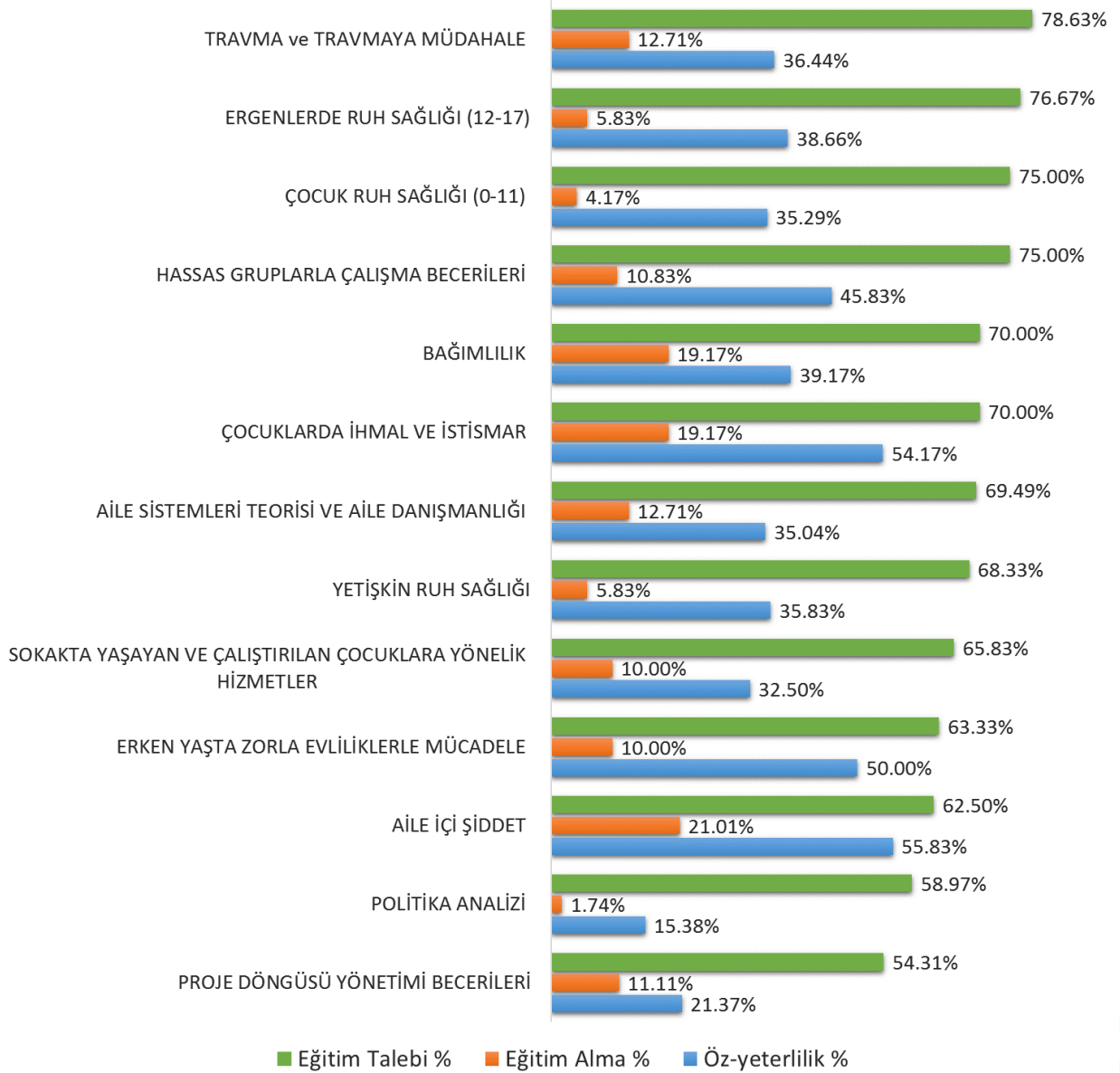

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 44. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)

Travma ve travmaya müdahale, ergen ruh sağlığı, çocuk ruh sağlığı ve hassas gruplarla çalışma becerileri konuları uzmanlaşma yetkinlikleri arasında katılımcıların dörtte üçünden fazlası tarafından talep edilmiştir. Düşük öz-yeterlilik ve eğitim alma durumu ile öne çıkmıştır. Çocuk koruma mobil ekip çalışanlarının büyük çoğunluğu bu konuda eğitim talebinde bulunmuş, sadece üçte biri yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş ve onda biri bu konuda hizmet-içi eğitim aldığını ifade etmiştir. Çocuk, ergen ve yetişkin ruh sağlığı konularında da eğitim ihtiyacının yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

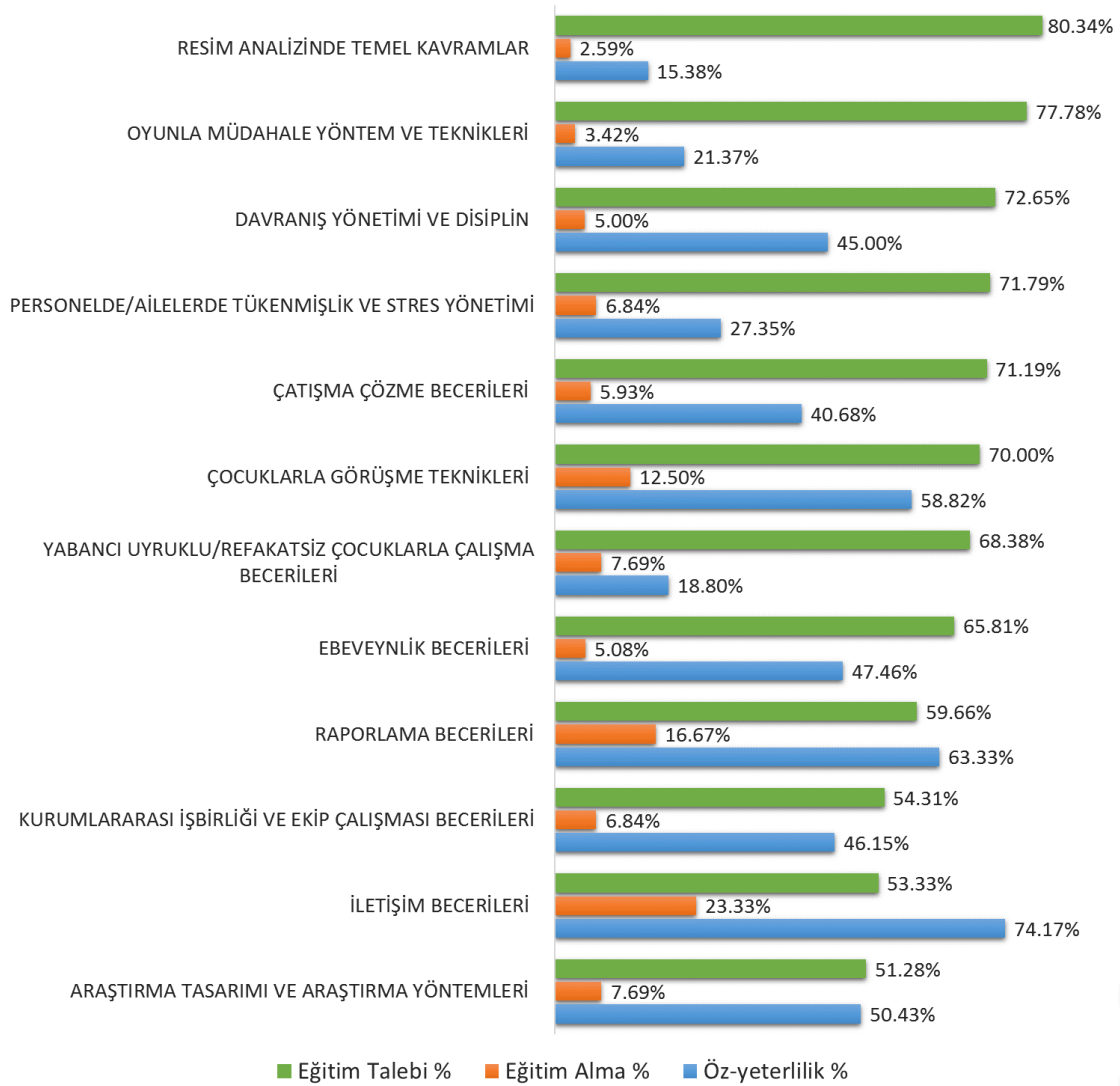

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk koruma mobil ekip çalışanlarının yarısından fazlası aile içi şiddet konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir. %15,28 ile en düşük algılanan öz-yeterlilik düzeyi politika analizi konusunda gözlemlenmiştir.

Grafik 45. Çocuk Koruma Mobil Ekip ve SHM-KİOÇ Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=121)

Destekleyici becerilerden resim analizinde temel kavramlar konusu, çocuk koruma mobil ekip çalışanları tarafından hem en yüksek oranda eğitim talebinde bulunan hem de en düşük öz-yeterlilik düzeyi bildirilen konu olmuştur. Bu konuyu benzer oranlarla oyunla müdahale yöntem ve teknikleri izlemiş olup her iki konu için de katılımcıların neredeyse tamamı hizmet-içi eğitim almadıklarını belirtmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

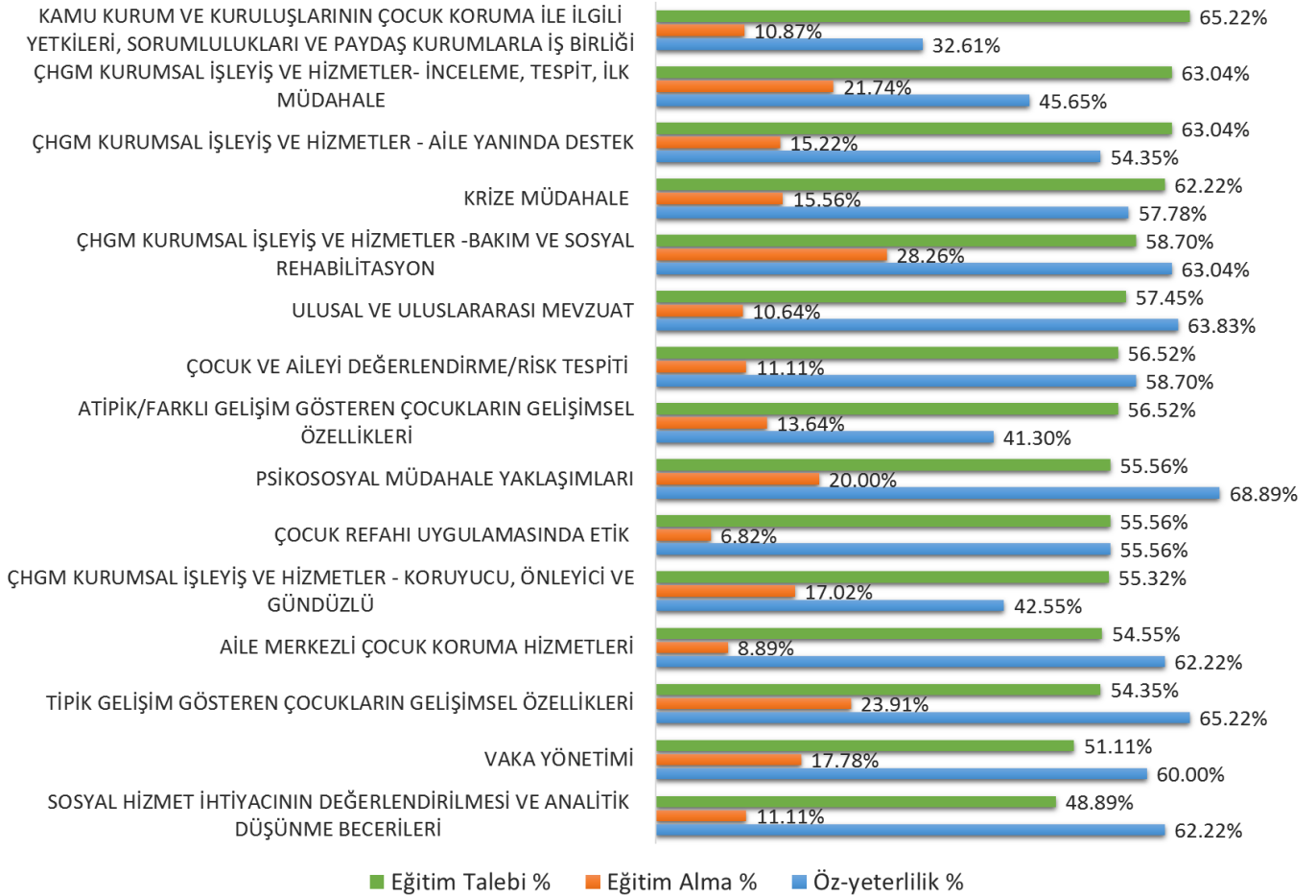

5.4.4 ÇEKOM-Çocuk evleri

Temel yetkinlik konularından kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği, ÇEKOM-Çocuk evleri çalışanları tarafından en fazla eğitim talebinde bulunulan ve en düşük oranda algılanan öz-yeterlilik düzeyi bildirilen konu olmuştur. Bu bağlamda %65,22 ile katılımcıların çoğunluğu bu konu için eğitim talebinde bulunurken sadece üçte biri bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların en az yarısı 15 temel yetkinlik konusundan 11'i için yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş olup bu bağlamda en yüksek algılanan düzey %68,89 ile psikososyal müdahale yaklaşımları konusunda görülmüştür.

Grafik 46. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)

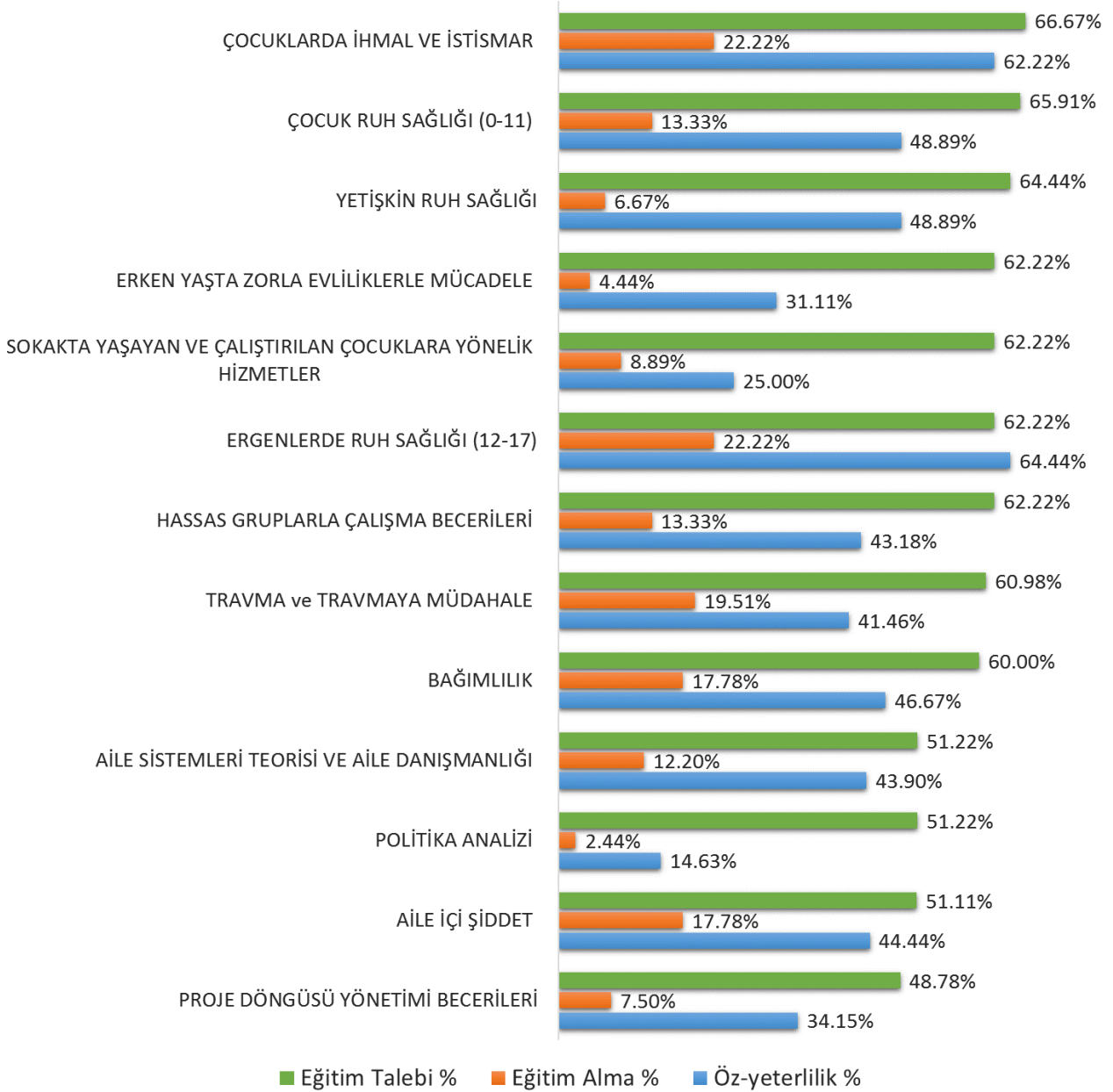

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 47. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)

ÇEKOM-Çocuk evleri çalışanlarının çoğunluğu çocuklarda ihmal ve istismar konusunda hem yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş hem de eğitim talebinde bulunmuştur. Bu konunun birim çalışanları için yüksek öneme sahip olması nedeniyle bu yönde bir sonuç elde edildiği düşünölmüştür. Birim çalışanları arasında en düşük algılanan düzeyde öz-yeterlilik politika analizi, en yüksek algılanan düzeyde öz-yeterlilik ergenlerde ruh sağlığı konularında bildirilmiştir.

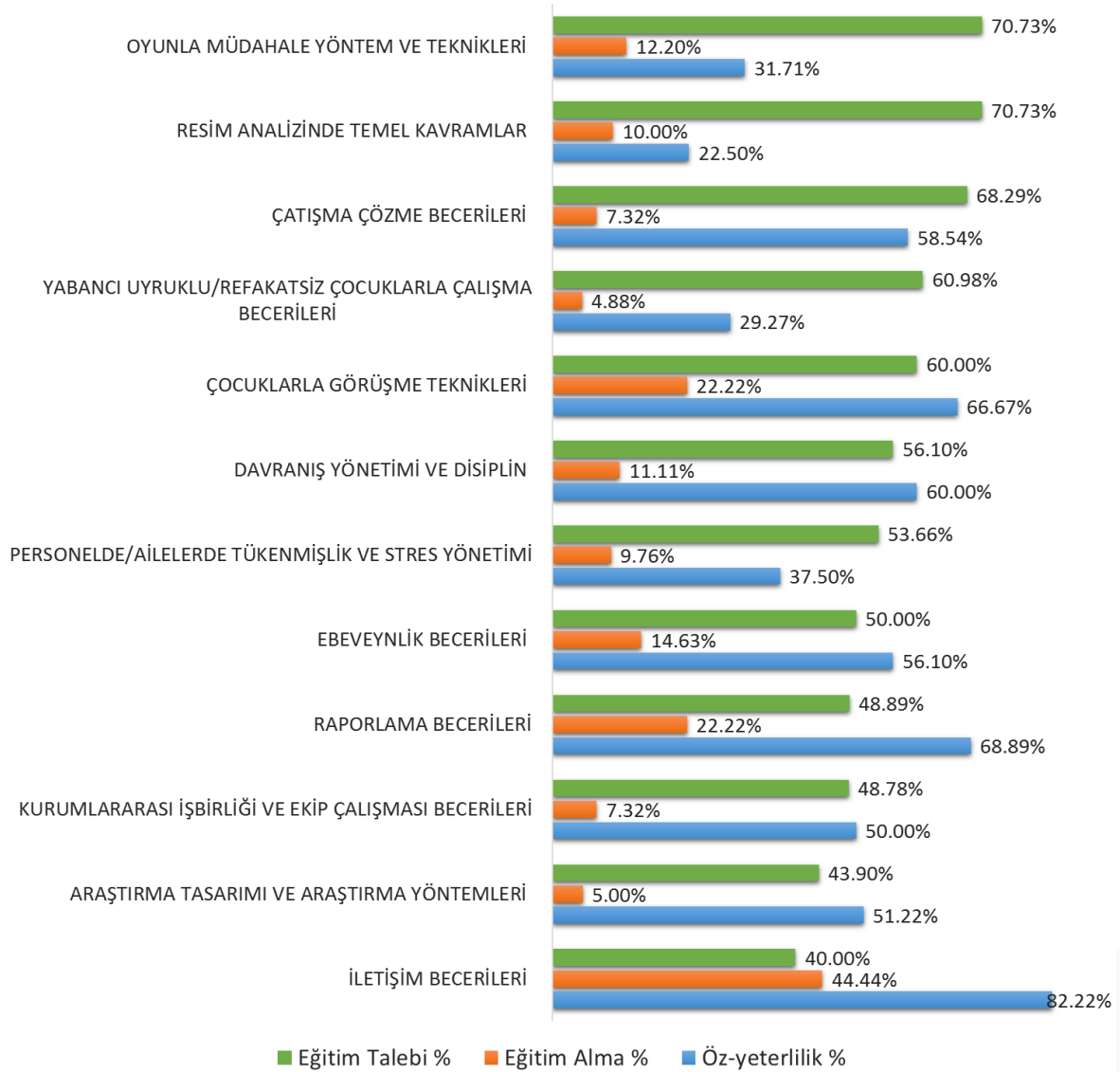

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Bu seviyedeki tüm modüller değerlendirildiğinde, katılımcıların üçte birinin yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirdiği ve çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görölmektedir.

Grafik 48. ÇEKOM-Çocuk Evleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=47)

Oyunla müdahale yöntem ve teknikleri ile resim analizinde temel kavramlar, ÇEKOM-Çocuk evleri çalışanları tarafından en fazla eğitim talebinde bulunulan konular olarak öne çıkmıştır. Her iki konu için de düşük algılanan düzeylerde öz-yeterlilik ve hizmet-içi eğitim alma durumu bildirildiği dikkat çekmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Algılanan öz-yeterlilik düzeyi en yüksek konu ise iletişim becerileri olmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade etmiş, %40'ı eğitim talebinde bulunmuştur.

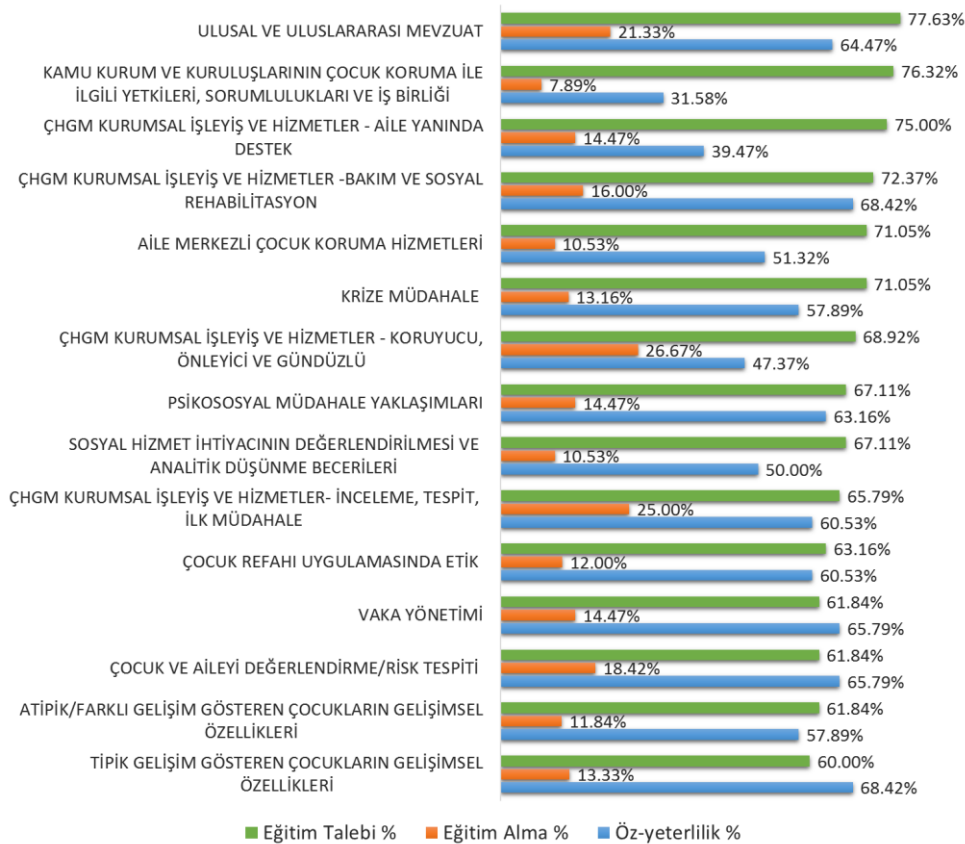
ÇEKOM-çocuk evleri çalışanlarının eğitim taleplerinin dağılımı genelde diğer birimlerin taleplerine göre daha düşük bir yüzde aralığında seyretmiştir (asgari %40 ile iletişim becerileri ve azami %70,3 ile oyunla müdahale yöntem ve teknikleri).

5.4.5 Çocuk Evleri Sitesi

Çocuk evleri sitesi çalışanlarının çoğunluğu, temel yetkinlikler dahilindeki tüm konularda eğitim talebinde bulunmuştur. Bu bağlamda en yüksek oran ulusal ve uluslararası mevzuat (%77,63), en düşük oran ise tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri (%60) konularında görülmüştür.

Kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği konusunda katılımcıların üçte biri yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirmiştir. Katılımcıların sadece %7,89'u bu konu hakkında hizmet-içi eğitim aldığını belirtmiştir.

Grafik 49. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)

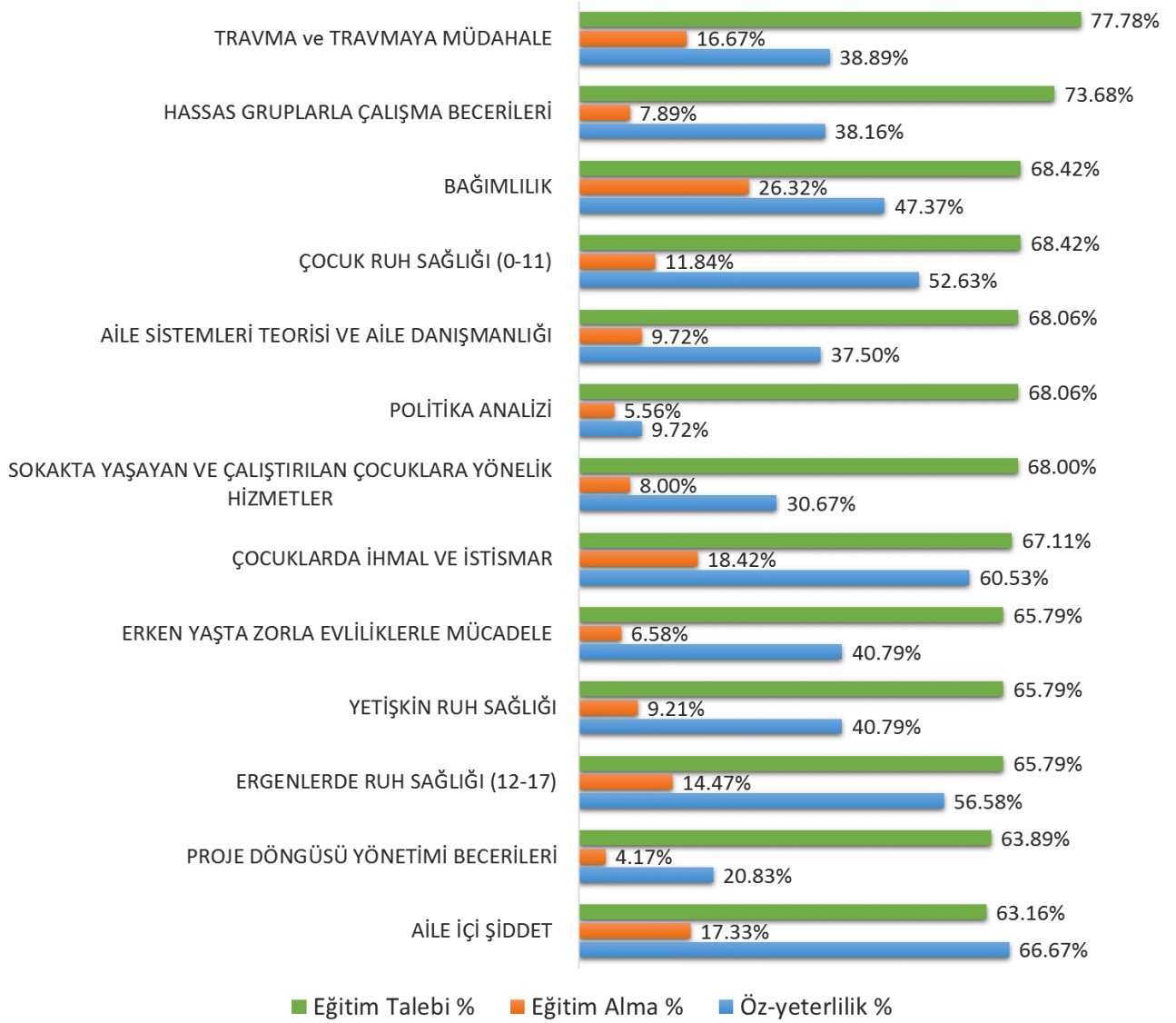

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 50. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında da çocuk evleri sitesi çalışanlarının çoğunluğu tüm modüller için eğitim talebinde bulunmuştur. En yüksek algılanan düzeyde eğitim talebi travma ve travmaya müdahale konusu için yapılmış olup bu konuda yeterli bilgi düzeyine sahip olduğunu ifade edenler, katılımcıların %38,89'unu oluşturmuştur.

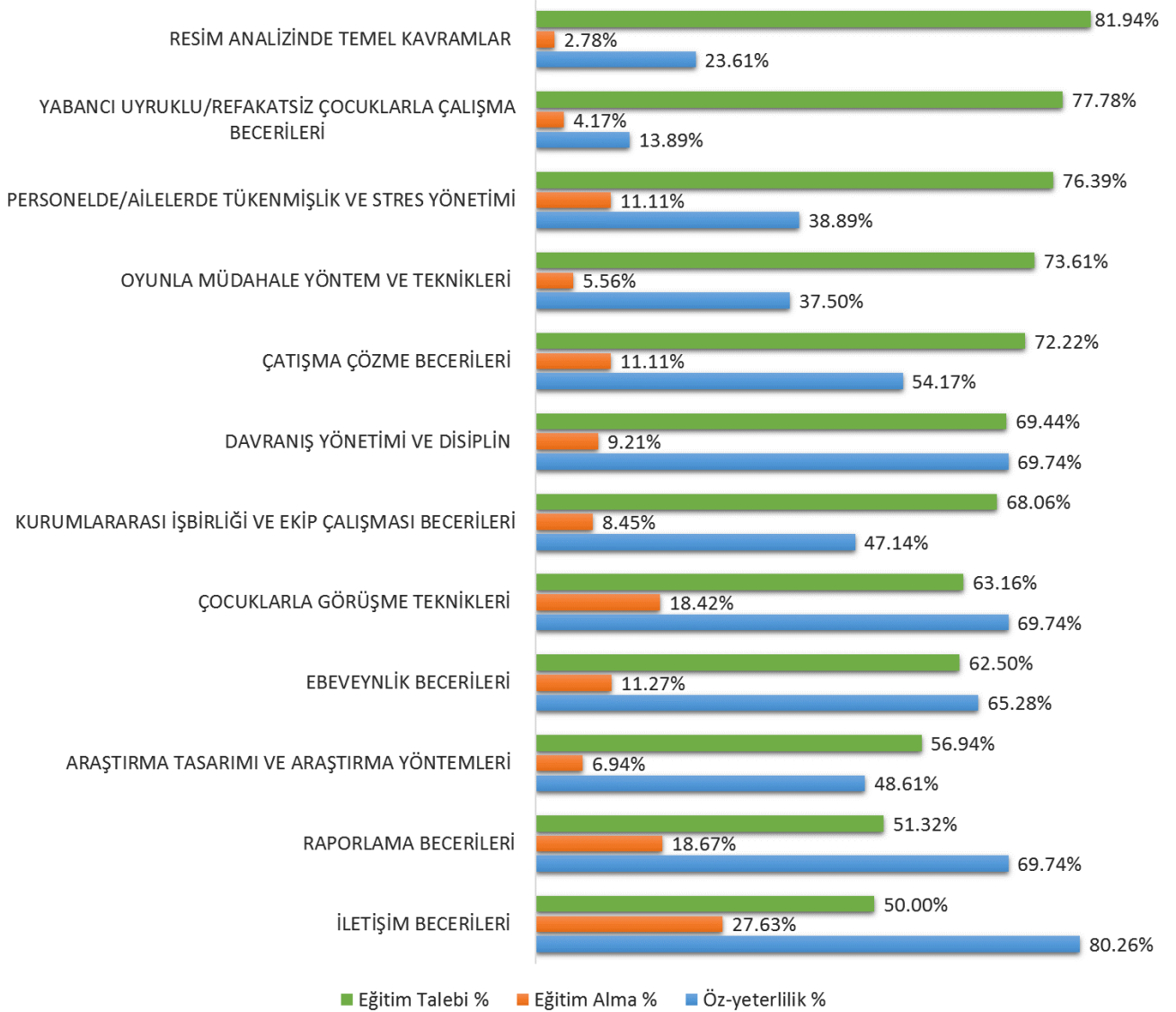
En düşük bildirilen öz-yeterlilik düzeyi %9,72 ile politika analizi konusu için bildirilmiş, önemli bir oran bu konu için eğitim talebinde de bulunmuştur. En yüksek öz-yeterlilik düzeyi ise aile içi şiddet konusunda görülmüş olup katılımcıların üçte ikisi bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 51. Çocuk Evleri Sitesi Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=76)

Bu birimde çalışan katılımcıların büyük çoğunluğu resim analizinde temel kavramlar konusunda eğitim talebinde bulunmuştur. Eğitim talebi sıralamasında ikinci sırada bulunan yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda ise diğer modüller arasında en düşük düzeyde öz-yeterlilik bildirilmiştir. Katılımcıların %13,89'u bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu, %4,17'si ise öncesinde eğitim aldığını belirtmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İletişim becerileri, en yüksek düzeyde öz-yeterlilik bildirilen konu olarak karşımıza çıkmıştır, katılımcıların büyük çoğunluğu bu konuda yeterli düzeyde bilgiye sahip olduğunu belirtmiş, diğer modüllere oranla daha az eğitim talebinde bulunmuştur.

5.4.6 İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM

İhtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanlarının temel yetkinlikler kapsamında en fazla talep ettiği eğitim konusu, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri olmuştur. Bu konuda birim çalışanlarının büyük çoğunluğu eğitim talebinde bulunurken üçte biri yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirmiştir. Katılımcıların sadece %5,13'ü bu konuda hizmet-içi eğitim aldığını ifade etmiştir.

Eğitim talebi düzeylerinin diğer tüm konular için de yüksek olduğu dikkat çekmekte olup eğitim alma durumları diğer birim çalışanlarıyla karşılaştırıldığında daha yüksek seviyelerde bildirilmiştir.

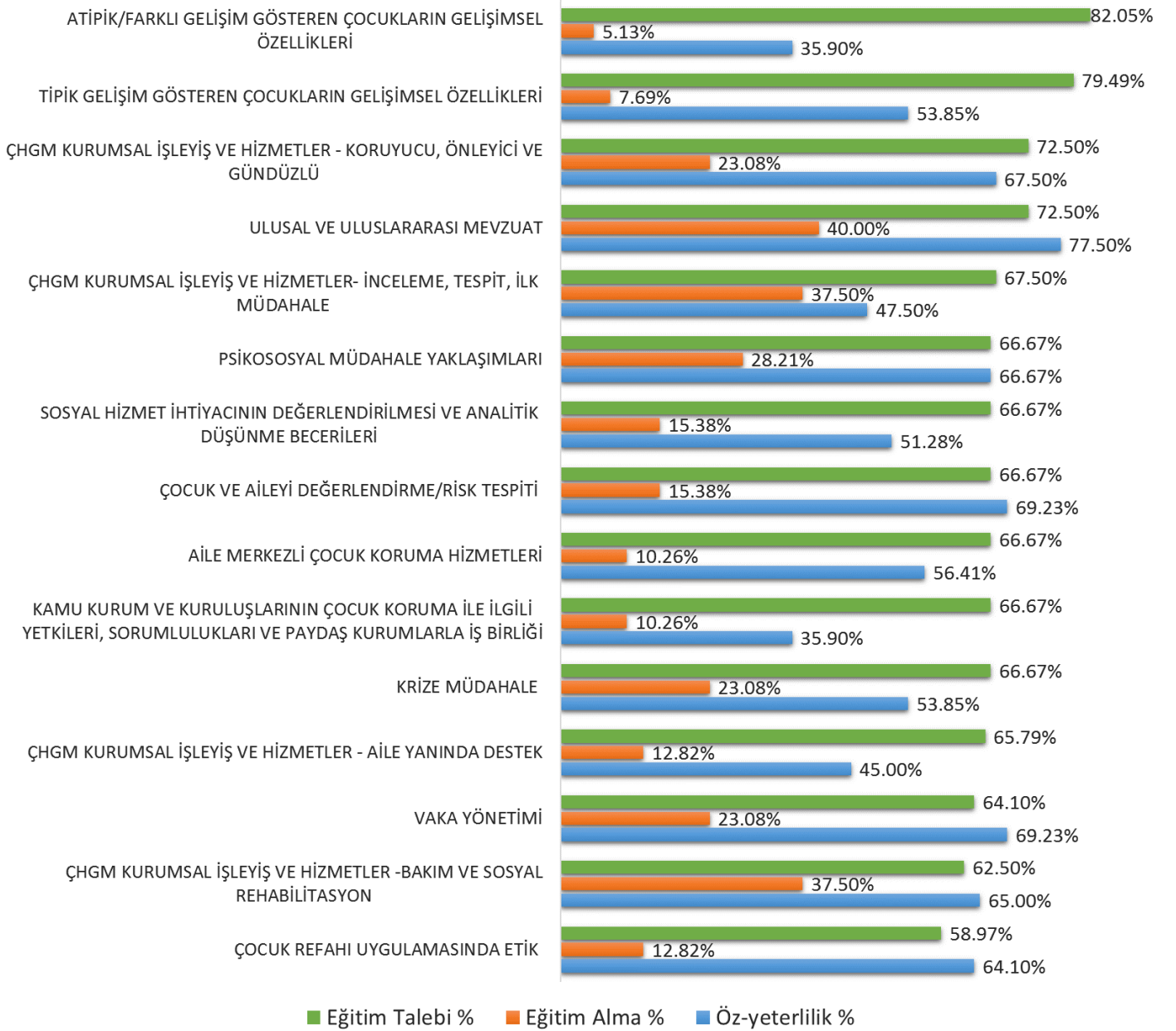
Bu bağlamda eğitim ihtiyacının, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri ile tipik gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri konularında yoğunlaştığı söylenebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 52. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

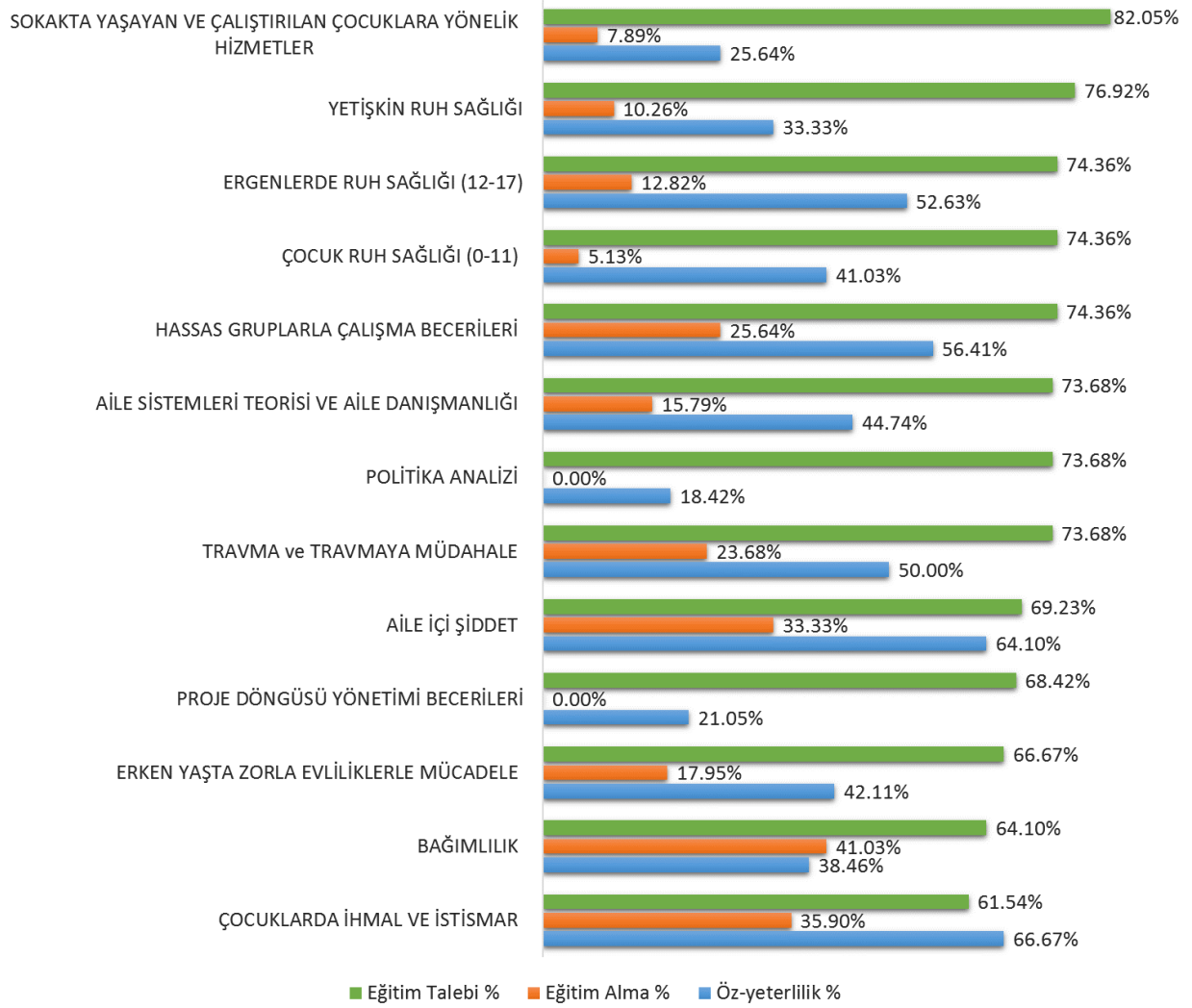

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 53. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Uzmanlaşma Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

Temel yetkinlik konularına benzer olarak uzmanlaşma yetkinlikleri konularının tamamında katılımcıların çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu görölmektedir. En yüksek düzeyde eğitim talebi, sokakta yaşıyan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler konusunda bildirilmiştir. Bu konuda katılımcıların sadece dörtte biri yeterli bilgi düzeyine sahip olduğunu ifade etmiştir.

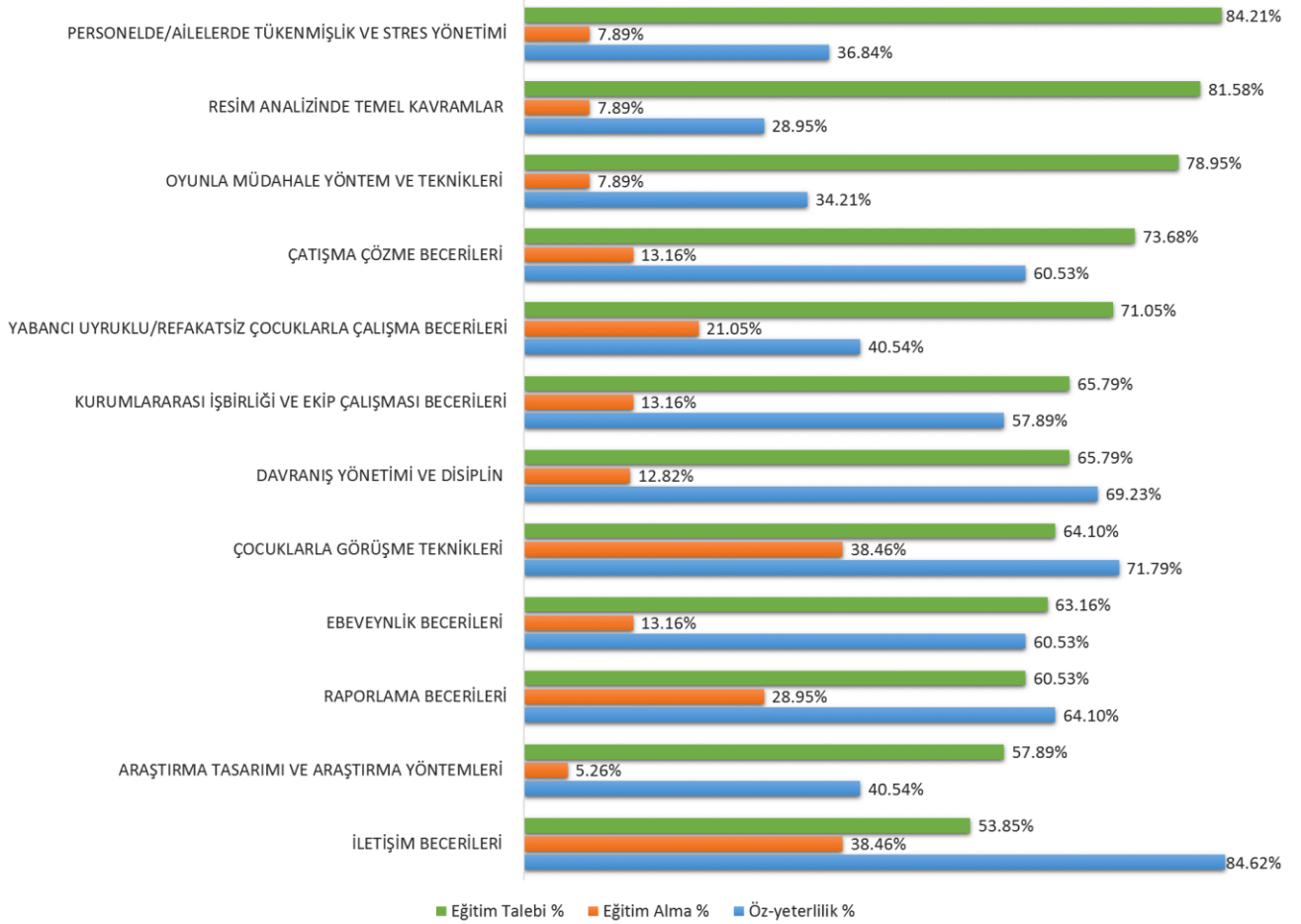
En yüksek oranda öz-yeterlilik çocuklarda ihmal ve istismar konusunda bildirilmiş olup katılımcıların üçte ikisi bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade etmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 54. İhtisas Kuruluşları ve ÇOKİM Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=40)

Destekleyici becerilerden personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi ile resim analizinde temel kavramlar konularında katılımcıların büyük çoğunluğu eğitim talebinde bulunmuştur. Her iki konuda da öz-yeterlilik düzeyi ve hizmet-içi eğitim alanların oranları oldukça düşüktür.

Diğer birimlere benzer olarak iletişim becerileri, öz-yeterlilik düzeyinin en yüksek olduğu konu olmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu bildirmiş, diğer modüllere oranla düşük düzeyde eğitim talebinde bulunmuştur.

5.4.7 SED Hizmetleri

SED hizmetleri çalışanları, temel yetkinlikler kapsamında genel olarak yüksek oranlarda eğitim taleplerinde bulunmuştur. Bu bağlamda atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri ve krize müdahale konularının öne çıktığı görülmektedir. Özellikle atipik/farklı gelişim gösteren

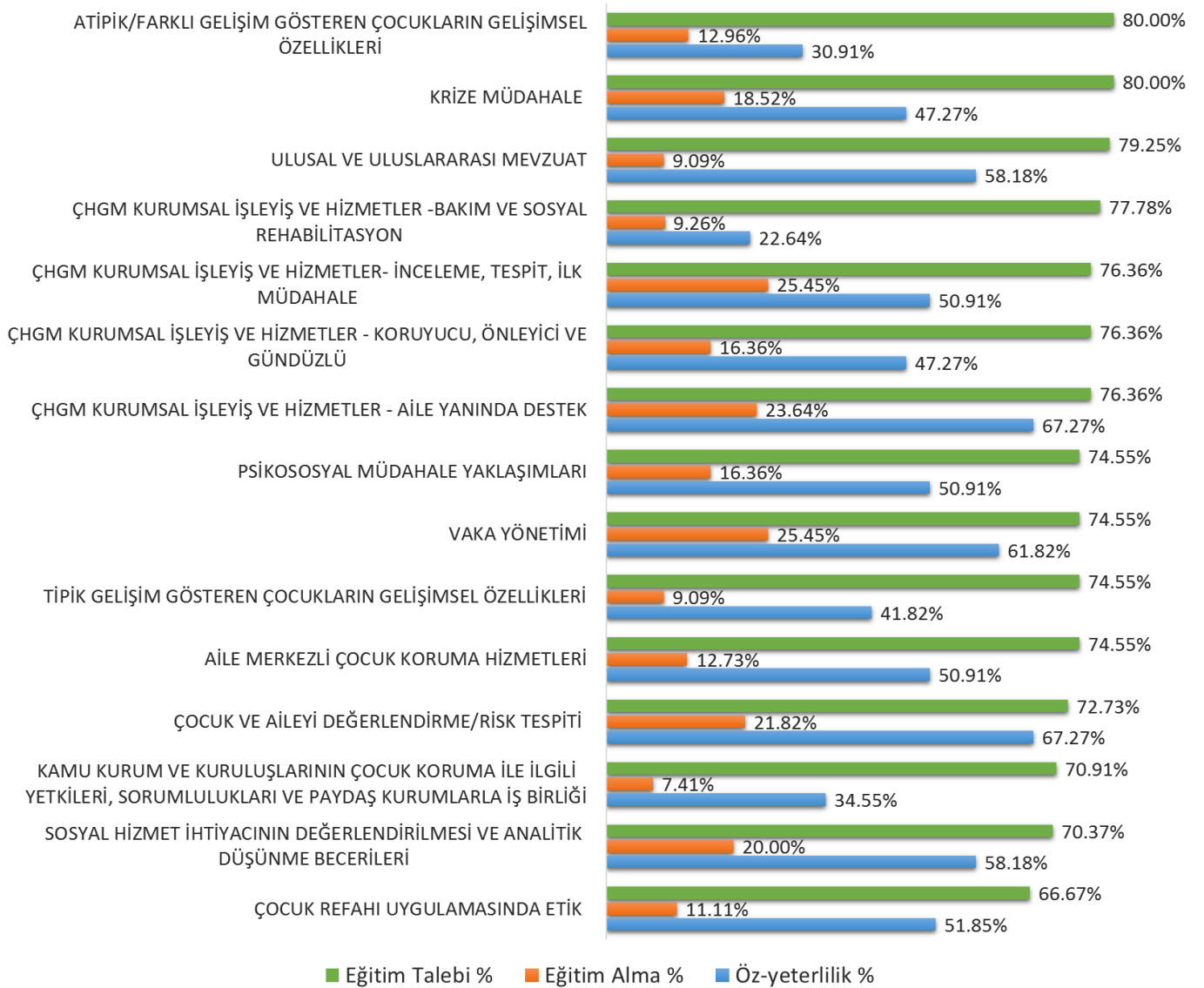

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

çocukların gelişimsel özellikleri konusunda katılımcılar düşük oranlarda öz-yeterlilik ve eğitim alma durumu bildirmiştir.

Grafik 55. SED Hizmetleri Çalışanlarının Temel Yetkinlik Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=55)

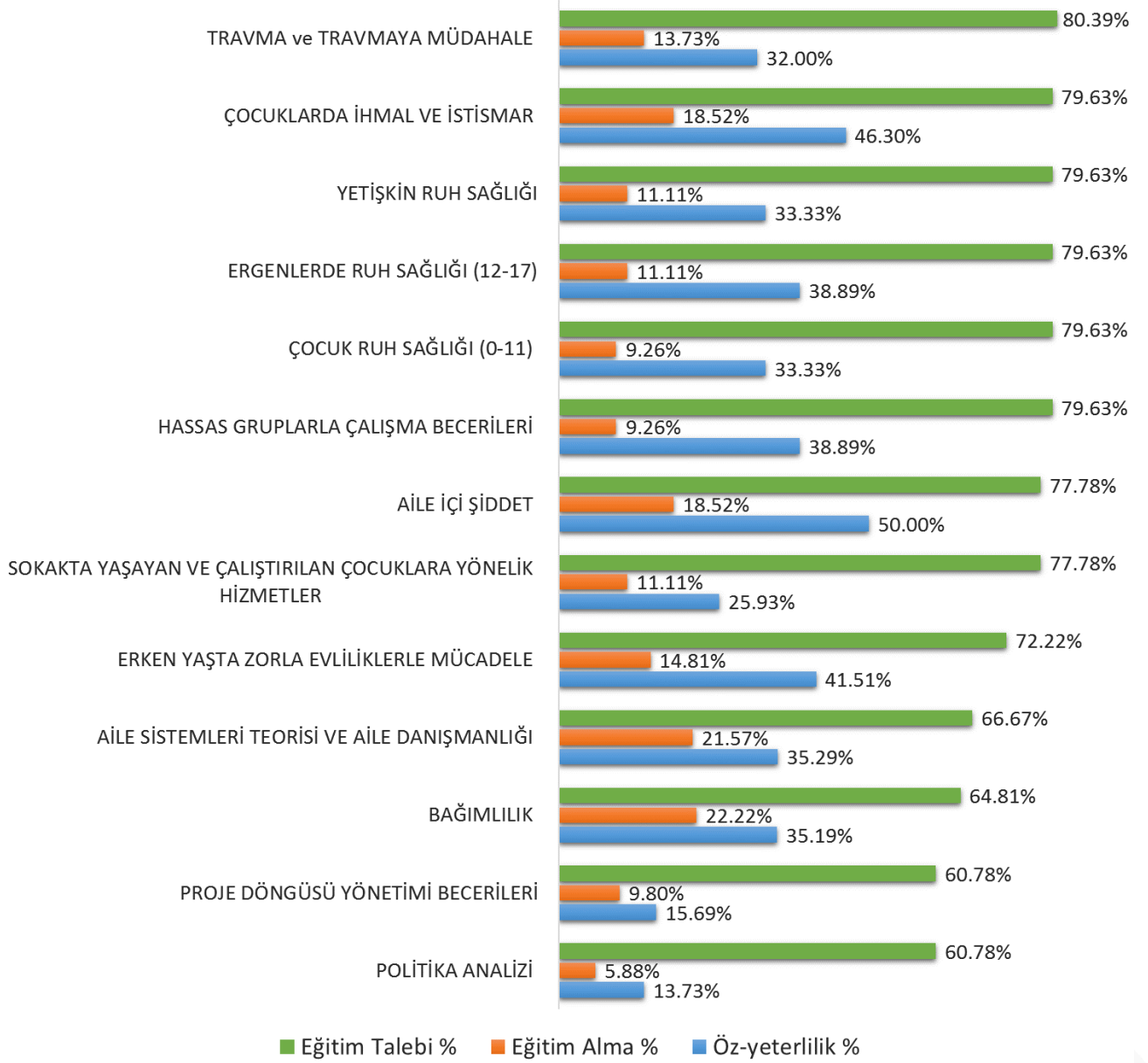

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 56. SED Hizmetleri Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=55)

Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında da katılımcıların çoğunluğu tüm konular için eğitim talebinde bulunmuştur. Düşük öz-yeterlilik, yüksek eğitim talebi oranlarıyla travma ve travmaya müdahale bu seviyedeki modüller arasında öne çıkmıştır. Katılımcıların sadece üçte biri bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtirken büyük çoğunluğu eğitim talebinde bulunmuştur.

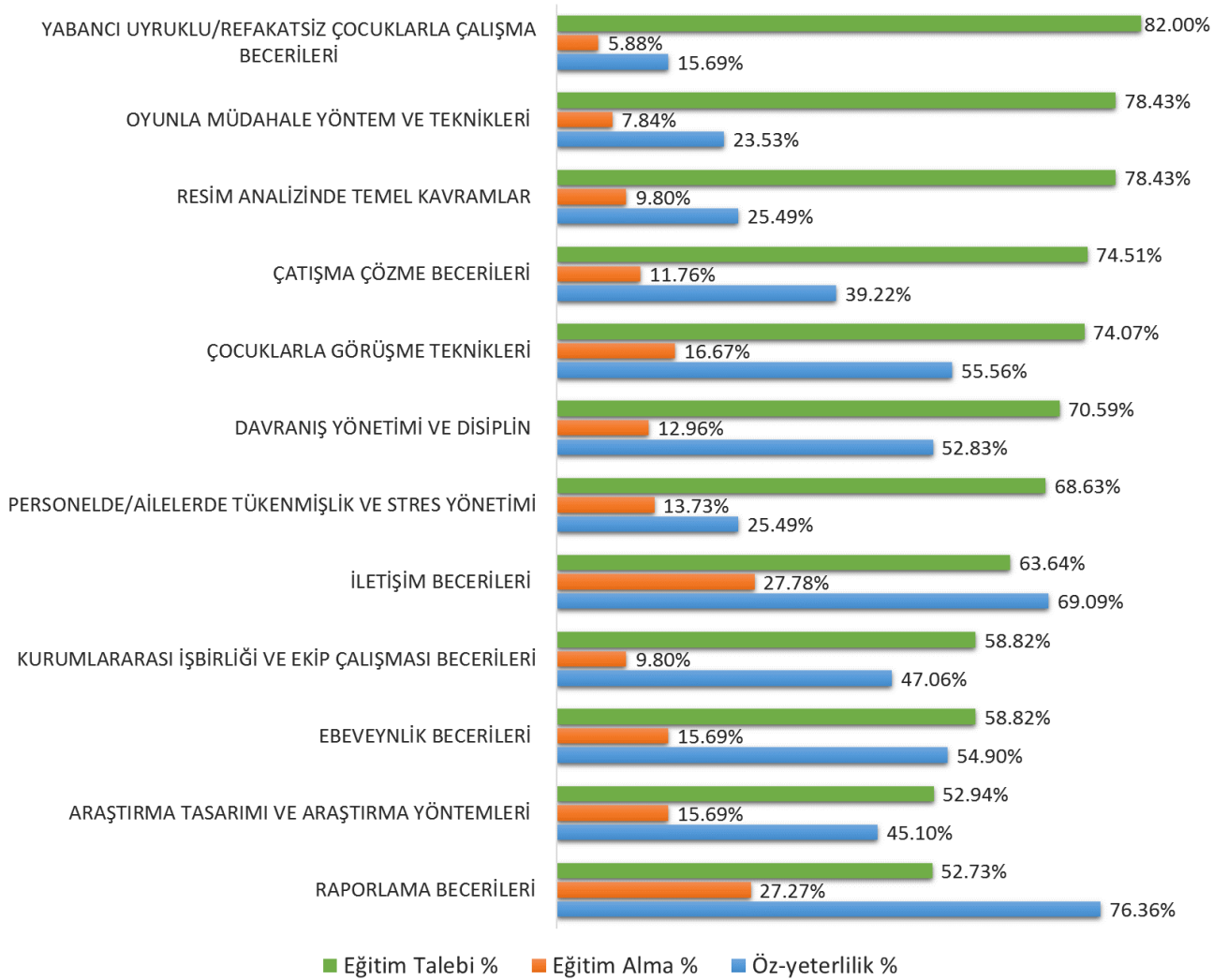

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

En düşük düzeyde öz-yeterlilik, politika analizi, en yüksek düzeyde ise aile içi şiddet konusunda bildirilmiştir. Katılımcıların yarısı aile içi şiddet konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtirken sadece %13,73'ü politika analizi konusu için aynı ifadeyi kullanabilmiştir.

Grafik 57. SED Hizmetleri Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=55)

Destekleyici becerilerde yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri için SED çalışanlarının %82'si eğitim talebinde bulunmuştur. Birim çalışanlarının sadece %15,69'u bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu, %5,88'i ise hizmet-içi eğitim aldığını belirtmiştir. Benzer oranlarla oyunla müdahale yöntem / teknikleri ve resim analizinde temel kavram konuları da eğitim ihtiyacı değerlendirilmesinde öne çıkmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Raporlama becerilerinde ise eğitim talebi %52,73 düzeyinde gerçekleşmiş, katılımcıların dörtte üçü bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

5.4.8 Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme

Koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının temel yetkinlikler konularındaki öz-yeterliliklerine bakıldığında, %79,17 ile ÇHGM kurumsal işleyiş-aile yanında destek ve %75 ile vaka yönetimi katılımcıların en yüksek oranlarda yeterlilik bildirdiği başlıklar olarak öne çıkmıştır. Temel yetkinlik alanlarına ilişkin eğitim alma durumlarının ise oldukça düşük olduğu görülmektedir. Kendi uzmanlık birimleri olan aile yanında destek ile ilgili katılımcıların sadece yarısı bu alanda eğitim aldığını bildirmiştir. Temel Yetkinlikler kapsamındaki eğitim taleplerine bakıldığında, en yüksek talebin %83,33 ile ulusal ve uluslararası mevzuat konusunda olduğu, bunu %82,61 ile atipik/farklı gelişim gösteren çocukların özellikleri, %75 ile tipik gelişim gösteren çocukların özellikleri ve %75 ile krize müdahale konularının izlediği görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 58. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Temel Yetkinlikler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)

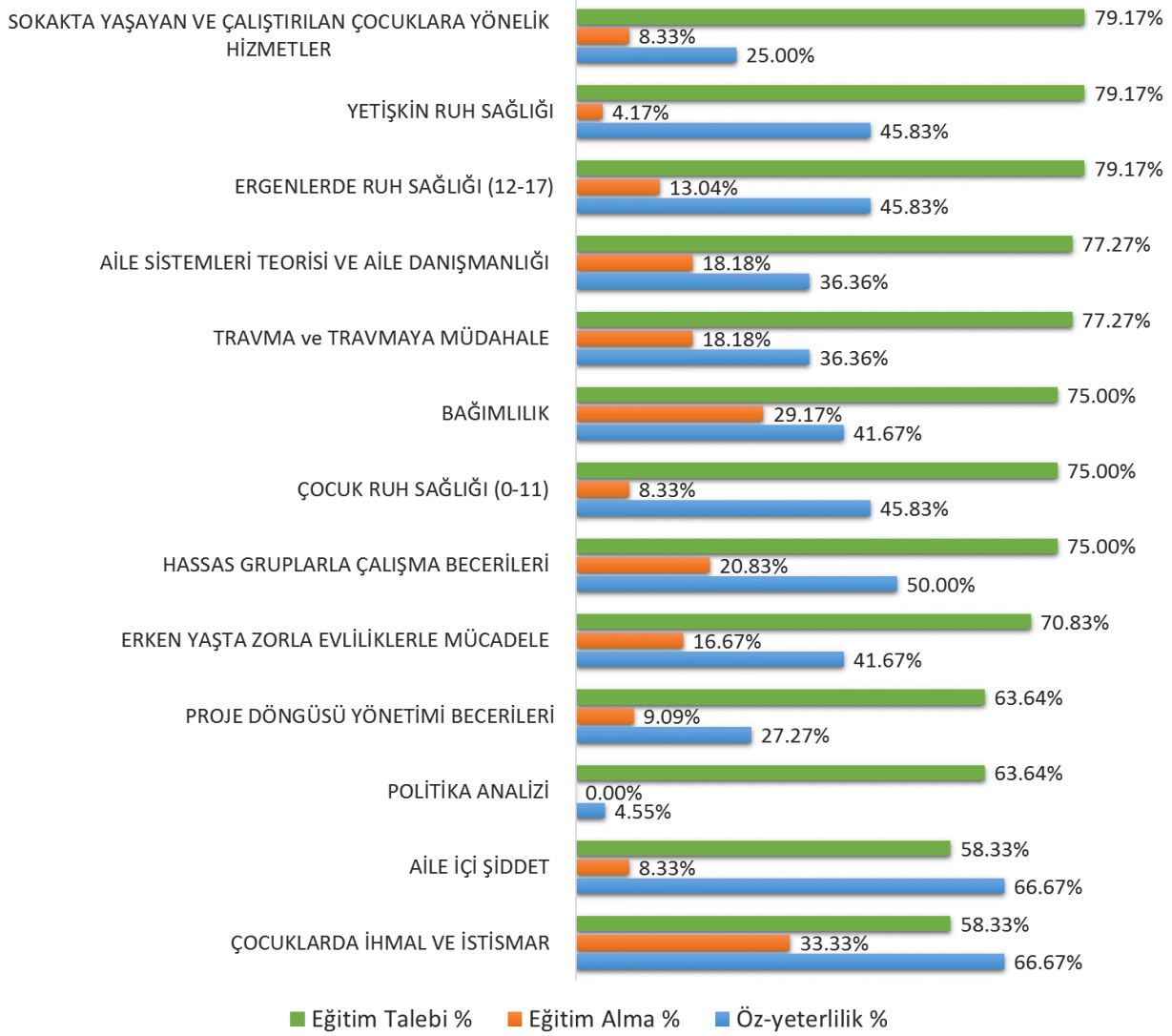

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 59. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)

Uzmanlaşma yetkinliklerinde koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının eğitim talepleri incelendiğinde, çocuk, ergen ve yetişkin ruh sağlığı konularındaki yüksek oranlar dikkat çekmiştir. En fazla talep edilen konu ise sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetler olarak karşımıza çıkmıştır. Bu konuda birim çalışanlarının sadece dörtte biri yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiş, %8,33'ü hizmet içi eğitim aldığını ifade etmiştir.

Öz-yeterlilik düzeylerine bakıldığında, aile içi şiddet ve çocuklarda ihmal/istismar konularında birim çalışanlarının üçte ikisinin yeterli düzeyde bilgi sahibi olduğunu belirttiği görölmektedir. En düşük

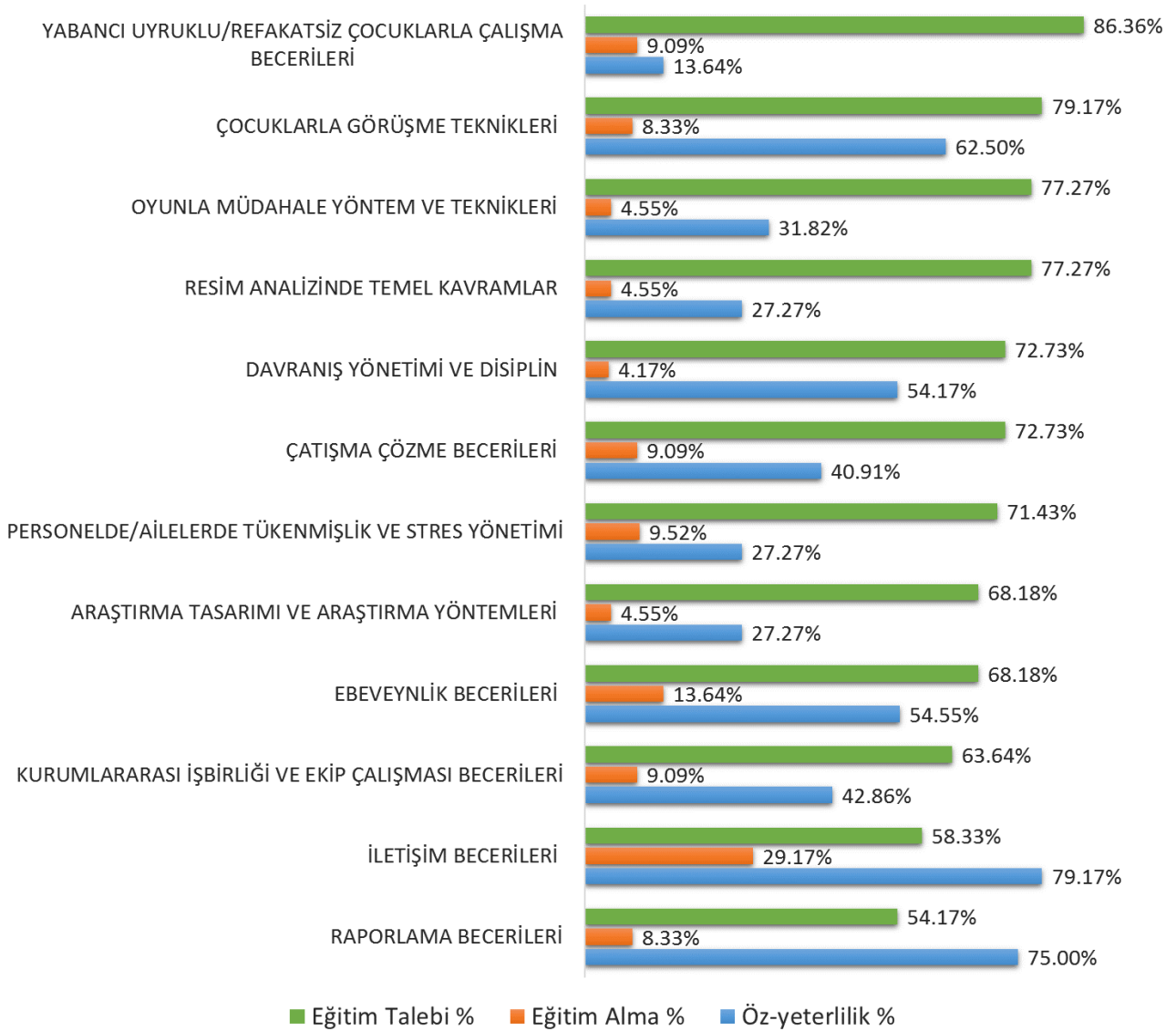

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

oranda öz-yeterlilik ise politika analizi konusunda bildirilmiştir olup bu konudaki eğitim talebi %63,63 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 60. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Çalışanlarının Destekleyici Beceriler Konularında Eğitim Talebi, Eğitim Alma Durumu ve Öz-yeterlilik Dağılımı (n=24)

Yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri konusunda birim çalışanlarının neredeyse tamamının eğitim talebinde bulunması dikkat çekmektedir. Bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu belirten birim çalışanlarının oranı %13,64, bu konuda eğitim aldığını ifade edenlerin oranı ise %9,09 olup oranların oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İletişim becerileri ve raporlama becerileri, birim çalışanları arasında en yüksek düzeyde öz-yeterlilik bildirilen konular olmuştur.

Oyunla müdahale yöntem ve teknikleri ile resim analizinde temel kavram konuları düşük öz-yeterlilik, düşük eğitim alma oranı ve yüksek eğitim talebi ile bildirilmiş olup bu düzeydeki modüller arasında öne çıkan başlıklardandır.

Eğitim Taleplerine Göre Hizmet Birimleri Arası Farklar

Eğitim talepleri odağında birimler arası fark ve benzerlikler, her bir birimin en yüksek ve en düşük seviyelerde eğitim talebinde bulunduğu konu başlıkları üzerinden ele alınmıştır.

Temel yetkinlikler dâhilinde en fazla ve en az düzeyde eğitim talebinde bulunan konular incelenmiştir. ÇEKOM-Çocuk evleri, çocuk evleri sitesi ve koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının en yüksek oranla ulusal ve uluslararası mevzuat konularında talepte bulunduğu görülmüştür.

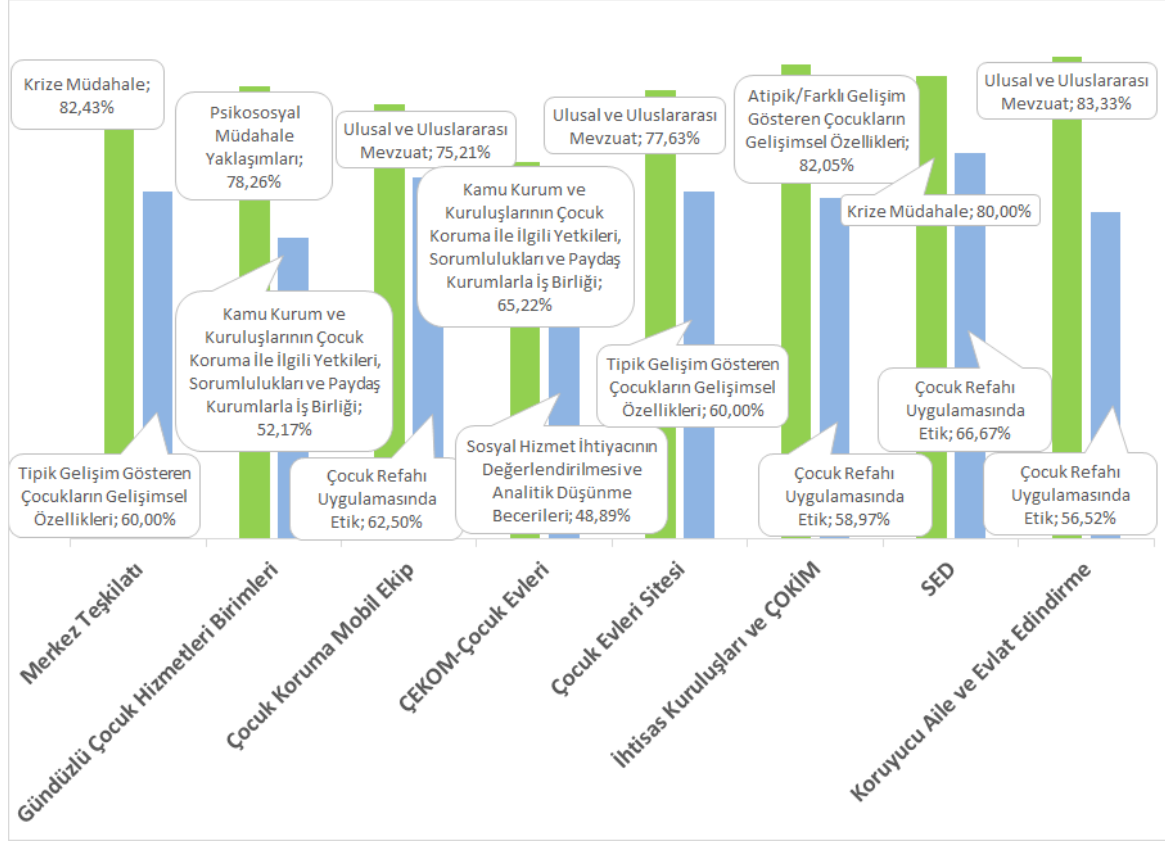
İncelenen sekiz biriminden dördünün, çocuk refahı uygulamasında etik konusunda düşük oranlarla eğitim talebinde bulunduğu dikkat çekmiş olup genel olarak birimler arasında eğitim taleplerinde anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 61. Temel Yetkinlik Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları

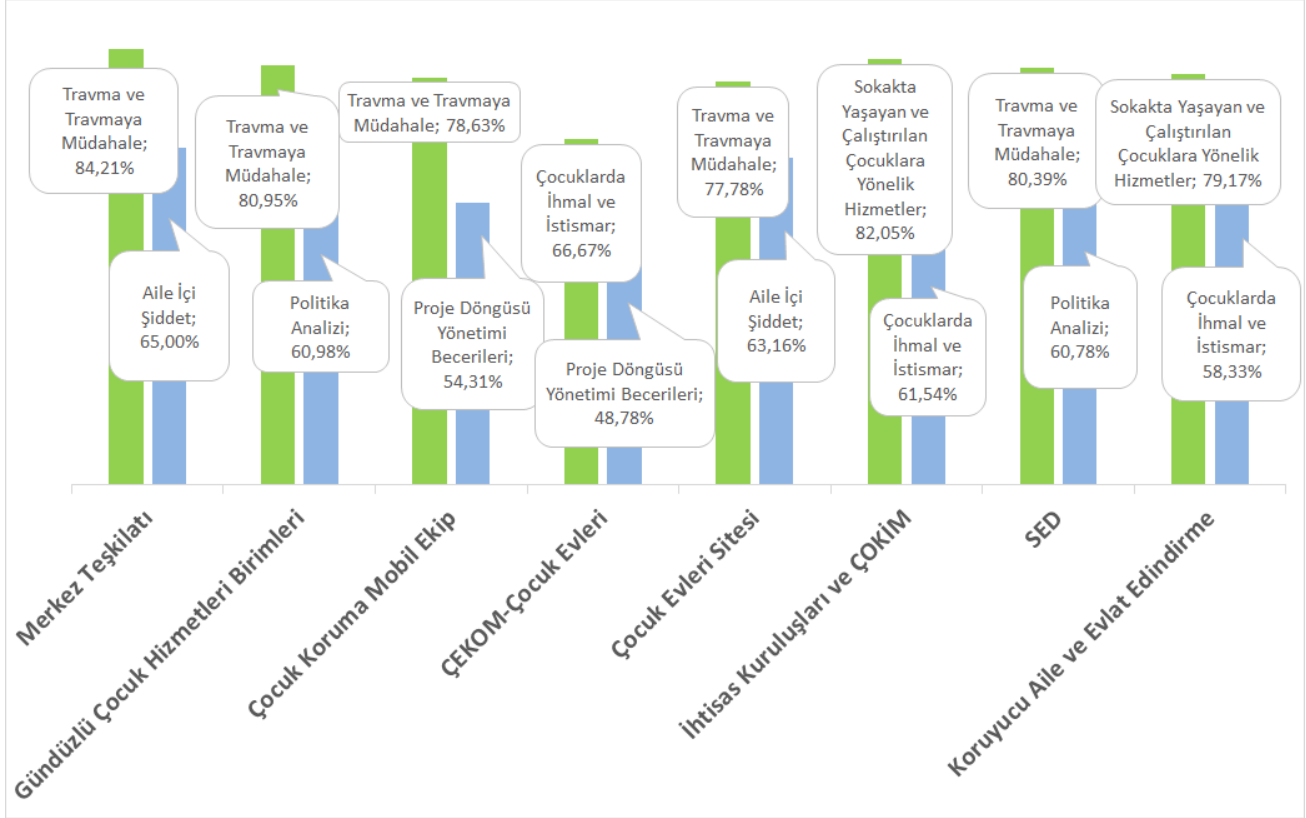

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 62. Uzmanlaşma Yetkinlikleri Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları

Uzmanlaşma yetkinlikleri arasından travma ve travmaya müdahale konusunda, beş birimin en yüksek oranlarla eğitim talebinde bulunduğu görülmektedir. İhtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanları ile koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının eğitim taleplerinin benzer sonuçlar verdiği dikkat çekmiştir. Aynı şekilde gündüzlü çocuk hizmetleri çalışanları ile SED birimi çalışanlarından ve merkez teşkilatı çalışanları ile çocuk evleri sitesi çalışanlarından benzer oranlarla eğitim talepleri geldiği görülmektedir.

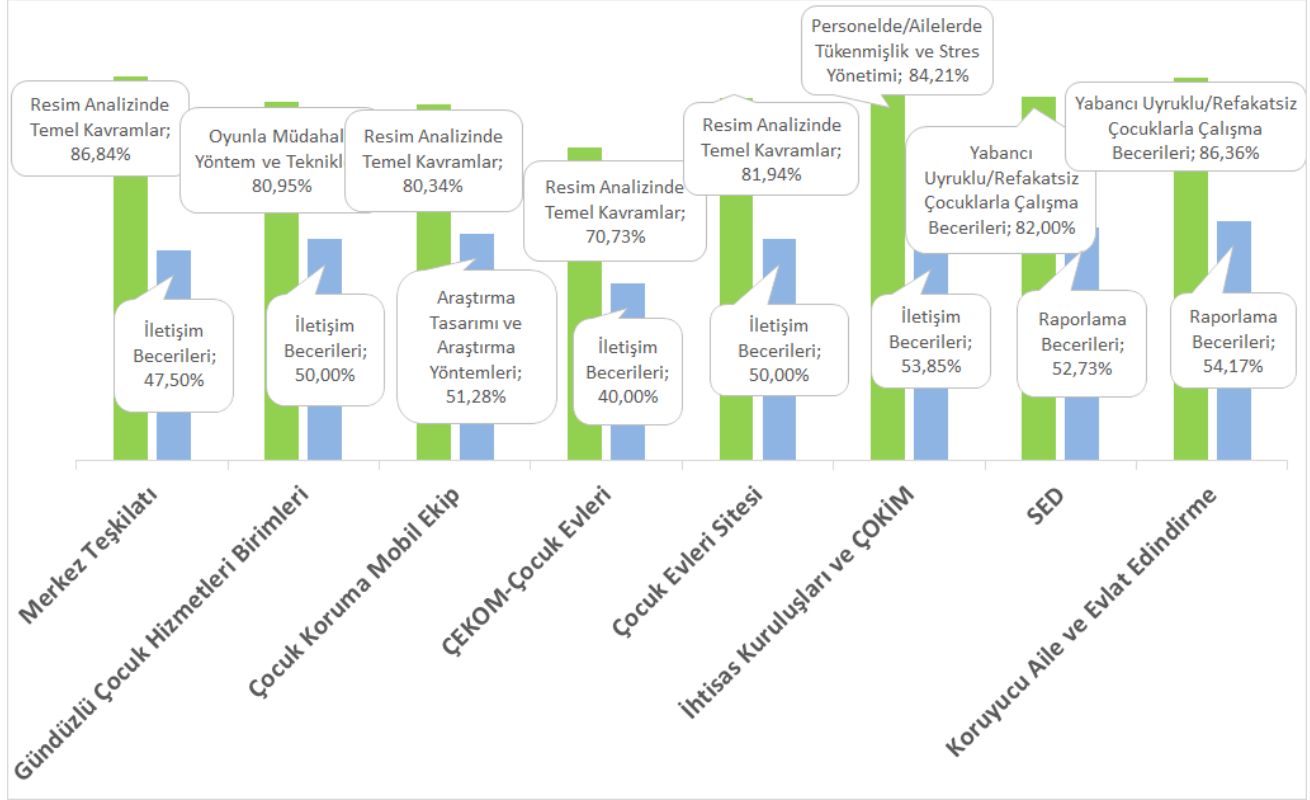
Politika analizi ve proje döngüsü yönetimi becerileri konularında birimler arasında görece düşük oranlarla eğitim taleplerinde bulunulduğu görülmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Grafik 63. Destekleyici Beceriler Konularında Birimler Arası Eğitim Talebi Farkları

Destekleyici beceriler konularında merkez teşkilatı, ÇEKOM-Çocuk evleri ve çocuk evleri sitesi çalışanları, benzer oranlarda eğitim taleplerinde bulunmuştur. Bu üç birim de en fazla resim analizinde temel kavramlar, en az iletişim becerileri konularında talepte bulunmuştur.

SED ile koruyucu aile ve evlat edindirme çalışanlarının da benzer oranlarda eğitim taleplerinde bulunduğu görülmekte olup ihtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanlarının diğer birimlerde farklı olarak personel/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi konusunda en yüksek oranda eğitim talebinde bulunduğu görülmüştür.

Birimler arasında en az talep iletişim becerileri modülüne gelmiş olup sekiz birimden beşi en düşük oranlarla bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur. Genel olarak SED ile koruyucu aile ve evlat edindirme bilimlerinin diğer birimlerden farklılık gösterdiği söylenebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

5.5. Eğitimin Yapılandırılması

5.5.1 Eğitimlerde istenen yaklaşım ve metotlar (n = 376)

	1	2	3	Toplam			
Sadece uzmanlar tarafından sunumlar	27,58%	99	16,71%	60	55,71%	200	359
Süreç odaklı, katılımcı/öğrenen merkezli yaklaşım	30,17%	108	53,63%	192	16,20%	58	358
İnteraktif metotlarla öğrenme (grup çalışması, role play, simülasyonlar, vb.)	43,53%	158	28,10%	102	28,37%	103	363

359 katılımcının yarısından fazlası olan, 200 katılımcı sadece alan uzmanları tarafından sunumların yapılmasını istememektedir. Bu katılımcıların %27,58'inden fazlası sadece uzmanlar tarafından sunumlar ile eğitimlerin verilmesinin öncelikli olması gerektiğini düşünürken, %16,71'i de ikinci öncelik olabileceğini belirtmiştir.

358 katılımcının %30'undan fazlası bu eğitimlerin süreç odaklı, katılımcı/öğrenen merkezli yaklaşım ile verilmesinin öncelikli olduğunu, yarısından fazlası bu yaklaşımla eğitimleri verilmenin daha az öncelikli olduğunu ve %16,20'si de bu yaklaşımın öncelikli olmadığını belirtmiştir.

363 katılımcının % 40'ından fazlası verilecek olan eğitimlerin interaktif metotlarla öğrenme (grup çalışması, rol oyunları, simülasyonlar, vb.) yaklaşımıyla verilmesi gerektiğini düşünürken çeyreğinden fazlası bu yaklaşımın ikinci öncelik olduğunu ve yine %15'inden fazlası da bu yaklaşımın öncelikli olmadığını belirtmişlerdir.

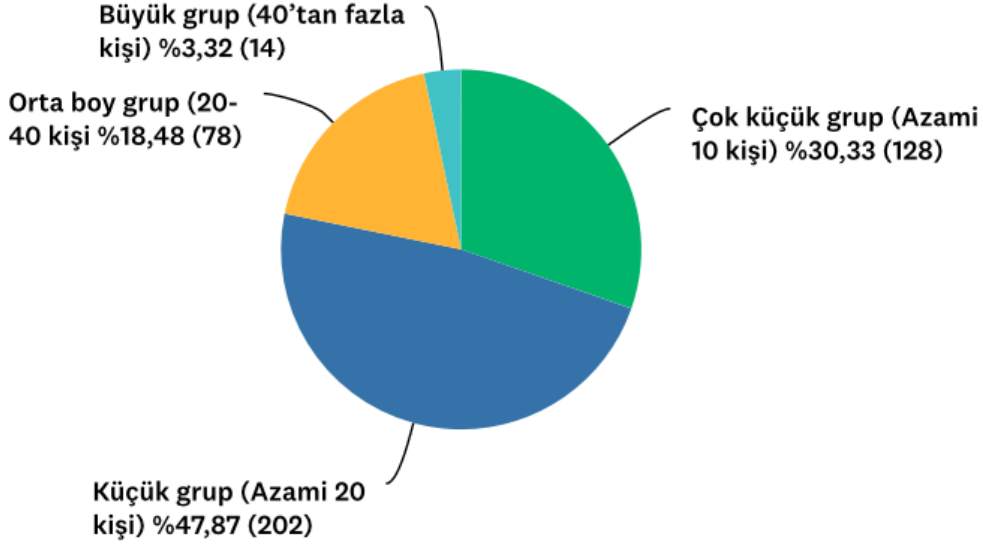
Sonuç olarak eğitimlerin uzmanlar tarafından sunulduğu, ancak katılımcı merkezli interaktif metotların kullanıldığı bir eğitim yaklaşımının uygun olacağı görölmektedir. Bu bağlamda teorik bilgilerin eğitmenler tarafından verildiği, uygulamanın ise eğitmenin süpervizyonunda katılımcılar tarafından yapıldığı bir metodun kullanılması uygun olacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

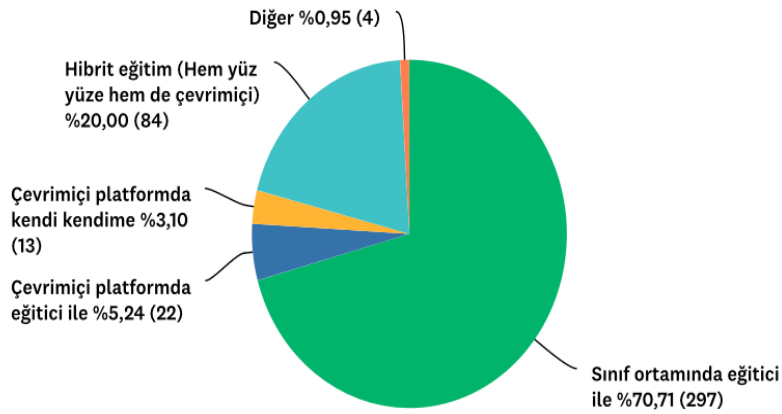

5.5.2 Eğitimler için ideal sınıf mevcudu (n = 422)

Soruya yanıt veren 422 kişiden yaklaşık %47,87'si azami 20 kişilik sınıflarda, %30,33'ü de daha da küçük azami 10 kişinin yer alacağı sınıflarda eğitimlerin verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu katılımcıların %18,48'i 20-40 kişilik orta boy sınıflarda eğitimlerin verilebileceğini belirtirken bu grubun %3,32'si de 40'tan fazla kişinin yer alacağı büyük gruplarda da bu eğitimlerin verilebileceğini belirtmişlerdir.

5.5.3 Öğrenme ortamı (n = 420)

420 kişiden çoğunluğu (%70,71'i) verilecek olan eğitimlerin sınıf ortamında eğitici ile verilmesinin daha uygun olacağını belirtmişlerdir. Bu kişilerden sadece %5,24'ü bu eğitimlerin çevrimiçi platformlarda eğitici ile, %3,10'u çevrimiçi platformlarda kendi kendine (eğitici olmadan) %20'si olan 84 kişi hem yüz yüze hem de çevrimiçi yani hibrit bir modelle bu eğitimlerin verilmesinin uygun olabileceğini belirtmişlerdir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar, almak istedikleri eğitimlerin nasıl ortamlarda ve hangi yaklaşımlarla olması gerektiğine dair bazı bulgular içermiştir. Buna göre bu kişilerin almak istedikleri eğitimlerin sadece uzmanlar tarafından, fazla sayıda kişilerin olacağı büyük sınıflarda ve sadece sunumlardan ibaret olacak şekilde değil; 20 kişilik hatta mümkünse daha da küçük sınıflarda ve eğitimci eşliğinde yapılması yönünde olduğu görülmektedir. Katılımcıların çevrimiçi eğitimci ile veya eğitimci olmadan gerçekleşecek eğitimlerden verim alamadıkları görüşü hâkimdir. Çevrimiçi ve hibrit karşılaştırmasına baktığımızda da hibrit olmasını daha çok tercih edilmektedir.

Ayrıca eğitimlerin öğrenen merkezli, interaktif metotlarla (grup çalışması, rol oyunları, simülasyonlar, vb.) ve bu yaklaşımla gerçekleştirilmesi de talep edilmektedir.

Farklı sorularda ortaya konan beklentiler ve ihtiyaçların kendi içerisinde de bağlantılılığından söz etmek mümkündür. Özellikle büyük sınıflar yerine küçük sınıflarda eğitimlerin verilmesi ile bu eğitimlerin daha interaktif ve öğrenen merkezli olması şartları birlikte düşünülerek daha verimli öğrenme alanları oluşturulabileceği düşüncesi yansıtılmaktadır. Bugüne kadar özellikle yetişkinlere yönelik tasarlanan eğitim içeriklerinde bu yaklaşımın yetişkinler için daha iyi öğrenme çıktısı yarattığı bilinmektedir. Yetişkinlerin sadece bilgi temelli değil beceri ve yaklaşım da geliştirebilecekleri ve kendi deneyimlerinden de yararlanabilecekleri şekilde bir kurgu ile daha iyi öğrenebildikleri ve eğitimlerden daha fazla verim alabildikleri gerçeği de katılımcıların ortaya koyduğu talep ile doğrudan örtüşmektedir.

Sonuç olarak, bundan sonra katılımcıların ihtiyaç olarak gördükleri eğitimlerin; olabildiğince küçük sınıflarda, bir eğitimci eşliğinde ve katılımcıların interaktif katılımını destekleyecek metotlarla gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

6. UZMAN GÖZLEMLERİ

6.1 Kilit Kişi Görüşmeleri

Kilit Kişi Görüşmeleri kapsamında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki daire başkanları ile 9 görüşme yapılmıştır. Yapılan toplantılara Kilit Uzman Tarık Tuncay, NKE 6: Sn. Kapasite Geliştirme ve Eğitim Uzmanı Müdriye Yıldız Bıçakcı ve NKE 9: Jn. İhtiyaç Analizi ve Kapasite Geliştirme Uzmanı Burcu Özdemir Ocaklı katılmıştır. Görüşmelerde daire başkanlarına bir kariyer uzmanı, kariyer uzman yardımcısı ya da meslek elemanı eşlik etmiştir. Bütün daire başkanları TNA ekibini sıcak bir şekilde karşılamış, iş birliği için her zaman hazır olduklarını belirtmişlerdir. Daire başkanları birimlerin merkez ve taşra yapısı ile ilgili detaylı bilgiler vererek muhtemel eğitim içerikleri ve yöntemleri konusunda fikir belirtmişlerdir. Birimler tarafından daha önce verilen eğitim konularını aktarmış, gerekli durumlarda iletişime geçebilmek için telefon ve e-mail adreslerini paylaşmışlardır. Görüşmelerin ayrıntıları EK 1 Kilit Kişi Görüşme Notları'nda mevcuttur.

6.2 Odak Grup Görüşmeleri

Analizin odak grup görüşmelerini yürüten eğitim uzmanının en dikkat çeken gözlemi, katılımcıların eğitim talep ve motivasyonlarının yüksek olmasıdır. Tüm odak gruplarda eğitimle ilgili ihtiyaçların yoğunluğu çeşitli mesleki rol ve sorumluluklara atıf yapılarak vurgulanmıştır. İlâveten, meslek elemanları genelde beceri repertuarlarını, teknik uygulama düzeyi yüksek olan resim analizi, oyun terapisi, değerlendirme testleri ve psikoterapötik girişimlerle artırma eğilimi göstermişlerdir.

Bakanlığın eğitim planlamasıyla ilgili uygulamalarında sistematik bir seçim ve uygulama sürecinin gerçekleştirilmesi gerektiği, eğitimlere genelde yöneticilerden ziyade meslek elamanlarının katılmasının önemli olduğu da vurgulanmıştır.

6.3 Anket Uygulaması

EİA'nın anket uygulamasına katılım beklenenden daha az olduğu görülmüştür. ASHB ÇHGB bünyesinde görev yapan 458 çalışanın 13 gün aktif olan e-anket uygulamasına katılmış olması temsil edici olsa da düşük sayıda katılım gözlenmiştir. Bununla birlikte anketten elde edilen sonuçlar ile önceki aşamada kilit kişi ve odak grup görüşmelerinin bulgularının büyük oranda tutarlılık gösterdiği de gözlenmiştir. Anket uygulamasında yüksek soru sayısına rağmen (137 soru) katılımcıların tamamına yakını soruların hepsini yanıtlamıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

7. SONUÇ

ASHB ÇHGM merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapmakta olan ve tamamına yakını meslek elemanlarından oluşan toplam 509 kişinin katılımıyla (kilit kişi, odak gruplar ve anket uygulaması toplamı) gerçekleştirilen EİA çalışmasının sonucunda aşağıda üç başlıkta verilen bazı temel sonuçlara ulaşılmıştır. Analizin nitel aşamasını oluşturan kilit kişi ve odak grup görüşmelerinin sonucunda, ilgili çocuk refahı ve koruma alan yeterlilik kriterleri de dikkate alınarak 40 modülden oluşan bir eğitim programı taslağı oluşturulmuştur. Program modülleri, 1. Düzey - Temel (Çekirdek) Yetkinlikler, 2. Düzey - Uzmanlaşma Yetkinlikleri ve 3. Düzey - Destekleyici Beceriler olmak üzere üç düzeye dağıtılmıştır. Her modül için katılımcıların öz yeterlilikleri, hizmet-içi eğitim deneyimleri ve talepleri betimsel ve karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

7.1 Çocuk Refahı ve Koruma Alanı Öz-Yeterlilikleri

Meslek elemanlarının (ve sınırlı sayıda kariyer uzman ve yardımcılarının) çocuk refahı ve koruma alanında çalışırken sahip olmaları beklenen bilgi-beceri setlerine ilişkin öz-yeterlilik değerlendirmeleri alınmıştır.

Genel olarak her modül için bildirilen öz-yeterlilik oranlarının görece düşük olduğu görülmüştür. Katılımcıların 40 modül için bildirdikleri yeterlilik yüzdelerinin ortalaması %46,61 (SD=14.29) çıkmıştır.

7.2 Hizmet-içi Eğitim Deneyimleri

ASHB ÇHGM çalışanı meslek elemanlarının hizmet-içi eğitim deneyimleri bu analizde tanımlanmış olan 40 eğitim modülü ile ilgili başlıklar ve konular için gözden geçirilmiştir. Katılımcıların yalnızca %12,53'ünün (SD=5,93; tüm modül yüzdelerinin ortalaması) hizmet içi eğitim aldıkları görülmüştür. İletişim becerileri; inceleme, tespit, ilk müdahale; koruyucu, önleyici ve gündüzlü hizmetler; çocuklarda ihmal ve istismar başlıklarıyla ilgili eğitim alanlar beşte birden biraz fazladır. Diğer konularda eğitim alma oranları beşte birin altındadır.

7.3 Hizmet-içi Eğitim Talepleri

Tamamına yakını meslek elemanı olan çalışanların hizmet-içi eğitim talepleri, düşük öz-yeterlilik ve çok düşük eğitim deneyimi oranlarıyla tutarlı olarak 40 modül için de yüksek oranlarda seyretmiştir. Analizde ele alınan bütün modüller için meslek elemanlarının çoğunluğunun eğitim talebinde bulunduğu saptanmıştır (yüzdeler ortalaması: %68,65, SD=6,07). Katılımcıların büyük çoğunluğu resim analizinde temel kavramlar modülü için eğitim talebi olduğunu bildirmiş, bunu sırasıyla oyunla müdahale yöntem ve teknikleri ile travma ve travmaya müdahale modülleri takip etmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Üç düzey eğitim modüllerinden hangilerinde yüksek talebe, düşük öz-yeterlilik bildirimini eşlik ettiğinin sorgulandığı bir karşılaştırma yapılmıştır. Sonuçta; temel yetkinlik düzeyinde, krize müdahale, bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri, atipik/farklı gelişim gösteren çocukların gelişimsel özellikleri, kamu kurum ve kuruluşlarının çocuk koruma ile ilgili yetkileri, sorumlulukları ve paydaş kurumlarla iş birliği öncelikli koğnular olmuştur. Uzmanlaşma düzeyinde, travma ve travmaya müdahale, hassas gruplarla çalışma becerileri, çocuk ruh sağlığı ve yetişkin ruh sağlığı konuları öne çıkmıştır. Destekleyici becerilerde ise, resim analizinde temel kavramlar, oyunla müdahale yöntem ve teknikleri, yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri, personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi modülleri öncelikli görölmüştür. Burada bildirilen 12 eğitim modölü, yüksek talep ve düşük öz-yeterlilik bildirilmesi müfredat geliştirmede öncelikli dersler olarak dikkate alınabilir.

Katılımcıların, kendilerine önerilen ve kısa açıklamaları ile birlikte gösterilen eğitim modülleri ile ilgili yüksek oranda bir eğitim talebini diğer ilgili değişkenlerle birlikte tutarlı biçimde bildirmiş olmaları hazırlanan eğitim program taslağının geçerliliğini artıran bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

EİA katılımcılarının eğitim talepleri mesleklerine ve görev yaptıkları hizmet birimine göre de karşılaştırmalı olarak gözden geçirilmiştir. Genelde sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, Psikolojik danışman ve çocuk gelişimi meslek elemanlarının eğitim talepleri büyük oranda birbirine benzerlik gösterirken, psikososyal müdahale içeren eğitim konularında öğretmenlerin talebi, bu mesleklere görece farklı ve daha düşük oranda seyretmektedir. Düzey 1 - Temel Yetkinlikler dâhilinde, sosyal çalışmacı ve psikologların benzer eğitim taleplerinde bulunduğu görölmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri kapsamında mesleklerin en fazla talep ettiği konulara bakıldığında, travma ve travmaya müdahalenin öne çıktığı görölmektedir. Psikolog, çocuk gelişimci ve öğretmenler en çok bu konuda eğitim talebinde bulunmuştur. Destekleyici becerilerde eğitim talebi düzeylerine bakıldığında meslekler arasında anlamlı bir fark görölmemiştir.

Hizmet birimleri arasında eğitim talep yoğunluklarına bakıldığında ihtisas kuruluşları ve ÇOKİM çalışanları ile SED hizmetleri çalışanları öne çıkmıştır. Eğitim planlamasında bu grupların önceliklendirilmesinde yarar vardır. ÇEKOM-Çocuk evleri, çocuk evleri sitesi ve koruyucu aile ve evlat edinme çalışanlarının en yüksek oranla ulusal ve uluslararası mevzuat konularında talepte bulunduğu görölmüştür. Uzmanlaşma yetkinlikleri arasından travma ve travmaya müdahale konusunda, hizmet birimlerinin çoğunluğu en yüksek oranlarla eğitim talebinde bulunmuştur. Politika analizi ve proje döngüsü yönetimi becerileri konularında birimler arasında görece düşük oranlarla eğitim taleplerinde bulunulduğu gözlenmiştir. Destekleyici becerilerle ilgili eğitim modüllerine talepte birimler arasında fark oluşmamıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

8. HİZMET-İÇİ EĞİTİM PROGRAMI ÖNERİLERİ

8.1 Müfredat Tasarımı

Analizin nitel ve nicel bulgularına dayalı olarak eğitim öz-yeterliliği, deneyimi ve talebine göre bazı eğitim modülleri içeride tutulmuş, bazıları ise dışarıda bırakılmıştır. Sonuçta, 30 modül ile sadeleştirilmiş (gerekçe için bkz. Kısıtlamalar başlığı), üç düzeyli bir çocuk refahı ve koruma hizmet-içi eğitim programının yapılandırılması uygun görülmüştür.

1. Düzey: Temel (Çekirdek) Yetkinlikler: Birinci düzey, temel (çekirdek) yetkinliklerdir. Çocuk koruma sosyal hizmet işgücünde görev yapan tüm meslek elemanlarının tümü için zorunlu başlangıç eğitimi sayılabilir. İstihdam sürecinin başlangıcında bu eğitimin tamamlanması beklenir. Böylece meslek elemanlarının çocuk hizmetlerinde mevzuat ve uygulama bilgisi, ortak bir çalışma felsefesi, mesleki değerlendirme ve müdahale ilkeleri ile yöntem ve teknikler etrafında tutarlı bir çalışma tarzı geliştirmeleri desteklenmiş olur.

2. Düzey: Uzmanlaşma Yetkinlikleri: Temel (çekirdek) sonrası yetkinliktir. Çocuk refahı alanına özgü kuramsal ve uygulamalı bilgi ve beceri setlerini içermektedir. Bu düzeyde yer alan eğitimler; Çocuk, Ergen ve yetişkin ruh sağlığı eğitimleri ile psikososyal iyilik halinin ana göstergeleri olan kuramsal bilgileri içermektedir. Çocuk ihmali ve istismarı, bağımlılık, aile içi şiddet, sokak koşullarındaki çocuklara yönelik hizmetlerle ilgili eğitim konuları sorun alanları bilgisinin geliştirilmesi ile ilgilidir. Travma ve travmaya müdahale, hassas gruplarla çalışma becerileri konuları ise ileri düzey psikososyal müdahale becerilerini kazandırmakla ilgilidir.

Bu düzeydeki eğitimin yararlanıcıları kariyer uzman ve yardımcılarını içeren merkez teşkilatı çalışanları olduğunda modüller arasına **politika analizi, proje döngüsü yönetimi** eklenebilir.

3. Düzey: Destekleyici Beceriler: Temel (çekirdek) sonrası yetkinliktir. Uzmanlaşma yetkinlikleri ile birlikte kazanılabilir. Destekleyici beceriler, resim analizi, oyunla müdahale gibi sertifikasyon gerektiren eğitim konularında tanıtıcı nitelikte bilgi-beceri kazandırılmasını sağlar. İletişim becerileri, çocuklarla görüşme teknikleri, Davranış yönetimi ve disiplin, yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklarla çalışma becerileri eğitim konuları çocuklarla çalışmada ileri beceriler geliştirme odaklıdır. Çatışma çözme becerileri ve personelde/ailelerde tükenmişlik ve stres yönetimi konuları ise gerek kurum içi gerekse müracaatçı sistemleri ile etkileşimden doğan sorunları, personelin ve müracaatçıların ailelerinin duygusal güçlüklerini çözme stratejilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Yukarıda verilen üç düzeye göre, nitel-nicel bulgular temelinde aşağıda verilen ve taşra ve merkez teşkilatı çalışanları için tasarlanmış bir eğitim müfredatının oluşturulması önerilmektedir.

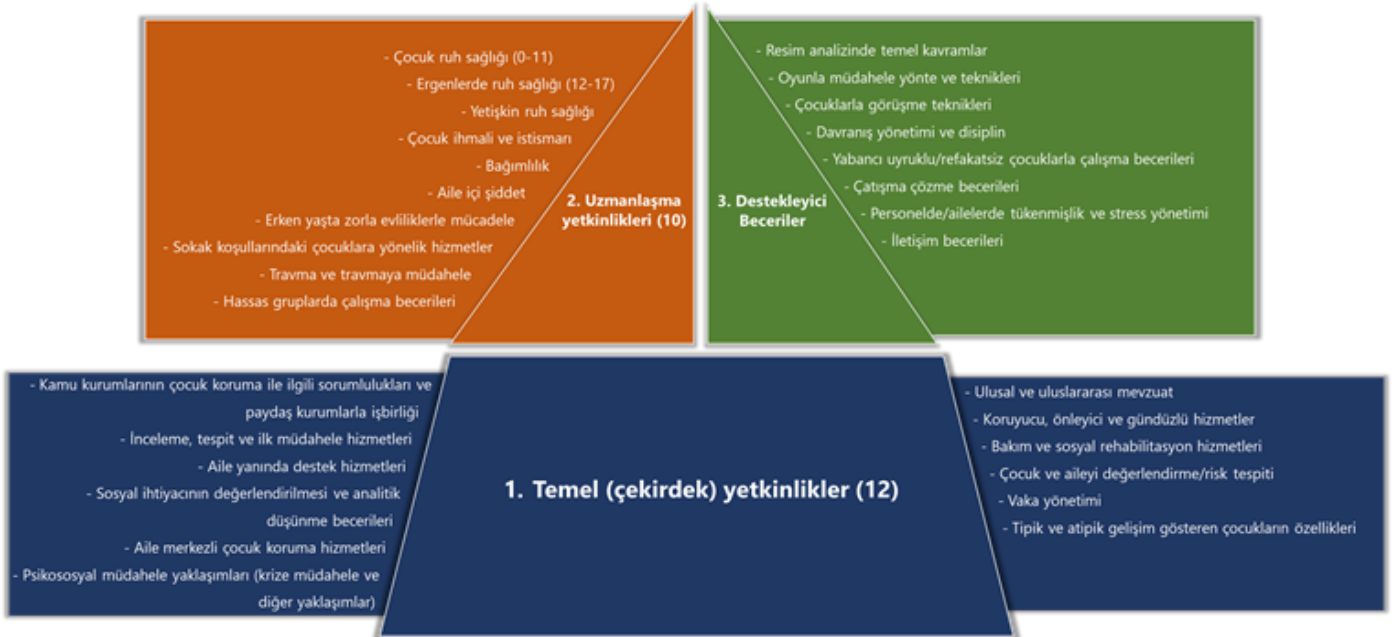

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EİA çalışmasına katılan ASHB çalışanlarının, nitel aşamada eğilim ve beklentileri, nicel aşamada ise çoğunluğunun (%65 ve üstü) talep ettiği eğitim başlıkları müfredat önerisine dâhil edilmiştir. Ayrıca çocuk koruma yetkinlikleriyle ilgili alan bilgisi referans alınarak aşağıda verilen eğitim modüllerinin içeriği ve düzeyi yeniden şekillendirilmiştir. Temel yetkinlik eğitimi tamamladıktan hizmet biriminin ve meslek elemanlarının talebine göre diğer düzeyler için eğitim planlaması yapılabilir.

Şekil 3. EİA Sonucu Taşra Teşkilatı Çalışanları İçin Önerilen Üç düzeyli Çocuk Refahı ve Koruma Eğitim Müfredatı

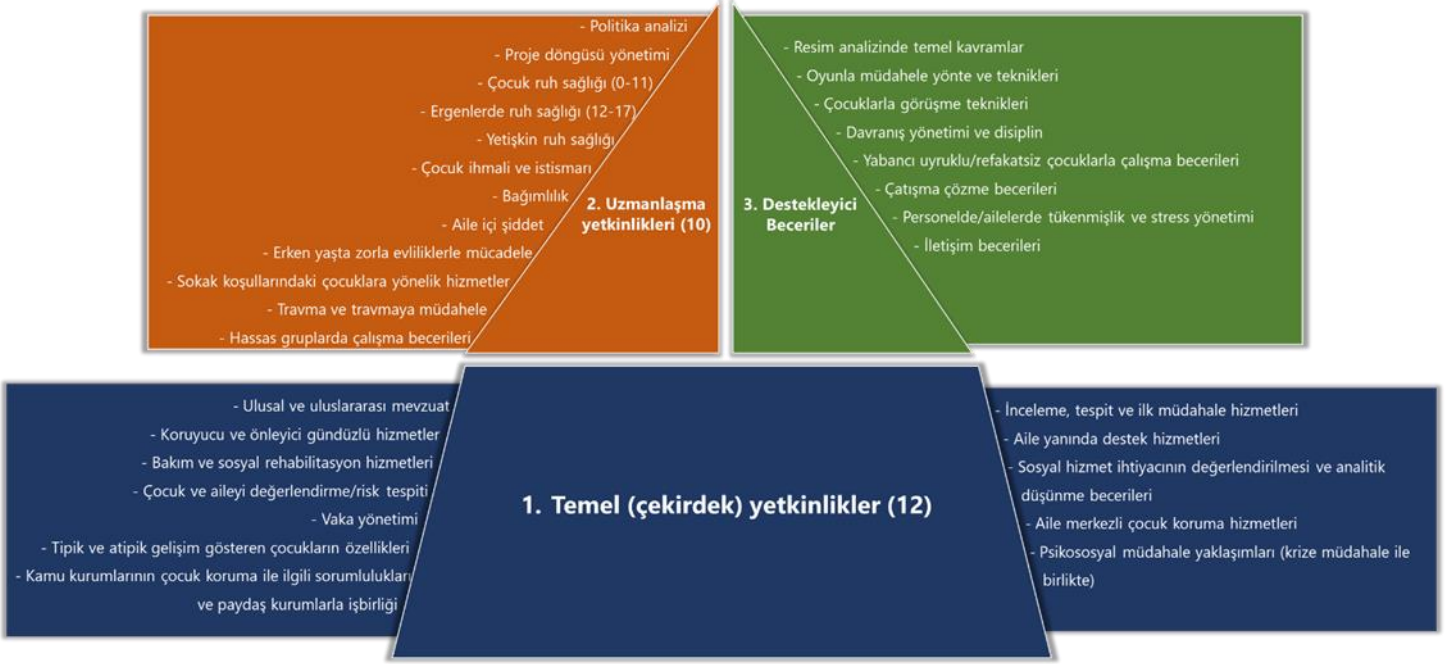

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Şekil 4. EİA Sonucu Merkez Teşkilatı Çalışanları İçin Önerilen Üç düzeyli Çocuk Refahı ve Koruma Eğitim Müfredatı

ASHB-ÇHGM taşra teşkilatı çalışanları önerilen hizmet-içi eğitim müfredatı 12 temel, 10 uzmanlık ve 8 destekleyici beceriler düzeyindeki toplam 30 eğitim modülünden oluşmaktadır.

ASHB-ÇHGM merkez teşkilatı çalışanları için önerilen eğitim müfredatı ise, 12 temel, 12 uzmanlık ve 8 destekleyici beceriler düzeyindeki toplam 32 eğitim modülünden oluşmaktadır. Merkez teşkilatı çalışanları için uzmanlık düzeyi eğitim konuları arasına politika analizi ve proje döngüsü yönetimi eklenmiştir.

8.1.1 Kısıtlamalar

EİA'nın başlangıcında 40 olan taslak eğitim modülleri sayısı, anket uygulaması ve nicel veri analizi sonrasında, meslek elemanları için oluşturulan müfredatta, 30'a kadar düşürülmüştür. Programdaki revizyonla ilgili bazı açıklamalara bu başlık altında yer verilmiştir.

EİA'nın gerek nitel, gerekse nicel aşamasında katılımcıların **aile sistemleri teorisi ve aile danışmanlığı** konusunda eğitim talebi iletmış oldukları dikkati çekmiştir. Bununla birlikte Ülkemizde bu alanda gerek Bakanlık bünyesinde gerekse Bakanlık dışındaki resmi kuruluşlar tarafından sertifikasyona dayalı ve kapsamlı (450 saat) aile danışmanlığı mezuniyet sonrası eğitim programları uygulanmaktadır. Dolayısıyla çocuk koruma eğitim müfredatı içinde bu konunun doğrudan bir ders olarak verilmesinin aile danışmanlığı uluslararası eğitim kriterleri açısından uygun olmayabileceği düşünülmüştür. Aile

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

danışmanlığı bilgi ve becerilerinin sıklıkla kullanıldığı **aile merkezli çocuk koruma hizmetleri** başlıklı temel yetkinlik düzeyindeki eğitim modülü içerisinde meslek elemanlarının aileyle mesleki çalışma becerilerinin artırılmasına katkı verilebilir.

Krize müdahale eğitim modülü merkez ve taşra teşkilatı çalışanlarının büyük çoğunluğu için talep iletmıştır. Bununla birlikte kriz müdahalesi, kuramsal bir kategoride, çocuklar ve ailelerine yönelik psikososyal müdahale yaklaşımları içinde başvuru alan müdahale araçlarından birisidir. Gerek psikososyal müdahale yaklaşımlarına gerekse krize müdahaleye olan talep birlikte ele alınarak, krize müdahalenin **psikososyal müdahale yaklaşımları** adlı eğitim modülü içinde verilmesinin daha pratik olabileceği düşünölmüştür.

Çocuk refahı uygulamasında etik dersine olan talep diğer eğitim başlıklarına göre düşük kalırken, bu modül için öz-yeterlilik bildirimini yüksek çıkmıştır. Bu nedenle önerilen eğitim müfredatı içine doğrudan bir ders olarak koymak yerine bu konunun **vaka yönetimi** başlığı altında ele alınabileceği değerlendirilmiştir.

Politika analizi ve **proje döngüsü yönetimi** dersleri taşra teşkilatı çalışanları için önerilen program içerisinde yer almamıştır. Yalnızca merkez teşkilatı çalışanlarına yönelik tasarlanabilecek program içinde önerilmiştir.

İletişim becerileri modülü öz-yeterlilik düzeyi yüksek, eğitim talebi diğer modüllere göre düşük oranda bildirilmiş olsa da uluslararası alan bilgisi esas alınarak temel bir destekleyici beceri modülü olarak konulmasının gerekli olduğu düşünölmüştür.

Raporlama becerileri dersiyile ilgili nitel ve nicel bulgular, bu dersin diğer modüllere göre daha düşük oranda ve daha az yoğunlukta talep edildiğini göstermiştir. Bu nedenle raporlama becerilerinin **vaka yönetimi, sosyal hizmet ihtiyacının değerlendirilmesi, çocuk ve aileyi değerlendirme ve risk tespiti** dersleri içinde bir öğrenme çıktısı olarak kullanılabilirdiği düşünölmüştür.

Ebeveynlik becerileri modülü katılımcıların üçte ikisinden fazlası tarafından talep edilmiş olsa da daha yüksek oranda eğitim talebi gören **davranış yönetimi ve disiplin** dersi içinde bir alt modül olarak ele alınabileceği değerlendirilmiştir.

Kurumlar arası iş birliği ve ekip çalışması becerileri dersi için katılımcıların hemen hemen yarısı yeterlilik bildirirken eğitim talebi destekleyici beceriler içinde 2/3 oranında kalmıştır. Bu dersin temel yetkinlikler modülünde yer alan, **Kamu Kurumlarının Çocuk Koruma ile İlgili Sorumlulukları ve Paydaş Kurumlarla İş birliği** dersinde verilebileceği düşünölmüştür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Araştırma Tasarımı ve Araştırma Yöntemleri dersine olan talep genelde beklentinin altında kalmıştır. Özellikle merkez teşkilat çalışanlarının üçte ikisi yeterli olduklarını bildirirken, ancak yarıdan biraz fazlası bu modülü talep etmiştir. Modül destekleyici beceriler modülüne dâhil edilmemiştir.

8.2 Öğrenme Ortamı

Öğrenme ortamı, verilen eğitimin etkililiğini belirleyen kritik unsurlardan biridir. Eğitim alacak kişilerin görüş ve talepleri dikkate alınmalıdır. Eğitim başlıklarının doğasının da bu görüş ve taleplerle uyumlu olması gerekmektedir. Anket sonucunda katılımcıların çoğunun yüz yüze eğitimi talep ettiği görülmektedir. Bu bağlamda eğitimlerin yüz yüze tasarlanması uygun olabilir. Hibrit teknolojiler kullanıldığında da hem öğrenen hem de öğreten tarafında, etkin video ve ses aktarımı ile gerçekleştirilmesi etkiliği artırabilir.

Yüz yüze eğitime paralel olarak katılımcıların çoğu uygulamalı ve etkileşimli bir eğitim programı talep etmişlerdir. Katılımcı sayısına yönelik anket cevaplarına bakıldığında ise 20 kişilik grupların oluşturulması talebi ön plana çıkmıştır. Bu sayı yüz yüze yapılacak olan uygulamalı eğitim için de uygundur. Bu bağlamda eğitim programı kapsamında verilecek eğitim başlıkları için 40 kişiden az gerçek sınıflarda (yüz yüze) eğitici eşliğinde etkileşimli/uygulamalı eğitim metotlarının önceliklendirilmesi önerilmektedir. Diğer taraftan eğitimden yararlanması beklenen sosyal hizmet işgücünün sayısal çokluğu nedeniyle eğitimin teorik modüllerinin kısmen uzaktan öğretim teknolojileri kullanılarak verilmesi de düşünülebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

9.GELECEK ADIMLAR

9.1 Eğitim Modüllerinin Hazırlanması

Faaliyet 2.6 eğitim modüllerinin hazırlanması ile tamamlanacaktır. Eğitim modüllerinin hazırlanması ile ilgili bazı ilke ve öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- Eğitim materyalleri, her ders için izlençe (ayrıntılı öğrenme çıktılarıyla birlikte), ders notları, ders sunumları ve öntest-sontest soru kitini içerecektir.
- Her bir modül için üç gün süreli kilit olmayan eğitim uzmanı görevlendirmesi ile eğitim materyalleri hazırlanabilir.
- Eğitim modülleri Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerinin eğitimle ilgili öncelikleri, ihtiyaçları ve projenin bütçe koşulları dikkate alınarak önerilen ders başlıkları arasından seçim yapılarak belirlenebilir.
- Eğer EİA sonucunda ortaya çıkan 30 modülün tümü için bir materyal geliştirme planı yapılırsa belirli sayıda uzman için yaklaşık 6 ila 90 gün arası bir görevlendirme yapılması gerekebilir.
- Modüllerin tasarımında üç düzeyli bir eğitim müfredatı önerilmiştir. **Düzyey-1 Temel Yetkinlikler**, ASHB ÇHGM taşra teşkilatı meslek elemanları için 12 modül içermektedir. Öncelikli olarak bu modülün ders materyallerinin geliştirilmesi önerilmektedir. Eğer bu düzeyin ders içerikleri öncelikli olarak hazırlanırsa her ders için üç günden toplam 36 gün süreli görevlendirme ile belirli sayıda kilit olmayan uzman görevlendirmesi ile ders içerikleri geliştirilebilir.
- Düzyey-1 Temel Yetkinlikler modülünü takip eden, 10 ders içerikli **Düzyey-2 Uzmanlaşma Yetkinlikleri** modülü içinden ders seçimi yapılarak içerik geliştirilmesi yapılabilir. Son olarak 8 ders içeren **Düzyey-3 Destekleyici Beceriler** modülü için eğitim içeriği oluşturulabilir.
- Projenin diğer faaliyetlerinde hazırlanan eğitsel içerikler eğitim müfredatına dâhil edilebilir. Örneğin Faaliyet 1.2 kapsamında hazırlanmış olan **Savunuculuk Rehberi** de eğitim materyalleri arasına dâhil edilebilir. Yine Faaliyet 2.1 kapsamında hazırlanmış olan **Çocuk Korum ve Bakım Hizmetlerinde Ülke Örnekleri ve Koruma ve Bakım Standartları Raporu** temel yetkinlik modülüne eklenebilecek bir teorik ders içeriğine dönüştürülebilir. Faaliyetlerde üretilen diğer çıktılar dikkate alınabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Eğitim materyalleri hazırlanması sürecinin **Ocak-Mart 2023** içinde tamamlanması öngörülmüştür.

9.2 Faaliyet 2.7 ile Bağlantılandırma

Projenin bu faaliyeti izleyen, "Faaliyet 2.7 Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetlerinin Standartları Eğitici Eğitimi" kapsamında hem yüz yüze hem de çevrimiçi içeriklere göre bölünmüş bir eğitim programı planlaması yapılabilir.

Bu faaliyet sonucunda üretilen eğitim müfredatı paketi (Faaliyet 2.1'in çıktıları ile birlikte) Faaliyet 2.7'de ASHB ÇHGM bünyesinde görev yapan 25 meslek elemanından oluşan bir ekibe eğitici eğitimi metodolojisi ile verilecektir (15'i Ankara dışı kuruluşlarda çalışanlar). **Eğitici eğitiminin –önceki adımın tamamlanmasına bağlı olarak– Mart-Temmuz 2023 döneminde tamamlanması öngörülmüştür.**

25 meslek elemanına verilecek eğitici eğitimi, Şartnameye uygun olarak toplam 15 gün süren, her biri beşer güne (otuzar saat) ve eğitim düzeylerine göre bölünmüş şekilde verilebilir. İlk beş günlük eğitimde **Düzyey-1 Temel Yetkinlikler** modülündeki 12 ders tamamlanabilir. İkinci beş günlük eğitimde, **Düzyey-2 Uzmanlaşma Yetkinlikleri** modülündeki 10 ders verilebilir. Üçüncü beş günlük eğitimde ise **Düzyey-3 Destekleyici Beceriler** modülündeki 8 ders tamamlanabilir.

Eğitici eğitimini alan personel, görev yaptıkları iller ile yakın il ve ilçelerdeki personele aldıkları eğitimi yaygınlaştırabilirler. Uygulamada her personel yaklaşık 80-100 kişilik eğitim gruplarına bir veya iki günlük (8—16 saatlik) eğitim planlamaları ile eğitim verebilirler. Toplamda 2240 kişilik bir gruba bu eğitimin verilmesi beklenmektedir. Bunun için eğitimin kısmen yüz yüze sınıf içi uygulama, kısmen de asenkron çevrimiçi eğitim ortamları ile tamamlanması sağlanabilir. Yaygınlaştırma eğitimlerinde eklektik tasarım tercih edilebilir. üç farklı düzey eğitim modüllerinden belirli derslerin seçilerek eğitim programının oluşturulmasını içerebilir.

Faaliyet 2.7'nin Şartname kriterleri dikkate alınarak 12 modülden oluşan, beş gün ve toplam 30 saat sürecek bir eğitim programı tasarlanabilir. Bu programa EİA sonucu ortaya çıkan **Düzyey 1-Temel Yetkinlikler** modülü dersleri dâhil edilebilir. Diğer düzey modüller ise içerik olarak hazırlanıp çevrimiçi bir ortamda yararlanıcılara sunulabilir. O derslerin içeriklerini zenginleştirmek için ilgili eğitim görevlisi tarafından ders anlatımı içeren ses ve görüntü içerikleri de dâhil edilebilir. Eğer modüllerin tümü için ders materyali oluşturulursa eğitim programına katılacak olan meslek elemanlarının tercihleri dikkate alınarak eklektik bir içerik tasarımı yapılabilir. Eklektik tasarım üç farklı düzey eğitim modüllerinden belirli derslerin seçilerek eğitim programının oluşturulmasını içerebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Faaliyet 2.7 eğitiminin yapısına, modüllerin içeriğine, tanımlarına ve öğrenme çıktılarına devam eden faaliyetin başında Bakanlık yetkilileri ile birlikte karar verilmesi beklenmektedir. **Şubat 2023'te Faaliyet 2.7 için Kilit 2 Uzman tarafından ayrıntılı bir bilgi notu hazırlanacaktır.**

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

10. BİBLİYOGRAFYA

- A Guide book for Training of Trainers on Mainstreaming Children's Participation (2006). http://www.crin.org/docs/cwa_working_together.pdf
- A Guide for Trainers and Child Protection Actors, (2018). Erişim: https://resource-centre-uploads.s3.amazonaws.com/uploads/training_of_child_protection_actors.pdf
- Anderson, G. (1994). A proactive model for training needs analysis. *Journal of European industrial training*.
- Armstrong, M. (2003). *A handbook of human resource management practice*. London: Kogan Page.
- Arthur, W., Tubre, T., Paul, D. S., & Edens, P. S. (2003). Teaching effectiveness: the relationship between reaction and learning evaluation criteria. *Educational Psychology*, 23(3), 275-285.
- Barbazette, J. (2006). *Training needs assessment: Methods, tools, and techniques*. John Wiley & Sons.
- Bartram, S., & Gibson, B. (1994). *Training needs analysis: A resource for identifying training needs, selecting training strategies, and developing training plans*. Gower Publish.
- Bhukuth, A. (2008). Defining child labour: a controversial debate. *Development in Practice*. 18(3), 385-394.
- Bowman, J., & Wilson, J. P. (2008). Different roles, different perspectives: perceptions about the purpose of training needs analysis. *Industrial and Commercial Training*, 40(1), 38-41.
- Brown, J. (2002). Training needs assessment: a must for developing an effective training program. *Public Personal Management*, 31(4), 569-578.
- Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2022). *Resmi Gazete*, 6 Eylül 2022, Sayı: 31945
- Core Competency Framework for the Protection of Children. (2010). United Kingdom. ErişimAdresi:<https://www.knowledge.scot.nhs.uk/media/5352752/child%20protection%20web%20-%20core%20competency%20framework.pdf>
- Core Competency Framework for the Protection of Children. (2011). Scotland. ErişimAdresi: <https://www.knowledge.scot.nhs.uk/media/5352752/child%20protection%20web%20-%20core%20competency%20framework.pdf>
- Cossham, A., & Johanson, G. (2019). The benefits and limitations of using key informants in library and information studies research. *Information Research*, 24(3), 15.
- Denby, S. (2010). "The importance of training needs analysis", *Industrial and Commercial Training*, Vol. 42 No. 3, pp. 147-150.
- Denby, S. (2010). The importance of training needs analysis. *Industrial and commercial training*.
- FAO (2021) <https://www.fao.org/childlabouragriculture/news-detail/series-of-trainings-on-action-on-child-labour-in-agriculture-in-food-insecure-and-humanitarian-contexts/en>
- Ferreira, R. R., & Abbad, G. (2013). Training needs assessment: where we are and where we should go. *Brazilian Administration Review*, 10(1), 77-99.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Gould, D., Kelly, D., White, I., & Chidgey, J. (2004). Training needs analysis. A literature review and reappraisal. *International journal of nursing studies*, 41(5), 471-486.
- Guidelines to Strengthen Social Service for Child Protection. (2019). Erişim Adresi: <https://www.unicef.org/sites/default/files/2019-05/Guidelines-to-strengthen-social-service-for-child-protection-2019.pdf>
- Gülen, S., & Dönmez, İ. (2020). Çocuk gelişimi programında okuyan öğrencilerin "çocuk" ve "çocuk gelişimi" kavramlarına yönelik metaforlarının belirlenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(25), 3654-3683.
- HM Inspectorate of Education (2009) How Well Do We Protect Scotland's Children? A report on the findings of the joint inspections of services to protect children 2005-2009 HMIE.
- https://www.esn-u.org/sites/default/files/publications/FINAL_Investing_in_Childrens_Services_WEB.pdf
- Iqbal, M. Z., & Khan, R. A. (2011). The growing concept and uses of training needs assessment: A review with proposed model. *Journal of European Industrial Training*.
- Işık, E., & Semerci, Ç. (2019). Eğitim alanı nitel araştırmalarında veri üçgenlemesi olarak odak grup görüşmesi, bireysel görüşme ve gözlem. *Turkish Journal of Educational Studies*, 6(3), 53-66.
- İskoçya Çocuk Koruma Temel Yeterlilik Çerçevesi (2011). https://www.ibcr.org/wp-content/uploads/2021/05/Competences_clefs_travail_social_En_Web.pdf
- Kalkınma Atölyesi (2021). Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesine Yönelik Eğitim İhtiyaç Analizi Raporu.
- Kırılıoğlu, H. İ. K. (2021). Sosyal Hizmet Uygulamasında Mesleki Uygunluk, Genel Öz Yeterlilik ve Mesleki Doyum İlişkisi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(4), 1241-1256.
- Lara Montero, A.; Investing in Children's Services, Improving outcomes, European Social Network, Brighton, United Kingdom 2016. ISBN: 978-0-9934556-3-6
- McGhee, W., & Thayer, P. W. (1961). Training in business and industry. Wiley.
- Minnesota's Child Welfare Competency Model, (2013). Child Welfare Competencies https://lcc.mn.gov/tfcp/meetings/10272015/DHS-%20CompetenciesLO_K2.pdf
- Munro, E. (2011). The Munro review of child protection: Final report, a child-centred system (Vol. 8062). The Stationery Office. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/175391/Munro-Review.pdf
- Osborn, D., Cutter, A. & Ullah, F. (2015). Universal sustainable development goals, understanding the transformational challenge for developed Countries. Report of A Study by Stakeholder Forum. Erişim Tarihi: 3.02.2018, <http://www.fairtrade.org.nz/sites/default/files/SDGs.pdf>,
- Rodic, B., Vukovic, G., Završnik, B., & Miglic, G. (2012). Issues in introducing training needs analysis in Slovenia's public administration. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 37, 155-171.
- Rycus, J.S. and Huges, R.C. (2000, 2014) What is Competency-Based Inservice Training? Institute for Human Service, Columbus, Ohio. https://www.ihs-trainet.com/files/ugd/616829_9893d5a2d620462a967fd1466f3b4dd2.pdf

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EK 1 KİLİT KİŞİ GÖRÜŞME NOTLARI

Faaliyet 2.6: Eğitim İhtiyaç Analizi için Kilit Kişi Görüşmeleri Notları

20/06/2022

Kilit Kişi Görüşmelerinin Amacı

Kilit kişiler belirli bir araştırma olgusu/sorusu hakkında fikir veren bilgili kişilerdir. Kilit kişiler bireysel olarak genellikle araştırma katılımcıları değildir, ancak anlamaya katkı sağlar ve olası yanlılığı azaltmaya yardımcı olurlar (Cossham ve Johanson, 2019). ÖZNE ÇOCUK projesi kapsamında çocuk koruma ve refahı alanında çalışan uzmanların eğitim ihtiyaçlarını analiz etmek amacıyla bir Eğitim İhtiyaç Analizi (EİA) yürütülecektir. Böyle bir çalışmayı tasarlamak için, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İstihdam Politikaları Daire Başkanlığının yapısını ve işlevsel dağılımını anlamak çok önemlidir. Bu görüşmelerin merkezinde, birimlerdeki idari yapılanma, geçmiş eğitimler ve eğitim önerileri yer almıştır. İçeriden edinilen bilgiler, EİA metodolojisinin belirlemede için yol haritası oluşturulmasında ve eğitim içeriğinin tasarlanmasında yararlı olacaktır. Ayrıca, bu birimler projenin yararlanıcıları olduğu için proje süresince başka iş birlikleri için bağlantı kurulması esastır. Buna ek olarak, bu kilit kişiler söz konusu personelin üstleri olduğu için görüşmeler özellikle operasyonel düzeyde eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde yardımcı olacaktır. Bu kapsamda,

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki daire başkanları (9 görüşme) ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İstihdam Politikaları Daire Başkanlığı (3 görüşme) ile toplamda 12 tanışma toplantısı yapılmıştır.
- Görüşmeler 18 Mayıs 2022 ve 1 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.
- Her görüşme yarım saat ile bir saat arasında sürmüştür ve kilit kişilerin onayı ile notlar/tutanaklar tutulmuştur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile yapılan toplantılarda Kilit Uzman Prof. Tarık Tuncay, KoU6: Kıdemli Kapasite Geliştirme ve Eğitim Uzmanı Prof. Müdriye Yıldız Bıçakçı ve KoU9: Kıdemli Olmayan İhtiyaç Analizi ve Kapasite Geliştirme Uzmanı Dr. Burcu Özdemir Ocaklı hazır bulunmuştur.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yapılan toplantılarda Kilit Uzman Prof. Tarık Tuncay ve Kıdemli Kapasite Geliştirme Uzmanı Doç. Dr. Mehmet Merve Özyaydın hazır bulunmuştur.
- Görüşmeler 3 ana soru merkezinde toplanmıştır:
 - Profesyonelleri veya meslek uzmanlarını eğitmek için birimde mevcut olan geçmişteki/güncel eğitim modülleri nelerdir? Bu kaynakların EİA ekibiyle paylaşılması mümkün müdür?
 - Hedef kitemizdeki meslek uzmanları kimlerdir ve hangi kurumlarda çalışmaktadırlar?
 - EİA metodolojisi ve eğitim içeriklerine dair sizin önerileriniz/tavsiyeleriniz nelerdir?
- Gelecekteki işbirlikleri için her birimden bir uzmanın iletişim bilgileri alınmıştır.
- Görüşmelerin detayları aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 14):

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Tablo 13. Görüşme Detayları

Daire	Görüşme Tarihi ve Saati	Geçmişteki/Güncel Eğitim Programları	Yorumlar/Öneriler
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı			
Bakım Hizmetleri Daire Başkanlığı	18.05.2022/10.00	ANKA ÇODEP	Genel Müdürlük ve Bakanlık bünyesinde personel hareketliliği yüksek olduğu için ileri düzeyde temel eğitim materyalinin tasarlanmasını önerdiler. Mevcut eğitim programlarının etkinliğine ilişkin bir sorunun dahil edilmesini önerdiler (ANKA ve ÇODEP) Kriz müdahalesinin eğitim programına dahil edilmesi gerektiğini belirttiler
Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı	18.05.2022/10.00	ANKA ÇODEP	Genel Müdürlük ve Bakanlık bünyesinde personel hareketliliği yüksek olduğu için ileri düzeyde temel eğitim materyalinin tasarlanmasını önerdiler. Aile temelli müdahalelerin eğitim programına dahil edilmesini önerdiler

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Öksüz, Yetim ve Gündüz Hizmetleri Daire Başkanlığı	18.05.2022 /11.00	Çocuk koruma mobil ekip eğitimi: -Çocuk-Aile Sisteminde Risk FaktörleriAileler için Sosyal Hizmet Müdahaleleri-Travma ve Kriz Yönetimi Becerileri-Vaka Yönetimi-Vaka Simülasyonları-Ev Ziyaretleri ve Etkili Görüşme Becerileri-Raporlama ve İzleme Mekanizmaları-Denetim, Etik ve Problem Çözme	Okullardaki ve sokaklardaki çocuklara ilişkin tarama yapmak için mobil ekipleri bulunmakta. Aynı zamanda, çocuklara ilişkin izlemenin yapıldığı "Çocuklar Güvende" adlı bir izleme programları da bulunmakta. Çocukların değerlendirilmesi için ANKA programı ve BIRDEF'i de kullanmaktadır. Yas danışmanlığı eğitimine ihtiyaçları vardır.
Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Daire Başkanlığı	20.05.2022/ 13.30	Madde bağımlılığı, çocuk istismarı ve ihmali konularında bazı eğitimleri bulunmakta ancak sistematik modülleri yok UNICEF Projesi: Ebeveyn/birincil bakıcılar ve öğretmenler için hazırlanmış çocuk ihmali eğitimi Sağlık Bakanlığı iş birliği ile 0-3 yaş arası çocukların ebeveynlerinin ebeveyn yetkinliklerine ilişkin bir değerlendirme formunun hazırlanması	Her ilde KMÇ bulunduğu için, modüller KMÇ ve SHM birimleri tarafından verilebilir. Bu daire başkanı çocuk koruma ve refahına ilişkin koruyucu ve önleyici önlemlerle ilgilenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Kalite ve Hizmet Planlama Daire Başkanlığı	20.05.2022/ 14,30	-	Vaka yönetimi, kurum içi koordinasyon, ailelerle ve aile merkezli müdahalelerle çalışmak, ebeveyn kapasitesinin geliştirilmesi, karşılama tesislerinin geliştirilmesi, refakatsiz çocuklar ve afet hazırlığı ve yönetimi konularında eğitimler önerdiler
Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı	20.05.2022/ 15.00	-	Meslek uzmanları bulunmamaktadır ancak birim içerisinde kariyer uzmanları ve kariyer uzman yardımcıları bulunmaktadır. İl idaresinde personelleri bulunmamaktadır. Çocuk koruma ve refahı alanında sosyal politikalar geliştirmekten sorumludurlar. Birimlerindeki önceden hazırlanmış EİA raporunu paylaştılar.
Rehberlik ve Toplumsal Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	20.05.2022/ 15.30	İş-Yaşam Oryantasyonu (Gençler için Yaşam Becerileri I ve II, Gençler için Yaşam Becerileri ve Hukuk) Etkinliklerle birlikte Değerler Eğitimi (Diyanet İşleri Başkanlığı ile birliği içinde) Tüm yönleriyle mahremiyet	Kurumsal bakım sonrası modellere ve rehberlik hizmetlerine ilişkin en iyi uygulamalara yönelik eğitimler önerdiler
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	20.05.2022/ 16.00	Koruyucu Aile Eğitim Paketi (Temel düzey) ve El Kitabı	Oyun terapisi, koruyucu aileler için vaka yönetimi ve takım çalışması modüllerinin eğitimlere dahil edilmesi önerildi.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk Hakları Daire Başkanlığı	23.05.2022/ 15.00	Cumhurbaşkanlığı çevrim içi eğitim portalı (henüz etkin değil) için çevrim içi eğitim modülü	Çocuklarla grup çalışmaları, grup rehberliği ve danışmanlığı ve çocuklarla iletişim konularının bulunduğu modüller önerdiler.
Araştırma Geliştirme ve Proje Daire Başkanlığı	26.05.2022/ 15.30	-	Çocuk koruma ve refahı alanında proje geliştirme ve izleme konusunda yetkinlik eksikliği bulunmaktadır. Bu eğitimlerden hem kariyer uzmanları hem de meslek elemanları yararlanabilir. Politika geliştirme konusunda iyileştirmeye ihtiyaç vardır Vaka çalışmalarıyla zenginleştirilmesi gereken bu eğitimlerde koordinasyon birimlerine öncelik verilmelidir.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı			
Çalışma Genel Müdürlüğü	24.05.2022/ 10.30		Çalışma Genel Müdürlüğü daha öncesi bir AB projesi kapsamında EİA gerçekleştirmiştir. Zeynep Baygeldi bu analizi EİA ekibiyle paylaşmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Deputy General Manager of Labour	01.06.2022 10.30	-	Hedef gruplar merkez teşkilatında çalışan uzmanlar ve uzman yardımcılarında oluşmalıdır (toplamda 140 kişi) Eğitim konularına katkı sağlama imkanları yüksek olduğundan, merkezi teşkilattan iş ve rehberlik müfettişleri de odak gruplara dahil edilmelidir.
İstihdam Politikaları Daire Başkanlığı	01.06.2022 11.30	-	Hedef grubun taşra teşkilatlarını "Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri (ÇİMB)" oluşturmaktadır (81 ilde 562 personel bu birimlerde çalışmaktadır) Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı, temel mücadele alanları olarak "sokak işçiliği, KOBİ'lerde ağır ve tehlikeli işler, ücretli gezici ve mevsimlik tarım işçiliği (aile tarım işçiliği hariç)" konularına odaklanmaktadır ve eğitim konuları için bu alanlara öncelik verilmelidir. Taşra teşkilatları için özellikle sokak işleri ve mevsimlik iş gibi çocuk işçiliğinin farklı biçimleri için bir saha çalışması yapılması önerilmiştir.

Toplantılarda Öne Çıkan Noktalar:

Birim ziyaretlerinin amacı metodoloji raporlarının geliştirilmesine yardımcı olunmasıdır. Kilit kişi tanışma toplantıları EİA metodolojisinin ve eğitim içeriğinin tasarımına yardımcı olmuştur. Aşağıda belirtilen notlar EİA metodolojisi ve eğitim içeriğine rehberlik edecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Bütün daire başkanları EİA çalışmasını iyi karşıladı ve yardımda açıldı. Bu durum EİA ekibinin bilgiye ve konulara ulaşmalarını kolaylaştıracaktır.
- Genel müdürlükteki bütün daire başkanlıkları için sistematik bir eğitim programı uygulanmamaktadır. Yeni başlayan ve deneyimli personel için temel eğitim modüllerinden oluşan bir havuz gerekmektedir.
- Kurum içerisindeki personel hareketliliği oldukça sık olduğu için merkez ve taşra teşkilatlarında çalışan meslek elemanlarına yönelik temel bir eğitim müfredatı geliştirilmelidir. Bu görüş, çok katmanlı/düzeyle bir eğitim programı geliştirme isteğimizi desteklemektedir.
- Daha önce tasarlanmış ve uygulanmış eğitim programları, EİA ekibi ile paylaşılacak, böylece yeni modüller bu mevcut modüller etrafında oluşturulabilecektir. Bu programların etkinliği ve verimliliği de EİA'nın nitel aşamasında incelenecektir. Personel için mevcut eğitimler aşağıda belirtilmiştir:
 - İhtisas kuruluşlarındaki çocuklara yönelik ANKA Çocuk Destek Programı
 - ÇODEP Devlet koruması altındaki çocuklara yönelik Çocuk Destek, Gelişim ve Eğitim Programı.
 - Çocuk Koruma Mobil Ekip Eğitimi
- Önceden hazırlanmış bazı eğitimler direkt olarak aşağıda belirtilen hizmet yararlanıcıları için kullanılmaktadır:
 - Koruyucu Aile Eğitim Paketi (Temel düzey)
 - Kurum bakımından ayrılan çocuklar için İş-Yaşam Seminerleri Oryantasyonu
- Bazı daire başkanları önceden kendi birimleri için yapılmış EİA çalışmalarını paylaşmış/paylaşacaklardır. Bu bizim yapacağımız eğitim ihtiyaç analizi için bir katkı olacaktır.
- Diğer özel eğitim konularının yanı sıra, daire başkanları uygulamalı eğitimin, takım çalışmasının, kurumlar arası ilişkilerin, vaka yönetiminin, ailelere yönelik müdahalelerin,

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

oyun terapisinin, yas danışmanlığının, çocuklarla iletişimin ve kriz müdahalesinin önemini vurgulamışlardır.

- Görevleri ve iş tanımları farklılaştığı için, EİA odak grup görüşmeleri merkezi ve taşra teşkilatlarında yapılmalıdır.
- Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığında, idari bilimler mezunları başta olmak üzere sadece kariyer uzmanları çalışmaktadır. Uzman ve uzman yardımcıları sadece merkezde işe alınmaktadır ve sosyal politika geliştirme ve yönetiminden sorumludurlar. Personel yapısı ve idari görevleri nedeniyle bu birim için farklı bir EİA gerekmektedir. Daire başkanı ekibe aşağıda belirtilen çeşitli eğitim konularından bahsetmiştir:
 - Sosyal hizmet alanındaki güncel trendleri yakalamak
 - Çocuklar için aile temelli hizmetler: En iyi uygulamalar
 - Sosyal hizmet alanında çalışan uluslararası organizasyonlar
 - Proje yazımı/yönetimi
 - Erken çocukluk dönemi müdahalelerinde en iyi uygulamalar
 - Kurum bakımının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri
 - İleri Excel Yetkinliği
 - Vaka Çalışması/Vaka Yönetimi ve Takibi
 - İleri Sunum Yetkinliği (PPT)
 - Çocuk koruma sistemlerinin en iyi uygulamaları ve temel bileşenleri
- İki farklı bakanlık içerisinde ayrı odak grup görüşmeleri yapılması ihtiyacı vardır.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yapılan görüşmeler, çocuk refahı ve korunmasının burada çalışan uzmanlar ve müfettişler için henüz değinilmemiş konular olduğunu göstermiştir. Temel eğitim modüllerinin yanı sıra eğitimin üç ana alana odaklanmasını istemişlerdir:
 - Sokaklarda çocuk işçiliği
 - Kobi'lerde ağır ve tehlikeli işler
 - Ücretli göçmen ve mevsimlik tarım işleri (aile tarım işleri hariç)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bahsedilen üç ana konunun olağan şekilde görüldüğü Ankara, İstanbul, Gaziantep ve Kayseri illerinde odak grup görüşmeleri yapılmasını önermişlerdir.

KAYNAKÇA

Cossham, A., & Johanson, G. (2019). The benefits and limitations of using key informants in library and information studies research. *Information Research*, 24(3), 15.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EK 2 ODAK GRUP GÖRÜŞME YÖNERGELERİ

ÖZNE ÇOCUK

Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım Projesi

AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU

FAALİYET 2.6. EĞİTİM İHTİYAÇ ANALİZİ

Sayın Katılımcı,

"Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım", Özne Çocuk projesi çocuk refahı ve korunması, çocuk işçiliği ve hassas koşullar altındaki çocukların (istismar ve sömürü, erken evlilik mağduru çocuklar, sokak koşullarındaki ve koruma altındaki çocuklar) tespiti, yönlendirilmesi ve çocuklara yönelik hizmet sunumu konularında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) personelinin eğitim ihtiyacının belirlenmesi ve hizmet-içi eğitim programı geliştirilmesi için bir eğitim ihtiyaç analizi yürütmeyi hedeflemektedir. Analizin amacı çocuk koruma ve çocuk refahı alanındaki bilgi birikiminizi ve bu çerçevede ihtiyaç duyduğunuz eğitim konularını belirlemektir. Bu analiz, gerçekleştireceğimiz odak grup görüşmelerinde size ve diğer katılımcılara yöneltilen sorular ve bu sorulara vereceğiniz cevaplar doğrultusunda gerçekleştirilecektir. Görüşmeler yaklaşık 90 dakika sürecek olup, ses ve/veya görüntü kaydı alınacaktır.

Bu analiz çalışması sürecinde yer almak tümüyle gönüllülük esasına dayalıdır. Çalışmada yer almayı reddedebilir ya da başladıktan sonra yarıda bırakabilirsiniz. Bu çalışmanın sonuçları bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Görüşmeden çekilmeniz ya da araştırmacılar tarafından çıkarılmanız halinde sizinle ilgili veriler kullanılmayacaktır. Ancak görüşmeler tamamlandıktan ve veriler işlendikten sonra araştırmadan çekilmeniz mümkün olmayacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacaktır. Çalışmayla ilgili tüm sorularınız için eğitim uzmanı Tarık Tuncay'a 0541-515-6596 no'lu telefon numarasından ulaşabilirsiniz.

Katılımcının Beyanı

Yukarıda yer alan çalışmaya başlamadan önce katılımcılara verilmesi gereken bilgileri içeren metni okudum, anladım. Eksik kaldığını düşündüğüm konularda sorularımı araştırmacıya sordum ve açıklayıcı şekilde bilgilendirildim. Yazılı ve sözlü olarak tarafıma sunulan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anladığım

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

kanısındaım. Çalışmaya katılmayı isteyip istemediğim konusunda karar vermem için yeterli zaman tanındı.

Bu koşullar altında, elde edilen bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uymak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının Adı Soyadı:

Tarih:

İletişim için Tel:

İmza:

ÖZNE ÇOCUK

Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım Projesi

Faaliyet 2.6: Eğitim İhtiyaç Analizi

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Merkez Teşkilatı Çalışanları için Odak Grup Görüşmesi Yönergesi

SORULAR (Katılımcı tarafından yanıtlanacaktır)

- **Cinsiyet:** __Kadın __Erkek
- **Yaşı:**
- **Görevi/Unvanı :**
- **Mezun Olduğu Yükseköğretim Programı/Programları:**
- **Öğrenim Düzeyi:**
- **Toplam Hizmet Yılı:**
 - **Daha önce çalıştığı hizmet birimleri ve süresi**
- **Halen çalıştığınız Birim-Genel Müdürlük ve Daire Başkanlığının adı:**
- **Çalıştığınız Genel Müdürlükte Çalışma Süreniz:**

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- **Halen Görev Yaptığınız Daire Başkanlığında Çalışma Süresi:**
- **Kurum Aracılığıyla Aldığınız Eğitimler:**
- **Katıldığı Özel Eğitimler (Kendi İsteği ile Aldığı Eğitimler):**

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

YÖNERGE (Görüşmeci tarafından soru kontrol listesi olarak kullanılacaktır)

Çalıştığınız birimi veya birimleri esas alarak, **mesleki rollerinizi ve sorumluluklarınızı** özetler misiniz? Bir çalışma haftasında genelde hangi konularda, iş ve işlemlerde görev alıyorsunuz?

- Alana özgü sık başvuru bilgi, değer ve beceriler
- Çocuk koruma ve refahı alanında hizmet verdiğiniz birim ve diğer birimlerde kullanılmak üzere aldığınız ve ihtiyaç duyduğunuz hizmet-içi eğitimler hangi konuları içermektedir/içermelidir?
- Bugüne değin tamamlanan eğitimler (En çok yararı görülen üç eğitim başlığı verilebilir)
- Gerekli görülen eğitim konuları (En öncelikli üç eğitim başlığı verilebilir)
- Ailelerle mesleki çalışma çalışanlar boyutunda nasıl güçlendirilebilir?
- Sizce çocuk hizmetleri alanında teori ve pratik arasındaki örtüşmeyen yönler var mı? Varsa, bu örtüşmeyen yönler nasıl giderilebilir?

Sizce, çocuk koruma hizmetlerinde çalışan bir uzmanın / meslek elemanının sahip olması gereken **mesleki yeterlilikler** neler olmalıdır?

Çocuk koruma ve refahı alanında çalışan bir profesyonel olarak **ilgili mevzuat, idari süreçler ve uygulanması konusunda bilgilerinizi** nasıl tanımlarsınız?

- Yetkinliklerinizin desteklenmesi için ihtiyaç duyduğunuz bilgi, beceri (ve materyaller?) nelerdir?
- Güçlü yönler nelerdir?
- Gelişmesi gereken yönler nelerdir?
- Genel Müdürlüğünüz hizmet birimleri açısından mevzuat ve uygulama birikiminizi değerlendirdiğinizde neler söyleyebilirsiniz?
 - o Tüm birimlerde ortak mesleki bilgi ve beceriler neler olabilir?
 - o Birimler arası görev değişikliklerinde bilgi-beceri kullanımı açısından zorluklar neler olabilir?
- Merkez-taşra teşkilatı ve diğer kurumlarla **koordinasyon** süreçleri nasıl işliyor? Bu süreçte kolaylaştırıcı etkenler neler oluyor) hangi becerilerin geliştirilmesi gerekir ?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Çocuk koruma ve refahı alanında çalışan bir profesyonel olarak farklı birimler ve çeşitli meslek elemanları ile **iletişim ve ortak çalışma becerilerinizi** nasıl değerlendirirsiniz?

- i. Güçlü yönler ve gelişmesi gereken nitelikler neler olabilir?
- ii. Mesleki bakış farkları nasıl yansır?

Çocuk koruma ve refahı alanında müracaatçı sistemini düşündüğünüzde **riskler, ihtiyaçlar ve ilgili hizmetlerin düzenlenmesinde:**

- Yönetimsel kaynaklar ve fırsatlar nelerdir?
- Yönetimsel olarak zorlandığınız noktalar ve sınırlılıklar nelerdir?
- Yönetimsel ölçekte alınabilecek tedbirler neler olabilir?

Çocuk koruma ve refahı alanında hizmet sunulan çocukların ve ailelerin özelliklerini ve ihtiyaçlarını düşündüğünüzde **müdahale ve hizmet programları geliştirme, uygulama ve bunları izleme süreçlerinde:**

- Tecrübeleriniz nelerdir?
- Kariyer uzmanları, uzman yardımcıları ve meslek elemanlarının yetkinliklerini desteklemek için ihtiyaç duyulan bilgi ve beceriler nelerdir?
- Yönetimsel kaynaklar ve fırsatlar nelerdir?

Görev yaptığınız dairede **politika ve program geliştirme sürecinde** kullandığınız bilgi ve beceriler nelerdir?

- Yetkinliklerinizin desteklenmesi için ihtiyaç duyduğunuz bilgi ve beceriler nelerdir? Bunları kısaca örneklerle açıklayınız?
- Kaynaklar ve fırsatlar nelerdir?
- Zorlandığınız noktalar ve sınırlılıklar nelerdir?

Çocuk koruma ve refahı alanında merkez teşkilatı kariyer uzmanları, uzman yardımcıları ve meslek elemanlarını kapsayacak bir **eğitim programı nasıl tasarlanmalıdır?** Düşüncelerinizi paylaşır mısınız?

- Eğitimin tasarımı (Sunum, grup çalışması, saha uygulaması vb.)
- Eğitim ortamı (çevrimiçi, yüz yüze, hibrit)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Ortalama süre (1 gün, 2-3 gün, 1 hafta vb.)
- Öğretim teknikleri (Eğitimci, kolaylaştırıcı, öz-öğrenme vb.)
- Katılımcı sayısı (küçük, orta, büyük gibi)

Sizin için tasarlanacak bir hizmet-içi eğitim programı ile ilgili bize iletmek isteyebileceğiniz **başka önerileriniz ve beklentileriniz** nelerdir?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ÖZNE ÇOCUK

Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım Projesi

Faaliyet 2.6: Eğitim İhtiyaç Analizi

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Taşra Teşkilatı Çalışanları için Odak Grup Görüşmesi Yönergesi

SORULAR (Katılımcı tarafından yanıtlanacaktır)

- **Cinsiyet:** __Kadın __Erkek
- **Yaşı:**
- **Görevi/ unvanı :**
- **Öğrenim Düzeyi:**
- **Mezun Olduğu Program/ Programlar:**
- **Toplam Hizmet Yılı:**
 - **Daha önce çalıştığı hizmet birimleri ve süresi**
(Örneğin Huzurevi..2 yıl SHM 6 ay..gibi)
- **Çalıştığı İl ve Birim:**
- **Bu Birimde Çalışma Süresi:**
- **Kurum aracılığıyla aldığınız eğitimler:**
- **Katıldığı Özel Eğitimler (Kendi İsteği ile Aldığı Eğitimler):**

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

YÖNERGE (Görüşmeci tarafından soru kontrol listesi olarak kullanılacaktır)

- Çalıştığınız birimi veya birimleri esas alarak, **mesleki rollerinizi ve sorumluluklarınızı** özetler misiniz? Bir çalışma haftasında genelde hangi konularda, iş ve işlemlerde görev alıyorsunuz?
 - i. Alana özgü sık başvuru alan bilgi, değer ve beceriler
- Çocuk koruma ve refahı alanında hizmet verdiğiniz birim ve diğer birimlerde kullanılmak üzere **aldığınız ve ihtiyaç duyduğunuz hizmet-içi eğitimler** hangi konuları içermektedir/içermelidir?
 - Bugüne değin tamamlanan eğitimler (En çok yararı görülen üç eğitim başlığı verilebilir)
 - Gerekli görülen eğitim konuları (En öncelikli üç eğitim başlığı verilebilir)
- Sizce çocuk hizmetleri alanında teori ve pratik arasındaki örtüşmeyen yönler var mı? Varsa, bu örtüşmeyen yönler nasıl giderilebilir?
- Sizce, çocuk koruma hizmetlerinde çalışan bir meslek elemanının sahip olması gereken **mesleki yeterlilikler** neler olmalıdır?
- Çocuk koruma ve refahı alanında çalışan bir meslek elemanı olarak **mevzuat ve idari süreçlerdeki bilgilerinizi ve çalışma tecrübenizi** nasıl buluyorsunuz?
 - Yetkinliklerinizin desteklenmesi için ihtiyaç duyduğunuz bilgi, beceri (ve materyaller?) nelerdir?
 - Güçlü yönler nelerdir?
 - Gelişmesi gereken yönler nelerdir?
- Çocuk koruma ve refahı alanında çalışan bir meslek elemanı olarak **mesleki iletişim ve çalışma becerilerinizi** nasıl değerlendirirsiniz? *Deneyim yansımaları*
 - Çocuklarla iletişim ve çalışma (özellikle travma geçmişi olan vakalarda)
 - Ailelerle iletişim ve çalışma (özellikle hizmetlere dirençli vakalarda)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Gruplarla iletişim ve çalışma (özellikle bakım kuruluşlarında)
- Meslektaşlarla (ekip çalışması) ve diğer kurumlarla iletişim ve çalışma
- Toplumla iletişim ve çalışma (özellikle farkındalık geliştirme amaçlı çalışmalarda)

- Çalıştığınız birimden hizmet alan müracaatçı sistemini düşündüğünüzde etkili bir **risk- ihtiyaç tespiti ve müdahale planlaması** için genelde hangi bilgi ve becerilere başvuruyorsunuz?

- Sosyal inceleme raporlarında sıklıkla incelenen alt boyutlar
- Vaka yönetimiyle ve hizmet süreciyle ilgili diğer raporlamalarda incelenen temel boyutlar

- Çalıştığınız birimden hizmet alan müracaatçı sistemini düşündüğünüzde **yürüttüğünüz mesleki uygulama ve özellikle izleme süreçlerinde** genelde hangi bilgi ve becerilere başvuruyorsunuz?

- Çocuk ve aile odaklı sosyal hizmet müdahaleleri
- Çocuğu ailesi yanında destekleme çalışmaları
- İzlemede kullanılan araçlar

- Çocuk koruma alanının doğasından kaynaklanan **duygusal güçlüklerle baş etmek için başvurduğunuz stratejiler ve araçlar** nelerdir?

- i. Travma-bilgili uygulama
- ii. Kendini korumada bilgi-beceri ihtiyaçları

- Sizce çocuk koruma ve refahı alanında çalışan meslek elemanlarını kapsayacak bir **eğitim programı nasıl tasarlanmalıdır?** Düşüncelerinizi paylaşır mısınız?

- Eğitimin tasarımı (sunum, grup çalışması, saha uygulaması vb.)
- Eğitim ortamı (çevrimiçi, yüz yüze, hibrit)
- Ortalama süre (1 gün, 2-3 gün, 1 hafta vb.)
- Öğretim teknikleri (Eğitimci, kolaylaştırıcı, öz-öğrenme vb.)
- Katılımcı sayısı (küçük, orta, büyük gibi)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Sizin için tasarlanacak bir hizmet-içi eğitim programı ile ilgili bize iletmek isteyebileceğiniz **başka önerileriniz ve beklentileriniz** nelerdir?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EK 3 ANKET FORMU

ÖZNE Çocuk Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım Projesi 2.6. EĞİTİM İHTİYAÇ ANALİZİ ANKETİ

AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU

Sayın Katılımcı,

"Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım", Özne Çocuk, projesi çocuk refahı ve korunması konularında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) personelinin eğitim ihtiyacının belirlenmesi kapsamında bir eğitim ihtiyaç analizi yürütülmesi planlanmaktadır. Aşağıdaki yapılandırılmış soru formu, çocuk koruma ve çocuk refahı alanındaki bilgi düzeyinizi değerlendirmeniz ve bu çerçevede ihtiyaç duyduğunuz eğitim başlıklarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu analiz çalışması sürecinde yer almak tümüyle gönüllülük esasına dayalıdır. Çalışmada yer almayı reddedebilir ya da başladıktan sonra yarıda bırakabilirsiniz. Bu çalışmanın sonuçları bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Görüşmeden çekilmeniz ya da araştırmacılar tarafından çıkarılmanız halinde sizinle ilgili veriler kullanılmayacaktır. Ancak görüşmeler tamamlandıktan ve veriler işlendikten sonra araştırmadan çekilmeniz mümkün olmayacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacaktır. Çalışmayla ilgili tüm sorularınız için eğitim uzmanı Tark Tuncay'a 0541-515-6596 no'lu telefon numarasından ulaşabilirsiniz. Anketin doldurulması yaklaşık 25 dakika sürecektir. Tüm soruları eksiksiz yanıtlamanız beklenmektedir.

Katılımcının Beyanı

Yukarıda yer alan çalışmaya başlamadan önce katılımcılara verilmesi gereken bilgileri içeren metni okudum, anladım. Eksik kaldığını düşündüğüm konularda sorularımı araştırmacıya sordum ve açıklayıcı şekilde bilgilendirildim. Yazılı ve sözlü olarak tarafıma sunulan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anladığım kanısındayım. Çalışmaya katılmayı isteyip istemediğim konusunda karar vermem için yeterli zaman tanındı.

Bu koşullar altında, elde edilen bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uymak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim (Elektronik Onay).

204

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

	EĞİTİM MODÜLLERİ		KENDİNİ DEĞERLENDİRME		KONU HAKKINDA DAHA ÖNCE HİZMET EĞİTİM ALMA DURUMUM		KONU HAKKINDA EĞİTİM TALEBİM	
			Yeterli bilgi sahibiyim	Yeterli bilgi sahibi değilim	ALDI M	ALMADI M	VAR	YOK
1.	ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUAT (Çocuk Koruma ve Refah Sistemine ilişkin 2828, 5395, 6284 vb. kanunlar ve yönetmelikleri, uluslararası çocuk hakları ve çocuk koruma sözleşmeleri)							
	ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - KORUYUCU, ÖNLEYİCİ VE GÜNDÜZLÜ HİZMETLER (Çocuk Hakları, Çocuk Koruma Mobil Ekipler, Çocuklar Güvende, Danışmanlık Tedbiri, Kreş ve Gündüz Bakım Evi, Bakım Sonrası Rehberlik hizmetleri, SED)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER- İNCELEME, TESPİT, İLK MÜDAHALE HİZMETLERİ (İl Müdürlükleri, ÇOKİM, SHM, KİOÇ hizmetleri)							
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER -BAKIM VE SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ (ÇEKOM ve bağlı çocuk evleri, Çocuk Evleri Sitesi ve İhtisas Kuruluşları hizmetleri)							
ÇHGM KURUMSAL İŞLEYİŞ VE HİZMETLER - AİLE YANINDA DESTEK HİZMETLERİ (SED, Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme hizmetleri)							
KSGM KURUMSAL İŞLEYİŞ (KSGM anketi için) (ASH İl Müdürlükleri Kadın Hizmetleri Şubesi, SHM Kadın Hizmetleri, ŞÖNİM ve Kadın Konuk Evleri hizmetleri)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÇOCUK KORUMA İLE İLGİLİ YETKİLERİ, SORUMLULUKLARI VE PAYDAŞ KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ (ASHB, ÇSGB, MEB, SB, AB, İB ve diğer Bakanlık, kurum ve kuruluşların, il/ilçe koordinasyon çalışmalarını, çocuk koruma ile ilgili yetki ve sorumluluklarının gözden geçirilmesi)							
TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ (Tipik gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları ve gelişimsel değerlendirmesi)							
ATİPİK/FARKLI GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ (Gelişimsel geriliklerin tespiti, farklı gelişim gösteren çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

ÇOCUK VE AİLEYİ DEĞERLENDİRME/RİSK TESPİTİ (Vaka yönetimi için çocuk ve aileyi çok boyutlu olarak değerlendirme becerisi)							
AİLE MERKEZLİ ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİ (Ailelerle güçlü yönler dayalı ve aile merkezli hizmet sunum modellerini kullanabilme ve aile üyelerini vaka planlama ve karar verme stratejisi içerisine dâhil etme ve ebeveynlik becerilerini geliştirmeye yönelik bilgi ve beceriler)							
SOSYAL HİZMET İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE ANALİTİK DÜŞÜNME BECERİLERİ (Vaka yönetiminin tüm aşamalarında doğru karar vermeyi desteklemek için ilgili bilgileri ortaya çıkarma, analitik çalışma ve entegre etme becerisi)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

VAKA YÖNETİMİ (Çocuklar için gelişimsel olarak uygun vaka müdahalelerini planlama, yönlendirme/havale, uygulama ve son değerlendirme becerisi)							
RAPORLAMA BECERİLERİ (Sosyal hizmet raporları değerlendirme, uygun tekniklerle hazırlama temel teknik becerileri)							
PSİKOSOSYAL MÜDAHALE YAKLAŞIMLARI (Çocuklara yönelik koruyucu, önleyici ve rehabilite edici müdahale yaklaşımlarına ilişkin temel bilgi ve beceriler)							
KRİZE MÜDAHALE (Güvenli, istikrarlı ve yapıcı değişimi teşvik edecek şekilde kriz durumlarında çocuklara, aile üyelerine ve personele yardım etme becerisi)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İLETİŞİM BECERİLERİ (Etkili iletişim tekniklerini kullanabilme ve etkili iletişim önündeki engelleri fark edebilme becerisi)							
ÇOCUK REFAHI UYGULAMASINDA ETİK (Çocuk refahı uygulamalarında sosyal hizmet ve diğer danışmanlık mesleklerinin etik standartlarına bağlı kalabilme becerisi)							
ÇOCUK RUH SAĞLIğI (0-11) (0-11 yaş arası çocuklarda ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal veya davranış bozukluğu olan çocuklar ve gençler için rehabilitasyon sağlama ve izleme becerisi)							
ERGENLERDE RUH SAĞLIğI (12-17) (12-17 yaş arası ergenlerde ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal veya davranış bozukluğu olan çocuklar ve gençler için rehabilitasyon sağlama ve izleme becerisi)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

YETİŞKİN RUH SAĞLIğI (18 yaş üstü yetişkinlerde ruh sağlığı sorunlarını belirleme ve değerlendirme becerisi ve duygusal veya davranış bozukluğu olan çocuklar ve gençler için rehabilitasyon sağlama ve izleme becerisi)							
HASSAS GRUPLARLA ÇALIşMA BECERİLERİ (Suça sürüklenen, suç mağduru, madde kullanım öyküsü olan, sokakta risk altında olan, refakatsiz/yabancı uyruklu çocuklarla çalışma becerileri)							
ÇOCUKLARDA İHMAL VE İSTİSMAR (İhmal ve istismar unsurlarını tespit edebilme, değerlendirebilme ve müdahale edebilme becerisi)							
AİLE İÇİ şİDDET (Ailelerde aile içi şiddeti belirleme, çocuklara yönelik riskleri değerlendirme ve müdahale ve güvenlik planları uygulama becerisi)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

BAĞIMLILIK (Gençlerde ve yetişkinlerde bağımlılık sorunlarını belirleme, aile üyelerinin sağlık ve güvenliğine ilişkin riskleri değerlendirme ve bağımlıkları olan bireylerin tedavi süreçlerini koordine etme ve izleme becerisi)							
SOKAKTA YAŞAYAN VE ÇALIŞTIRILAN ÇOCUKLARA YÖNELİK HİZMETLER (Sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara ilişkin tarihsel ve kavramsal çerçeve, Türkiye’de kurumların görev ve sorumlulukları)							
ERKEN YAŞTA ZORLA EVLİLİKLERLE MÜCADELE (Erken yaşta evlilikle ilgili evlilik temel kavramlar, erken yaşta evliliğin nedenleri ve sonuçları, uluslararası ve ulusal mevzuat)							
ÇOCUKLARLA GÖRÜŞME TEKNİKLERİ (Çocukların yaş grubu ve gelişimsel özelliklerine göre soru sorma ve bilgi alma teknikleri)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

DAVRANIŞ YÖNETİMİ VE DİSİPLİN (Çocukların uygunsuz davranışlarını değerlendirme ve ebeveynlere ve bakım verenlere yapıcı, gelişimsel olarak uygun disiplin stratejilerini kullanma konusunda rehberlik etme becerisi)							
ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ (Aileler, iş arkadaşları ve toplum profesyonelleri ile olan çatışmaları yapıcı bir şekilde yönetme becerisi)							
TRAVMA ve TRAVMAYA MÜDAHALE (Travma yaşayan çocukları belirleme, rehabilite etme ve destekleme becerisi)							
AİLE SİSTEMLERİ TEORİSİ VE AİLE DANIŞMANLIĞI (Aile sistemleri teorisi, aileye psikososyal destek ve danışmanlıkta temel beceriler)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EBEVEYNLİK BECERİLERİ (Ebeveynlere ve bakım verenlere, çocukların davranışları için gerçekçi beklentiler geliştirmelerinde yardımcı olma becerisi ve ebeveynlere ve bakım verenlere çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan besleyici stratejiler geliştirmelerinde yardımcı olma becerisi)							
OYUNLA MÜDAHALE YÖNTEM VE TEKNİKLERİ (Oyunun çocuk gelişimindeki yeri, özellikleri ve oyun terapisinin temel ilkeleri konusunda bilgi sahibi olmak. Çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına uygun oyun oynama, oyun materyali seçimi ve ortam oluşturma konusunda bakım verene yardımcı olma becerisi)							
RESİM ANALİZİNDE TEMEL KAVRAMLAR (Resim analizinin kullanım amacı, resim analizinde kullanılan psikolojik testler, çocuk resimlerinin gelişim evrelerine göre incelenmesi)							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

YABANCI UYRUKLU/REFAKATSİZ ÇOCUKLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ (Farklı kültürlere ve geçmişlere sahip çocuklara hizmet verebilme ve yabancı uyruklu/refakatsiz çocuklara ve ailelerine hizmet verebilme)							
KURUMLARARASI İŞ BİRLİĞİ VE EKİP ÇALIŞMASI BECERİLERİ (Çocuklara ve ailelerine hizmet eden kurum birimleri ve arasında iş birliğini ve hizmet koordinasyonunu geliştirme becerisi)							
PERSONELDE/AİLELERDE TÜKENMİŞLİK VE STRES YÖNETİMİ (Çocuk refahı çalışmayla ilişkili kişisel stresi, tükenmişliği ve ikincil travmaları tanıma ve yönetme becerisi)							
ARAŞTIRMA TASARIMI VE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ (Araştırma problemini belirleme ve araştırma sorusu oluşturma, literatür tarama yöntemleri,							

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

nitel ve nicel araştırma yöntemleri)								
PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ BECERİLERİ (Proje döngüsü aşamaları ve mantıksal çerçeve yaklaşımı)								

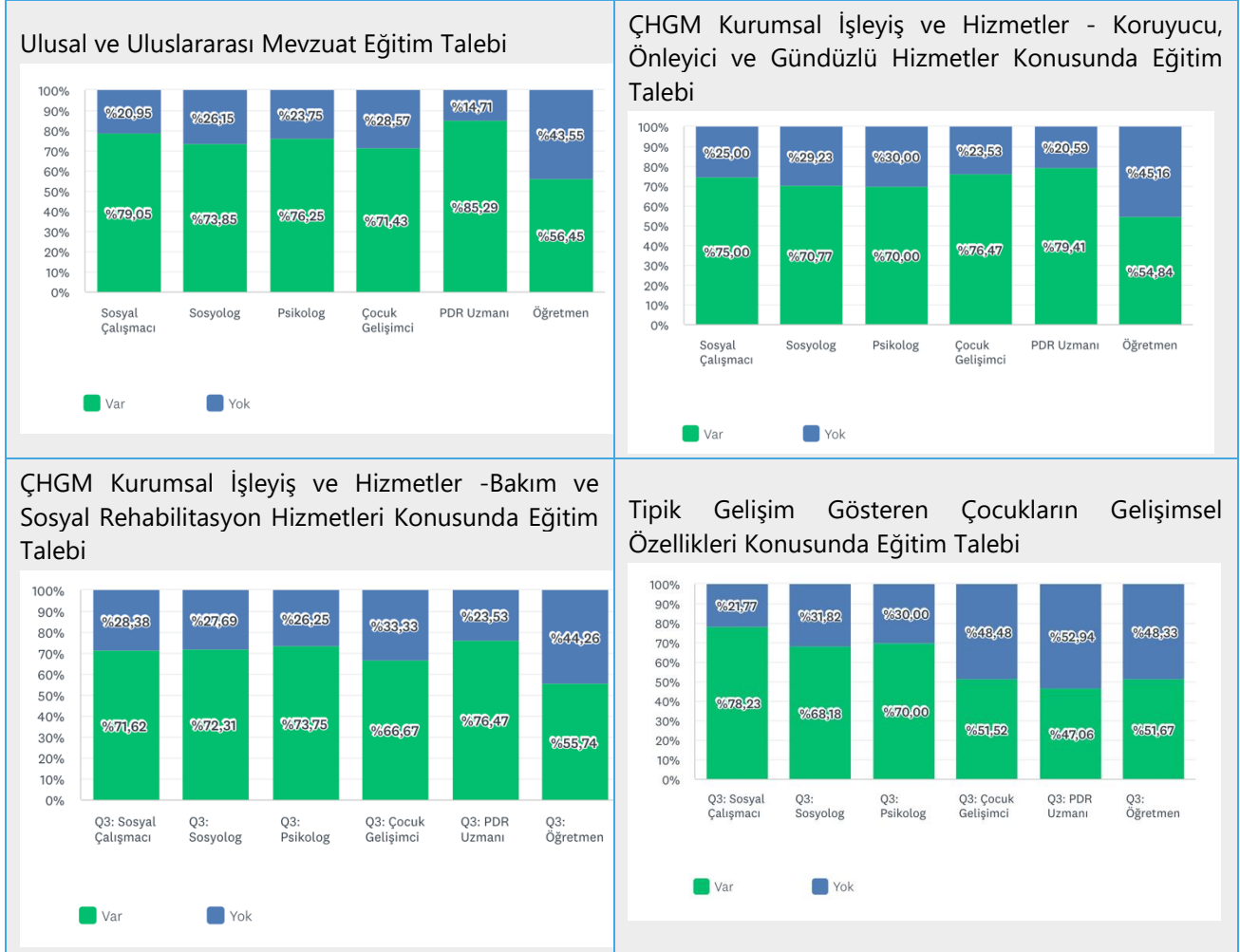

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

EK 4 EK GRAFİKLER

Ek Grafiker: Eğitim taleplerinin meslekler arası karşılaştırması

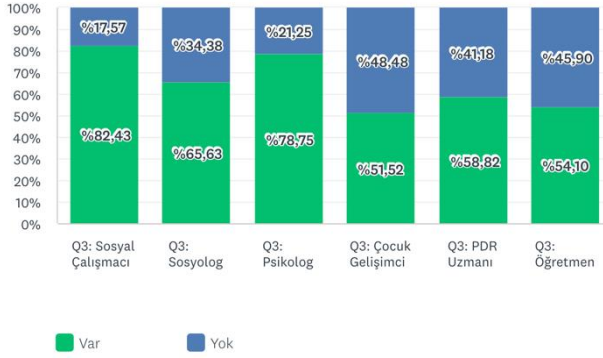

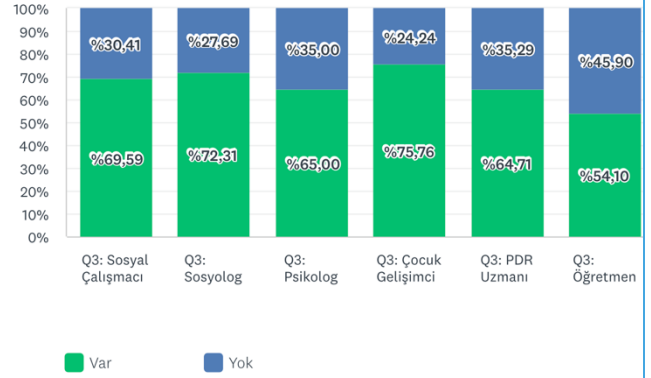
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

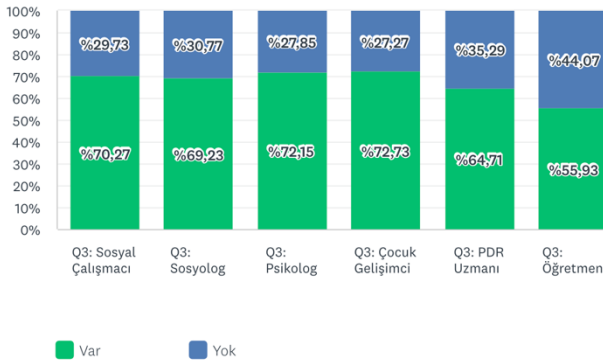
Atıpk/ Farklı Gelişim Gösteren Çocukların Gelişimsel Özellikleri Konusunda Eğitim Talebi

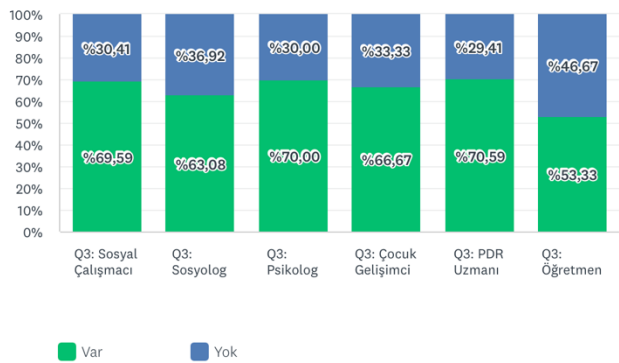
ÇOCUK VE AİLEYİ DEĞERLENDİRME/RİSK TESPİTİ

AİLE MERKEZLİ ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİ

VAKA YÖNETİMİ

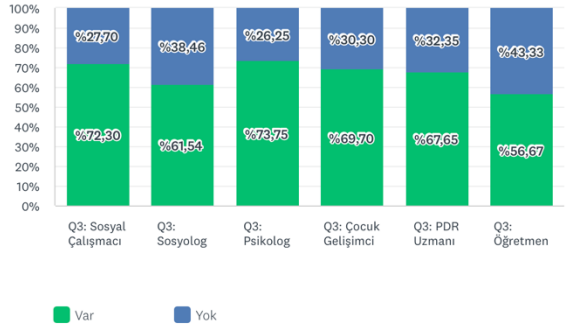

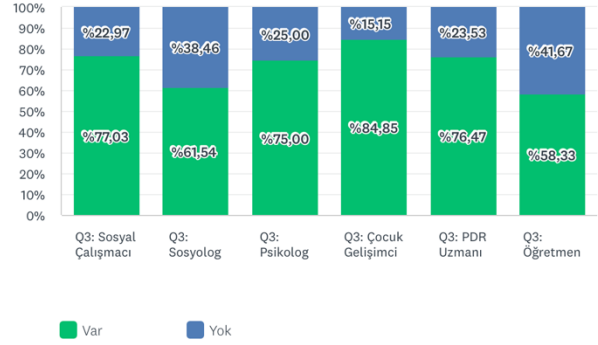
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

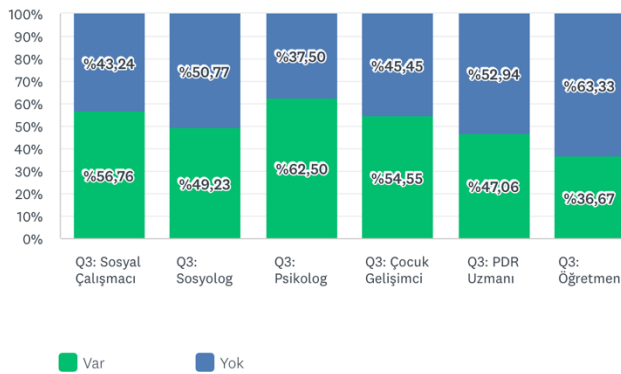
PSİKOSOSYAL MÜDAHALE YAKLAŞIMLARI

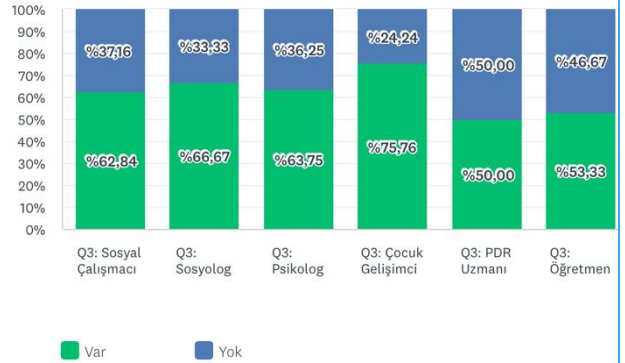
KRİZE MÜDAHALE

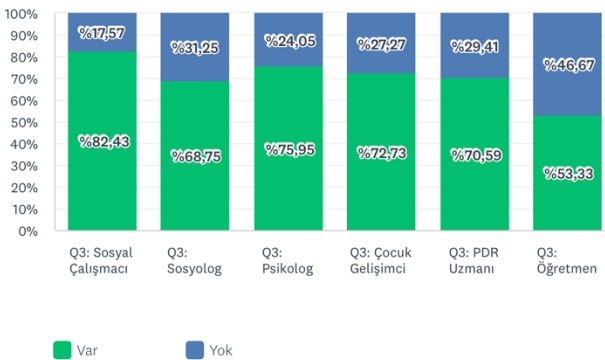
İLETİŞİM BECERİLERİ

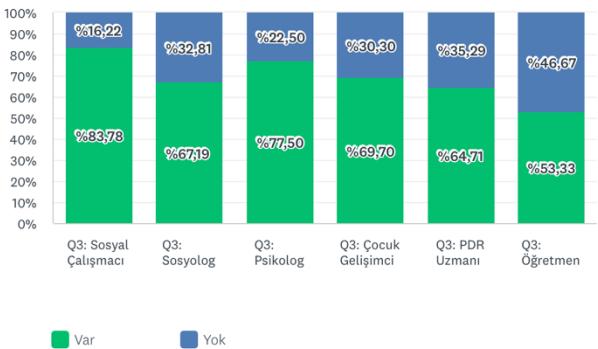
ÇOCUK REFAHI UYGULAMASINDA ETİK

ÇOCUK RUH SAĞLIĞI (0-11)

ERGEN RUH SAĞLIĞI (12-17)

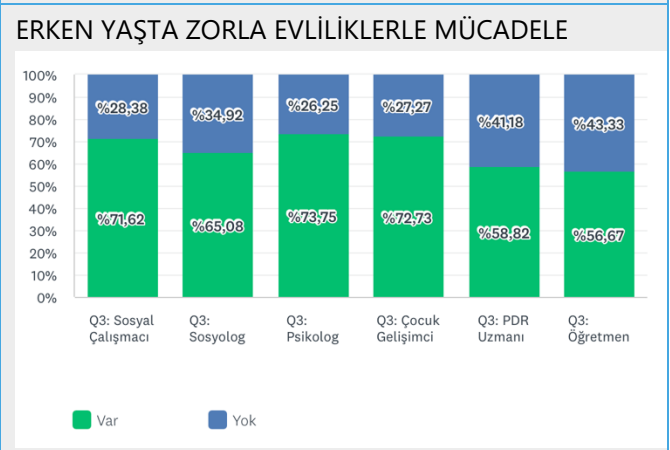
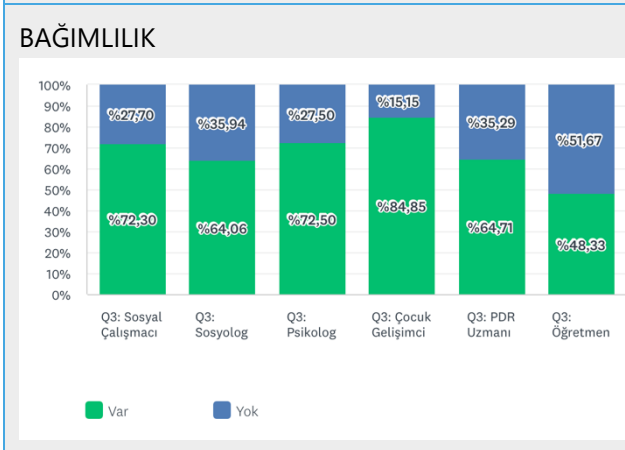
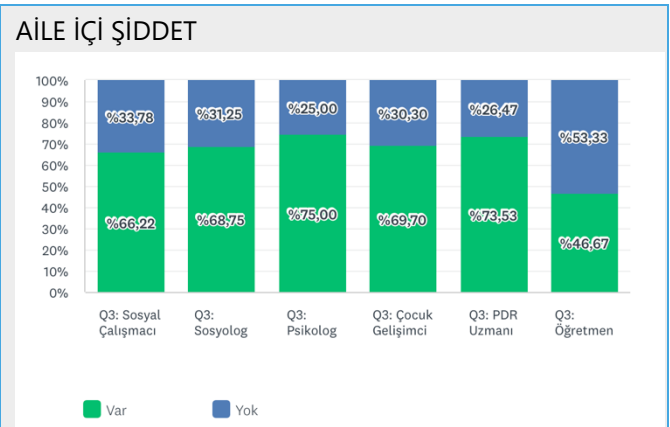
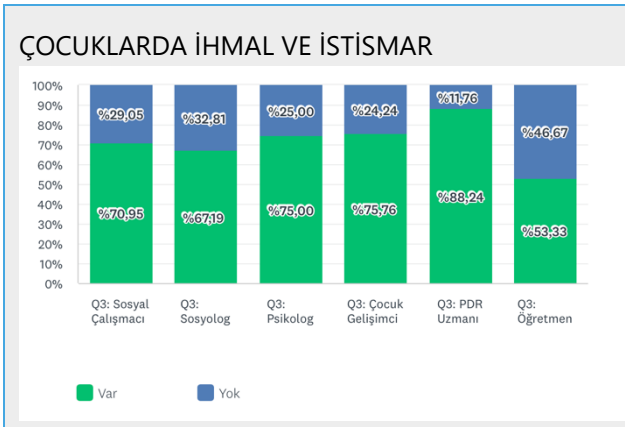
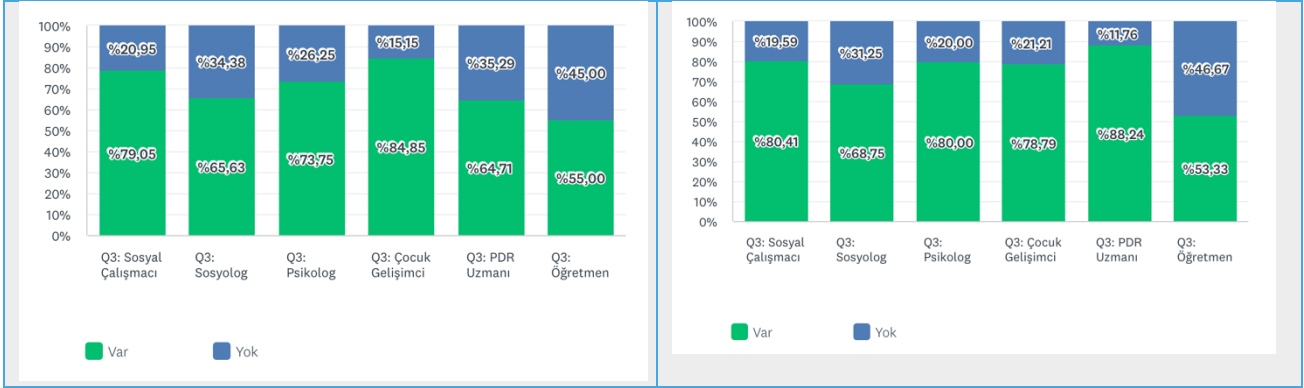

YETİŞKİN RUH SAĞLIĞI

HASSAS GRUPLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

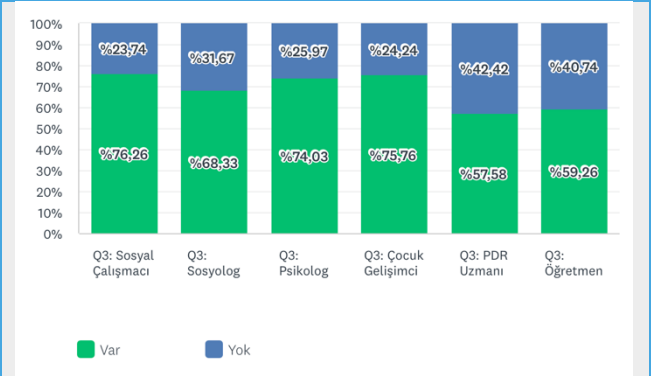
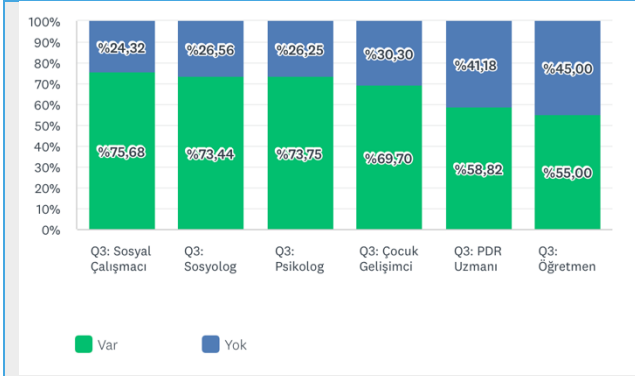

ÇOCUKLARLA GÖRÜŞME TEKNİKLERİ konusunda

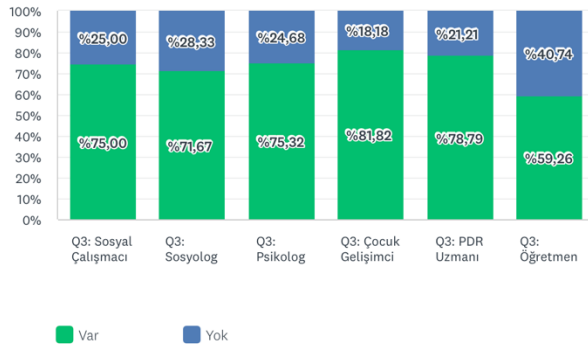
DAVRANIŞ YÖNETİMİ VE DİSİPLİN

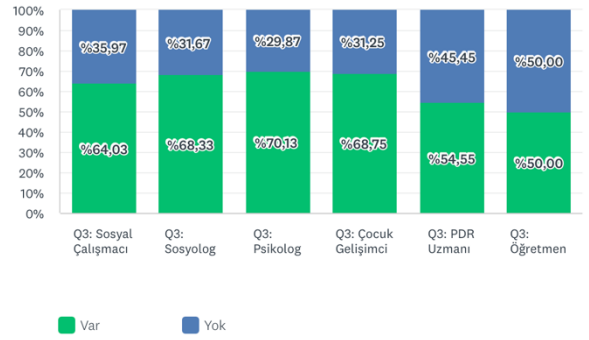
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

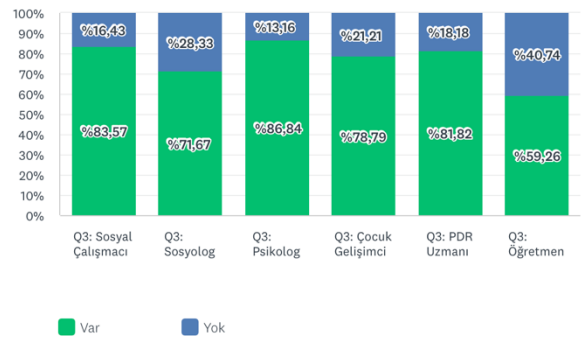
ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ

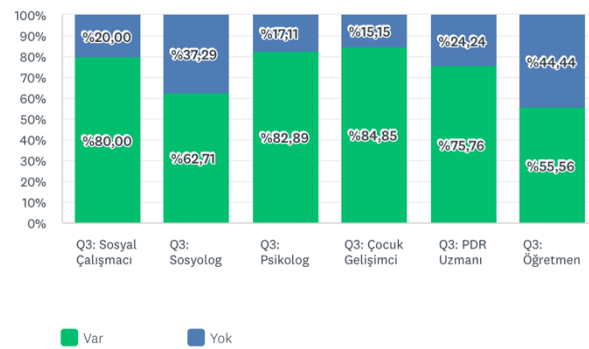
EBEVEYNLİK BECERİLERİ

OYUNLA MÜDAHALE YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

YABANCI UYUKLU/REFAKATSİZ ÇOCUKLARLA ÇALIŞMA BECERİLERİ

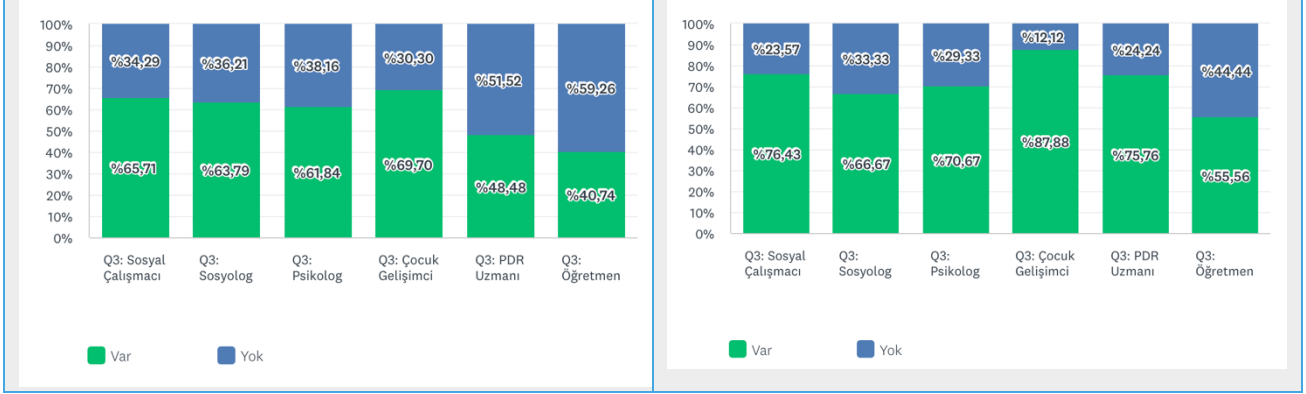

PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ BECERİLERİ

PERSONELDE/ÂİLELERDE TÜKENMİŞLİK VE STRES YÖNETİMİ

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

“Bu doküman Avrupa Birliği mali desteği ile oluşturulmuştur. Bu yayının içeriğinden yalnızca WEglobal liderliğindeki konsorsiyum sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”